

LLYFR Y
PSALMAU,
WEDI EU CYFIEITHU,
A'U CYFANSODDI
AR FESUR CERDD, YN
GYMRATEG.

TRWY WAITH
EDMUND PRYS,
ARCH-DIACON MEIRIONNYDD.

A oes neb yn eich plith mewrn adfyd? gweddied. A oes neb yn eisprwyth arno? caned Psalmau. IAGO V. 13.

*Preswylied gair Crist ynoch yn belaeth ym mhob doethineb; gan ddysgu a rhybuddio
bwrb eich gilydd mewrn psalmau, a hymnau, ac odlau ysprydot, gan gani trwy
ras yn eich calonau i'r Arglwydd. COL. III. 16.*

RHYDYCHEN:
PRINTIEDIG YN ARGRAPHDY CLARENDON,
GAN W. DAWSON, T. BENSLEY, A. J. COOKE,
PRINTWYR J'R BRIF-YSGOL.

M DCC XCIX.

LLYTHYR · YR
ARCH-DIACON PRYS
AT Y DARLLENYDD YSTYRIOL.

TRI peth a wnaeth, na chyfeithwyd y Psalmau bendigaid ar yr un o'r Pedwar Mesur ar hugain.

Un yw, Am na allwn ryfylgu clymmu'r Ysgrythyr Sandtaidd ar Fesur cyn gaethed; rhag i mi, wrth geisio cadw'r Mesurau, golli Deall yr Yspryd, ac felly pechu'n erbyn Dwrw, er mwyn boddoni Dyn.

Yn ail, Y mae Gair Dwrw i'w ganu mewn Cynulleidfa Sandtaidd o lawer ynghyd; i foliannu Dwrw yn un Llais, un Feddwl, un Galon: yr hyn a allant ei wneuthur ar y Mesur gwael hwn, ac ni allai ond un ganu Cywydd nen Awdl.

Yn drydydd, Pob Plant, Gweinidogion, a Phobl annysgedig, a ddysgant Bennill o Garol, lle ni allai ond Ysgolhaig ddysgu Cywydd, neu Gerdd gyfarwydd arall. Ac o aehos bod ya berthynol i bob Cristion wybod Ewillys Dwrw, a'i foliannu ef; mi a ymadawais â'r Gelfyddyd er mwyn bod parw yn rhwymedig i wario ei Dalent at y goren. Hefyd, nid wyf fi'n cadw m'a'r Mesur esmwyth hwn yn gywir ym mhob man, am nad oes dim yn ein Hiaith ni mewn Sylwyr i seinio nac i odli â DUW. Am hynny, i roi iddo ef ei ragor a pioedd y Gerdd, mi a roi amryw Ddipthongau eraill i gysatteb â'r Gair hwnnw, yn nesaf ag y medrwn.

LLYFR Y PSALMAU.

PSALM I.

Y Sawl ni rodia, dedwydd *yw*,
 yn ol drwg y trwyw gyngor:
 Ni saif ar ffordd trofesdŵr ffos,
 nid eisfe 'n 'frol y gwtwyr:
 2 Ond ei holl ferch ei fydd yn rhwydd
 ar ddeddf yr Arglwydd uchod:
 Ac ar ei ddeddf rhwydd, ddydd a nos,
 yn ddiiddos ei fyfyrdd.
 3 Ef fydd fel pren plan ar lan dol,
 dwg ffrywth amferol arno:
 Ni chrina'i ddalen, a'i holl waith
 a lwyddia'n berffaith iddo.
 4 Nid felly bydd y drwg di-rus,
 ond fel yr us ar gorwynt;
 Yr hwn o'r tir a'i chwyth, a'i chwai,
 anwadala fydd ei helynt.
 5 Am hyn y drwg ni saif mewn barn
 o flaen y cadarn uniawn;
 Na'r pechaduriaid mawr eu bâr
 ynglynnullidfa'r cyflawn.
 6 Canys yr Arglwydd Dduw, fel hyn,
 a edwyn ffyrdd gwirioniaid:
 Ac ef ni ad byth i barhau
 mo lwybrau pechaduriaid.

PSALM II.

PAHAM y terfysg gwyr y byd?
 a pha'm y cyfyd rhodres?
 Pa'm y mae'r bobloedd yn cyd-wau
 yn eu bwriadau diles?
 2 Codi y mae breninnoedd byd,
 a'u bryd yn gyd-gynghorol:
 Yn erbyn Duw a'i Grist (ein plaid)
 y mae pennathiaid hydol.
 3 Drylliwn eu rhwymau, meddant hwy?
 niwnawn ni mwya usfudd-dod:
 Ac ymaiti taflwn eu tromaen,
 ni chânt yn frau mo'n gorvod.
 4 Ond Duw'r hwn sydd uwch wybrol len,
 a chwardd am ben eu geriau:
 Yr Arglwydd nef a wêl eu bâr,
 efe a'u gwtwyr hwythau.

5 Yna y dywaid yn ei lid,
 a hyn fydd rhŷ brid iddyn':
 O'i eriau ef y cyfyd braw,
 a'i digid a ddaw yn ddychryn.
 6 Gofodas innau (meddai ef)
 a llaw gref yn dragywydd.
 Fy Mrenhin i, yn Llywydd llon,
 at fanctaidd Scion fynydd.
 7 Dyma'r ddeddf a dd'wedai yn rhwydd,
 hon gan yr Arglwydd clywais:
 Ti yw'r Mab (o'm perffaith ryw)
 a heddyw y'th genheliais.
 8 Gofyn im', a mi it' a'i rhwydd
 holl wledydd i'w tifeddu:
 Y cenhedlaethas dros y byd
 i gyd a gai' meddiannu.
 9 Ti a'u briwi hwynt, yn dy farn,
 a gwielen haiau hayach;
 Ti a'u maluri, hwythau an',
 mor fân a lleitri priddach.
 10 Am hyn yn awr, frenhinoedd coeth,
 byddwch dloeth a synhywrol:
 A chwithau, farnwyr, cym'rwyd ddysg,
 i oitwng terfysg tydol.

11 Gwas'naethwch chwi yr Arglwydd nef,

ac ofnwch i ef drwy oglud:

A hyddwch lawen yn Nuw cu,

etio trwy grunu hefyd.

12 Cusenwch y Mab, rhag ei ddig,

a'ch bwrw yn ffyrnig heibio:

A gwyn eu byd pob calon lân

a ymddiriedan ynddo.

PSALM III.

O Arglwydd, amlod ydyw'r gwyr,

y fydd drallodwyr'ini,

A llawer iawn i'm herbyn sydd

o ddydd i ddydd yn codi:

2 D'wedai lawer o'r gwrtigrych blaidd,

yn drwyn am f' enaid efoes:

Nid oes iddo yn ei Dduw Ior

chwaith mawr ystôr o'i einiocs.

3 Tithau, O Arglwydd, ym mhob man,

ydwyd yn dorian ymy:

Fy ngogoniant wyt, tu a'r nen

y codi m'hien i fynu.

4 Ar Dduw yr Arglwydd a'm holl lais

y gelwais yn dofturaidd:

Ac ef a'm clybu i ar frys

o'i uchel freinlys sanctaidd.

5 Mi orweddais, ac a gyfais,

ac mi a godas gwedi:

Canys yr Arglwydd oedd i'm dal,

i'm cynnal, ac i'm codi.

6 Nid ofnaf hi, o'r achos hwn,

mo fridwym sydd yn barod,

O bobloedd, o'm hanwynch yn dyn,

i'm herbyn wedi dylod.

7 Cyfod ti, Arglwydd, a chub si,

drwy golpi fy ngelyniion:

T'rewaiyt yr ên, torraist eu daint,

Er maint yr annwylion.

8 I'r Arglwydd byth (o achos hyn)

y perthyn iachadwriaeth:

Ac ar ei bobji y disgyn gwylith

ei fenthid yn dra helaeth.

PSALM IV.

O DUW fy nghyflawnder, clywaith si,

i'm cyni pan y'th elwais:

Rhydhebeit fi, dod im'un wedd

drugaredd; clyw fy oerlais.

2 O feibion dynion, hyd ba hyd

y trowch, trwy gyd ymgabledd,

Fy miharch yn warth? a hynny sydd

drwy gelwydd a thrwy wagedd.

3 Gwybyddwch ethol o Dduw Cun

iddo' hun y duwiolaf:

A phan alwyf arno yn hŷ,

efe a wrendy arnaf.

4 Ofnwyd, a thewch, ac na phechwch;

meddyliwch ar eich gweyl:

5 Aberthwch, gobeitwiwch Dduw Ner;

rhodd cyflawnder yw hynny.

6 Pwy (mecid llaweroedd) y pryd hyn,

a ddengys yn' ddiaioni?

7 Arglwydd, dyrchyd a' wyneb-pryd,

daw digon tec'hini.

7 Rhoi st i'n calon lawenydd mwŷ

(a hynny trwy dy fenthid)

Nag a fydai gan rai yn trin

amlder o'u gwin a'u gwenith.

PSALM IV, V, VI, VII.

8 Mi orweddaf ac a hunaf,
a hynny fydd mewn heddwch:
Can's ti, Arglwydd, o'th unig air,
a bair im' ddiogelwch.

PSALM V.

A RGLWYDD, clyw 'ngwedi yn ddiball,
1 Duw, deall fy myfyddod:
2 Erglyw fy llais a'm gweddil flin,
fy Nuw, a'm Brenhin hygodd,
3 Yn fore gwrando fi, fy Naf,
yn fore galwaf arnaf:
4 Can's nid wyd Dduw i garu drwg,
ni thrig i'th olwg anfad.
5 Ni faif ynsydion yn dy flaen,
na'r rhai a wnaen anwiredod:
Y rhai hyn sydd gennyt yn gas,
sef dillaf it' bob gwagedd.
6 Y rhai a dd'wedant ffug a lind,
a phob gwyr gwaedlyd creulon,
Ti a'u tynni hwynt-hwy o'l gwraidd,
fel ffiadd annuviolion.
7 Dof finnau tu a'th dý mewn hedd,
am dy drugaredd galwaf:
Trwy ofn, a pharech, a goglid dwys,
i'th sanétaidd eglwys trcigaf.
8 I'th gysliawnder arwain fi, Ner,
rhag blinder a chafineb:
Duw, gwna dy ffordd, rhag ofn eu brad,
yn watta rhag fy wyneb.
9 Can's i'w gennau nid oes dim iawn;
mae llygredd llawn i'w ceudod:
Eu gyddiau fel eculannau hedd,
a gwagedd ar eu tafod.
10 Disfrywia hwynt i'w camwedd, Ion,
o'u holl gynghorion ewynpant:
Hwnt a hwy, a'u holl ddyrigioni;
i'therbyn di rhyfelant.
11 A'r rhai a'mddiried ynot ti,
am it' gyfodol drostynt,
Llawenhant: a phob rhai a'th gár,
cei fawl yn llafar ganthint.
12 Can's ti (Arglwydd) anfoni wthi:
dy fenthid ar y cyfion:
A'th gywir serch, fel tarian gref,
rholi drosto ef yn goron.

PSALM VI.

O Arglwydd, na cheryddia fi
ym mhochta dy gynndaredd:
Ac na chofnai fy mdy lid,
oblegid fy anwiredod.
2 O Arglwydd, dy drugaredd dod,
wys lesg mewn nychdod rhybrudd:
O Arglwydd, tyr'd, iachâ fi a chwyrn,
mae f' elgyrn i mewn cyfludd:
3 Am henaid i o'r llefgeodd hyn,
y sydd mewn dychrynn 'fgerol:
Tithau, O Arglwydd, pa'r yw hýd
'rholi arnas ddybrud brudd-der?
4 Duw, gwared f' enaid, dychwel d,
iachâ fi a'th drugaredd:
5 Nid oes yn anau gof na hawl;
a phwy a'th fawl o'r pridd-fedd?
6 Diffygias gan ochain bob nos,
mewn gwâl anniddos fodfa:
'Rwy'n gwylchu, drwy y cyfludd maw,
a'm dagrau fy fgorweddia.
7 O ddig i'm cas a goddef drwg,
fy ngolwg fy'n tywyllu;
A chan y dwfr a red yn rhaff,
ynt anghraff, ac yn pyu.
8 Pob un a wnelo, aed ym mhell,
na dichell nac anwiredod.

Can's clybu yr Arglwydd fy llais,
pan lefas am drugaredd.
9 Yr Arglwydd clybu ef fy arch,
rhof finnau barch a moliant:
Fe dderbyn fy ngwedi, a'n gwaedd;
am hyn yr haedd ogoiant.

10 Fe w'r adwyddir, fe drallodir,
yn ddir fy holl elynion:
Ac fo'u dychwelir, drwy fefi glwth,
hwynt yn ddiyfymawth ddigon.

PSALM VII.

O Achub fi, fy Nuw, fy Ner;
can's mae fy hyder ynod:
Rhag fy erlidwyr gwared fi;
can's mae o'r rheini ormod.
2 Rhag llarpio f' enaid fel y llew,
heb un dyn glew a'm gwryd:
A'm rhwygo i yn ddrilliau man;
fel dyna amcan gwaedlyd.
3 O Arglwydd Ddutw, os gwnaethum hyn,
os drwg y fy'n fy nwyllaw,
4 Na thrwy ymddifried, dwyll i neb,
pe bawn wrthwyneb iddaw;
5 I erlid f' oes y gelyn doed,
daliad, a rhoed fi'n isaf:
A fathred f' urddas yn y llwch,
drwy'r diyfyrwch eithaf.
6 Cyfod, O Dduw, cyfod i'th ddig,
a goffwg big pob gelyn:
A defro drosof yn y tari;
sef cadarn yw d' orchymyn.
7 Pan ddringych, yr holl bobl yn llu
a ddaw o'th ddeutu attad:
Duw, dychwel i'th farn er eu mwyn,
a gwrando 'n cwyn yn waftad.
8 Duw, dyro i'r bobl y farn dau,
a barn di finnau, Arglwydd:
Ac fel yr haeddais, dod farn iawn,
yn ol fy llawn berfffeithrwydd.
9 Derfif anwiredod y rhai drwg,
gwna'n amlwg ffodd a cyfion:
Can's union wyd, a chraff, Dduw cu,
yn chwilio deutu 'r galon.
10 Ac am fod Duw yn canfod hyn,
Duw yw f' ymddifyn innau:
Duw sydd Iachawdwr i bob rhai
sydd lân ddifai 'u calonau.
11 Felly mae Duw byth ar yr iawn,
a Duw yw'r cyflawn Farnydd:
Wrth yr anuwiol ar bob tro
mae Duw yn digio beunydd.
12 Ac oni thy'r anuwiol cas,
fo lifa i'loywlas gleddau:
Ar annel y mae bwa'r Ion,
a'i barod lymion faethau,
13 Sef arfau angau at y nôd
y maent yn barod ddigon:
Ac ni faetha ef ergyd byr
at yr erlidwyr poethion.
14 Wele hanes y gelyn drwg,
efe a'mddwg ar drafa:
O chwydd ar gamwedd, beichiog fydd,
ar gelwydd yr efgora.
15 Cloddiodd ef bwil hyd eigion llawr,
o fwriad mawr i'r truan:
Ac ef a sythiodd ymron bawdd,
i'r dyfn i'w glawdd ei hunan.
16 Ei hoil anwiredod ar ei ben,
o uchder nen, a ddisgyn:
A Duw a ddymchwel, yr un weddy,
ei gamwedd ar ei goryn.

PSALM VII, VIII, IX, X.

17 I'm Harglwydd Dduw rhof finnau glod,
caf ganfod ei gyflawnder:
A chaumolaf ei enw yn rhwydd,
yr Arglwydd o'r uchelder.

PSALM VIII.

O Arglwydd, ein Ior ni a'n nerth,
mor brydferth wyd drwy'r holl-fydd,
Dy enw a'th barch a roist uwch ben
daear ac wybren hefyd.
2 Peraift it' nerth o enau plant,
a rhai a sognant beunydd,
Rhag d'elynion: tawed, am hyn,
y gelyn a'r dîalydd.
3 Wrth edrych ar y nefoedd faith,
a gwelod gwaith dy fyfedd,
Y lloer, y fer, a threin y rhod,
a'u goiod mor gyfannedd;
4 Pa beth yw dîn, it' i'w goffâu,
o ddionnau ac anwyl-fraint?
A pheth yw mab dîn, yr un wedd,
lle rhoi ymgeledd cymaint?
5 Ti wnaethoft dîdyn, o fraint a phris,
ychydig is angylion:
Mewn mawr ogoniad, parch, a nerth,
rhoi arno brydferth goron.
6 Ar waith dy ddwylaw is y nef
y gwnaethoft ef yn bennath:
Gan ofod pob peth dan ei draed,
iddo y gwnaed llywodraeth:
7 Defaid, gwartheg, a holl dda maes,
a'r adar llais eu hefyd:
Ehediad nef, a'r pysg o'r don,
fy'n tramwy'r eigion erchyll.
8 O Arglwydd, ein Ior ni a'n nerth,
mor brydferth wyd drwy'r holl-fydd,
Dy enw a'th barch a roist uwch ben
daear ac wybren hefyd.

PSALM IX.

CLODFORAF fi fy Arglwydd Ioan,
o'm calon, ac yn holl hollawl:
Ei ryfeddodau rhof ar led,
ac mae'n ddyled eu canmawr.
2 Byddaf fi lawen yn glod;
ac ynod gorfoleddaf:
I'th enw (O Dduw) y canaf glod;
wyd hynod, y Goruchaf.
3 Tra y dychwelir draw'n eu hol
fy holl elynol luod:
Llithrant o'th fiaen, difethir hwy,
ni ddon' hwy mwy i'w lleoedd.
4 Can's rhoiost fy marn yn fatter da,
gwnaethoft eisteddfa union:
Eisteddaist ar y gwir, yn siwr
tydi yw'r Barnwr cyfon.
5 Cerydдаist a distrywaist di
y cenhedaethi cyndyn:
Diwreiddiaist ynfyd yn y bôn,
ni bydd byth ion am dany'n.
6 Distrywaist dithau (elyn glas)
do lawer dinas hyfryd:
Darfu dy nerth byth, darfu hyn,
a'r cof o honyn' hefyd.
7 Ond yr Arglwydd i'w nerth a fydd,
ac yn dragywydd pery;
A pharod fydd ei finge i farm,
a chadarn ydylw hynny.
8 Can's efe a farma y byd,
a'r bobl i gyd fydd ynddo,
Trwy gyflawnder, heb ofni neb,
a thrwy uniondeb rhagddo.
9 Gwna'r Arglwydd hefyd hyn wrth raid,
trueniaid fo'u hymddiffyn;

Noddfa a fydd i'r rhai'n mewn pryd,
pan fo caledfyd aryn'.

10 A phawb a'th edwyn, rhon' cu cred
a'u holl ymddiried arnad:
Can's ni adewaith (Arglwydd) neb
a geisio 'i wyneb attad.

11 Molwch chwi'r Arglwydd, yr hwn fydd
yn fanctaddi fynnyd Seion:
A d'wedwch i'r bobl fal yr oedd
ei holl weithreodd mawrion.
12 Pan chwilio ef am waed neu drais,
fe gofia las y truain:
Pan eisteddo ar faingc y frawd,
fe glyw y tlawd yn germain.

13 Dy nawd, Arglwydd, dydi im' fydd
ddyrychafydd o byrth angau:
A gwel fy mlinder gan fy nghas,
y fydd o'm cwmpas innau.
14 Fel y mynegwyf dy holl wyrth,
a hyn ym mhyrth merch Seion:
Ac fel y bwyf lawen a ffaeth
i'th iachawdwriaeth dirion.

15 Y cenhedloedd cloddiaid ffos,
lle i'f suddent, agos boddi:
I arall lle cuddiaint rwyd,
eu traed a faglwyd ynddi.
16 Yr Arglwydd nef fal hyn yn wir
adwaenir wrth ei farnau:
A'r annuwiol a whaethai'r rhwyd,
yn hon y daliwyd yntau.

17 Yr annuwiol i uffern aed,
ac yno gwnaed ei wely:
A'r rhai 'ollyniant Dduw dros gof,
bydd yno fwy eu lletty.
18 Can's byth y gwirion a'r dîn tlawd
hyd ddydd brawd ni's anghofir:
Y gweinidol a'r trueiniad, hwy,
eu gobaith mwy ni chollir.

19 O cyfod, Arglwydd, yn dy wîn,
na ad i ddyd mo'th orfod:
Barna'r cenhedloedd gar dy fron,
a'th farn yn union gofod.
20 Gyr arnynt, Arglwydd, ofa dy rym,
yn awchym i'th elynion:
Fel y gwybyddont, pe baeut mwy,
nad ydynt hwy ond dynion.

PSALM X.

O Arglwydd, pa'm y sefi di
oddiwrthym ni cyn bellied?
Pa'm yr ymguddi di a'th rym,
pan ydym mewn caethiwed?
2 Y drygrai fydd yn blino'r tlawd,
gan drallawd, a chan falchder:
Yn y dichellion a wna'i rhai'n,
hwynt hwy eu hunain dalier.
3 Hoff gan ddyd drwg ei chwant ei hun,
pawb yn gyttûn â'i bechod:
Benthio macl ydyw eu fwydd,
a'r Arglwydd maent i'w wrthiod.
4 Yr annuwiol ni chais Dduw Ner
(mae ef i'w falchder cyfuvch)
Ni chred ef, ac ni feddwl fod
un fath awdurdod goruwch.
5 Am fod ei ffyrdd mewn llwyddiant hir,
ni wel mo'th wir gyfannod:
Bydd dordyn wrth elynion mân,
fel chwythu tan mewn forod.
6 Fe ddiwedodd hyn â'i feddwl syth,
Ni ddigwydd byth im' adfyd:
Ni'm symudir o oes i oes,
ni chaf na glocs na drygfyd.

PSALM X, XI, XII, XIII, XIV.

7 Yn ddichellgar, yn dwyllgar iawn,
a'i safn yn llawn melldithion;
Tan ei dafod y mae camwedd,
a thraws anwiredd creulon.

8 Mewn cilfeydd y diwgwl fan
i ladd y truan gwirion:
Ac ar y tlawd a llygad llym
yn dangos gymr ei galon.

9 Fe orwedd fel y llew i'w ffau,
i fwrl ei galon trawfion:
Y gwan a'r tlawd a dyn i'w rwyd,
ac yno daliwyd gwirion.

10 Fe duchan, fe a'mgrymma'i hun,
fel un ar farw o wendid:
Ac ef yn gryf, a fel yn wael,
ar wan ligad ei ergyd.

11 Yn ei galon d'wedodd am Dduw,
nad ydyw yn gofadur:
Cuddiodd ei wych, ac ni wél
pa beth a wnel tredur.

12 Cyfod, Arglwydd, dyrcha dy law,
dy fod i'n cofiaw dangos:
Ac nac anghofia, pan fo rhaid,
dy weiniaid a'u werinos.

13 Paham y cablant hwy wir Dduw,
yr anwir annuw lledifrom?
Pa'm y meddylant arant i,
nad ymofyn i'n danom?

14 Gwelaifit hyn; can's canfyddi drais,
a chospi falaus anfad.
Tydi yw gobaiath tlawd, a'i borth,
a chymorth yr ymddifad.

15 Tor ymaith yr annuwiol rym
yn gyflym, a'r maleifus:
Cais allan eu hanwreadd hwy,
ni chai di mwy'n ddrygionus.

16 Yr Arglwydd fydd yn Frenhin byth,
ef yw'r gwechelyt! Lywydd:
Diffrwyd pob cenhedlaeth gref
o'i dir ef yn dragywydd.

17 Duw, gweddi'r gwan a glywaist di,
ac a gyfuri'r galon:
Tro eilwaith atom y glust dau,
a chlyw weddau ffyddlon.

18 Tros yr ymddifad y rhoi farn,
a'r gwan fydd eadarn bellach:
Megis na's gall daearol ddydn
mo'r pwyfo arynn' mwyach,

PSALM XI.

CREDAF i'r Arglwydd yn ddi-nam;
paham y d'wedwch weithian
Wrth f'enaid, Hwnt, a hed i'th fryn,
fel wrth aderyn bychan?

2 Wele'r annuwiol a'u bwâu,
a'u cawell faethau'n barod,
Am wirioniaid yn llechu'n fain,
i faethu'r rhai'n o gysgod.

3 Y seilfain oll i lygredd aeth:
ond beth a wreath y gwirion?
Mae'r Arglwydd yn ei duinas gref,
fe weryd ef y cyfion.

4 Yr Arglwydd o'i orseddfa fry
at y tlawd try ei olwg:
Gweithredoedd holl hiliogaeth dŷn
i'w lygaid yd yn' amlwg.

5 Mae'r Arglwydd o'r naturiaeth hon,
prawf gyflor er ymgeledd:
Ond cas 'w gan ei enaid fo
ddyn drwg a hoffo wagedd.

6 Ar bechaduriaid marwol tan
a brwymlan a ddaw'n gawod,

A gwŷnt tynhdcillog uchel iawn;
fal dyna lawn wiallenod.

7 Can's cyfion ydyw'r Arglwydd Ner,
cyflawnder mae'n ei garu:
A'i wyneb at yr union try,
a hynty i'w yng'icddu.

PSALM XII.

O Achub bellach, Arglwydd cu,

fe ddarfu'r trugorion:
A'r holl wirionedd ar ball aeth
o blith hiliogaeth dymon.

2 A gwehus gweniaith d'wedant flug,
er twyll a hug i'r eiddyn:
A chalon ddybylg, yr un wedd,
y cair oferedd ganddynt.

3 Yr Arglwydd torred, o'i farn faith,
wefusau'r gweniaith diles:
A'r holl daofdau ffrofus iawn
a fyddo llawn o rodres.

4 Gallwn orfod o nerth tafod,
dwy wehus y sydd eiddom:
Fal hyn y d'wedant hwy yn rhwydd,
A phwy sydd Arglwydd arnom?

5 Yntau ein Duw a dd'wedodd hyn,
Rhag llethu'r gwaeldyn codaf:
Y dŷn gondus, tlawd, a'r caeth,
mewn iechydwrtaeth dodaf.

6 Pur iawn yw geiriau'r Arglwydd nef,
a'i ddewid ef sydd herffaith,
Fel arian o ffwrn, drwy aml dro,
wed'i goeth buro fethwaith.

7 Ti, Arglwydd, yn ol dy air di,
a'i cedwi mewn hyfrydwch
Byth rhag y ddrwg genhedlaeth hon,
dy weision i gael heddwch.

8 Pan ddyrchafer y trawfion blin,
da ganddyn' drin anwraig:
Felly daw dynion o bob part
i fwylwyd gwarth o'r diwed.

PSALM XIII.

PA hŷd, fy Arglwydd, Dduw dilyth?

Pa' i byth yr wyl mewn anghof?

Pa guddio'r wyd (O Dduw) pa hŷd,
dy lân wyneb-pryd rhagof?

2 Pa hŷd y rhed meddyllau tro

bob awr i flino'nghalon?

Pa hŷd y goddefaf y dir,
dra codir fy nghaeseion?

3 O Arglwydd, edrych arnaf si,

a chlyw yngwedi ffyddlon:

Agor fy llygaid, rhag eu cau

ynghyfag angau ddiglon.

4 Pe llithrwn ddim (rhag maint yw'r llid)

fo d'dwedid fy nghorchfygu:

A llawen fyddai fy holl gas;

dal fi o'r ras i lynn.

5 Minnau'n dy nawdd a rois fy ffydd,

a'm holl lawenydd eithaf:

Canaf i'm Duv a'm helpiodd i-

gwnaf gerddi i'r Goruchaf.

PSALM XIV.

FE dd'wedai'r ynfyd nad oes Duw,

ac felly hyw drwy goegni:

Ynlygru'n thiaidd, ni chais ge?

nid oes a wnel ddaiom.

2 O'r nef yr edrychodd yr Ion

ar holl drigolion daear,

A roddai neb ei goel ar Dduw,

a cheifio byw'n ddeallgar.

PSALM XIV, XV, XVI, XVII.

3 Fe giliodd pawb at lygredd byd,
 ymdroent i gyd mewn brynti:
 Nid oes un a wnel well nā hyn,
 nac un a fyn ddaioni.
4 Eu gwddf i fēdd agored cau;
 maent a thaodau 'ftrywgar:
A gwenwyn lindys fyn parhau
 dan eu gwefiau twyllgar.
5 A'u genau llawn (fel gwenwyn llith)
 o felldith, ac o futfledd:
 Ac anian eигud yw eu traed
 i dwywallt gwaed a dialedd.
6 Diftryw ac anhap fyn' eu ffyrrd;
 ni 'dwaenant brif-ffyrrd heddwch:
 Nid oes ofn Duw' n eu golwg hwy;
 ni cheifant mwyr 'difeirwch.
7 Pa'm? oni wyddant hwy eu bod
 drwy bechod, y modd yma,
 Yn ytu fy mholb, a'u cildroi,
 un wleid a chnoi y bar?
8 Gweddio 'r Arglywyd hwy ni wnant;
 yn hyn dychrynant luoedd:
Am fod Duw' n dala gyd a'r iawn,
 yn un a'r cyflawn bobloedd.
9 Gw'r adwyddech gynt gyngor y tlawd,
 fal y gnewch drallawd etto:
Am i'r tlawd gredau y doe llwydd
 oddiwrth yr Arglywyd iddo.
10 Pwy a all roi i Israël,
 o Seion uchel, iechyd?
 Pwy ond ein Duw? yr hyn pan wnel,
 bydd Iago ac Is'r'el hyfryd.

PSALM XV.

DYWAID i mi, pa ddyn a drig
 i' th lys barchedig, Arglywyd?
 A phwy a crys ac a fydd
 ym mynydd dy fancteiddrywyd?
2 Yr hwn a rodia'n berffaith dda,
 yr hwn a wna gyflawnder:
A'r hwn a draetha o'i galon wir,
 a drig ar dir uchelder.
3 Yr hwn ni ddywaid, ac ni wna,
 ddin ond o'r da bwgylwyd:
 Ac ni chymowys y rhai a ron'
 i'w cymmydogion g'wilydd.
4 Yr hwn fydd iel yn ei fryd,
 yn caru i gyd grifft'nogion:
 Yr hwn fyn' ofni 'r Arglywyd Duw,
 ac sydd yn byw yn ffyddlon.
 Yr hwn ni thyngh ddim ond y gwir,
 er dir neu niweid iddo:
5 Ac ni ro ei arian yn llog,
 er dwyn cymmydog dano.
 Na gwobr, na rhodd, yr hwn ni fyn,
 er dal yn erbyn gwirion.
 A wnclo hyn, ni lthira fyth,
 fe gaiff y ddilith goron.

PSALM XVI.

CADW fi, Duw; can's rhois fy mhwys
 a'm coel yn dradwys arnad:
2 Fy Arglywyd wyd; mae dan fy mron
 y gyffes hon yn waftad.
 Nad lles it' yw, na'm dā, na'm rhin;
 3 ond i drin saint dacarol:
I lefu'r rhai'n fy 'wyllys yw,
 y rhai fyn' byw'n rhinweddol.
4 I'r rhai a redant at dduw gau,
 y daw gofidiaw amlder:
 Eu diod offrwm o waed, ni
 offrymmaf fi un amier;

5 Ni henwaf chwaith. Yr Arglywyd yw
 fy modd i fyw, a'm phiol:
A thydi, Ior, fy'n rhoi mi ran,
 a chyfran yn ddigonol.

6 A thrwy Dduw syrthiodd i mi ran
 o fewn y fan hyfrydaf:
 Digwyddodd imi, er fy maeth,
 yr etifeddiaeth lanaf.

7 Bendithiaf finnau Dduw fy Ior,
 hwn a roes gyngor ymny:
 F'arenau hefyd, ddydd a nos,
 fydd im' yn dangos hynny.

8 Rhos y Ner (bob awr) gar fy mron;
 o'r achos hon ni lithraf:
 Can's mae ef ar fy nechau law;
 yma na thraw ni syflaf.

9 O herwydd hyn, llawn a llon
 yw fy nghalon: ac eilwaith,
 Hyfryd yw fy mharach a di-ddig,
 a'm cnawd a drig mewn gobaith.

10 Can's yn usfern ni edi di
 mo'm henaid i, i aros:
 Na'th anwyl Sanct (drwy naws y bedd)
 i weled llygredd ceufus.
11 Dangosi im' lwybr i fyw'n iawn:
 dy fro'n yw'r llawn llawenydd:
 Can's yn dy nerth, nid yn y llwch,
 mae digrifwch tragedwydd.

PSALM XVII.

O Clyw gyflawnder, Arglywyd mad
 y tyfir fy nad i' th gryhwyl:
 Clust ymrando. A'r weddi fau,
 fydd o wefusau didwyl.
2 Disgwyllia 'marn oddiwrthyt ti:
 can's da y gweli 'n union:
 Profait a gwyddoedd ganol nos
 mor ddiddos ydyw 'nghalon.
3 Pan chwiliaist fi (da yw dy gof)
 ni chefaist ynof gamwedd:
 Fy myfer mad, a'm meddwl llacs,
 na ddoed i facs o'm dannedd.
4 I ochel cydwaith dynion drwg,
 drwy d'air a' th amlwg gyngor,
 Ffordd y dŷn trawfgrif haerllug llym,
 fe ddy'gwyd ym' ei hepgor.
5 Ond yn dy union lwybrau di,
 Duw, cynnal fi yn waftad:
 Rhag llithro allan o'th iawn hwy,
 Duw, disgwyd fy ngherdded iad.
6 Galw yr wyl arnad, am dy fod
 yn Dduw parod i Wrando:
 Goftwng dy gluff, a chlyw yn rhodd
 fy holl ymadrodd etto.
7 Cyfranna dy ddaionus rad
 (ti'r hwn wyt Geidwad ffyddlon)
I'r rhai fyn' ymroi dan dy law,
 rhag broch a braw y trawfion.
8 Cadw fi'n anwyl rhag eu twyll,
 fel anwyl ganwyll llygad:
 Ynghygod dy adenyydd di
 O cadw fi yn waftad:
9 Rhag yr annuwiol a'u mawr bwys,
 a rhag fy nghyfrwys elyn,
Yrhai a gais fy enaid i,
 gan godi yn fy erbyn.
10 Maent hwy mor dordyn ac mor fras,
 ac yn rhŷ gas eu geiriau:
 Ac yn rhoi allan ffrofit ar led,
 gan falched eu parablau.
11 Maent hwy yn amgylchu yn flin
 lle yr ym ni'n cynnuwer,

PSALM XVII, XVIII.

Ac a'u golygon tu a'r llawr,
mewn gwg a thraenawr hyder.
2 Maent hwy fel llew, dan godi gwrych,
a fai'n chwennych ysglyfaeth:
Neu fel llew ifangc (er ei les)
2 geisiai loches hyfaeth.
3 Cyfod, Arglywydd, o'i flaen ef saf;
dy help a gaf i'm henaid:
A tharo i lawr a' th gleddyf noeth
yr enwiau flamboeth tanbaid.
4 Rhag gwyr dy law, rhag gwyr y byd,
sy a'u rhan i gyd oddiyma,
Gan lenwi bwliau, a rhoi i'w plant
yn fawr eu chwant a'u traha.
5 Minnau mewn myfyr, fel mewn hûn,
a welaf lun d' wynebryd:
A phan ddilunwyr ô'r hûn hon,
y byddaf ddigon hyfryd.

PSALM XVIII.

OIor fy ngrym, caraf di'n fawr,
fy nghreiglawr, tûr f' ymwarded:
2 Ff Naf, fy nerth, fy nawdd, fy Nuw,
hwn yw fy holl ymddyried.
3 Pan alwys i ar fy Ior hynod,
i'w hwn mae clod yn gyfion:
Yna y'm cedwir yn ddiau
rhag drygau fy nghaefion.
4 Gofidion angau, o bob tu,
oedd yn cyrchu 'm herbyn:
A llifodd afgwydd y fall
yn ddibâl, er fy nychrynn.
5 Pan ydoedd fywyd ofn y bedd,
a gwaechedd ddiweddu, arnaf,
Ag arfau angau o bob tu,
a'm cas yn nefu ataf:
6 Yna y gelwais ar fy Ner,
ef o'r uchelder clywodd:
A'm gwaedd a ddaeth hyd gar ei fron,
a thuron y croesawodd.
7 Pan ddigiodd Duw, daeth dacar-grynn,
a fail pob hrynn a figlodd:
A chyffro drwy'r wlad ar ei hyd,
a'r holl syd a gynhyriodd.
8 O'i enau tân, o'i ffroenau tarth,
yn 'nnyu pob parth wybren:
9 A chian gymnyllau dan ei draed,
du y gwnaed y ffûrfaen.
10 Ac fal yr oedd ein Ior fel hyn
uwch cerubyn yn hedeg:
Ac uwch law adenydd y gwylt
mewn nefol helynt hoywdeg.
11 Mewn dyfroedd, a chymyllau fry,
mae i'w wely, heb ei wleid:
12 Ac yn eu gyrru'n genlygf mân,
a marwor tân, i wared.
13 Gyrrodd daranau, dyna 'i lef,
gyrrodd o'r nef genhadon:
14 Cenlysg, marwor tân, mellt yn gwau;
fal dyna 'i faethau poethion.
15 Distrywiwyd dy gas: felly gynt
gan chwŷthiad gwyrdd o'th enau,
Gwasgerait di y moroedd mawr;
gwelwyd y llawr yn olau.
16 Felly gwnacth Duw a mi'r un modd;
anfonodd o'r uchelder,
Ac a'm tynnodd o'r lle yr oedd
i'w haengylch ddyfroedd lawer.
17 Fe a'm gwareddodd Duw, fal hyn,
oddiwrth fy ngelyn cadarn:
Yn rhwym i'mi, am ei fod,
rhoi fannau glod hyd ddyddarfarn,

18 Safent o'm blaen, ni chawn ffordd rŷdd,
tra fum yn nydd fy ngsid:
Ond yr Arglywydd ei oedd i'm dal,
a'm cynnal yn ty ngwendid.
19 Ff Naf ei hun a'm rhoes yn rhŷdd,
fe fu Waredydd ymy:
Ac o dra ferch i mi y gwnaeth,
na hawn i gaeth ond hynny.
20 Yr Arglywydd a'm gobrwy'a'n ol
fy ngwtaadol gyflawnder:
Ac yn ol glendid fy nwy law,
tâl im' a ddaw mewn amser.
21 Can's ceisiais ffyrdd fy Arglywydd Ner,
ni wneuthum hyder ormod,
Na dim 'igeler erbyn fy Nuw;
gochelais gyfryw bechiod.
22 Can's ei ddeddfau maent ger fy mron,
a'i hollawg gyfion farnau:
Ac ni rois heibio'r un or rhai'n;
hwy ynt fy nghoelfain innau.
23 Bûm berffaith hefyd o'i flaen, ag
ymgedwais rhag byw'n rhwydrwg:
24 A'r Arglywydd gobrwyodd fi'n llawn,
yr hyn fu'n lawn i'w olwg.
25 I'r trugardog, trugarcod rhoi;
i'r perffaith, troi herffeithrwydd:
26 A'r glân gwnei lendifid, ac i'r tyn
y byddi gyndyn, Arglywydd.
27 Can's mawr yw dy drugaredd di,
gwaredi 'r truan tawel:
Ac a oftingi gar dy fron
rai a golygon uchel.
28 Ti a olici 'ngianwyll i;
am hynny ti a garaf:
Tydi a droi fy nos yn ddyddi,
a'm tywyll fydd goleusaf.
29 Oblegid ynot ti, fy Naf,
y torraf trwy y fyddin:
Ie'n fy Nuw y neidia'n llwyr,
be trôs y fagwyr feinin.
30 Ys perffaith ydwyw ffordd Duw nef,
a'i air ef fydd buredig:
Ac i bob dŷn ynddo a gred,
mac'n iwcled bendigedig.
31 Can's pwysydd Dduw ? d'wedwch yn rhwydd:
pwys ond yr Arglywydd nefol?
A phwy sydd grag onid ein Duw
lef, difigl yw'n drag'wyddol.
32 Duw a'm gwregyfodd i a nerth,
a rhoes im' bryderth lwybrau:
33 Fe roes fy nriraed ar hy-lwybr da,
gorseddfa'r uchel fannau.
34 Efe sy'n dysgu rhfel ym',
gan roi grym i'm pawennau;
Fel y torri bwa o ddur
yn bryfur rhwng fy mrechliau.
35 Daeth o'th ddaion i hyn i gyd,
rhois darian iechyd ymy:
A'th law ddeau yr wyd i'm dwyn,
o'th fwynder yr wy'n tyfu.
36 Ehengaist imi lwybrau teg,
i redeg buan gamrau:
Nid oes ynof un cymmal gwan,
ni wegian fy mynyglau.
37 Erliodais i fy nghlas yn llym,
a daethym i'w goddiwedd:
Ac ni throis un eam i'm hol mwy,
nes eu bod lwy'n gelanedd.
38 Gwnaethum arnynt archollion hyll,
fel sefyl na's gallafant:
Ond, trwy ammharch i'w cig a'u gwaed,
i lawr dan draed syrrhaisant.

PSALM XVIII, XIX, XX, XXI.

39 Gwregysfaist fi à gwregys nerth,
 at wres ac an-gertu rhyfel:
 A'r rhai a ddaeth i'm herbyn i,
 a gwympaith di'n ddiogel.
 40 Fal hyn y gwnaethoff imi gau
 ar warrau fy ngelynion:
 A'm holl gas a ddifethas i,
 rheis hwynt i weiddi digon.
 41 Ac er gweiddi drwy gydol dydd,
 ni ddoe achubhydd atynt:
 Er galw'r Arglwydd, ni ddoe neb
 a roddai ateb iddynt.
 42 Maluriais hwy fel llwch mewn gwýnt,
 fel dyna helynt efrydः:
 Ac mi a'u fethrais hwynt yn ffrom,
 fel pridd neu dom heolydd.
 43 Gwaredaist fi o law fy nghas,
 rhoiſt bawb o'm cwmpas danaf:
 Doe rhai ni welfent fi erioed,
 à llaw a throed hyd attaf.
 44 A ddaw uſudd-dod, ond fo gaid
 gan blant efroniaid gelwydd:
 45 A phlant efroniaid twyll a wnant,
 ond crynant i'w ſtatelydd.
 46 Eithr hwy yw'r Arglwydd ar fy mhlaid,
 fy ngrhaig fendifaid hefyd:
 Dyrchafer Duw; ynddo ef trig
 fy nerth, a'm hunig ieichyd.
 47 Fy Nuw tra fo à'i nerth i'm dal,
 rhai dial hawdd y gallaf:
 A rholi'oli pobloedd: can's efo
 fydd yn eu t' wyfo attaf.
 48 Fy ngwaredydd, am dyrchafydd,
 o chyfyd rhai i'm herbyn,
 Wyt ti, Ó Dduw: a'm dug ar gais
 rhag drwg a thras y gelyn.
 49 Am hyn canmol di yn rhwydd,
 O Arglwydd Dduw y lluoedd:
 Canaf dy glod; a hyn fydd dysg,
 ym myg yr holl genhedaedd.
 50 Duw fydd yn gwneuthur (o'i fawr rad)
 fawrhâd i frenhin Dafydd:
 Ac i'w Enneiniog ei wellâd,
 ac i'w had yn dragwydd.

PSALM XIX.

DATGAN y nefoedd fawredd Duw,
 yr unrhyw gwna'r ffurfaen:
 2 Y dydd i ddydd, a'r nos i nos,
 fy'n dangos cwrs yr wybren.
 3 Er nad oes ganddynt air nac iaih,
 da' dywaid gwaith Duw Lywydd:
 Diau nad oes na mor, na thir,
 na chlywir eu lleferydd.
 4 Aeth eu fain hwy drwy yr holl fyd,
 a'u geiriau hyd eithafoedd:
 Yr haul-teg a'i gwmpas fydd bell,
 a'i babell yn y netoedd.
 5 O'r hon y cyfyd ef yn rhod,
 fel priod o'i orweddâd:
 I'w gwrs cyrch, drwy lawenydd mawr,
 fel cawr yn rhedeg gyrafa.
 6 O eithaf hyd eithafoedd nef
 y mae ef, a'i amgylchiad:
 Ac ni all dim (lle rhyyd ei dro)
 ymguddio o'i oleuad.
 7 Dyig yr Arglwydd fydd berffauh ddawn,
 a dry i'r iawn y'renai:
 Felly rhyyd ei wir dytiolaeth
 wybodaeth i'r ffyddloniaid.
 8 Ddeddfau Duw Ion ydynt union,
 llaweniant galon ddidurwg:

2

A'i orelymyn sydd bur ddiau,
 a rydd olau i'r golwg
 9 Ofn yr Arglwydd fydd lân, a byth
 y pery'n ddilith hyfryd:
 Barnau'r Arglwydd ynt yn wir llawn
 i gyd, a chyflawn hefyd.
 10 Mwy deisfiedig ynt nag aur,
 ie na choeth-aur lawer:
 Melyfach hefyd ynt na'r mel,
 tef dagrau ier-fel tyner.
 11 Can's ynddynt dylgir fi, dy was,
 ar addas, a'r unionder:
 A'r holl gam fy o'u cadw nhwy,
 felly ceir gobrwy lawer.
 12 Er hynny i gyd, pwyl a all
 iawn ddeall ei gamweddau?
 O gwna fi'n lân (a bydd ddiddig)
 o'm holl guddiedig feiau.
 13 Duw attal feiau rhytiq, chwant,
 na thyfant ar fy ngwarthaf:
 Yno byddaf wedi 'nglanhau
 o'm holl hechdau mwyaf.
 14 O Arglwydd, fy Mhrynw'r a'm nerth,
 bydded yu brydferth gennyd
 Fy' madrodd pan ddêl gar dy fron,
 a'm myfyd calon hefyd.

PSALM XX.

GWRANDAWED di yr Arglwydd Ncr,
 pan ddêl cyfyngder arnad:
 Enw Duw Jacob ein Duw ni,
 a'th gadwo di yn waftad.
 2 O'i gyflegr rhoed it' help a nerth,
 a braich o brydferth Seion:
 3 Cofied dy offrwm poeth a'th rodd,
 bo' rhai'n wrth fodd ei galon,
 4 Rhoed iti, wrth dy fodd dy hun,
 dy ddymun a'th adduned:
 Dy fwriad iach a'th arfaeth tau,
 a'th weddîau gwrandoed.
 5 Yn enw ein Duw gorolcddwn
 yn hy, a chodwn faner:
 A'th ddeifynadau gwnaed yn rhwydd
 yr Arglwydd o'r uchelder.
 6 Yr Arglwydd gweryd (felly gwn)
 o'i gyflegr drwn ei 'Neiniog:
 Gwrendy ei arch, gyr iddo rym,
 yn gyflym ac yn gefnog.
 7 Rhai at gerbydau rhont eu pwys,
 rhai ar ferch ddywys ymddiried:
 Minnau ar enw'r Arglwydd Duw,
 mai hwnnw yw 'n ymwared.
 8 Hwy a'mroisant, a syrthiasant
 yn eu nerth efoes yno:
 Codaom a safafom ni,
 O Dduw, a thi i'w llwyddo.
 9 Cadw ni, Arglwydd, a'th law gref:
 boed Brenhin y nef drofom:
 Gwrandoed hwnnw arnom ni,
 a'n gweddi pan y llefom.

PSALM XXI.

O ARGWYDD, yn dy nerth a'th rin
 mae'r Brenhin mewn llawenydd:
 Ac yn dy iechyd, yr un wedd,
 mae ei orfoedd beunydd.
 2 Holl ddeisfiaid ei galon lân
 iddo yn gyfan dodaif:
 Cacl pob dynuniad wrth ei fodd,
 ac o un rhodd ni phalltaif.
 3 Can's da'r achubait ei flaen ef
 & doniau nef yn gyntaf:

Ac

PSALM XXI, XXII.

Ac ar ei ben (ddionus Ion)
rhouit goron aur o'r puraf.
4 **E**s a oifynodd gennyd oes,
a rhoddaifft hiroes iddo:
A hon dy rodd dros byth y bydd,
nid a'n dragwydd heibio.
5 **I**th iachawdwriaeth y mae 'n hyw,
a mawr yw ei ogoiant:
Gofodaifft arno barch a north,
a phrydferth yw ei lwyddiant.
6 Rhoift dy fendifithion uwch pob tawl,
yn rhodd dragwyddawl iddo:
A llewyrch d'wyneb byth a fydd
yn fawr lawcnydd arno.
7 Am fod y Brenhin yn rhoi i gred
a'i mddiried yn yr Arglwydd:
Dan nawdd y Goruchaf tra fo,
gwn na ddaw iddo dramgydd.
8 A thydi, Arglwydd, a'u law lân,
et allan dy elynion:
Rhag dy ddelieuau (er a wnat)
ni ddiangant dy gaseion.
9 Di a'u gofodi 'n rydd dy ddig,
fel ffwrnais ffyring danllyd:
Yr Arglwydd i'w lid a'u difa,
a'r tân a'u hyd a'n enbyd.
10 Diwreiddi di eu ffirwyth o'r tir,
a'w had yn wir ni thycian:
11 Am fwrriadu it' ddrwg dilen,
heb ddwyn i ben mo'u hamcan.
12 Ti a'u gofodi hwy'r naill du,
a thi a'u lu i'w herbys:
A leleli dy fwâu
at eu hwynebau cyndyn.
13 Ymddyrrcha dithau, i'w Arglwydd Gun,
i'w nerth dy hun a'u erid:
Ninian a ganwn, o'n rhan ni,
i foli dy gadernid.

PSALM XXII.

DANGOS, fy Nuw, fy Nuw a'm grym,
ba achos y'm gadewaift:
Feil wyd o'm hiechyd, ac o nad
fy mloeddiaid; llwyr y'm pallait.
2 **I**fy Nuw, rwy'n llefain, tithau heb
roi mi' mor ateb etto:
Bob dydd a nos mae 'nghri'n ddi-ffael,
a heb gael me'm dyhuddo.
3 A thi wyd sanct, sanct i barhau,
he daw gweiddiau'n waftad;
A holl d'y Israël, a'u clod,
a'u pwys a'u hyftod, attad.
4 Ynot gofeithiai'n tadau ni,
a thydi oedd eu bwyled:
Ymddiried ynot, Arglwydd haef,
a felly cael ymwared.
5 Llefasant drwy ymddiried gynt;
da fuott iddynt, Arglwydd:
Eo hachlub hwyn a wnwethoit di,
rhag cyni, a rhag gw'r radwydd.
6 Fo'm rhifir innau megis prif,
nid fel gŵr cryf ei arfod:
Fel dirmyg dynion, a gwarch gwaed;
a thybiant gael eu hyftod.
7 Pawb a'm gwelwent, a'm gwatworent,
ac a'm miu-gammant hetyd:
Yigwyd eu penbau yn dra hy,
a chwedi hybny d'wedyd.
8 Ar yr Arglwydd rhos bwys a chred,
doed ef i'w warged allan:
O myn ei ollwng ef ar led,
cymmered iddo'i hunan.

9 Duw, tynnaist fi o groth fy mam,
rhoift ynof ddinam obaith,
Pan oeddwn i yn fugo hon,
ac a'i dwy fron a'm harchwaith.
10 Arnat ti bwriwyd fi o'r bru,
arnat ti bu fy'r moddiried;
Fy Nuw wyt ti o groth fy mam;
fyyddias it'am fy ngwared.
11 Oddiwrthyf fi yn bell na ddos,
tra fo yn agos flinder;
I'm cymmorth i, gan nad oes neb
a droglio i'w yngel tyner.
12 Buftych lawer, a chryfion iawn,
daethant yn llawn i'm gogylch:
A theirw Bafan, o bob part,
yn codi tarth o'm hamgylch,
13 Egorant arnaf enau rhwth,
i'm bygwyth, fel y llewod,
A faent yn rhuo eisiau maeth,
o'r a:big ynglyfaeth barod.
14 Fel dwfr'rwyf fi'n differu'n chwyrn,
a'm hesgyrn, figla'r rheini:
Fy nghalon o'm mewn darfu'n llwyr,
fel cwyr a fai yn toddi.
15 Fel priddlestr mae fy nerth mor swrth,
ynglyn wrth fy ngorchfannau
Mac fy nhafod: yr wyf mor drwch,
fy nghyflle yw llwch angau.
16 Can's cwn cylchafant fi, fy Ner,
a chadfa'f geler ddiffaith:
Cloddiant fy nwyl law a'm traed,
ac felly gwnaed fy artaith.
17 A rhoifo fy holl esgyrn i,
gan gulni, hawdd y gallaf:
Maent hwythau'n gweled hybny 'n wych,
bob tro yn edrych arnaf.
18 Rhyngthynt i'w myf y dillad mau
yn rhannau dosparhaient:
A hefyd ar fy mhrif-wig i
coelbrenni a fwriadant.
19 Tithau, fy nerth, a'm Harglwydd da,
nac ym bell a oddiwrthyf:
O bryfai, tydi yw fy mhorth;
a thyrd a chymorff ym y.
20 O tyrd, ac achub yr oes tau
rhag ofn y cleddau ffyrnig:
A gwared o feddiant y ci
ly enaid i, fy'n unig.
21 Ymddifsyn fi rhag y llew glwth;
dwg o'i fasn rhwth fy enaid:
Achub, a gwrando fi yn chwyrn,
rhag cyrr yr unicorniaid.
22 Mynefag finnau d' enw yn bur
i'm brodyr yn yr orfedd:
Lle mwya'r gynnulleidfa lân,
dy glod a wna'n gyfannedd.
23 Had Iago ac Israël, chwychwi
rhai ych yn ofni'r Arglwydd,
Drwy oyn rhowch iddo foliant,
a rhowch ogoiant ebrwydd.
24 Can's ni'ch llyfodd, ni'ch dirmygodd,
ni chuddiod ei wynebpryd:
Eithr gwrandawodd weddi y gwan,
a'i duchan yn ei adfyd.
25 Honot ti bydd, ac i ti gwedd
mewn aml orfedd y moliant:
I Dduw rhoif f' addunedau'n llon,
gar bron y rhai a'i hofnant:
26 Diwellir y tlodian: a'r rhai
a geisiai at yr Arglwydd,
A'i molant ef, fe gaiff (gwir yw)
eich enaid iyw'n dragwydd.

PSALM XXII, XXIII, XXIV, XXV.

27 Trigolion byd a dront yn rhwydd
at yr Arglwydd, pan gofiant:
A holl dylwythau'r ddaear hon
dant gar ei fron, ymgrymiant.
28 Can's yr Arglwydd hiau'r deyrnas,
a holl gwmpas y hydoedd;
Ac uwch eu llaw of unig sydd
ben Liwydd y cenhedlaedd.

29 Y cyofoethigion a fwyttant,
addolant yn eu gwynfyd:
Rhai a ant i'r llwch gar ei fron,
a rhai, braint meirwon hefyd.
30 Y rhai 'n oll a'u had, yn un fryd,
gwnant iddo gyd waftanaeth:
A'r rhai 'n i'r Arglwydd, drwy'r holl dir,
a risir yn cenhedlaeth.
31 Dont, dengofant ei unjondeb,
y rhai sydd heb eu geni;
Hyn a addawodd, et a'u gwnaeth,
hynny a ddaeth o ddifn.

PSALM XXIII.

YR Arglwydd yw fy Mugail clau,
ni ad byth eisiau arnaf:
2 Mi gaf orwedd mewn porfafras
ar lan dwfr gloywlas araf.
3 Fe goledd f' enaid, ac a'm dwg
'rhŷd llwybrau ddiwrwg, cyfion;
Er mwyn ei Enw mawr diliys,
fe'm tywys ar y union.
4 Pe rhodiwn (nid ofnwn am hyn)
yn nyffryn cyfodol angau;
Wyd gyd â mi, a'th nerth, a'th ffon:
ond tirion ydwy'r arfau?
5 Gofodait fy mwrdd i yn fras,
lle'r oedd fy nghas yn gweled;
Olew i'm pen a chwppan llawn;
daionus iawn fu'r weithred.
6 O'th nawdd y daw y doniau hyn
i'm canlyn byth yn hylwydd:
A minnau a breswyliaf byth
a'm nŷth yn nhŷ yr Arglwydd.

PSALM XXIV.

YR Arglwydd piâu'r ddaear lawr,
a'i llawnder mawr fy'n eiddo:
Yr Arglwydd hiau yr holl syd,
a'r bobl i gyd sydd ynddo.
2 Can's fe roes ei fail hi a'i gwedd
yn rhyfedd uwch y moroedd:
Ac a'i gofododd hi yn lân
yn drifan uwch llif-ddyfroedd.
3 Er hyn, pwy a ddringa yn hŷ
i gyflegr fryr yr Arglwydd?
A phwy a saf i theiliwng wedd
yngorfedd ei fandteiddrywedd?
4 Dŷn â llaw lân, a maddwl da,
ac yn ddidrafa i'enaid:
Diorwag, ac ni roes un tro
er twylio i gyfnecisiaid.
5 Gan yr Arglwydd y caiff hwn wth
ei rai lawn fendith helaeth:
A chyflawnder i bob cyfryw
gan Dduw yr iachawdwyraeth.
6 Hon sy gan Dduw 'n cenhedlaeth gref,
a'i ceisiant ef yn effro:
A geisiant d'wyneb, dyma 'n maeth,
i ef gwir cenhedlaeth Iago.
7 Dyrchefwch chwi, byrth, eich pennau,
a chwithau ddoorau bythol:
Can's Brenhin mawr daw i'ch mewn chwi,
sef pen bri gogoneddol.

8 Pwy yw'r Brenhin hwn gogonedd?
Arglwydd rhyfedd ei allu:
Yr Arglwydd yw, cyfion ei farn,
a chadarn i ryfelu.

9 Dyrchefwch chwi, byrth, eich pennau,
ehengwch ddoorau bythol:
Can's Brenhin mawr daw ich mewn chwi,
Brenhin o fri gogonol.
10 Pwy, meddwch, ydyw'r Brenhin hwn,
a gofwn ei ogoant?
Ior y lluoedd yw, Brenhin hedd,
a gogonedd, a ffyniant.

PSALM XXV.

F' Arglwydd, dyrchefais f' enaid i
hyd attad ti yn union,
2 Fy Nuw, fy ngobaith, gwarth ni cha':
na lawenâ'ngelynion.
3 Sawl a obeithiant ynot ti,
y rheini ni w'r adwyddir:
Gwarth i'r rhai a wnel am i ham
ryw 'dwyl neu gam yn ddihir.
4 Arglwydd, dangos i'm dy ffordd di,
a phar i mi ei deall:
Dyf, ac arwain fi yr un wedd
yn dywirionedd diball.
5 Can's tydi ydwyd Dduw sy maeth,
a'm hiachawdwr aeth unig:
Dy ddisgwyl yr wyl 'rhŷd y dydd,
a hynny sydd i'm diddig.

6 O cofia dy nawdd a'th ferch di,
a'th fawr dofturi, Arglwydd:
Cofia fod ynot ti erioed
lawn ddioed drugarowgwydd.
7 Na chofia yr anwreidd maw,
na llwybrau fy ieuengetyd:
Ond, Arglwydd, cofia fy nghur i,
er dy ddaióni hyfryd.
8 Yr Arglwydd sydd union a da,
a'i ffyrdd im' noddfa ydynt:
Fe arwain (fel y mae yn rhaid)
y pechaduriaid ynddynt.
9 Fe ddyf ei llwybrau mewn barn lawn
i'r rhai ufuddiawn yllig:
Hyddysg yw ei ffyrdd i bob rhai
a fyddai oftngedig.

10 I'r fawr a gadwo ddeddfau'r Ion,
a'i union dystiolaethau,
Gwirionedd a thrigaredd sydd
ei llwydd yn ei llwybrau.
11 Er mwyn dy enw (O Arglwydd maw)
Duu maddau fy anwreidd:
Can's fy nhrofediad i mawr yw;
mwy ydwyd dy drugared.
12 Mae, pa ryw wr, yn ein mysg ni,
sydd yn pur ofni 'r Arglwydd?
Fe ddengys y ffordd iddo fo,
hon a ddewifo'n ebrwydd.
13 O hyn y caiff fy enaid cu
le i lettyu 'n elmwylth:
A'r holl ddaear hon, a'i gwellâd,
a gânt ei had a'i dylwyth.
14 Ei holl ddirgelwch a ddyf
i'r fawr a ofno 'r Arglwydd:
Ac o'i holl gyfanneddau glân
efo a'i gwra 'n gyfarwydd.
15 Tuedd i'r wyl, fy Arglwydd mad,
yn waftad a'molygon:
Can's ef yn unig (yn ddiomed)
rhydd fy nau droed yn rhhydion.
16 Tro attaf, dod im'nawdd diddig;
can's unig wyl, a rhylawd.

P S A L M XXV, XXVI, XVII, XXVIII.

17 Gofidau 'nghalor ynt ar led,
 Duw, gwardi si o'in nychdawd.
 18 Duw, gwell fy mlinder a'm poen fawr,
 a madde' awr fy mhechowd:
 19 Gwel fy ngelynion, a amlhant,
 ac a'm casant yn ormod.
 20 Cadw f' enaid, ac uchub fi,
 na wneilo'r rheini 'm w'r adwydd:
 Rhois fy mhwys arnat ti, fy Naf,
 a rhodias mewn perfeithrwydd:
 21 Cadwed fi fy uniondeb maith;
 can's rhois fy ngobaith ynod:
 22 Duw, cadw di holl Israelf,
 gwardi, a gwell ei dralled.

P S A L M XXVI.

BARN f (O Dduw) a chlyw fy llais:
 Mi rodiai mewn perfeithrwydd:
 Ac ni lithraf, am im' roi 'mhwys
 yn llawnedd, am yr Arglywydd.
 2 Prawf di fy mucedd, Arglywydd da,
 a hola ddull fy mywyd:
 A manwl chwiliau'r galon fau,
 a phrawf f' arenau hefyd.
 3 O flaen fy llygaid wyr ar led
 yn gweled dy drugaredd:
 Gwnaeth dal ar hynny ar bob tro,
 im' radio i'th wirionedd.
 4 Nid cyd-eistedd gyd a gwagedd,
 neu goegwyr yn llawn malais:
 5 Cas gennyt bob annwylw rith,
 ac yn eu plith ni 'fteddas.
 6 Mi olchaf fy nwy law yn lân;
 can's felly hyddan, f' Arglywydd:
 Ac a dueddau tu a' th gôr,
 ac allor dy sanfeteiddrwydd.
 7 Y modd hyn teiliwng yw i mi,
 luosogi dy foliant:
 Sef, addas i mi fod yn lân,
 i ddatgan dy ogontant.
 8 Arglywydd, cerasi drigfan dy dŷ,
 lle'r eryr dy anrhyydodd:
 9 N'ad f' enaid i a'm hoes, yngŷd
 a'r gwaeddyd, llawn anwedd.
 10 Eu dwylaw hwynt fy 'fgeier iawn,
 y maent yn llawn maleithau.
 A dehau law yr holl rat hyn
 fy'n arfer derbyn gwobrau.
 11 Minnau'n ddipliweid (felly gwedd)
 ac mewn gwrionedd rhodias;
 Gwardi si drwy dy ymgeledd,
 cymmer drugaredd arnaf.
 12 Fe saif fy nroed i ar yr iawn,
 ni syfl o'r uniau droededd:
 Mi a' th glodforaf, Arglywydd da,
 lle byddo mywyd a'r orsedd.

P S A L M XXVII.

YR Arglywydd yw fy ngleu 'gyd,
 a'm hiechyd: rhag pwy'r ofnaf?
 Yr Arglywydd yw nerth f' oes: am hyn,
 rhag pwy doe ddychryn arnaf?
 2 Pan ddacth rhai anfad, sef fy nghas,
 o'm cwmpas er fy llyngcu,
 Llithrafan, a chwmpafant hwy,
 ni ddaethant mwy i fynu.
 3 Ni ddoe ofn ar fy nghalon gu,
 pe cychai llu i'm herbys:
 Neu pc codai gad y modd hwn,
 mi ni wan-fyddiwn ronyn.
 4 Un arch a erchais ar Dduw Naf,
 a hynny a archaf etto:
 Cael dyfod i dŷ'r Arglywydd glan,
 a bod a'm trigfan ynddo;

I gael ymweled a'i deml dêg,
 a hyfryd ofteg ynddi,
 Holl ddyddiau t' einoies: sef wyls gaeth
 o fawr hiraeth am dani.
 5 Can's y dydd drwg fo'm cudd efe
 i'w babell neu ddirgelfa;
 I'w brewyfliod, fel mewn craig gref,
 caf gantho ei orphwysfa.

6 Bellach fe'm codir uwch fy nghas,
 fydd mewn galanas ymy:
 Aberthaf, caraf, mola'r Ion,
 yn fyddlon byth am hynny.
 7 Gwrando arnaf, fy Arglywydd byw,
 brysia a chlyw fy oernad:
 Trugarhâ wrthys, gwell fy nglwys,
 y pryd y galwyd arnaf.
 8 Fel hyn mae 'nghalou o'm mewn;
 yn holi ac yn ateb:
 Ceisifwch fy wyneb ar bob tro;
 fy Nuw, rwy'n cefiô d'wyneb.
 9 Na chudd d'wyneb, na lys dy was;
 fy mhorh a'm hurdas fuost:
 Duw fy iechyd, na wrthod fi;
 O paid a forni'n rhydost.

10 O gwrrhyd fi fy nhad a'm mam,
 a'm dinam gyfneisiaid:
 Gweddia'r Arglywydd; ef, er hyn,
 o'i ras, a dderbyn f' enaid.
 11 Duw, dyfis i mi dy ffordd yn rhwydd,
 o herwydd fy ngelynion:
 Ac arwain fi, o'th nawddol rad,
 yn waitad ar yr union.
 12 Ac na ddyro fi, er dy ras,
 wrth fodd yr atcas elyn:
 Can's cefiodd fy pghafeion maw
 dystion gau yn fy erbyn.
 13 Oni bai gredu honof fi,
 bûm wrth fron torri 'nghalon,
 Y cawn i weled da Duw'n rhad
 o fewn gwlad y rhai bywion.
 14 Disgwyl di ar yr Arglywydd da,
 ymwrola dy galon:
 Ef a rydd nerth i'th galon di,
 os iddo credi'n ffyddlon.

P S A L M XXVIII.

ATTAD (Ion fy nerth) y rhof lef;
 Duw nef, na lydd di fyddar:
 Os tewi, rhag fy myn'd mor drift,
 a bod mewn cist dan ddaear.
 2 O Arglywydd, erglyw fy llais i,
 a derbyn weddi bruddaidd:
 Pan godwyf fy nwy law o bell,
 Duw, tu a' th gafell sanctaidd.
 3 Ac na ddarostwng fi, fy Ior,
 dan ddwylo'r annwylion:
 Y rhai sy'n arwain minau mel,
 a rhyfel yn eu calon.
 4 Yn ol bwriad eu calon gau,
 a'r twyll ddyfeisiau eiddyn,
 Yn oleu drwg weithredoedd hwy,
 Duw, tâl eu gobrwy iddynt.
 5 Am na 'fyriant weithredoedd Duw,
 ef a wna ddiltryw arnynt:
 Am na wçlent ei wyrth a'i rad,
 ni wna adeilad honyn.
 6 Bendigaid fyddo'r Arglywydd nef,
 fe glybu lef fy ngwedi:
 7 Yr Arglywydd yw fy nerth, a'm than,
 a'm tarian, a'm daioni.
 Ymddirieddais iddo am borth,
 a chefais gymorth ganddo;

P S A L M XXVIII, XXIX, XXX, XXXI.

Minhau o'm calon, drwy fawr chwant,
a ganaf foliant iddo.
8 Yr Arglwydd sydd nerth i bob rhai
a ymddiriedai 'n hylyn;
A'i Enneiniof ef a fydd maeth
ac iachawdwriaeth iddyn'.

9 Gwared dy bobl dy hun yn dda,
benthithia d'etifeddiaeth:
Bwyda, cyfod hwy; am ben hyn:
dod iddyn' dragwyddol-faeth.

P S A L M XXIX.

RHOWCH i'r Arglwydd, a rhowch yn chwyrn,
chwi blant y cedryn, foliant:
Cydnaubyddwch ei barch, a'i nerth,
mor brydferth, a'i ogoniant.
2 Rhoddwch i enw yr Arglwydd glod,
heb orfod mwy mo'ch cymmelf:
Addolwch Arglwydd yr holl fyd,
mor hyfryd yw ei babbol!

3 Llais yr Arglwydd sydd uwch dyfroedd,
Duw cryf pair floedd y daran:
Uwch dyfroedd lawer mae ei drwn:
nid yw ei swn ef fychan.
4 Llais yr Arglwydd, pan fyddo llym,
a ddengys rym a chyffro:
A llais yr Arglwydd a fydd dwys,
fel y bo cymmwys gantho.

5 Llais yr Arglwydd a dyr yn fân
y cedrwydd hirlân union:
Yr Arglwydd a dyr yn us-wydd
y cedrwydd o Libanon.
6 Fel llwðn unicorn, neu lo llon,
fe wna i Lebanon lammu,
7 A Sirion oll: llais ein lor glân
a wna 'i ffiam dân wasgaru.

8 Llais yr Arglwydd, drwy ddyrys llyn,
a godai ddychryn eres:
Yr Arglwydd a wna ddychryn fflwch
drwy holl anialwch Cades.
9 Llais yr Arglwydd a piâu'r glod,
pair i'w ewigod lydnu:
Dy wholethia goed; i'w deml, iawn yw
i bob rhyw ei foliannu.
10 Yr Arglwydd gynt yn bennaeth oedd
ar y lliw-ddyfroedd cethin:
Yr Arglwydd fu, ef etto fydd,
ac byth a fydd, yn Frenhin.
11 Yr Arglwydd a ryd i'w bobl nerth,
drwy brydferth gyfanneddwch:
Yr Arglwydd rhydd ei bobl ym mhilith
ei fendifth, a hir heddwch.

P S A L M XXX.

FARGLWYDD, mi a' th fawrygaf di;
can's myfi a ddychrhefaist:
A'm gelyniyon i yn llawen
uwch law fy mhen ni pheraist:
2 Ff Nuw, pan lefais arnat ti,
y rhoddaif i mi iechyd:
3 Cedwaias fy enaid rhag y bedd,
a rhag diwedd anhyfryd.
4 Cenwch i'r Ion, chwi ei' holl saint,
a maint yw gwyrthian 'r Arglwydd:
A chlodforwch ef gar ei fron,
drwy gofion o'f sancteiddrwydd.
5 Ennyd fechan y fai 'n ei ddig,
o gael ei fodd trig bywyd:
Heno bryndhawn wylfaen fydd,
y bore ddydd daw iechyd.
6 Dywedais, yn fy llwyddiant hir,
Ni'm syfiai yn dragwydd:

O'th ddaioni dodaist, Dduw Ner,
fail cryfder yn fy mynydd.
7 Cuddiaist dy wynyb ennyd awr,
a blinder mawr a gefais.
8 Arnad (O Arglwydd) drwy lef ddir,
fy Arglwydd, i'r ymbiliais.

9 Pa fudd (O Dduw) sydd yn fy ngwaed,
pan fwyf dan draed yn gorwedd?
A phyw a gân it' yn y llawr
dy glod a' th fawr winonedd?
10 Clyw fi, Arglwydd, a thrugarbâ,
dod gymmorth da i'm hywyd:
11 Canys yn rhad y trof fy mân,
a'm galar, yn llawenfyd.

Am iti ddattod fy fach grys, rhouit wregys o lawenydd:

12 Molaf, a chanaf a' in tafod
i'm Harglwydd glod dragwydd.

P S A L M XXXI.

MI a' mddiriedais ynot, Ner,
fel na'm gw'r adwydder bythoedd:
Duw, o'th gyhawnder, gwared fi,
a clyw fy nghri hyd nefoedd.
2 Gogwydd dy gluifl ataf ar frys,
o'th nefol lys i'wared:
A bydd im' yn graig gadarn fiwr,
yn dý a thwîr i'm gwared.

3 Sef fy nghraig wyt, a'm castell cryf;
wyf finnau hyf o'th fawredd:
Er mwyn dy enw tywys fi,
ac arwain i drugaredd.
4 A thyn fy fi o'r rhwyd i'r lan,
a roifan' er fy maglau:
Can's fy holl nerth iyyd ynot ti;
da gelli fy ngwaredu.

5 Dodaf fy yfryd yn dy law,
ac ef ger llaw i orwedd:
Da y gwaredaist fi yn fyw,
(O Arglwydd Dduw'r gwirionedd)
6 Llwyd y cafê'i y neb a fág
i'w galon orwag alywydd:
Ac mi osodain yn llwyr faith
fy ugobaith yn yr Arglwydd.

7 Mi a' mddifrydaf ynot ti;
canfuolt fi mewn amser:
Ac adnabuolt, wrth fy rhaid,
fy enaid mewn cyfyngder.
8 Llawen fyddaf finnau am hyn;
i'm gelyn ni'm gwarcheaisit:
Eithr fy nhraed i, yn eang rydd,
da beunydd y fetydlaif.

9 O dangos dy drugaredd, Duu:
can's cyfyng ydyw arnaf:
Ff llygaid, f' enaid, am boi fydd
yn dioddef cytudd gwaclaf.
10 Ff mywyd im' gwir oedd
fy holl flynyddoedd blinion:
Ff nerth a ballodol o'm drwg cynt,
a'm hefgyr yd ynt byron.

11 A gwatwor i'm gelyniyon wylf;
fy nghyd-blwyf a'm gwatworion:
Ff holl gym'digion, a phob dýn,
gan ddychryn a'm gochelent.
12 Fe a'm golyngwyd i dros go',
fal marw a fo cigeulus:
A hawdd yw heppor y llestr twr,
o byddai hwn drwg-flafus.

13 Can's clywais ogan llawer dýn
o'm deutu, ddychryn oerlos:
Hwy a' mgynguoren ar bob twyn,
bwriadent ddwyn fy einiodes.

PSALM XXXI, XXXII, XXXIII.

24 Ond yn fy hgobaith (Arglywydd byw)
y d'wedais, Fy Nuw ydwyd:
25 Y mae f' amfroedd ar dy law;
nid oes na braw nac arfwyd.

Tyred, a gwared fi dy was
oddiwrth fy nghas a'm herlid:
26 A dangos d'wyneb im' o'th rad,
rhag brad y rhai sy'm hymlid.
27 O Arglywyd, na w'r adwydder fi,
a rois fy ngweddil arnad:
Ond i'r annuwioi gwARTH a wedd,
yn fud i'r bedd o lyriad.

28 Cau gelwyddog wewfau 'rhai'n
y sydd yn darftain crafer,
O ddiyfyrwch, a thor tyn,
yn erbyn y cysfawnder.
29 O mor fawr yw dy rad di-drai,
a roist i'rhai a'th ofnant!
Cai o flaen meibion dynion glod,
ac ynod ymddiriedant.

30 Oddiwrth syth feilchion (o'th flaen di)
y cuddi hwyni yn ddirgel:
Cuddi yn dda i'r babell dau,
rhag ien tafodau uchel.
31 Mi a fendigaf Dduw yn hawdd;
dangosfawd im' ei gariad:
32 A gwnaeth ryfeddod dros ei was,
mewn cadarn ddinas gaead.

33 Ofnais i gynf, o'm gobaith drwg,
fy nhro i o'th olwg allan:
Eithyr pan lefas arnat ti,
y clywai fi yn fuan.
34 O cerwch Dduw, ei holl faint ef;
da y clyw lef ffyddloniaid:
35 Ac ef a dyl yn helchaen iawn
i'w beilch anghyfawn tanbaid.
36 Cymmerwch gysur yn Nuw Ion,
ef a rydd galon ynocni:
Ac os gobeitwch ynddo ef,
ei law yn gref bydd drofioch.

PSALM XXXII.

1 Y SAWL sy deiliwng, gwyn ei fyd,
drwy fadde'i gyd ei drofodd:
Ac y cyfodwyd ei holl fa,
a'i bechod, a'i anwiredd.
2 A'r dyn a gwynsyd Duw a'i llwydd,
ni chyfri'r Arglywyd iddo
Mo'i gamweddau: y hwn ni chad
dim twyll dichell-frad ynddo.

3 Minnau, tra celwn i fy mai,
yn hen yr ai 'mhibellion:
4 A thrwy fy rhuad i bob dydd,
cyffudio bydd fy nghalon.
5 Dy law dithau, y dydd a'r nos,
sydd drom drwy achos arnaf:
Troi ireidd-dra fy esgyrn mer
fel syched y gorphenhaf.

6 Yna y trois innau ar gais,
addefais fy anwiredd:
Tyft yn fy erbyn fy hun fum;
maddeuaist ym' fy nghamwedd.
7 Amserol weddiant, am hyn,
a rydd pob glanddyn arnad:
Rhag ofn, mewn ffrydau dyfroedd maith,
na chair mo'r daith hyd attad.

8 Rhyw loches gadarn wyt i mi,
rhag ing ym' cedwi 'n ffyddlon:

Amgylchyni fy fi ar led

a cherdd ymwared gyfon.

9 Dithau (Oddyn) dyig gennys f

y ffodd y rhodi'n waftad:

Mi a'th gynghoraf dirhag drwg;
y mae fy ngolwg arnad.

10 Fel y march neu y mul na fydd,
y rhai y sydd heb ddirnaf:
Mae yn rhaid genfa, neu ffrwyn den,
i ddal eu pen yn waftad.
11 Caiff annuwion, a wnat gam,
fawr ofid am eu traha:
12 A ffyddloniaid Duw, da y gwedd,
trugared a'u cylchyn.

13 Chwthau'r cyfion yn dirion ewch,
a llawenhwch yn hylwydd,
14 A phob calon sydd union syth:
clodforwch syth yr Arglywyd.

PSALM XXXIII.

1 P A rai bynnag, yn Nuw yr Ion,
fy gyfion, llawenhwch:
I hawh y sydd yn iawn yn byw,
gweudus yw diolchgarwch.
2 A thanau telym molwch ef;
rhwch hyd y nef ogouiant:
Ary nabyl gywair ei thon,
ac ar y gydon ddestant.

3 Cenwch i'r Ion fawl a mawrhâd,
wiw gerdd o ganiad newydd:
Cenwch iddo yn llafar glod,
bid parod eich lleferydd.
4 Am mai union ydwy ei air,
ffyddlon y cair ei weithred:
5 Cyfawnder a barn ef a'i car,
a'r ddacar llawn o'i nodded.

6 Gair yr Arglywyd a wnaeth y nef,
a'i Ysypred ef eu lluoedd:
7 Cafslai efe yngnyd y môr,
a'i dryfor yw'r dyfnderoedd.
8 Yr holl ddaear ofned ein Duw,
a phob dyn byw a'i pefwyl:
9 Ei arch a faif, a'i air a fydd;
a hunny sydd i'w ddisgwyl.

10 Ef a ddirymmod (fy Nuw Ion)
holl gynghor y cenhedloedd:
A thrwy lysiant gwylai yn ddi rym,
amcanion llym y bobloedd.
11 Ond ei gynghor ef oddi fry,
a bery'n dragwyddoliaeth:
A'i galon-fryd efe ei hun,
uwch pob rhyw un genhedaeth.

12 A phob cenhedloedd dedwydd ynt,
os Dduw iddynt sydd Arglywyd:
A'i etholion efe a'u gwnaeth
yn etifeddiaeth hylwyd.
13 O'r nefoedd fry yr edrych Duw
ar lwybrau pob rhyw dynion:
14 Ac o'i brefwyd edrych ar
y ddaear, a'i thrigolion.

15 Yr hwn a luniodd galon dyn,
a edwyn ei weithredoedd:

16 Ac ni chedwir un hydol gwn
o'i nerth ei hun, na'i luodod:

17 A phethi paledig ydyw march,
i gael pac ar ymwared:

18 Ac ni all achub o law'r Net
mo'i farchog, er ei grifed.

19 Wele lawn olwg Duw, a'i wawl,
maent ar y fawl a'i hofno:

20 A'i drugaredd ef sydd ar led
i'r fawl a'mddiried ynddo;

21 Er mwyn gwared, pan fo yn rhaid,
rhag angau, enaid adyn:

22 Ac i borthi y tlawd yn glau
rhag cisiau, a rhag newynd.

P S A L M XXXIII, XXXIV, XXXV.

28 Ein henaid gan yr Arglwydd hacl
fy'n digwyl cael ei hywyd :
Efe a berth ein henaid gwan ;
 efe yw'n tarian hefyd.
21 Sei yn unig yn Nuw yr Ion
mae'n calon yn llawenu :
Ac yn ei Enw sanétaidd ef
mae hon yn gref yn credu.
22 Duw, dy drugaredd dod i ni,
 sef ynot ti y credwn :
Dy drugaredd a'th nawdd i'n dod ;
can's ynod ymddiriedwn.

P S A L M XXXIV.

DIOLCHAF fi, â chalon rwydd,
i'r Arglwydd bob amserau :
Ei foliant ef, a'i wir fawriâd
fy'n waftad yn fy ngenau.
2 Fy enaid sydd yn bottio'n rhwydd
o'm Harglywydd, ac o'm perchen :
A phob difalch hynny a glyw,
ac a sydd byw yn llawen.
3 Molwch fy Arglwydd gyd â mi,
cyd-folwn ni ei enw ef :
4 Criais arno yn fy ofn caeth,
a gwrandwch waeth fy ynglef.
5 Y fawl a edrych arno ef,
â llewyrch nef eglurir :
Ni w'r adwyddir o honyn neb,
a'u hwyneb ni ch'wilyddir.
6 Wele, y truan a rocs lef,
a Duw o'r nef yn gwirando,
A'i gwaredodd ef o'i holl ddrwg,
a'i waedd oedd amlwg iddo.
7 Angel ein Duw a dry yn gylch
o amgylch pawb a'ho hnafant :
Ccidw ef hwynt ; a llawer gwell
nâ chafestell yw eu gwarant.
8 O profwch, gwelwch, ddaëd yw
yr Arglwydd byw i'r eiddo :
A gwyn ei fyd pob dŷn a gred,
roi ei ymddiried ynddo.
9 Oinwch Dduw ei holl faint (heb gel)
a'i gwnel, ni bydd pall arnynt :
10 Nac eisiau dim sydd dda ; er bod
ar g'nawon llewod newynt.
11 Chwychwi feibion, deuwch yn nes,
gwrandoewch hanes yfyrion :
Dowch, a dyfag i chiw yn rhwydd
ofni yr Arglwydd nefol.
12 Y fawl a chwennych sywyd hir,
a gwele gwir eðaoni :
13 Cau dy enau rhag drwg di bwyl,
a'th fath rhag twyll a gwegi.
14 Gwrthod ddrwg, gwna dda, a chais hedd ;
hon hyd y diwedd dilyñ :
A chadw'r heddwch wedi ei chael ;
 fal dyna ddiwael defyn.
15 Y mae yr Arglwydd â'i olwg
ar y dyn ddiwrwg cyfion :
A'i glutiau ef, o'i lawn wir fodd
egorodd i'r rhai gwirion.
16 Wyneb yr Ion a'i guwch sy dyn
yn erbyn gweithwyr diffaith :
Y coffa o honyn ef a'i tyr
ar fyr o'r ddaear ymaith.
17 Hawdd y cyblyu fy Naf o'r nef
leferyydd llef y cyfion :
A thra buan (o'i rad a'i rodd)
y tynnodd o'u trallodion.
18 Agos iawn yw ein Duw at gur
y galon bur ddrylliadig :

A da y ceidw ef bob pryd
yr ypryd cyfuddied: g.
19 Trwch, ie, ac afluwyddiannus iawan,
a fydd gŵr cyflawn weithiau :
Ei ddrygau oll, Duw, oddi fry,
a'u tyn, a'i try i'r gorau.
20 Ceidw ei esgyrn ef ei hun,
o honyn un ni ddylir :
21 A drwg a laddo y drwg was,
a ffrwyth ei gas y lleddir.
22 Eithr holl was'naethwyr Duw ei hun
yr Arglwydd Gun a'u gwared :
I'r fawl a mddiried ynddo ef,
ni all llaw gref mo'r niwed.

P S A L M XXXV.

PLEIDIA (O Arglwydd) yn fy hawl,
 a'r fawl a deryn f' erbyn :
Lle'r ymrysonant â myfi,
ymwana di â'r gelyn.
2 Mae dy gynnorth ? O moes ei gael ;
ymaefal yn y tarian :
O cyfod, cais dy astalch gron,
a dwg dy waywffon allan.
3 Argaua ar y rhai s' ar gam,
i'm herlid am fy mywyd :
Wrth fy enaid dywaid fel hyn,
Myfi a fyn i'c icchyd.
4 GwARTH a gw'r adwydd fo i bob gradd
a geisio ladd fy enaid :
A thrwy gywilydd troed i w ol
y ffals niweidiol gablaid.
5 Fel yr us o flaen gwýnt y bon',
Angel yr Ion i'w chwalu :
6 Ar hýd ffodd dywyll lîthrig lesn,
a hwn wrth gefn i'w gyrru,
7 Cloddio pwll, a chuddio y rhwyd,
a wnaethpwyd im' heb achos :
Heb achlyfur, maglau a wnaid
i'm henaid yn y cyfnos.
8 O deued, cwymped yn ei rwyd,
yr hon a guddiwyd allan :
Syrthied, a glyned i'w delm rwyll,
a'i drap o'i dwyll ei hunan.
9 Eithr am fy enaid i (Amen)
bid llawen yn yr Arglwydd :
Fe a fydd hyfryd gantho hyn,
lle daw i'r gelyn afluwyd.
10 O Arglwydd, "dywaid f' esgyrn i,
pwy sydd â thi un gyflwr ?
Rhagei drech yn gwared y gwan,
a'r truan rhag ei 'speiliwr.
11 Tyfion gau a godent yn llym,
a holent ym'beth anfad :
12 Drwg im' dros dda talent heb raid,
a'm henaid braint ymddifad.
13 Ond fi, tra fyddent hwy yn glaf,
rhawn i'm nefaf liein-fach :
Drwg hir ymofnwg ac ympryd,
cym'r ari fy myd yn bruddach.
Yi un dofuriol weddi fau,
a ddaeth o'm genan allan,
A droës eilwaith (er fy lles)
i'm mynwes i fy hunan.
14 Mi a ymddygais mor brudd dlawd,
fel am fy mrawd neu 'ngymmar :
Neu fel arwyl dŷn dros ei fam,
ni cherddai gam heb alar.
15 Hwythau yn llawen doent yng'hýd,
pan bwysiodd adfyd ataf :
Oter ddynon, ac echrys lu,
syth yn miu-gammiu arnaf.

P S A L M X X X V , X X X V I , X X X V I I .

26 Rhai'n rhagithiwyr, rhai'n watworwyr,
 torrent hwy eiriau mwyfaidd:
 Hwy a'fgyrnygent arnaf fi.
 bob dant, a'r rheini'n gaiadd.
27 Arglydd, edrych; Ow paryw hŷd
 yw'r pryd y dof o'u harfod;
 Gwarded fy enaid rhag y bedd,
 f'oes o ewinedd llewod.
28 Minnau a ganaf i ti glod,
 lle bo cyfartod lluoedd:
 Ac a folaf dy gaw a'th ddawn,
 with lawer iawn o bobloedd.
29 Na fydded lawen fy nghas ddyn
 i'm herbyn, heb achofion:
 Ac na throed (er bwriadau'mrad)
 mo gwrr ei lygad diglon.
30 Nid ymddiriedant ddim mewn hedd:
 dych'ymgant rysedd gelwydd:
 Dirwyn dichell, a gofod cryw,
 i'r rhai sy'n byw yn llonydd.
31 Lledu lafnau, taeru yn dyn,
 a'dwedyd hyn yn unblaid:
 Ffci, ffci, o honof, hwnt â thi;
 ni a'th weliom di a'n llygaid.
32 Tithau (O Arglydd) gwelaist hyn,
 mor daer yn f'erbrym fuon':
Ac na dlos oddiwrthys ym mhell,
 rhag dichell fy nghafeion.
33 Cyfod, desffro, fy Nuw, i'm barn,
 yn gadarn gyd â m'gofid;
34 Dydi a fynni'r uniondeb;
 ni watwar neb o'm plegid.
35 Na âd i'r gelyn, calon wael,
 ddiweddu cael ei wînyd:
 Na rhodrefu fy llyngcui'r grwn,
 Llyngasom hwn yn ddybyrd.
36 GwARTH a gw'r adwydd iddynt a ddêl,
 fy'n codi ucher chwerthian:
 Gwînger hwnt â mesf, ac a chas
 fydd im' alanus ryfian.
37 Llawen fo'r llaill, a llawn o glod,
 sy'n coelio 'mod yn gyfion:
Dwedant. Bid i'n Duw ni fawrhant,
 am roi llwyddiant i'w weision.
38 Minnau, fy Arglydd, gyd â'r rhain,
 myfyrif arwain beunydd:
 Dy gynawnder di, a'th fawr glod,
 a'm tafod, yn dragwydd.

P S A L M X X X V I .

WRTH gamwedd dŷn annuwiol sur,
 mae'n eglur yn y nghalon,
 Nad oes o'u Duw, na'i farn, na'i ddrwg,
 o flaen ei olwg trawfion.
a Mae yn cyd-ddwyn â'i fai ei hun,
 ni wéi mo'i writhun drosedd:
 Nes cael yn eglur i'r holl fyd
 ei gas wŷd, a'i anwredd.
3 Os ei ymadrodd, mae heb wir,
 ei enau d.hir hydwyll,
 Ni syn wneuthur dim da ychwaith,
 yr adyn diffaith dibwyll.
4 Ef yn ei wely ni chais hûn,
 ond gofod llun ar gelwydd:
 Os yn effro, neu yn ei waith,
 ni ochel daith annedwydd.
5 Dy drugaredd (fy Arglydd Ion)
 fydd hyd eithafon nefoedd:
A'i wirionedd di sydd yn gwau
 hyd y cymymlau dyfroedd.
6 Dy uniondeb fel mynydd mawr,
 dy farn fel llawr yr eigion:

Dy nerth fyth felly a barhâ,
 i gadw dâ, a dynion.
7 O mor wenlifawr (fy Arglydd Dduw)
 i bawb yw dy drugaredd!
I blant dynion da iawn yw bod
 ynglygod dy adanedd.
8 Cyflawn o fraider yw'r ty tau,
 lle llenwir hwythau hefyd:
Jle y caint ddiod gennyt Ion,
 o flafus afon hyfryd.
9 Gyd â thi mae y lôy-w-firwd hon,
 a dardd o ffynnon einioes:
A'th dég oleuni, ac â'r th rad,
 y cawn oleuad efoes.
10 O ettyn etto i barhau,
 dy drugareddau tirion:
 Ni a'th adwaenom di a'th ddawn
 i'r rhai fydd uniau galon.
11 O Dduw, i'm herbyn i na ddoed:
 na ffyrdd na throed y halc'h-ffol:
A lleitair ataf, fel na ddaw
 na gwaith na llaw'r annuwiol.
12 Felly y syrthiodd gynt, yn wir,
 y rhai enwir a'u drygwaith:
 Felly gwthiwyd i lawr hwynt-hwy,
 heb godi mwy yr eilwaith.

P S A L M X X X V I I .

NA ddala ddrygdyb yr dy ben,
 nac o gynfigen ronyn:
Eri llwyddo'r enwir, a wna'i gam,
 cai weled llam yn canlyn.
2 Scf hwy a dorri fel gwelit glas,
 neu lysiau diflas gwywon:
A hwy a grinant yu ddi-lwydd,
 a hynny 'n ebrwydd ddigon.
3 Cred yn yr Arglydd, a gwna dda,
 gobeithia yh hyn gorau:
Bydd ymarhôd yn y tir,
 ti a borthir yn ddiâu.
4 Bydd di gyfurus yn dy Dduw,
 di gei bob gwiw ddymuniad:
5 Dyffyrdd cred iddo, yn ddilys
 fe rydd d'ewyllys attad.
6 Cred ynddo ef, fo'r ddwg i'r lan,
 myn allan dy gyflawnder:
Mor oleu â'r haul hanner dydd,
 fal hynny bydd d'eglurder:
7 Ymddiried i Dduw, disgwyl, taw,
 a heb ymddigiau gronyn:
Eri llwyddo i ddryg-dyn ei fawr fai,
 yr hwn a wna'i yn gyndyn.
8 Paid â'th ddig, na ofidia chwaith;
 gâd ymhaith wyls gynddaredd:
Rhag i hynny dyfu i fod
 yn bechd yn y diweddf.
9 O herwydd hyn disgwyl yr Ion,
 gwell diweddf dynion diffaith:
A'i disgwyl ef, meddianna'r tir;
 a'r drwg, fo'i torri ymaith.
10 Goddef y dryg-dŷn dros dro bach,
 ni welir mwyach honaw:
Mi ga'i weled y lle y bu,
 heb ddin yn ffynnu ganthaw.
11 Ond y rhai ufudd a hawddgar
 y ddaear a feddiant:
A'r rheini, â thangnefedd hir,
 diddenir yn eu meddiant.
12 Bwriad a' dryg-ddyn, o' chwerg-ddaint,
 ar ddrygu braint cyflawn-ddyn:
13 Duw yn ei watwâr yntau'fydd,
 i'y'n gweled dydd ei derfyn.

P S A L M XXXVII, XXXVIII.

14 Annelu bŵa, tynnau cledd,
yw trofedd yr annuwiol,
Er lladd y truan; fel dydd brawd,
i'r dlawd a'r defosiynol,

15 Ei fŵa torri yn ddeillt mân,
a'i gledd a â'n ei galon;

16 Mawr yw golud yr yigeler,
ond gwell prinder y cyfion.

17 Yr Arglywydd a farn bob rhyw fai,
tyr freichiau'r rhai annuwiol:
Ac of a gynnal yn ddi ddig
y cyfion, ytgig, gwedol.

18 Sef edwyn Duw ddyddiau a gwaith
pob rhai o berffaith helynt:
Ac yn dragwydd Duw a wnaeth
dêg etifeddiaeth iddynt.

19 Efe a'u ceidw hwynt i gyd,
na chânt ar ddrygylod w'radwydd:
Amser newyn hwynt-hwy a gânt
o borthiant ddigonolrwydd.

20 Y rhai traws enwir, heb ddim cwyn,
fel brafrid wŷn a doddant:
Cafeion Duw fydd dynion drwg,
hwy gyd â'r mwg diffannant.

21 Y gwr annuwiol a fyn ddwyn
yn echwyn, byth m i thalai:
A'r gŵr cyfion trugarog fydd,
ac a rydd, ni's gommecchai.

22 Sawl a fendigo Duw (yn wir)
y tir a etifeddan':
A'r rhai a felldithio, o'r tir
i gyd a fwrrir allan.

23 Duw a fforddia, ac a hoffa,
hŷ-ffordd y gŵr calonnoig;

24 Er ei gwympo, efe ni friw;
fo'i deli llaw Dduw'n tefydlog.

25 Aethum i bellach yn wr hen,
bûm fachgen, rwy'n cydnabod :
Ni welais adu had gwâda,
na cheifio'u bara 'nghardod.

26 Echwyn a benthyg cair bob dydd,
trugarog fydd y cyfion:
A'i had ef drwy y nefol wlith
a gaiff o'i fendiff ddiigon.

27 Arfwydd ddrwg, a gwna di dda,
a chyfannedda rhag-llaw:

28 Can's Duw a gâr y farn ddi-dwn,
ninnau a roddwn arnaw.

Nid ymedy efe â'i faint,
ceidw heb haint y rheini:
Ond had yr annuwiolion gau
a ddont i angau disri.

29 Y ddaear caiff y cyfion gŵyl,
lle 'prefwyl byth mewn iawned:

30 A'i enau mynaig wybodaeth,
a'i safod traeth' ddoethineb.

31 Deddf ei Dduw y sydd yn ei fron,
a'i dradd (gan hon) ei lithrann:

32 Dŷn drwg a ddiwgyl ladd y da,
ond ni'chaff yna ffyniant.

33 Ni ad yr Arglywydd (er ei gais,
nac er ei falaïs lidiog)

Y gwirion yn ei waedlyd law,
i hwn ni ddaw barn cuog.

34 Gobeithia yn yr Arglywydd tau,
a chadw ei lwybrau'n gywir:
Cei fediannu, cei uwch o radd,
a gweled lladd yr enwir.

35 Gwelais ewir yn llym ei big,
a'i frig fel gwyrdd-bren lawn:

36 Chwilias a cheisiais yr ail tro,
i'coedd efo wedi collu.

37 Yllyria hefyd y gŵr pur,
ac edrych dŷ'r cyhawnedd:
Di a gei weled cyfryw ddyn,
ma'i derfyn fydd tangnafedd.

38 A gwel y rhai drwy drais fy'n byw,
ynglyd i ddiitryw cwmpant:
Fe a ddiwreiddir plant y fall
i diwedd gwall, a methiant.

39 Iechyd y cyfion fy o Dduw Ner,
a'i nerth mewn amser cyffro:

40 Cymorth, ceidw, o ddrwg y tyn,
a hyn am gredu ynddo.

P S A L M XXXVIII.

F Y Arglywydd, na cherydd a fi
ym mhoethni dy gynddaredd:
Ac na chofpa fi yn dy lid,
oblegid fy anwiredd.

2 Can's glyn dy saethau ynof fi,
a phennau'r rheini'n llymion;
A dodaift arnaf y llaw dau,
arhoift ddynodiadu trymion.

3 Nid oes mo'r iechyd, gan dy lid,
i'm cnawd, ond gofid creulon:
Ac nid oes (gan fy mheched chwyrn)
mor hedd i'm hefgyrn fychion.

4 Can's fy nghaenweddau aent i'r nen,
a thros fy mhen tyafant:
Un wedd a baith rhŷ drwm o bwys,
fel hyn mor ddwys y'm llethan.

5 Fy nghleisiau fydd fal yn bwdr ddu
yn llygru gan f'ynfydrwydd:

6 Crymماis, a phallais beth bob dydd,
fel galar fydd ac afluwyd.

7 Can's mae fy lwyngau'n llawn o wres,
a'm cnawd heb les nac iechyd:

8 Llefg-wan ac yfig yw fy mron,
lle gwaedda calon nychlyd.

9 Clyw, Arglywydd, fi; herwydd o'th flaen
yn hollawn mae 'nymuniad:
Ni chuddiwyd mo'm hochenaid i
oddiwrthit di, fy Ngheidwad.

10 Llamma 'nghalon, palla fy nerth,
a'm golwg prydferth hefyd:

11 Cytnefai, cyfaill, cár nid gwell,
hwy aent ym mhell i'm hadfyd.

12 A'm cafeion i yn nesau,
a'u maglau ffug a'u dichell:
Safai fy ngheraint i yn syn,
i edrych hyn o hirbell.

13 Minnau fel dŷn byddar a awn,
megis pe bawn heb glywed:
Neu fel y mudan (dan drifau)
heb enau yn egored.

14 Yn fud fel hyn y gwn fy mod,
fel un â thaod efrydः:
Heb dd'wedyd unwaith air o'm pen,
i dalu sen a cherydd.

15 Gan im' gredu i ti yn rhwydd,
O Arglywydd Dduw goruchaf:
Rhwydd a hysys iawn gennys f'f
yw, y gwrandewi arnaf.

16 Mi a ddimunais arnat hyn,
rhag bod i'm gelyn wawdio:
O lithrann fy nroed ronyn bach,
fo fydd llawenach gantho.

17 Cloff i ya barod 'rwyf yn wir,
a dolur hir fy'm poenï:

18 Addef yr wyl mai iawn im' fod,
sy mheched lŷ'n ei beri.

19 A'm gelynion i sydd yn fyw
yn amf eu rhyw, a chryfion,

PSALM XXXVIII, XXXIX, XL, XLI.

5 Sydd yn dŵynt cas i mi ar gam,
 sef am fy mod yn gyfion.
20 Y rhai a dalant ddrwg dros dda,
 a'm gwirthwyneba'n efrudd:
▲ hyn am ddilys honof fi
 y pur ddaioni beunydd.
21 Duw, nac ymâd, na fydd ym mhell,
 pan ddeilo diehell ffyrniog:
22 Brysia, cymorth si yn y byd,
 fy Nuw, a'm hiechyd unig.

PSALM XXXIX.

A DDEWEAIS gadw 'ngenu'n gu,
 rhag pechu yn fy neiriau:
Y dŷn annuwiol lle y bo,
 bwriedais ffirwyo 'ngenu.
2 Tewais, tewais fel y dŷn mud,
 rhag d'weddyd peti daonus:
Pan y cyffroais o hir ddal,
 ymattal oedd ofidus.
3 Yn fy nghalon y cododd gwres,
 a'm mynwes o m myfyrdd,
Fel y tân ennymu a wnaeth,
 a rhŷdd yr aeth fy nafod.
4 O dângos im' (fy Arglwydd Ner)
 pa amfer y diweddat
Rifedi 'nyddiau: a pha hŷd
 o fewn y byd y byddaf.
5 Rhoddaist fy nyddiau fel lled llaw;
 i'm heiniogies daw byr ddiweddu:
Dlau yn d'olwg di (O Dduw)
 fod pob dŷn byw yn wagedd.
6 Sef mewn cy'god y rhodia gwâr,
 dan ga夫lu pentwr ofer:
Didid a wyr wrth dyrnu dâ,
 pwys a'u mwysiau mewn amser.
7 Beth bellach a obeidhiaf fi?
Duw, rhois i ti fy nghalon:
8 Tŷn fi o'm camweddau yn rhwydd,
 n'ad fi'n w'r adwydd i ssolion.
9 Yn fudan gwael yr aethum i,
 a hyn tydi a'i parodd:
10 O tyn dy gofsp oddiwrthys fwrm;
 sef pwys dy ddwrau a'm briwedd.
11 Pan gofpech di am bechod wr,
 fo wywa'n fwr ei fawredd
Fel y gwyfyn: gwelwch wrth hyn
 nad yw pob dŷn ond gwagedd.
12 Clyw fy ngwedi, O Dduw o'r nef,
 a'n llef; a gwell fy nagrau:
By was caeth wyl (O clyw fy mloedd),
 ac felly'r oedd fy nhaidiau.
13 O paid a mi, gad. im' gryfhau,
 cyn darfod dyddiau 'mywyd:
O gwna a mi, fy 'mron fy medd,
 drugaredd a syherwyd.

PSALM XL.

B UM yn dylaf ddisgwyd fy Ner,
 ef o'r uechelder clybu:
Cluift-ymwrandawodd of fy llais,
 pan lefais ar i fynu.
2 Cododd fyfi o'r pydew blin,
 a'r pridd tra gerwin tomlyd:
▲ rhoes ar graig fy nhoedi i wau,
 a threfn i y nghamrau befyd.
3 A newydd gerdd i'm geneu rhoes,
 clod iddo troes yn hylwydd:
Pawb o'nant pan y gwellant hyn,
 a chredant yn yr Arglwydd,
4 Pob gwâr yn ddiâu dedwydd yw
 a roddo ar Dduw ei hefynt:

A'r beilch, a'r ffeilis a'r chwedlau trô,
 nid edrych efa arnynt.

5 Aml (O Dduw) yw y gwyrthiau tau,
 fel dy feddyliau ynnyn:
▲ heb un dŷn yn dyfgu i ti,
 nac yn blaenor i hynny.
Y rhai, pe ceisiwn i drwy gred,
 eu rhoi ar led, a'u canu,
Mwy amlach ydnt nag y gall
 un dŷn heb pali eu traethu.

6 Ni synnaist offrwm rhodd, na gwerth,
 na chwaith un aberth gennyn:
Er hyn fy nghlifiau i mewn pryd
 hwy a egor ym.
7 Hyn pan wrthodai, d'wedais i,
 Duw, wele fi yn dyfod:
Megis o honof mae gwir pur
 yn dy yfgrifythyr hynod;

8 Y rhynghwn i dy fodd yn llawn,
 (O Dduw) 'rwy'n foddlawn ddigon:
Dy ewyllys di a'th lân ddeoddf
 fy'n greddf yn neu'u'r galon.
9 Mi a bregethais dy air cu
 ynganol llu mawr anian:
Ac ni thwaf, fy Arglwydd gwŷn;
 ti wyddot hyn dy hanan.

10 Dy iawnder, iechyd, a'th air gwin,
 ni bûm chwaith hir i'w celu,
Na'th drugaredd, na'th roddion da,
 rhag un gyn 'lleidafa mœithlu.
11 Dithau (O Dduw) rhagof na chel
 dy dawel drugareddau:
Dy nawdd a'th wir gosod ar led,
 bon byth i'm gwared ianau.

12 Dagrau o'm hamgylch fydd uwch rhif,
 a throf o'n llif mae pechod:
Amlach ydnt nâ'm gwalti i'm brig,
 a'm calon ddig sy'n darfod.
13 Tyred (fy Arglwydd) heipa'n rhoddy,
 a rhyngeodd bodd it' hynny:
Brysia i'm gwared, na thrig yn hwy,
 a bydd gynhortlawn ym.

14 A chyd-w'r adwydder hwynt ar gais,
 a fyn drwy drais sy'nifa:
▲ throer i'w holy rhai y fy
 yn chwennych ymny ddiâdra.
15 Bont hwy annedd-wag, yn lle tâl,
 y rhai a' dyfai darfod,
Er gw'r adwydd im' a dd'wedant hyn,
 frefi, ffei, ar deityn dannoed.

16 Y rhai a'th geisiant di bob pryd,
 bon lawen hyfryd hylwydd:
▲ d'weddu a'th gâr di (Dduw Ner)
 Mawrwyd Enw'r Arglwydd.
17 Cofia (O Dduw) fy mod yn wan,
 ac yn druan, a dyred:
(O Dduw fy nerth), na thrig yn hir,
 tyr'd rhag y dir i'm gwared.

PSALM XLI.

G WYN ei fydd yr ystoriol frawd,
 a wnel a' i tlawd y bwyrd:
Yr Arglwydd ystoriol o'r nef
 a'i ceidw ef rhag drygyd.
2 Duw a'i ceidw, a byw a fydd,
 yn ddedwydd yn ddæarol:
▲ na ddyro efo yn rhodd
 wrth fodd y rhai gelynol.
3 Yn ei wely pan fo yn glaf,
 rhudd y Goruchaf iechyd:
▲ Duw a g'weiria oddi fry
 ei wely yn ei glefyd.

PLS A M XLI, XLII, XLIII, XLIV.

4 Dywedais innau yna'n rhwydd,
Dod, f' Arglywydd, dy drugaredd:
Iachâ di'r dolur fy dan f'ais,
lle pechais mewn anwired.

5 Traethu y gwaethaf a wnae'ngas
am danaf, atcau acen:
Pa bryd y hydd marw y gwan,
a'i enw o dan yr wybren?

6 Os daw i'm hedrych, dywaid ffug,
dan gaesglu crug i'w galon:
Ac a'i traetha pan el i ffwrdd
i gyfwrdd a'i gyfeillion.

7 Fy holl gaseioq doent ynglyd,
i fradu i gyd yn f' erbyn:
Ac i ddydych' mygu i mi ddrwg,
a minnau'n ddiaddrwg iddyn'.

8 Yna dywident hwy yn rhwydd,
Trwaltwyd ddiwydd arno:
Mae cf yn gorwedd yn ei nyth,
ni chyfyd byth oddi yno.

9 F'anwyl gyfaill rhwym im' wrth gred,
fy 'mddiried a'm dwis-ddyn,
A fy'n bwytta' mara erioed,
a godai'i droed yn f' erbyn.

10 Eithyr dy hunan cyfod fi,
o'th ddaioni, Duw o'r nef:
Felly y gallaf fi ar hynt
gael talu iddynt adref.

11 Da gwn fy mod i wrth dy fodd,
wrth hyn, na chafodd cas-ddyn
A gwna na chaffi un gelyn glas
ddim urddas yn fy erbyn.

12 Felly y gwn am danaf fi,
di a'm cynheli'n berffaith:
Gan fy rhoi i byth gar dy fron
o fyf y dynion diffaith.

13 I Dduw Ifraël boed yn fithi
y fendifith (Ior goruchaf)
Yn oes oefoedd: a thrwy air llenn.
Amen, Amen, a draethaf.

PSALM XLII.

YR un wedd ag y bref yr hydd
am yr afonydd dyfroedd:
Felly mae fy hiraeth i
am danat ti, Duw'r nefoedd.

2 Fy enaid i fychedig yw
am fy Nuw hyw, a'i gariad:
Pa bryd y doff h'gar dy fron,
fy Nuw a'm cyhon Ynad?

3 Fy nagrau oeddynt ddydd a nos
yn fwyd im', achos gofyn
Im' am fy Nuw bob pen awr bach,
Ple mae fo bellach? meddyn'.

4 O gofio hyn wrthys fy hun,
fel tywalt ffun fy einioes:
Ynglyd â theulu Duw yr awn,
pe cawa fy meddwl ei efoes.

Hyd at dî Dduw yn ystig iawn
yr awn, dan ganu clodydd:
Fel tyria a fai'n cadw gwyl;
hyn bûm i'w ddisgwyl beunydd.

5 Trwm wyd f' enaid o'm mewn: paham
y rhoi brudd lama ochenaid?
Disgwyl wrth Dduw, a doi gar bron
ei wyneb tirion cannaid.

6 Fy enaid o'm mewn pan fo prudd,
a â yn rhŷdd o'th gofion:
A chofio yr Iorddonen iach,
a'r mynydd bach o Hermon.

7 Difndr is difnderau fy sydd,
ac ar eu gilydd galwant:

A dwfr pob ffirwd, pob llif, pob ton,
hwy dros fy mron a achant.

8 Fy Naf a roes y dydd im' hedd,
a'r nos gyfanhedd ganu,
I ganmawr fy Nuw, hwn a roes
im' einioes i'w foliannu,

9 Paham y'm gedyd dros gof cyd;
Duw, wrthys y'r achwynaf:
Er gorthrymder y gelyn cam,
mewn galar pa'm y rhodiad?

10 Trwy f' esgyrn taro cleddyf llwm
mewn gwarthlid ym', oedd edliw
im' o'm gelynion er fy ngwae,
Dy Dduw p'le mae fo heddiw?

11 Trwm wyd f' enaid o'm mewn: paham
y rhoi brudd lama ochenaid?
Disgwyl wrth Dduw; a doi gar bron
ei wyneb tirion cannaid.

PSALM XLIII.

BARN fi (O Dduw) a dadleu'n dynn
Yn erbyn pobloedd enwir:
Rhag y gŵr twyllgar gwared fi,
a rhag drygion'r dahir.

2 Can's ti yw Duw f' nerth i gyd;
paham y'm bwryd ymaith?
A pha'm yr af mor drwm a hyn,
gan bwys y gelyn diffaith?

3 Gyr dy oceu, a moes dy wir;
ac felly t'wysir finnau:
Arweiniant fi i' th breswylf' ydd,
i' th fynydd, ac i' th demlau,

4 Yna yr af at allor Duw;
fel goruchel Dduw hyrwyd:
Ac ar y delyn canaf fawl,
Dduw, Duw, fy hawl a'm gwynfyd.

5 Trwm wyd f' enaid o'm mewn: paham
y rhoi brudd lama ochenaid?
Disgwyl wrth Dduw, a doi gar bron
ei wyneb tirion cannaid.

PSALM XLIV.

CLYWSOM â'n clustiau (O Dduw cu)
C a'n tadau fu'n mynegy

1 ni dy wyrthiau gynt a oedd
yn yr amferoedd hynny.
2 Sef y cenhedloedd tynnaist hwy,
a' th bobl yn fwylwyd plehnaist:
Lladd estroniaid heb aod un,
a' th bobl dy hun a gedwaist.

3 Can's nid â'u cledd eu hun, yn wir,
y cawfiant dir na thyddyn:
Nid â nerth eu breichiau yn fflwch
y cadwyd heddwch iddyn':
Ond by law ddeau, a' th fawr nerth,
a' th olwg prydferth effro,
O herwydd i'r eu hoffi: hyn
a barod iddyn' lwyddo.

4 Ti, Dduw, fy Mrenhin ydwyd; O
Duv, pâr i Iago lwyddiant:
5 Lladdwn a fathrwn, yn d'enw di,
y rheini a'n cafaant.

6 Nid yn fy mwa mae fy ngrym,
na'm cleddyf llyn f' ymddiffyn:
7 Ond tydi, Dduw, achubait fi,
a rhouti warth fri i'r gelyn.

8 Am hynny molwn di bob dydd;
cau yn dragwydd fawredd:
Canwn i' th enw gerdd gan dant, |
o glod a moliacht rhyfedd.
9 Ond ti a giliaift ymaith beth,
daeth arnom feth a gw'radwydd:

PSALM XLIV, XLV, XLVI.

Nad ait ti allan gyd â'n illu,
 cyfagos fu i dramgydd.
 10 Gwnaethoſt i nyni droi, heb drefn,
 ein cefn at y gelýnyd:
 Felly yr aeth ein dâ o'n gwlad,
 yn 'sglyfiad i'n caseion.
 11 Rhoiſt ni yn fwyd (fel defaid gwâr)
 ar waſgar i'r cenhedloedd:
 12 A gwerthtaif dy bohl ar briwbach,
 nid hytrach dy oludoedd.
 13 Rhoiſt ni yn watwar (O Duw Ion):
 i'n cymydogion gwthrhyd:
 A diyffyrwch oll a gwarth
 i bawb o bob-parti ydym.
 14 Dodaift ni yn ddihareb chwith
 ym mhliſt yr holl genhediocedd:
 Ac yn arwydd i yfgyd pen,
 a choegeg gyfategen pobloedd.
 15 Fy ngwarth byth o'm blaen daw yn-hawdd,
 fy chwys a dawdd fy rhagdal,
 16 Gan lais gwarthruddwr, babilwr cas,
 a gwaith galanas diaſ.
 17 Er dyfod arnom hynny i gyd,
 ni throes na'n bryd na'n cohoñ:
 Ac ni buom i'r air (O Ner)
 un amser yn anffyddlon.
 18 Ein calon yn ei hol ni throed,
 ni lithrai'n troed o'r lwybrau:
 19 Er ein gyrru i ddreigiaid gall
 a'n to i mantell angau.
 20 Os aeth enw ein Duw o'n co,
 ac eftyn dwylo i arall:
 21 Oni wêl Duw y gaugred hon?
 ein calon rhæ'n ei deall.
 22 O herwydd er dy fwyn yn wir,
 O Dduw, y'n lleddir beunydd,
 Fal y safaid ymron eu lladd;
 fal dyna radd y llonydd.
 23 O deffro, cyfod, Dduw, mewn pryd:
 pa'm yr wyd cyd yn gorwedd?
 A dihuna, a chlyw fy nghri;
 a chofia fi o'r diwedd.
 24 Paham y' cuddi d'wynab-pryd?
 o darbod hyd ein blinder:
 Ein henaid mathrwyd yn y llwch,
 gan driftwch a gorthrymder.
 25 Wrth y llwch mae ein bol ynglynn;
 fal dyna derfyn gwagedd:
 26 Duw, cy fod, cymorth, gwared ni,
 o egni dy drugaredd.

PSALM XLV.

TRAETHODD fy ngalon bethau da;
 i'r Brenhin gwna fyfyrdd:
 Fy nhafod fel y pin, y sydd
 yn llaw 'grifcunydd parod.
 2 Uwch meibion dynion teccach wyd,
 tywalltwyd rhad i'r enau:
 Herwydd i Dduw roi arnat wllith
 ei fendifth byth, a'i radau.
 3 Gwîs dy gleddau yngwâſg dy glun,
 O gadarn Gwîs gogonedd:
 A hyn sydd weddol, a harrd iawn,
 mewn llwydd a llawn orfoedd.
 4 Marchog ar air y gwir yn rhwydd,
 lledneifswydd a chyflawnedd:
 A'th law ddeau di a' d'ryw
 bethau ofnadwy rhyfedd.
 5 A thanat ti pobloedd a fyrth,
 gan wîrth dy faethau llymion:
 Brïwant hwy, a glynant yn glau
 ym mronnau dy elynion.

6 Dy lân orsedd-faingc (O Dduw fry)
 pery i drag'wyddoldeb:
 Awdur-faingc dy deyrnas y sydd
 awdurol, rhudd uniondeb.
 7 Ceraift uniondeb, caſe'iſt gam;
 o achos pa'm, Duw Lywydd,
 Dy Dduw rhœs arnat ragor faint,
 fef ennaint y llawenydd.
 8 Aroglaus myrr, ac aloses da,
 a chafia, fy ar dy ddillad,
 Pan ddelych di o'th ifyrn dai,
 lle y'th lawenai'r holl-wlad.
 9 Sef merched brenhinoedd yn gwau-
 gyd â th'gareſau cywir:
 O'th du deau'r frenhines ddoeth,
 mewn gwîs aur coeth o Ophir.
 10 Clyw hyn, O ferch, a hietyd gweſ,
 ac a chlût ifel gwrando:
 Mae'n rhaid it' ollwng pawb o'th wlad,
 a thyd dy dad, yn ango'.

11 Yna'i bydd (gan y Brenhin) wych
 gael edrych ar dy degwch:
 Dy Arglywydd yw, gwna iddo foci,
 i gacil i th' ocs hyfrydwch.
 12 Merched Tyrus ocl i a rhodd dda:
 a'r bobloedd apla o olud
 A ymrysonent gar dy fron,
 am roi anrhegion hefyd.
 13 Ond merch y Brenhin, glân o fewn.
 anhydedd llawn sydd iddi:
 A gwîs o aur a geminau glân
 oddiallan sydd am dani.
 14 Mewn gwaith gwe-nodwydd y daw hon-
 yn wych gar bron ei Harglywydd:
 Ac â'i gwyrifon gyd â hi,
 daw attad ti yn cbrwydd.
 15 Ac mewn llawenydd mawr a hedd,
 ac mewn gorledd dibrin,
 Hwnt-hwy a ddeuant, wrth eu gwîs,
 i gyd i lys y Brenhin.
 16 Dy feibion yn ategion rau
 yn lle dy dadau iyydant:
 Tywyfogaethau, drwy fawrhâd,
 yn yr holl wlad a feddant.
 17 Coffaf dy entw di ym mhab oes,
 tra caffwyf emioes imi:
 Am hyn y bobloedd a rydd fawl
 byth yn drag'wyddawl iti.

PSALM XLVI.

G OBAITH a nerth in' yw Duw hael:
 mae help i'w gael mewn cyfswng:
 2 Daear, mynydd, aent hwy i'r môr,
 nid ofnaf f' angor deilwng.
 3 Pe ymgymmyigai'r tir a'r dwfr,
 nid ofnwn gynnwrf rhuad:
 Ped a'i'r mynyddoedd i'r môr mawr,
 a'r bryniau i lawr y gwaſlad.
 4 Dinas Duw lle llawen a sydd,
 cyfagos glennydd afon:
 Cyffegr prefwylfa y Rhad,
 gan ddyfal rediad Cedron.
 5 Duw sydd yn trigo o'i mewn hi,
 ni ad hi 'igogi unwaith:
 Duw a'i cymmyrth ar y wawr ddydd
 a phrefswylfeydd perffaith.
 6 Y cenhedloedd pan fyddent ddig,
 a ffyrnig y t'yrnefydd,
 Toddai y ddacar o'i flaen ef,
 pan glywid llef Duw Ddofydd.
 7 Y mae yr Arglywydd gyd â ni,
 lor anifeiri luoedd:

Y mae

PSALM XLVI, XLVII, XLVIII, XLIX.

¶ 1 Mae Duw Iago yn ein plaid,
gyr help wrth raid o'r nefoedd.
2 Y wlad, O dawch i gyd yn rhwydd,
a gwaith yr Arglywyd gwelwch,
Y modd y gofododd et ar
y ddaear annidanwch.
3 Gwna i ryfleoedd beidio'n wâr
hyd eitha'r ddaear lychlyd:
Dryllia y bâa, ty'r ffion,
llyg y cerbydon hefyd.
4 Peidiwch, gwybodwch mai si yw
eich unig Dduw a'ch Gwanar:
Ym myf cenhedloedd mi gaf barch,
a'm cyfarch ar y ddaear.
5 Y mae yr Arglywyd gyd â ni,
Ior anfeiri luocedd:
Y mae Duw Iago yn ein plaid,
gyr help wrth raid o'r nefoedd.

PSALM XLVII.

CENWCH, a churwch ddwyllaw'nghyd,
holl bobl y byd cyfannedd:
A llafar genwch i Dduw nef,
gan leisio â llef gorfoedd.
2 Sef ofnir Duw uwch daear gron,
ef sydd dros hon yn Frenhin:
3 Dwg bobloedd danom, a phob gwaed,
a than ein traed fo'u disgyn.
4 Fe a rydd i ni feddiant siwr,
gwlaid Iago, gŵr a garai:
5 Duw a ddyrchafoedd wrth y fain,
yr utgorn gain pan leisiai.
6 O cenwch, cenwch, glod ein Duw;
ein brenhin yw. O cenwch:
7 Duw dros y byd sy Frenhin call,
drwy ddeall ymhyr ydwydch.
8 Brenhin yw ef, a da y gwnaeth
lywodraeth ar wyr bydo!:
Ac y mae'n eistedd yn ei drwn,
gorfeddfa fwn fâncéiddiol.
9 Ymgafglant bendefigion byd,
ymhyd â llu Duw Abra'm:
Dw biau tariannau y tir,
drwy foliant hir yn ddinam.

PSALM XLVIII.

M AWR ei cnw'n ninas ein Duw,
a hynod yw yr Arglywyd:
A'i drigfan ef yno y sydd,
ym mynydd ei fâncteiddrwydd.
2 Tegwch'bro, a llawenydd gwlad,
yw Seion lathriad fynydd,
Yn yllyfau y gogledd lawr,
tre'r Brenhin mawr tragicwyd.
3 Adweinir Duw ym mhlaefau hon
yn gymmorth digon hynod:
4 Ac wele, nerth brenhinoedd byd
doent yno i gyd-gyfarfod.
5 A phan wellant, rhyfedd a fu,
ar trys brawychu rhagor:
6 Dychrynn a dolur ar bob ffaig,
fel dolur gwraig wrth eisgor.
7 Ti â dwyreinwŷnt drylli'n frau
eu llonau ar y moroedd:
8 Fel y clywgom y gwellom ni,
yn ninas Rhi y lluoedd.
Sef hyn yn ninas ein Duw ni,
fwrchâ Duw hi byth bythoedd:
9 Duw, disgwyfason am dy ras
i'r deml, ac addas ydoedd.
10 Duw, fel yr aeth dy enw o hŷd,
felly drwy'r byd y'u foli;

Dy law ddeau y sydd gyflawn,
a chyflawn y'th adweinir.
11 A bryn Seion a lawenâ,
a merched Iuda hefyd:
A'u llawenydd hwy yn parhau,
o ran dy farnau hyfryd.
12 Ewch, ewch oddiamgylch Seion fail,
a'i thyrau adail rhifwch:
13 Ei ciadarn fur, a'i phlasau draw,
i'r oes a ddaw mynchwch.
14 Can's ein Duw ni byth yw'r Duw hwn;
hyd angau credwn ynddo:
A hyd angau hwnnw a fydd
y'n dragwydd i'n e'wys.

PSALM XLIX.

WRANDEWCH chwi y bobloedd i gyd,
trigolion byd dealwch:
2 Gwerin, tlawd, bonheddig, a chryf,
cyfoethog hyf yllyriwch:
3 O'm genau daw doeth air didwyll,
â'm calon pwyll fyfyrif:
4 A'm clust gwrandawf ddammeg ddwys,
â'm llais cerdd fwys a ganaf.
5 Paham yr ofnaf ddrygau'r byd,
yn amfer adfyd atcas,
Pan fo anwiredd wedi cau
wrth fy fodlau o'm cwmpas?
6 Mae llawer rhai o wyr y byd
mewn golud a'mdiriedant,
A thrwy fiarad am werth, â rhî
y rheini y rhodretant.
7 Qnd ni wareda neb mo'i frawd,
ni thâl yn diddawd drosto:
Ac ni chymmer Duw y fath dâl,
nac iawn mor fal am dano.
8 Sef pryniad enaid dŷn drud sydd,
a hyn byth gorfydd peidio:
9 Fel y gallo efe fyw byth,
heb fyn'd i nyth yr amdo.
10 Gwelir mai'r bedd yw lleddy'r doeth,
y ffol a'r annoeth unwedd:
Marw yw'r nail, a marw yw'r llall,
i arall gât ei annedd.
11 Meddiwl am eu hadeilad byth,
yn ddilith y parhaant,
Am hyn wrth eu henwau, yn wir,
henwau eu tir a alwant.
12 Ni phery dŷn o gnawdol dras
mewn urddas er ei daail:
Diau pob dŷn, pan ddêl ei ddydd,
a dderfydd fal aniall.
13 Dyma eu ffordd, ffordd ffoledd fydd,
na welant ddydd yn patio:
Er hyn eu hil a ddêl i'w hol
fydd yn eu canfod eto.
14 Angau yw terfyn pob dŷn hyw,
i hwnnid yw ond tammaid:
Myned fydd raid o'r ty i'r bedd,
ym rhwym un wedd a'r defaid.
15 Daw dydd i'r cyfion drannoeth teg,
daw im' ychwaneg yflyn:
Daw im' o'r bedd godiad i fyw,
deheu-law Duw a'm derbyn.
16 Er codi o wr mewn parch, neu ddâ,
nac ofna di un gronyn:
17 Ei olud ef, na'i barch, na'i ddâ,
i'r bedd nid â i'w ddilys.
18 Hwn, tra fu fyw yn rhodio llawr,
gwnai'n fawr o hono 'i hunan,
Gwna' honot ti dy hun yn fwy,
a hwynt-hwy a'th ganmolau'.

PSALM XLIX, L, LI.

19 At oes ei dadau hwn pan ddél,
 a i'r bedd dirgel efrydd:
20 Dŷn mewn anhydedd heb ddeall
 (fal llwdn o wall) a dderfydd.

PSALM L.

D UW y duwiau, yr Arglywydd cu,
 gan lafaru a alwod :
O godiad haul hyd fachlud lawn,
 yr holl-fyd crwn cyffroodd.
2 Pan fryn Seion y daeth Duw Naf,
 hon lydd berfieithiaf ddinas,
Mewn tegwch a goleuni mawr,
 a llêwyrch gwawr o'i gwmpas.
3 Doed rhagddo'n Duw, na fid fel mud,
 o'i flaen iflam danllŷd yied,
A mawr dymhefleoedd i'w gylch ef,
 pan ddél o' nef i wared.
4 Geilw ef am y nefoedd fry,
 a'r ddaear obry isom,
I gael barnu ei bobloedd ef :
 fal hyn rhydd lef am danom;
5 O cefglwch attaf si fy saint,
 y rhai, drwy rydd-fraint brydferth,
A wnaethiant ammod'â myfi,
 a'i rhwymo hi drwy aberth.
6 A phan ddangosol mintai nef
 ei farnu ef yn unio,
Sef Duw fydd yn barnu ei hun,
 yr unig Gûn lydd gyfon.
7 Clyw di fy mholb, traethaf yn firaeth
 dytioi laeth yn dy erbyn,
Dithau Israël: ac iawn yw,
 Duw, sef dy Dduw a'th ofyn.
8 Ni chei di am yr ebyrth tau,
 na'n boeth offrymmau gerydd:
Nac an na baent hwy gar fy mron,
 y cyfryw roddion beunydd.
9 Ni chymmeraf o'th dý un llo,
 na hyfr a fo'n dy gorlun:
10 Mi biau'r dâ'n y maes fy'n gwau
 ar fil o frysiau allan.
11 Pob aderyn erbyn ei ben,
 a adw'en ar y mynydd,
Pob dâ maefydd, y lle y maen,
 y maent o'm blaen i beunydd.
12 Nid rhaid im' d'angos i ti hyn,
 pe delai newynd arnaf:
Ac yn eiddof si yr holl fydd,
 a'i ddâ i gyd, yn lloawnaf.
13 A'i cig y teirw fydd fy mwyd?
 na thyb; nid wyd ond angall:
Ai gwaed hyfrod fydd fy niad?
 dyfog di o newydd ddeall.
14 Dod rhog lud ar Dduw yn drwm,
 a thâl yr offrwm pennaf:
Cân ei fawl ef; a dod ar led
 d'alduned i'r Goruchaf.
15 Galw arnaf yn dy ddydd blin;
 yno cai fi'n Wardydd:
Yna y ceni i mi glod,
 am droi y rhod mor ddedwydd.
16 Duw wrth yr enwir dywaith hyn;
 Ai 'ti perthyn fy neiddfa?
Paham y cym'ri dŷ na'm clod,
 na'm hammod yn dy enau?
17 Sef, cas fu gennyl ti iawn ddyfog,
 ac addyfog ni chymmeraith:
A'in geriau i (fel arraith fiol)
 i gyd o'th oll a deflaint.
18 A phan welaift leidr, rhedais,
 a rhwydais ran oddiwrtho;

Ac o's gordderchwr brwnt astan,
 mynnaif ti gyfran gantho.
19 Gollyngait di dy lafn yn rhŷdd
 yn efrydd ar ddrygion:
A'i thafod a lithrai ym mhell
 at ddichell, a phob gwegi.
20 Eisteddaif di, d'wedaif ar gam
 ar fab dy fam er enlib:
21 Pan wnaethott hyn, ni'th gospais di,
 a thybiat fi'n gyfelyb.
Ond hwy nâ hyn' tewi ni wnaaf,
 mi a'th geryddaf bellach:
Mi a ddangofaf dy holl ddrwg
 o flaen dy olwg hyach.
22 Gwrandewch: a pheidiwch tra fo'ch byw
 â gollwng Duw yn ango':
Pan ni bo neb i'ch gwared chwi,
 rhag ofn i mi eich rhwyo.
23 Yr hwn aberth i mi fawl,
 yw'r fawl a'm gogonedda:
I'r neb a drefn'o'i ffordd yn wiw,
 gwir iechyd Duw a ddyfsga'.

PSALM LI.

TRUGAREDD dod i mi,
 Duw, o'th ddaioni tyner:
Ymaith tyn fy anwiredd mau,
 o'th drugareddau lawer.
2 A golch si yn llwyr ddywys
 oddiwrth fawr bwys fy meiau:
Fy Arglywydd, gwna'n bur lân fyf
 rhag brynti fy nghamweddau.
3 Can's adwacen fy nghamwedd,
 a'm brwnt anwiredd yfig:
Sef beunydd maent gar fy mron i,
 4 Yn d'erbyn di yn unig
Y gwneuthum hyn oedd ddrwg,
 yn dy lân olwg distrych:
Fel y'th gylfiawner yn ol d'air,
 yn burair pan y bernych.
5 Mewn pechod lluniwyd fi,
 ac mewn drygion i dygas:
Felly yr wyl o groth fy man
 yn byw bob cam yu aiccas.
6 Ac wele ceri' gwir
 o fewn y gywir galon:
Am hyn dygaiast ddoethineb iach
 im' o'th gyfrinach ffyddlon.
7 Ag Ifop golch fi'n lân;
 ni byddaf astan mwyaith:
Byddaf fi o'm golchi mal hyn,
 fel eira gwyn neu wynach.
8 Par i mi weled hedd,
 gorfoedd, a llawenyyd,
I adnewyddu f' esgyrn i,
 a ddrylliaith di a cherydd.
9 O cuddia d'wyned-pryd
 rhag fy mhechdau i gyd:
Fy anwireddau tyn eu llw,
 O Arglywydd bid wiw gennyd.
10 Duw, crea galon bur,
 dod i mi gysur beunydd:
I fyw yn well tra fwy'n y byd,
 dod ynof yfryd newydd.
11 O Dduw, na ddyro chwaith
 fi ymaith o'th olygon:
Ac na chymmer dŷ Yspryd Glân
 oddiwrthyf, druan gwirion.
12 Gorfoedd dwg i mi,
 drwy roddi im'dy iechyd:
A chynnal a'th yfrydol ddawn
 fi, i fyw'n uniauñ hefyd.

PSALM LI, LII, LIII, LIV, LV.

13 A dysgaf dy ffodd wir
 i'r enwir, a'th addoliad :
 A phob pechadur try i'r iawn,
 a chyrch yn uniawn attad.
14 Rhag gwaed gwared si, Dduw,
 sef Duw fy iachawdwraeth;
 A'm tafod o'th gyflawnder di
 a gân gerdd wi'sgi hî-sraeth.

15 Duw, egor y mîn maw,
 a'm genui mi a ganaf,
 O Argwydd, gerdd o'th fawl a'th nerth;
 fal dyna'r aberth pennaf.
16 Can's aberth ni's ceisi,
 ac ni fynni offrwm poeth:
 Pe y myrrasfit, cawfit hyn;
 nid rhaid it' dderbyn cyfoeth.

17 Aberthau Duw i gyd
 yw yspryd pur drylliadig;
 Ac ni ddi'fyri (O Dduw Ion)
 y galon gyfuddiedig.
18 Bydd dda wrth Seion fryn,
 O Argwydd, hyn a fynni:
 Ac wrth Gaerfalem dy dreftâd;
 a gwna adeilad ari.

19 Cei aberth iawnedd coeth,
 cei offrwm poeth yn rhagor :
 Cei aberth llosg, a boddon fych,
 cei futtych ar dy allor.

PSALM LIL.

1 PA'M y rhodrefi yn dy frad,
 a'th ddrwg fwriad (O gadarn?)
 A maint trugare dd Duy bob dydd,
 ac felly bydd hyd dydd-farn.
2 Dychymnyg drwg yw'r fyfyrdawd,
 a gwaith dy dafawd 'sgeler :
 Hwn fydd fel ellyn llym o ddur,
 a'i fwydd yw gwyneuthur ffalder.

3 Ni hoffaith dda, gwnait ddrwg yn haws,
 a'r traws yn fwy nâ'r union;
4 Hoffaith eiriau dûtryw a bâr,
 ti golyf twyllgar, creulon.
5 Duw a'th ddiitrywia dithau byth,
 fo dynn dy chwyth o'th gaban;
6 Ac a dynn dy wraidd di i gyd
 o dir y bywyd allap.

6 Rhai a'i gwellant a arfwydant;
 can's hwy a ydynt gyfion :
7 A hwy a chwandardant am ei ben,
 pan welon' ddilen greulon.
7 Gwelwch y gŵr ni rodd yn ddwyf
 ar Dduw na'i bwys nai' oglud :
8 Ond ar ddyngion y rhai nerth,
 a rhif, a gwerth ei oled.

8 Minnau, fel olew-wydden werdd,
 yn nhŷ Dduw, cerid a ganaf :
 Ymddiriedaf iddo yn hawdd,
 byth dan ei nawdd y byddaf.
9 Mi a'th folaf, a gobeitiaf,
 byth bythoedd drwy ymddiried :
10 Da yw dangos gar bron dy faint
 dy enw, a maipt dy weithred.

PSALM LIII.

1 D YWEDAI'R ynyd wrtho i' hun,
 nad oes un Duw, na dial :
 Ei ddrwg ffeidd-dra, a'i drais, yn,
 a ddengys hyn yn ddyfai.
2 Edrychodd Duw i lawr o'r nef,
 ar ddynt ef a graffodd :
 Oedd neb yn deall, oedd un byw
 yn ceisio Duw o'i wifodd.

3 Ciliafai bawb yn ol ei gefn,
 a hwy drachein cyd-lygrynt :
 Nad oedd neb a wnelai yr iawn,
 nac un yn gyfawn' boynnt.
4 Pa'm na'f yna gweithwyr traha
 eu bod yn bwyta 'mhobloedd,
 Fel y bara? ac heb ddin bri;
 ni alwant fi o'r nefoedd.

5 Ofn heb achos arnynt a ddaeth,
 y rhai a'ch caeth warchaeodd :
 Can's trwy eu gwaigar i bob part,
 mewn gwarth Duw a'u gwaigarodd.
6 Och si, na roid i Israël,
 o Seion uchel, ischyd :
 Pan roddo Duw ei bohl ar led
 o drom gaethiwed adfyd.

7 Yna y bydd Iago yn iach,
 ac Israel bach yn hyfryd:
8 Yna y bydd Iago yn iach,
 ac Israel bach yn hyfryd.

PSALM LIV.

1 DUW, yn d' enw cadw fi'n dda,
 a barna i'th gadernid,
2 Duw, clyw fy ngwedd, gwrando 'nghwyne,
 a'm llef yn achwyn wrthid.
3 Can's codi'm herbyn i yn chwyrn
 mae cedyni ac ethroniaid :
 Ac heb ofod Duw gar eu bron,
 mor greulon ynt i'm henaid.

4 Wele, Duw fydd i'm cymmorth rhag
 pwy hynnag a gais ddiwl:
 Duw fydd yd a'r rhai fy ar blaidd
 fy enaid, er ei gynnal.
5 Efe a dâl, o'r achos hon,
 i'm gelynion eu drygedd:
6 O tor di ymaith hwynt (fy Ion)
 yn eigion dy wirionedd.

6 Rhof aberth it', o'wyllys da,
 a chlodfora' dy enw :
7 Fy Arglydd cymmwys ydyw hyn,
 sef ti wyd yn fy nghadw.
7 Gwir yw, Duw a'm gwaredodd i
 o'm cyni a'm trallodion :
8 A'm llygad a gafodd ei fryd
 a'i wynfyd o'm cafeion.

PSALM LV.

1 O Dduw, gwrando fy ngwedi brudd:
 nac ymgudd rhag fy nghwynfan:
2 Erglyw a gwl fy ngwael yltâd,
 a llais fy nad a'm tuchan.
3 Hy'n rhag rhuadaidd lais fy nghas,
 a phwys dŷn llym-ias enwir :
4 Yna'r deraint aruaf ddrwg,
 a'u llid yn amlwg gwelir.

4 Gofid calon fy'n dwyn fy oes :
 daeth angau loes hyd ataf:
5 Mae ofn ac arfwyd arnaf caeth,
 a dychrym daeth ar f'uchaf.
6 O dra ofn d'wedwn yn fy nghri,
 Gwae fi am esgyll c'ommien :
7 Yna'r echedwn i le rhîdd,
 i gael im' lonydd amgen.

7 Wele, awn i grwydro ym mhell,
 lle cawn ylafell fachog :
8 Yna y bryfawn ar fy hynt,
 rhag rhuad gwînt tymheflog.
9 Dinyllisia di hynt (Arglydd da)
 gwahana eu tafodau :
10 Sei yn y ddinas amlwg drais
 a'welaus, a chynhennau.

PSALM LV, LVI, LVII, LVIII.

10 Dydd a nos ei chylchu yn dro,
 a rhodio 'hyd ei chaerau:
 O'i mewn y mae anwiredd mawr,
 ac ar ei llawr bechdau.
11 Gan faint ei hanwireddu hi,
 a maint drygioni beunydd,
 Nid ymâd twyll na dichell chwaith
 syth ymaith o'i heolydd.
12 Ac ni wnaeth fy nghas y gwaith hyn;
 pe gelyn, goddefawf:
 A phe dîn atgas yu ei rôch,
 yn hawdd y gochelawf.
13 Ond tydi, wr, fy nghyfaill gwâr,
 fy nghymmar a'm cydnabod,
14 A lu mewn cyd-gyfrinach ddwys
 yn eglwys Dduw'n cyfarfod.
15 Terfyg angau arnau y dêl,
 i'r pwll yr ei yn lledfyw:
 Sef ym mherfedd eu cartref cau
 nid oes ond drygau diftryw.
16 Minnau gwedduaif ar Dduw byw,
 yr hwn a'n clyw mewa amser,
17 Hwyr, a bore, a chanol dydd;
 a hyn a fydd drwy daerder.
18 Gwareddodd Duw yr einiodes fau
 mewn hedd yn nyddiau drygnaws:
 Lle'r roedd o'r blaen yn f' erbyn lu,
 sef ar fy nnu troes llaws.
19 Duw a'u goftwng liwynt, ac a'm clyw,
 sef Brenhin yw er cynnos:
 Hwythau heb ymado 'u chwant,
 fy Nuw nid ofnani eisoes.
20 Ef wedi cymnod, a rhoi llaw,
 drwy godi braw, a frochodd:
 Ef a'r un llaw (yn erbyn hedd)
 yr un gyfaredd torrodd.
21 Ei eiriau fal ymnen y gwyrif,
 a'i fwriad ffyrif am ryfel:
 Pan fo oel ar ei dafod doethi,
 tyn gleddyf noegh yn ddirgel.
22 O bwrw d'ofal ar dy Dduw,
 o mynni fyw heb srythio:
 Duw a gediw y cyfion byth,
 a'r drwg fo'i chwyth i gwympo.
23 Sef pob dîn gwaedlyd bradog dro,
 nid oesfa ho hyd hanner:
 (Yr Arglwydd Dduw) ond ynot ti
 inae 'ngobaith i bob amser.

PSALM LVI.

DUW, dy nawdd im'rhaig marwolddyn,
 hwn yn ei wîn a'm llyngcái:
 Sef ymryfelu a mi hydd,
 a beunydd y'm gorthymmai.
2 Llyngcái ti beunydd o dra chas,
 dy ras, O Dduw goruchaf)
 Rhai beilch rhwng dynnion maent yn llu
 y poeth ryfelu arnaf.
3 Y dydd y bai mwyaf fy ofn,
 rhawn ynot ddfon ymdded:
4 Molaf, credaf, nid ofnaf gnawd,
 doi yn ddilawd i'm gwaredd.
5 Yn fy ymadrodd i fy lun
 y ceisiant lun i'm maglù:
 Ac ar bob meddwl, a phob tro,
 y maent yn ceisio 'nrygu.
6 Yingafglu, llechu, dirgel hwyl,
 a dirgwyl fy holl gerdded,
 a dwyn i'm heiniodes niwed.
7 A ddiangant hwy? Duw, tâl y pwyth,
 dod iddynt firwyth e'n 'nwiredd:
 Diigyn y bobloedd yn dy lid;
 Daw, felly bid eu diwedd.

8 Duw, rhifaist bob tro ar fy rhoed:
 fy nagrau dod i'th goftref:
 On'd yw pob peth i'th lyfrau di
 a w. neuthum i yn ddirgel?
9 Y dydd y llefwyf, gwn yn wir,
 dychwelir fy ngelynion:
 Am fod drosof fy Nuw a'i law,
 mi wn y daw yn union.
10 Gorfoeddaf yngair fy Nuw,
 gair f' Arglwydd byw a folaf:
11 Yn Nuw y rhof ymddiriedi fiwr;
 beith a wnel gwâr, nid ofnaf.
12 O Dduw, mae arnaf fi yn ddled
 lawer addunedd ffyddlon:
 Ac mi a'u talaf hwynt yn rhwydd
 i ti, fy Arglwydd cylion.
13 Am it' ludd dwyn fy oes a'm gwaed,
 a llestair i'm traed lithro,
 Fel y rhodiwyf fi gar dy fron
 yngoleu'r hywion eto.

PSALM LVII.

DY ras, dy nawdd (fy Nuw) im' dod,
 sef ymnod ymddiriedaf:
 Nes myned heibio 'r alywydd hyn,
 dan d'edyn ymgigodaf.
2 Ymddiriedi f' enaid ar Dduw sydd;
 ar Dduw drwy ffydd y galwaf:
 Ac a gwblhaf ei air yn iawn,
 sef cyfawn yw'r Goruchaf.
3 O'r nef yr enfyn geidwad ym',
 rhag nerth dîn llym a'm llyngcái:
 Enfyn fy Nuw ei nawdd, a'i hedd,
 a'i lân wirionedd didrai.
4 Ym mygyf y llewod mae fy oes,
 plant dynion poeth-foes eiriau:
 Eu dannedd sydd fel gwyaw neu saeth,
 a'u tafod gwaeth nâ'r cleddau.
5 Ymddyrycha, Dduw, y nef uwchlâw,
 oddiyno daw d'arwyddion:
 A bydded dy ogoniant ar
 y ddaear, a'i thrigolion.
6 O flaen fy nliraed y rhoisant rwyd,
 ac felly'n rhwymwyd weithian:
 Ar fy ffordd y cloddiafant glawdd,
 i'r hwn yn hawdd srythiasan'.

7 Parod yw fy nghalon (O Dduw).
 O parod yw fy nghalon:
 Canaf it' a datcanaf wawd
 o fawl fy nhafawd cyffon.
8 Defro dafod, a defro dant,
 a chan ogoniant beunydd,
 Nabl a thelyn, heb ado un:
 deffrôf fy hun ar las-ddydd.
9 Mawl it' (O Arglwydd) pan ddeffrôf,
 a rof ym mygyf y bobloedd:
A chlodfori dy enw a wnaf
 lle amlaf y cenhedloedd.
10 Can's yr haeddyd y mae dy ras
 hyd yn uh'yrras y nefoedd:
A'th wrionedd di hyd at len
 yr wybren, a'i th'yrnafoedd.
11 Ymddyrycha (Dduw) y nef uwchlâw,
 oddiyno daw d'arwyddion:
A bydded dy ogoniant ar
 y ddaear, a'i thrigolion.

PSALM LVIII.

AIR uniondeb (O bobloedd wîch)
 yr ydych yn ei dd'wedyd?
A ydych chwi, O blant dynion,
 yn barnu'r union hefyd?

PSALM LIX.

2 Hytrach malais sy yn eich bron,
ac yfryw calon dwyllgar:
A gwaith eich dwylaw trawfiter blin,
tra foch yn trin y ddaear.

3 Y rhai annuviol aent ar gam,
o groth eu mam newidient;
Ac ar gyfeiliorn myn'd o' bru,
a chelwydd fu a draethient.

4 Un wedd a gwenwyn y farph yw
y gwenwyn byw sydd ynddlyn:
Neu'r neidr fyddar yn trofau
dan gau ei chluitiau cyndyn:

5 Yr hon ni wrendy ddim ar lais
na'r wers a gais y rhinwyr;
Nac un gyfaredd a'r a wna
y cyfarwydd o fwyndwyr.

6 Duw, tor eu dannedd yn eu safn,
diwreiddia'r llafn o safod:
Dyw, dryllia'r bonau, a gwna'n don
bob grudd i'r e'navon llewod.

7 Todder hwynt fel dwfr ar y tir,
felly difennir hwythau:
Os mewn bwa rhoi faint faeth gron,
boed torri hon yn ddrylliau.

8 Boent hwy mor ddiifrwyth, ac mor hawdd
a malwen dawdd y todder:
Neu fel rhai bach ni welai'r hyd,
o eisiau pryd ac amser.

9 Tâl Duw iddynt ffrwythau eu llid,
cynt nag y llosgid ffagl dan:
Tyn hwynt-hwy ymaith yn dy ddig
cyn twymna'i cig mewn crochan.

10 A phan wele'r dial hyn,
fe chwardd y glanddyn cyfion:
Pan fo rhwydd iddo olchi' draed
yngwâed yr annuviolion.

11 Yna dywaid dynion fod iawn
a ffrwyth i gynfawn bobloedd:
A bod ein Duw yn Farnwr ar
y ddaear, a'i therfynoedd.

PSALM LIX.

F Y Nuw, gwareda fi rhag brad,
a rhag twyll fwriad gelyn:
Derbyn di drolof, rhag y rhai
a godai yn fy erbyn.

2 Ac ymddifyn fi yn bybyr
oddwrth weithredwyr camwedd:
Achub syfi rhag cas y hyd,
a rhag gwyr gwaedlyd hygledd.

3 Ac wele, maent hwy i'm canlyn;
amcanent ddwyn fy mywyd:
Nid ar fy mai yr haeddais hyn,
ond tynder gelyn gwaedlyd.

4 Duw, rhedent hwy yn barod iawn,
a dim ni wnaeon i'w herbyn:
Edrych dithau, fy Arglywydd 'rhed,
a thyred i'm hymddifffin.

5 Ti, Dduw y llu, Duw Israël,
O ddcffro, gwel anwiredd:
I'r cenhedlocedd na ad di'n rhad,
lle gwnant trwy frad eu trawfedd.

6 Maent hwy yn arfer gyd a'r hwynt,
o'mdroi ar wyr o bob part:
A thrwy y ddinas clywch eu fwn,
un wedd a'r cwn yn cyfarth.

7 Wele, maent a thafodau rhŷd;
awch cledd a fydd i'w genau:
Pwy, meddant hwy, all glywed hyn,
ac a wna i'n herbwy nannau?

8 Ond tydi fy Arglywydd a'm Duw,
a'u gwel, a'u clyw, a'u gwatwar:
Am ben ei gwaith y chwerddi di,
y cenhedlaethi twyllgar.

9 Ti a atebi ei nerth ef,
a'f law gref a'm hamddifffyn.
10 Duw a'm rhagflena innau chwip;
caf weled tri p i'm gelyn.
11 Na ladd hwynt, rhag i'm pobloedd i
anghofi dy weithredoedd:
Gwaigar, gofwnig hwy yn dy nerth,
Dyw darian prydferth lluoedd.

12 Am bechod eu tafodau hwy,
a'u geiriau, mwyfwy balchedd,
Teli'r iddynt: ni rogt ait teg,
ond celwydd, rheg, a chocedd.
13 Duw, difa, difa hwynt i'th lid,
a byth na fid un mwyach:
Gwyhyddant mai Duw Iago fydd
drwy'r byd yn Llywydd hytrach.

14 Maent hwy yn arfer gyd a'r hwynt,
o'mdroi yn llwyr o bob-part:
A thrwy y ddinas clywch eu fwn,
un wedd a chwn yn cyfarth.
15 I gael ymborth, crwydro a wnat;
ac oni chânt eu digon,
Nes cael byddant ar hŷd y nos
yn aros dan ymryson.

16 Minnau a ganaf o'r nerth tau,
a'th nawdd yn forau molaf:
Nerth im a nawdd buoif (O Nerh)
pan fu gorthymder, arnaf.
17 I ti canaf, O Dduw fy nerth,
a'n hymadferth rhymmuol:
Sei tydi yw fy Nuw, fy Naf,
fy Nhwr, fy Noddfa rafol.

PSALM LX.

O DDUW, dydi a'n gwirthodaif,
ar wasgar gyrraist ymaith:
O forraist wrthym yn ddi-gel:
tro attom, dychwel etiwaith.
2 Dychrynaif di y ddaear gron,
a holltaist hon yn ddryllau:
Can's o'th lid ti figo y mae;
iachâ, a chae ei briwiau.

3 Dangosfaif i'th elynion di
o bwys caledi ormod:
A'r ddiiod a roifit yn eu min,
oedd megis gwin madronod.
4 Rhoddaif faner, er hyn i gyd,
i hawb o'r byd a'th ofnam,
I faneru drwy dy air gwir,
dros lu eu tir lle trigant.

5 Fel y gwareda drwy lân hwy,
bob rhai o'th anwyl ddyrion:
O achub hwynt a'th law ddeau,
a gwirando finnau 'n ffyddlon.
6 Yn ei faneteiddwydd d'wedodd Duw,
Llawen yw fy nghyfamod:
Mi rannaf Sichem 'rhŷd y glyn;
mefuraf ddyffryn Succod.

7 Myfis biau y ddwy dref-tâd,
fei Gilead a Manasse:
Ephraim hefyd yw nerth fy mhen,
a Juda wen f' anneddil.
8 Ym Moab ymolchi a wna,
dros Edom taflaf f' efigid:
A chwardded Palestina gaeth,
a'i chwerthin aeth yn rhybrid.

9 Duw, pwys a'm dwg i'r ddinas gref?
pwys a'm dwg i dref Edom?
10 Er it ei gwirthod, pwys ond ti,
O Dduw, a'mleddi drofom?
Ynot yn unig mae'n coel ni,
pe rhon i ti ein gwirthod:

PSALM LXI, LXII, LXIII, LXIV.

Er nad aethoſt o flaen ein llu,
bydd ar ein tu mewn tralod.

11 O unig Dduw, bydd di 'ni'n borth;
ofer yw cymorth undyn:
12 Yn Nuw y gwawnwrolaeth fawr;
fo fathra i lawr y gelyn.

PSALM LXI.

ERGLYW (O Dduw) fy llefain i,
Ac ar fy ngweddil gwrando:
2 Rhof lef o etha'r ddaear gron,
a'm calon yñ llefneirio.
Dwg fi i dalgraig uwch nñ mi,
ac iddi bydd i'm derbyn:
3 Can's Craig o'baith, Twr di-soft,
im' fuoſt rhag y gelyn.
4 O fewn dy babell y bydd byth,
fy nhirgfan dilyth dedwydd:
A'm holl ymddiried a syn fod
vnglysgod dy adenyyd.
5 Sef tydi, Dduw, clywaſt yn glau,
fy addunedau puraidd:
Rhoiſt etifeddiaeth i bobjai
a osnai d' enw fanetaid.

6 Rhoi oes i'r Brenhin, nid oes fer;
fo fydd fyw lawer blwyddyn,
7 (Dduw) gar dy fren y trig yn hir;
dod nawdd a gwir i'w ganlyn.
8 A thrwy y rhai'n y molaf fi
dy enw di 'n dragwydd:
Ac felly peri i mi gwblhau
fy addunedau beunydd.

PSALM LXII.

FY unig Dduw ydyw fy mhlaid,
O mae f' enaid yn ei ddiſgwyl,
O honaw ef, a thrwy ei syn,
daw iechyd ym' o'm hanhwyl.
2 Daw yw fy Nghraig, am hunig Nerth,
ac Ymadferth fy einioes:
Ac am hyn, drwy ymddifyn hir,
mi ni'n yſgogir eisoes.
3 Ba hyd y mae'n eich bryd barhau,
i fwrr 'ch maglau aſlwydd?
Lleddir chwi oll; gwthir yn llwyr
fel magwyr ar ei gogwydd.
4 Ymga'glent, lluniente gelwydd mawr,
i'w roi i lawr o'i fawredd:
Ar eu tafodau rhoi bendith,
a melldith dan eu danned.

5 Fy enaid, dod (er hyn i gyd)
ar Dduw dy fryd yn ddyfai:
Ynndo gofethiaſt fi er hyn;
efai a'm tyn o'm goſai.
6 Sef Craig ymddyfyn yw ef ym',
fy Nhwr, a Grym fy mywyd:
Am hynny y credaf yn wir
na'm mawr yſgogir ennyd.
7 Yn Nuw yn unig mae i gyd,
fy iechyd a'm gogoriant:
Fy Nghraig yw, a'm Cadernid maith,
a'm Gobaith yn ddilysiant.
8 Gofethiwl ynndo, gar ei fren
tyweliwch galon berfflaith:
Ac ymddiriedwch tra foch byw
a'd wedwch, Duw yw'n gobaith.
9 Plant Adda gwagedd ynt i gyd,
plant gwyr fydd huid a gwregi:
Gwaccach nñ gwagedd yn eu tawl,
mewn maniawr wrth eu codi.
10 Na rowch eich coel ar gam na thrais,
thaid yw i falus drwcio:

O's cynnydd cyfoethi y byd,
na rowch mo'ch goglad arno.

11 Duw a lefarodd hyn unwaith,
mi glywais ddwywaith hynny;
Sef, mai Duw hiau'r nerth i gyd,
gofstyngiad byd, ffynnu.

12 O Arglywydd, ti hefyd a fedd
drugaredd a daiopi:
I bawb dan gwmpaswybren faith
yn ol ei waith y tel.

PSALM LXIII.

TYDI, O Dduw, yw y Dduw mau,
mi geisia'n forau attad:
Y mae fy enaid yn dra fych,
a'm cnawd mewn nych am danad.
2 Mewn lle heb ddwfr, mewn crinder cras,
ceffais o'rhas dy weled.
Mal y'th welfwn yn y ddeul gynt,
ar helynt nerth gogoned.

3 Can's dy drugaredd (O Dduw byw)
llawer gwell yw nñ'r bywyd:
A'm gweſufau y rhoi it' fawl,
a cherdd ogoawl hyfryd.
4 Felly tra fwyf fi fyw y gwnaf,
ac felly'th folaf eto:
Ac yndy enw di, fydd gu,
y caf ddyrchaſu 'nwylo.

5 Digonir f' enaid fel a mer,
a chyflawn fraſder hefyd:
A'm genau'gân dy foliant tau
a phur weſufau hyfryd.
6 Tra fwyf fi yn fy ngwely clyd,
caf yn fy myrd dy goſio:
Ac yngwyliau'r aethau'r nos
caf achos i fyfyrion.

7 Ac am dy fod yn gymorth ym',
drwy fawr rym dy drugaredd,
Fy holl orfoledd a gais fod
dan gyfodod dy adanedd.
8 Y mae f' enaid wrthyd ynglynn;
dy dleau fy'n fy nghynnal:
9 Elont i'r eigion, drwy drom loes,
y rhai a'm rhoes mewn goſal.

10 Syrthiant hwynt-hwy ar fin eu harf,
fy noeth er tarf i'r gwirion:
A chwedi eu merwr, hwynt-hwy dod,
yn fywyd llwynogod gwyltio.
11 Ond y Brenhin, yn enw ei Dduw,
boed tra fo hyw yn llawen:
A phawb a dyngو i'w Fawredd,
a gaiff orfoledd amgen.

12 Ond o'r diwedd y daw yn wir,
fe a dywelltir tywod,
I gau safnau y rhai y fydd
yn tywalt celwydd parod.

PSALM LXIV.

1 O Arglywydd Dduw, erglyw fy llef,
a chlyw o'r nef fi'n erbyn:
O Dduw, cadw fy einioes i,
y fydd yn ofin'r gelyn.
2 A chuddia fi dros ennyd bach
rhag cyfrinach y thai drwg:
A rhag terfylg y thai fy'n gwau
i wneuthur cammaw amwg.
3 Hogi tafodau fel y cledd,
a d'wedyd būſledd ddiſion:
Saethant ergydion i'm farhau,
a'r rhai'n oedd eiriau chwérwou.
4 I faethu'n ddirgelbigau dur
yu erbyn pur ei galon,

P S A L M L X V , L X V I , L X V I I .

Yn ddifynnwth heb ofni neb,
a thrwy gafineb creulon.

5 Ymgryfhant hwy yngwaith y fall,
gan guddio'n gall eu rhwydau:
Yna y d'wedant, Fwy a'n gwel
yn bwrw dirgel faglau?

6 Gan chwilio dyfnder drygau trwch,
o fewn dirgelwch eigion:
A phawb i'w gilydd yn rhoi nôd
o geuedd gwaelod calon.

7 Ond y mae Duw a'i saeth yng'hûdd,
rhydd yn ddi-rybudd ergyd:
Ef a dâl adref yr hawl hon,
yn ddyin archolion gwaedlyd.

8 Gwaith y tafodau drwg lle bo,
a syn lwyf lythio arnynt:
Pob dŷn a'u gwel, a dybia'n well
gilio ym mhell oddiwrhynt.

9 Yna y dywaid pawb a'i gwel,
Gwaith y Goruchel yw hyn:
Can's felly y deallan hwy
y cofbir fwyiwy'r gelyn.

10 Ond yn yr Arglwydd llawenhâ,
ac y gobeitia'r cyfion:
A gorfoledd ynddo'n iawn
pob dŷn ag uniaawn galon.

P S A L M L X V .

1 T I (O Dduw) y gweiddai mawr,
yn y fanetéddiawi Seion;
I ti y telir, trwy holl gred,
bob gwir adduned calon.

2 Pawb tydd yn pwyso attad ti,
a wrendy weddi doftur:
Ac attad ti y daw pob cawd,
er mwyn golyngdawd llafur.

3 Pethau trawfion, a geiriau mawr,
myfi i'r llawg bwrniant:
Ond tydi, Dduw, rhoi am gamwedd
drugaredd a maddeuant.

4 Dy etholedig dedwyd yw,
caiff nefnys fyw i'r Babel:
Trig i'th gynteddau, ac i'th lys,
a'r fanetâdd weddus gangell.

5 Duw'n Ceidwad, atebbi i ni
o'th ofni i'th ḡ fiauwnedd:
Holl obaith wyd trwy'r ddaear hon,
a'r môr cynhyrfodn rhyyedd.

6 Hwn a sicrhâ bob uchel fryn
a'i wregys yn gadernyd:
7 Hwn a oltegâ'r môr, a'r don,
a rhud eigion enbyd.

8 A holl breswylwyr eithaf byd
fy'n ofni gyd d'arwyddion,
I ti, gan fore, a chan hwy,
y canant laiwyf fyddlon.

9 Dyfrâu y ddaear fech yr wyd,
afon Duw llanwyd drofti:
Parperau lif-ddwfr 'rhîd ei llawr,
i'w thramawr gyfoethogi.

10 Pob rhych yr wyt yn ei ddyfrâu,
a'i chwysau'r wyt i'w goltwng:
A'i rhoi ym mwyd mewn casod wthi,
i'w chnwd rhoj fendith delyng.

11 Coron i'r ydwyd ti tal hyn
y flwyddyn a'th ddaioni:
Y ffordd hyn a' modd (Duw fy Ner)
diferait fraesder arni.

12 Ef a ddifera ffirwyth dy ferch,
ar bob rhyw lannperch ddyrys:
Pob mynydd sych yn uchder gwlad
o ffirwyth dy rad y dengys,

13 Trwy dy fendith y gwaftad dir
a guddir oll a defaid:
Creciwenant, canant bawb yng'hûd,
a'r wlad ag yd ei llonaid.

P S A L M L X V I .

Y N Nuw ymlawen'hêwch i gyd,
yr hollfyd: a datgenwch
2 Ogoniant ei enw hyd y nef,
a'i foliant gref a draethwch.
3 Wrth Dduw d'wedwch, Fo bair dy law
i'th elyn ocrfraw anfad,
Rhag amled yw nerth y llaw hon,
1 dy gafeion danad.

4 Felly 'holl fyd i gyd a'u thi
i ti a ymotsyngant:
Canant it' fawl, ac ant hyd lawr;
i'th enw mawr y canant.
5 O dowch, edrychwch, ofnus yw
gweithredoedd ein Duw cyfion:
Oin ei weithredoedd a rydd ddyfsg
ym myf goll feibion dynion.

6 Fo droes y môr coch yn dir sych,
ai wŷr yn droed-fych trwyddo,
A thrwy yr afon: llawen fu
eu bod heb wlychi yno.
7 Ef byth bydd Lywydd cadarn gwŷch,
a'i olwg edrych beunydd
Ar y cennedloedd trwy'r holl fyd;
ni chyfyd rhai anufudd.

8 O bobloedd, molwch Dduw ar gais,
a moewch lais ei foliant:
9 Hwn fy'n dal bywyd yn y gwaed,
a ddeil ein traed na lithrâu.
10 O Dduw, profaist a choethaist ni
un wedd a choethi arian:
11 Yn gaeth y dygaitt ni i'th rwyd,
ein cyrph a waigwyd weithian.

12 Aethom trwy ddwfr a thân yn gaeth,
bu rai'n marchogaeth arnom:
O perait hyn; ni bu chwaith hir,
i ddiwall dir y daethom.
13 Ag offrwm poeth i'th dŷ yr aif,
talaf fy addunedau,
14 Y rhai mewn cyfwng, rhag mwy trais,
addwais a'm gwefuiau.

15 Poeth ebyrth breision it' a rof,
aroglaeth cof cyfammod:
Ychen, hyrdd, offrymmu a wnaif,
ac eto rhodda fychod.
16 O dowch yn nes, a gwrandêwch chwi
fy'n ofni Duw tragyfhoes:
Mi a fynegaf i chwi'n ffaeth
pa les a wnaeth i'm heiniocs.
17 Llefais i arno a'm genau,
2'r tafod maw a'i molawdd;
18 Pe troifwn fy nghalon at fai,
Duw a'm gwrandawfai'n anhawdd.
19 Diau Duw a'm clybu yn hawdd,
gwrandawawdd ar fy ngwedi,
20 Bendigaid yw; fo a'm clywawdd,
ni throes mo'i nawdd oddiwrthi.

P S A L M L X V I I .

T R U G A R E D D Duw i'n plith,
a rhoed ei fendith drofom:
A thywynaed ei wynyb-pryd,
a'i nawdd, a'i eichyd, arnom.
2 Fel y gwypor dy ffyrrd
trwy'r ddaear gyd-wyrrd gnydoedd:
A'th iachawdwriaeth di (O Dduw)
ym myf pob rhyw genhediocedd.

P S A L M L X V I I I .

3 Durw, moled pobloedd di,
rhont fawl a bri trwy'r holl-syd:
4 A'r holl genheloedd is wybren,
hyddant lawen a hyfryd.
Can's ti a ferni'n iawn
y bobl trwy lawn wybodaeth:
Ac a roi'r holl genheloedd ar
y ddacar mewn llywodraeth.

5 Durw, moled pobloedd di,
rhont fawl a bri trwy'r holl-syd:
6 Yna rhudd y tir ffrwyth i'n plith,
a Duw ei fendifith hefyd.
7 A Duw, sef Duw ein Tad,
a roddo'i rad a thycient,
A therfynau y ddacar gron,
a phawb ar hon a'i hofnant.

P S A L M L X V I I I .

YMGYFODED un Duw ein Ner,
gwasgarer ei elynion:
Un drygddyn honynt na arhöed,
o'i flaen ffœd ei gaseion.
2 O's chwalu mwg mewn gwyrnt sy hawdd,
o's tawdd cwyr wrth eirias-dan:
Fel hynny o flaen Duw (yn wir)
yr enwir a ddiplarman.
3 Ond llawenycher ger bron Duw
y cyfon, i'w orfoledd:
A'u hyfrydwch hwynt-hwy a fydd
yn llawenydd cyfarnedd.
4 Cenwch, a molwch enw Duw,
sef hwn yw uwch y nefoedd
Yn marchogaeth, megis ar farch,
i'w enw rhwch barch byth bythoedd.
5 A gorfoleddwch gar ei fron,
Duw tirion, Tad ymddifaid:
Ac i'r gweddwon mae'n Farnwr da
yn ei breswylfa gannaid.
6 Duw a wna rai mewn ty'n gyttûn,
ei hun mae'n gollwng gefyn:
Ac yn rhoi trigian mewn tir cras,
i ddynion atcas cyndyn.
7 Pan aethoedd (Dduw) o flaen dy lu,
dy daith a fu trwy dd'yifni:
8 Y ddacar crynnod o flaen Duw,
a'r nef rhos amryw ddefni.
Ac felly Sinai o flaen Duw,
(sef un-Duw Israel hawddgar)
9 Ar d'etifeddiaeth hidlaist wlaw,
i ddisinaw y ddacar.
10 Gwrteithiaist hon, dy bobloedd di
fydd yn ddi, yn preifysio:
O'r rad darperaist (Dduw) i'r tlawd
i gael digondawd yno.
11 Yr Arglywydd Dduw a roddai'r gair,
mawr mintai'r cantorefau:
12 Cilient gedynn; gweiniad arhönt,
yr ylpais rhont yn rhannau.
13 Pes ymdroech mewn parddu a llwch,
chwï fyddwch fel y g'lommen,
A'i phlu yn auri ac arian teg,
yn hedeg is yr wybren:
14 Hon, pan wa:garodd Duw yn chwyrn
bob cedynn o'i gafeion,
Oedd mor ddisgleirwych, ac mor wen,
ac eira'r ben brym Salmon.
15 Mynydd Duw (sef Seion) y fydd
fel Bafan fynnyd tirion:
Mynydd Bafan, uchel ei grib,
cyffelyb yw i Seion
16 Chwychwi fynnyddoedd cribog, pa'm
y bwriwch lan mewn cyffro?

Duw ar Seion ei ferch a roes,
lle myn ef efoes drigo.
17 Rhifugain mil o filoedd yw
angylion Duw mewn cerbyd:
Ynglytflegr Sinai bu ei wlith;
bydd Duw i'w plith hwy hefyd.
18 I'r uchelder y dyrchesfai,
a chaethgluafit gaethiwed:
Cym'rast, dodaist ddonau, Duw Ion,
i ddynion oedd ddiniwed.
19 Bendigaid syth fo'r Arglywydd maw,
am ddonau ei ddaioni:
A'i iachydwriaeth i n'n llwyth,
o bêr-ffrwyth ei hacioni.
20 Efe'i hun yw'n Duw ni i gyd,
sef Duw ein hiechyd helacth:
Trwy'r Arglywydd Dduw cawn, yn ddifwrth,
ddiange oddiwrth farwolaeth.
21 Duw yn ddiammeu a dyr ben
a thalch ei elynion:
A choppa walltog rhai a fo
yn rhodio mewn drwg creulon.
22 Dygaf fy mholboedd (meddai ef)
hyd adref fel o Basan:
A dygaf hwynt i'w hol drâchefn,
fel o'r mör don-lefn allan.
23 Fel y gwlychech dithau dy draed
yn llif gwaed dy ddigafau:
Ac y llyfo dy gŵn heb gel,
y gwaed, a ddêl o'u briwiau.
24 Gwelodd pawb (O Dduw) dy ystâd,
yn dy fynediad fanctaidd,
Mynediad fy Nuw, Frennín fry,
fel hyn i'w dy cyllêgraid.
25 Y cantorion aent hwy o'r blaen,
cerddorion aen'ol y nol:
Yna'r gwyrifon, beraidd gân,
a'r tympan, yn y canol.
26 Clodiorwch Dduw, hynny fydd dda
ym mhob cyn'leidfa ddiwael:
A chlodforwch yr Arglywydd Ion,
chwï fydd o ffynnon Israel.
27 Doed Benjamin y llywydd bach,
doed bellach dugaid Juda:
Doed Neptali, a Zabulon,
a'u tywyfogion yna.
28 Dy Dduw a drefnodd iti nerth,
a'i law fydd brydferth geidwad:
Duw, cadarnhâ etto yn faith
arnom ni waith gariad.
29 Er mwyn Caersalem adail dêg,
rhudd ecdyrrn anrheg yty:
30 Difetha dyrra y gwyawifyn,
a'r rhai a fyn ryfely.
Dewr fel teirw, nwyfus fel llo,
y rheini a roi yr arian:
Delont i'r iawn, tyn nerth a nwy,
a goftwn hwy yn fuan.
31 Y pendefigion o'r Aiph draw
a ddaw, ac Ethiopia,
At Dduw yn bryfur, i roi rhodd,
ac aberth gwirfodd, yna.
32 Holl d'yrnaoedd y ddacar lawr,
i Dduw mawr cewch foliant:
Cenwch, cewch ei glod yn rhwby,
fel Arglywydd y gogoniant.
33 Hwn a farchogodd y nef fry,
a hynny o'r dechreuaed:
Wele, daw nerthol fain ei lef
o eitha'r nef i waftad.
34 Rhoddwch gadernid i Dduw Ner,
fel uchder ei ragoriaeth,

Y. fydd

PSALM LXIX, LXX, LXXI.

Y sydd ar Israël, a'i nerth
uwch wybrau prydferth gywaeth.

35 Duw, o'th gyffegi y'th ofnir di,
Duw Israël, dodi nerthoedd:
A chadernid mawr wyd i'th blaidd;
bendigaid fych oes oesoedd.

PSALM LXIX.

A CHUB fi, Dduw (yr hwn a'm gwnaeth)
tros f' enaid daeth llif-ddyfrloes:
2 Yr wyf mewn dyfnder tom ynglyn,
heb le i'mddifynn f' einioes.
O'r dyfnder daethum fel ar sawdd,
a'r ffrwd a lifawdd uchod:
3 Sychodd fy ngheg, bliaodd fy llais,
a'm llygaid pallais ganfod.
4 A hyn wrth ddisgwyd Duw a'i ras,
wele, fy nghas yn amlach
Nâ'r gwallt ar ben fy nghoppa fry,
a'r trawfion sy'n gadarnach.
Y rhai celwyddog, taerion ynt,
rhois iddynt beth ni chefas:
5 Adwaenot (Dduw) f' ynfydrwydd mau,
a'm beiau fi ni chuddaïs.
6 O'm plegid i dim gwarth ni chânt,
y rhai a goeliant aruad:
Na ad (Dduw'r Iloedd) feft na thrais
i'r rhai a ymgais attad.
7 (Duw Israël) ief er dy fwyn,
yr wyf yn dwyn gwarthrudd-deb:
A thrwy gwylydd ymarhois,
mewn chwys y tois fy wyneb.
8 I bohl dïeithir wyff fi, (gwn pa'm)
i blant ly mam fel etron:
9 A'm fod fy serch a'm zel i'th dý
i'm hyfus hyd fy nghalon.
Can's cabl y rhai a'th gabiant di,
ar f' ucha i mae'n disgyn:
10 Fy nagrau, cyfudd, a'm hun-pryd,
ynt warden i gyd i'm herbyn.

11 A phan wiwgwn i liain fach,
bûm ddiyllyrach lawer:
12 Bûm chewedyl drws i gryf a thlawd,
i'r meddwy n waw'd i'w harfer.
13 Ond, P'Arglywydd Dduw, gwnafattad ti
fy ngweddil yn amserol:
O gwrando fi, i'th wirfawr heddf,
ac i'th wirionedd grafol.
14 Duw gwaredd fi, a gwna fi'n rhýdd
o'r dom y sydd i'm fuddo:
Sef cafeion, dyfroedd dyfniion,
a mi nid ofnaf gyffro.
15 Na lified dwfr drofod yn ffrwd,
na'n llyngced amrwd ddyfnder,
Na chaued pydew arnaf chwaith
mo'i fath diffaith yigeler.

16 Gwrando fi bellach, Arglywydd Dduw;
can'da yw dy drugaredd:
Yn amlder by dofturi mawr,
edrych i lawr rhag trawfiedd.
17 O'n cyfyngder oddiwrth dy was
na chudd mo ras dy wyneb:
'Rwyf yn gweddio yn fy ngloes;
Duw, bryfia, moes i'm ateb.
18 Nesâ at f' enaid, Arglywydd mau,
er fy rhyydhaû a'm gwaredd:
Moes ymddifynn, rhag cael o hon
gan fy ngelynion niwed.
19 Duw, di a well o bob parth
fy ngw'r adwydd, gwarth, a'm e'wilydd:
O herwydd rhodio ger dy fron
mae fy ngelynion beunydd.

20 Mewn gorthrwm ofid yr wyf fi,
a gwarth yn tori 'nghalon:
Difgwyd cymhorthwyr, ni ddoe neb,
ni chawn gysurdeb tirion.
21 Bufl a rofan' yn fwyd i mi,
finegr i dorri fyched:
22 Eu bwrdd boed iddynt fagl afluwydd,
a'u llwydd yn dramgwydd bydded.

23 Ar eu llygaid dallineb doed;
i'w llwynau boed crynfeydd:
24 Tywalt arnynt by ddig a'th lid;
doed iddynt ofid beunydd.
25 Boed eu palafau 'n wag heb wedd,
ac anghyrnadd iddyn,
Na allo neb na dydd na nos
mo'r aros yn eu tyddyn.
26 Can's yr hwn a darawfidi ti,
mae'r rheini yn ei erlid:
A'r durorian y lydd o'th frïw,
y maent i'w hedliw hefyd.
27 Dod gamwedd ar eu camwedd hwy,
na ddont mwyl i'th gyflawnder,
28 Ymaith o lyfr y bywyd llawn,
o tyf y cyflawn, tynner.

29 Finnau pan fwyf ofidus wan,
a phan fwyf druan hefyd,
Dy ichardwriaethi di (O Dduw)
eilchwyd i fyw a'm cysyd.
30 Moliannaf d'enw Dduw, ar gân,
fal dyna f' amcan innau:
31 A hyn fydd gwell gan Dduw Deyrn
nag ych a chyrr a charnau.
32 A phob truan, pan weler hyn,
a enyn o lawenyyd:
A'ch calon chwi i'y'n ceisio Duw,
cyfyd i fyw o newydd.
33 Duw gwrendydlawd, ni ddiflwg lef
ei gaethwas ef fy fethian:
34 Nef, a daear, a môr, a hyn
a ymluig ynddyn, molant.
35 Can's Duw a gediw Seion dêg,
a threfna'n chwaneg Juda:
Adeilada ddinefydd hon
i ddyнион yn brefwylfa.
36 Ie, ei weision, ef a'u hil,
a'u heppil a'i mediannant:
A'r rhai a hoffa i'w enw fo,
yn honno a brefwylant.

PSALM LXX.

D UW, prysura i'm gwaredd i;
Ion, bryfia di i'm cymorth:
2 Gwarth a gw'r adwydd a ddêl i'r blaidd
a gais i'm henaid ammorth.
Trwy w'r adwydd troer y rhai a ddwg
i mi ddini drwg ewyllys:
3 Meff fo'u gwobr, a draeth, Ha, ha,
am dana' yn ddiflwgus.

4 Y fawl a'th gais, calonog fydd,
o dra llawenyyd ynod:
D'wedded fawl a'th gâr bob amser,
Mawryger ein Duw hynod.
5 Minnau'n dlawd, ac yn druan fydd;
Duw, bryfia, bydd yn agos:
Fy mhorth a'm eiddwad wyt yn wir,
(O Arglywydd) na hir aros.

PSALM LXXI.

M I a'mddiriedais ynod, Ner;
n'am gwr adwydder byth bythoedd:
2 Duw, o'th gyflawnder gwaredd fi,
a chlyw fy nghri hyd nefoedd.

3 Duw,

PSALM LXXII, LXXIII.

3 Duw, bydd yn graig o nerth i mi
 i gyrchu atti 'n waftad :
 A phar fy nghadw i yn well,
 ti yw fy nghafell caead.
 4 Duw, gwared fi o law'i trahaus,
 a'r gwr trofaus, a'r trawfiddyn :
 5 Ynot ti, Dduw, bu 'ngoglund maith,
 a'm gobaith, er yn grynddyn.
 6 O groth fy mam y tynnait fi,
 rhoiost ynof egni eto :
 I tithan fyth, am byn o hawl,
 y canaf fawl heb beidio.
 7 I lawer dŷn, bûm anferth iawn,
 ti yw fy nerthlawn Lwywyd :
 8 Fy safn bydd lawn o'th fawl gan dant;
 ac o'th ogoniant beunydd.
 9 Nac efeulfa fi na'm braint
 yn amser henaint truan :
 Er pallu'r nerth, na wrthod fi,
 Duw, edrych di ar f'edran.
 10 Medd fy nghaseion i'w wyl yn wan,
 hwy a ddisgwylian f' anaf:
 Ynagynghorafant yn ddi-syn,
 gan dd'wedyd hyn am danaf.
 11 Duw a'i gwirthododd (meddant hwy)
 erliediwch fwyfwy bellach,
 A deliwr ef: nid oes trwy'r byd
 yr un a'i gweryd hayach.
 12 Er hyn o frad, (Duw) bydd di well,
 na ddos ym mhell oddiwrthy,
 Fy Duw, prifura er fy mhorh,
 ac anfon gymmorth ymy.
 13 Angau gwartius pob rhai a gânt,
 a writhwynebant f' ciniocs;
 Gw'radwydd a gwarth iddynt a drig;
 a gynnig i mi ddrigloes.
 14 Fy ngobaith innait a saif byth
 yn ddilys a safadwy :
 Ynoddidri ynot (Dduw) a wnaes,
 ac a'th foliannaf swyfwy.
 15 Dy iachadwriaeth s'i m genau,
 yr hwn ni thau fuhudyn,
 A'th gyflawnder: ac ni wn i
 ddum o'r rhifedi arnynt.
 16 Ynghadernid yr Arglywydd Dduw,
 tra fwy fi byw, y credaf:
 A'th gyflawnder di hyd y brig;
 yn unig hyn a gofiaf.
 17 Duw, di a ddyfiait i mi hyn,
 do, er yn blentyn bychan:
 A hyd yn hyn 'rwyf yn parhau
 i osod d'wyrthiau allan.
 18 O Dduw, na wrthod fi yn hen,
 a'm pen a'm gân, yn llwido,
 Nes i'm ddangos i'r rhai sy'n ol
 dy wyrthiau nerthol eto.
 19 Dy gyflawnder yn uchel aeth,
 yr hwn a wnaeth bob mawredd:
 Duw, pwyl y sydd debyg i ti?
 mid ydym ni ond gwagedd.
 20 Duw, gwnaethod di im' fwy yn brudd,
 a gweled cyfludd mynch:
 Troi fi i fwy, dychwelaist fi,
 trwy 'gnodi o'r feddrod-rych.
 21 Mwy llydd fy mawredd nag a fu,
 troi i'm dioddanu innau :
 22 Yna y molaf d'air am hyn,
 ar nabl offeryn dannau.
 O Sanct Israël camaf hyn
 ar delyn, ac a'm genau :
 23 Am i ti wared f' enaid i,
 gwnaf iji hyfryd leisiau,

24 Canaf it' hefyd gyfion glod
 a'm tafod: wyt i'w haeddu;
 Am it' warthau a gwarthriddiaw,
 fy nghas sy'n ceisfaw 'nrygu.

PSALM LXXII.

D UW, dod i'th Brenhin farn o'r nef,
 dod i'w Fab ef gyflawndeb:
 2 Yna'r rydd rhwng pobl iawn frawd;
 ac i'r dŷn flawd uniondeb.
 3 Hedd a chyflawnder ar ol hyn,
 eair ym mhob bryn a mynydd:
 4 Y gwan a'r llefeg achub a wna,
 fe ddryllia y gorthrymmydd.
 5 Hwy a'th ofnaith byth ar bob tro,
 tra treiglo haul a lleuad:
 6 Fo ddigyn fel gwlaw ar wellt glas,
 neu gawod fras ar waftad.
 7 I'w ddyddian ef ceri yr lawn,
 a'r cyflawn a flodeua:
 Ac aml fydd hedd ar ddaear gron,
 tra fo'r lloer hon yn para.
 8 Lwyddia éfe o fot hyd for,
 o'r ffirwd hyd oron tred:
 9 Ei gas ymgrymann, llyfant luch,
 hyd yr anialwch cyrredd.
 10 Cedyn o Tafus Irenhinoedd,
 ac o'r ynyfoed canol,
 O Seba ac Arabia dêg,
 doe pawb a'i anrheg reiol.
 11 Yr holl frenhinoedd doent yn llu,
 a than ymgrymu, ato:
 A'tholl genhediol, fel yn gaeth,
 a wnaent waftanaeth iddo.
 12 Can's y dŷn rheidus, a'r gŵr gwan,
 fo'i gweryd pan weddio:
 Bydd i bob dŷn yn nerthol dŵr,
 a'ni bo pleidiwr gantho.
 13 Ef a erbyd y llawd mewn rhaid,
 fo achub enaid glanddyn:
 14 Fo a'u gweryd rhag twyll a drwg,
 gwerthfawr i'w olwg ydyn.
 15 Felly bydd hyw; rhoi iddo ddâ,
 sef aur o Seba ddedwydd:
 Hwy a weddiant arno to,
 gan ei fendithio beunydd.
 16 'Rhŷd pen y mynydd yd a gân,
 fel brig coed Liban' siglant:
 A'r plani, cyn amlled a'r gwelt glas,
 o'r ddinas a flagurant.
 17 Os haul cylch wybren byth a dry,
 byth pery enw iddaw:
 Pawb a'i bendithia ef yn wir,
 pawb a fendithir yoddaw.
 18 Bendigaid fo yr Arglywydd Dduw,
 (sef Duw yr Ifrael dirion)
 Ef'e'n unig byth sy'n parhau
 i wneuthur gwyrthiau mawrion.
 19 Bendigaid fyddo i'enw byth,
 gogoneidd dilyth iddo:
 A'i glod llenwir y daearon.
 Amen, Amen, hyn fyddo.

PSALM LXXIII.

Y S da yw Daw i Israël,
 wrth bawb a wnel, yn union:
 2 Minnau llithrais, braidd na syrthiau
 wrth-wael fu fy amcanion.
 3 Can's cynfigennais wrth y ffol,
 a'r dŷn annwylol dihir:
 Braidd na chwmpais pan y gwelais
 eu hedd a'u golud euwr.

PSALM LXXIII, LXXIV.

4 Gan nad oedd arnynt rwymau caeth,
i gael marwolaeth ddyntol:
Lle maent yn byw yn heini hyf,
yn iraidd gryf dd'gonol.

5 Ac ni ddoe arnynt lafur blin,
hyd y bawn i'n eu deall:
Na dim dialedd, na dim gwŷn,
fel y doe ar ddyn arall.

6 Am hymn yfith maent yn ymddwyn
fel o fewn cadwyn balchder:
A gwifgant am danynt yn dynn
(megis dildynt) drawfider.

7 A'u llygaid hwynt-hwy wrth dewhau,
doent yn folgymman droffod:
A'u golud hwy, er hyn o wŷn,
uwch meddwl dŷn a dyfodol.

8 Traethu eu trawsider, bod yn dynn,
a bofio hyn ar waigar:
9 Egori safn at wybren fry,
a thaod 'cry' trwy' ddaear.

10 Am hyn rhai o'i bobl ef a' chwant
a ymddychwelai yma,
Yn gweled y dwfr yn loyv lân,
a thybio y cân' eu gwalia.

11 Can's ymrefsymant hyn yn fwy,
Pa'm? ydyw Duw yn canfod
Pwy sydd yn ddrwg, a phwy sy'n dda?
ydyw'r Gorucha'n gwybod?

12 Wele, y drygddyn mwy a'i chwant
caiff fwyaf llwyddiant gwaftad;
Yn casglu golud a mawr dda,
hwnnw yd y fwy'a'i godiau.

13 Ofer iawn fu i mi warhau,
a llwyr lanhau fy nghalon:
Golchi fy nwylaw, caru gwir,
a bod yn hir yn gyfion:

14 Cael fy maeddu ar hŷd y dydd;
ond trwlan fydd uniondeb:
Os y bore, ac os pryd nawn,
myfia a gawn wrth yneb.

15 Hyn os d'wedwn, a feddyliwny,
o ryw foddalaidd ammau:
Wele, a' th blant di y gwnawn gam,
i ddwyn un llam a minnau.

16 Pan geifiswn ddeall hyn yn llwyr,
o nerth fy fynwyr ddyntol:
Hynny i'm golwg i oedd flin,
nes cael rhyw rin yspryddol.

17 Ond pan euthum i gyssegr Dduw,
lle cefais amrywolau:
Yna deallais i pa wedd
y bydd eu diweddu hwythau.

18 Gwybûm i ti eu gofod hwy,
lle caent lam mwy'n y diweddu:
Sef mewn lle llithrig rhwydd-gwymp trwch,
anialwch anghyfannedd.

19 Ond gwedi dodai iddynt a' th,
difymwnth y pallasant:
Myn'd o'r byd heb na liw na llun,
o'u hofn eu hun darfyddant.

20 Fel breuddwyd pan ddihunai un,
y gwnai di iddynt, f' Arglywydd:
O'r newid hon y caiff fy nghas
hyw yr holldinas w'radwydd.

21 Bûm i ddigwrthysf i fy hun,
ac oerni fu'n fy nghalon:
22 Na's deallafwn hyn yn gynt,
bûm ffol un hynt ag eidion.
23 Er hyn eto bûm gyd a' th,
lle y'm t'wysf' ddilysiant:
24 Wrth fy llaw ddeau: wedi hy,
ly nerbyn i ogoniant.

25 Pa'm? pwy (O Dduw) sydd gennys ff
ond tydi yn y nefoedd?
Dim ni ddymunwn gyd a' th,
wrth weini daear leoedd.

26 Fy nghalon i, a'm nerth, a'm enawd,
y sydd mewn paledfawd beunydd:
Ond tydi, Dduw, sydd ar fy rhan,
a'm tarian yn dragwyd.

27 A elo 'mhell oddiwrthyd ti,
y rheini gwnaent yn ddiffaith:
Ac a butceiniant rhagot ti,
y rheini torri'r ythaith.

28 Ond mi ddof nesines at fy Nuw:
fy ngobaith yw i'm calon:
Y tracthas fi ei nerth, a'i wyrth,
o fewn dy byth, merch Seion.

PSALM LXXIV.

PAHAM (O Dduw) oddiwrthym a'r
y cili yn dragwyd?
Paham y digi mor danhaid
wrth ddefaid dy horfeydd?

2 Cofia y bobl a hrynaif gynt,
rhoi iddynt etifeddiaeth,
Mynnyd Seion, dy brefwylfa,
i'r rhai'n yb drigfa helaeth.

3 Ymddyrrcha (Arglywydd) taro'n drwm,
pob gelyn gorhwm difa
Yn dragwyd, a wnaeth na thras
na dyfais i'th gylligrif.

4 Dy elynion daethant i'n mysg,
rhuafant derfyig greulon:
A gosodafant, dan gryfhau,
fanerau yn arwyddion:

5 I'w cherfio'r faeri goreu gynt
a roefan' wŷnt i'w bwiyl:
6 Drylliant i'r llawr gerfiadau hon
ag eirf, gyfeilion erchyll.
7 Liosgafant oll dy eglwys lân,
a'i phyrth a thân yn ulw:
A halogafant, mewn dull dig,
y noddfa lle trig d' enw.

8 Awn, gwnawn gyd-artaith, meddant hwy,
a dinyswr trwy yr holl-wlad:
Elofagant holl demlau y tir,
gwnacthant yn wir eu bwrriad.
9 Nid oes un arwydd in' i'w gael,
na phrophwyd diwael deftyn:
Na gwybedydd, a wyr pa hŷd
y pery'r byd i'n herbyn.

10 Dywaid di, pa hŷd (O Dduw Ion)
y gwna d'elyniwr warthrudd?
A rydd dy gas ei gabledd fri
arnant ti yn dragwyd?
11 Paham y tynn'n ol dy law,
(sef dy ddeneulaw berffaith,
Hon fydd i'th fynwes) allan tyn,
a difa d'elyn diffaith.

12 Can's o'r dechreuaud, Duw ei hura
ydyw fy Nghun: a'm Brenhin:
Fe a wna iachawdwriaeth hir
i bawb trwy' tir a'i dilyn.
13 Parthu a wnaethost di, a' th nerth,
y môr, a'i anferth donnau:
Gwahenais, torraif, uwch y don,
bennau y blinon ddreigiau.

14 Drylliaist di ben (nid gorchwyl gwan)
y Lefiathan anferth:
I'f bobl yn fwyd dodraif efô,
wrth dreiglo yn y ddifarth.
15 Holltaist y graig, tarddodd ffynnon,
ac aeth yn afon i'r wdd-chwym;

PSALM LXXV, LXXVI, LXXVII.

A dîysbyddaisi yn dra sych
afonydd dyr-grych cedryn.
16 Ti biau'r dydd, ti biau'r nos,
goleu a haul-dlos geinwedd;
17 Seiliait y ddaear, lluniaist haf,
a gauaf, o'r ogonedd.
18 Hy Arglydd, bellach cofa llyn,
i'r gelyn gynt dy gably;
Ac i'r ynsydion roi drwg i'n
a'lh enw di dirmygu.
19 Oes dy durtur na ddiod ar gawdd
dan nawdd an-fail creulon;
Na o'dh gof (O Arglydd da)
dy dyrfa, y rhai tlodion.
20 Duw, edrych ar dy gwasmod,
a gwel waelod y gwledydd;
Mae ym mhob man drigfa dyn traws,
mae honyn liaws efrydd.
21 Na ddychweled y truan llawd
mewn difrawd, ac mewn gw'r adwydd;
Y dîn anghenius, llefsg, a gwan,
a ddatcan dy enw, Arglydd.
22 Cyfod, dadleu dy ddadl (O Duw)
dy enw yw 'n dragwydd;
Cofa gabledd, yr hon trwy'r byd
a gât gan ynsyd heunydd.
23 Duw, nac anghofia lais a son
d'elynn y cenhedloedd;
Eu fwn, a'u rhodres, a'u dadwrdd,
a ddring i'g widd a'r nesoedd.

PSALM LXXV.

CLODFORWN di (dragwyddol Dduw):
a'lh enw ywlyn agos:
1 Maint yw enw a'lh nerth i th hynt,
dy wîrthiau ynt i'w ddangos.
2 D'wediast, Pan dderbynwyf y llu,
mi rof farn gu ac union;
3 Fel y serthais sylfeini'r byd,
oedd rydd, a'i gyd-drigolion.
4 Minnau a dd'wedaist hyn o'm byrd
wrth y rhai ynsyd, Peidiwch:
With annwediolion poethion chwyrn,
Eich mebcynn na ddyrchesfwrch.
5 Och, na ddyrchesfwrch chwi mo'ch cyrrn,
na figlwrch rychwyrn, ragdal:
Ac na dd'wedwch chwi yn war-syth,
Nid rhaid in'f syth mo'r gofai.
6 O herwydd nid o'r dwyraint draw
i ddyn y daw dyrchafiad:
Nid o'r gorllewin, na'r deau,
y daw i chwithau godiad.
7 Can's ar law Duw y mae y farn;
na fid gŵr cadarn rygryg:
Gottwg heddyw y nall heb ball,
a chodi'r llall y fory.
8 Can's yn llaw'r Arglydd phiol fydd,
cymysg-win hyd wydd, yndd:
Tywalltodd hwn; drwg dy nion byd
yfant i gyd o honi.
9 Mynegaf finnau, ac i'm cof,
ei gerdd (Dduw Iagof), canaf:
10 Torraf gyrrn yr annwediolawn,
a phen y cyflawn-codaf.

PSALM LXXV.

YN Juda ac Israël dir
adweinir ein Duw cyfion:
2 Ei babell ef yn Salem fydd,
a'i breswyl fydd yn Seion.
3 Yno ddylliodd y bwa a'f saeth,
a'f fwydr a whaetli yn ddarnau:

A thorodd ef yn chwifriw mân
bob tarian, a phob cleddau.

4 Trawfion fu cedryn mynydd gynt,
mewn yspail helynt uchel:
Uwch a chryfach wyt nâ hwynt-hwy,
nid rhaid byth mwy mo'u gochel.
5 Pob cadarn galon a ymrôes,
ac ni ddeffrôes o'i gyntyn:
Pawb a ddisfrwythodd pan ddaeth braw,
ni chai un llaw ei dderbyn.

6 O'r waith (Duu Iagof) a'lh ammhârchi,
cerbyd a'r march rho'i huno;
7 Ofnadwy wyt, pwys i'lh lid wg
a faif i'lh olwg effro?
8 Pan ddaeth o'r nesoedd dy farn di,
yr wyt y peri i'ch chym'ryd:
Y ddacar ofnodd, a'i holl lu
rholiit i oftegu ennyd.

9 I farnu pan gyfododd Duw,
i gadw yn fyw y gwirion,
A'r rhai oedd lonydd yn y tir,
yr oeddyn' gwir galon.
10 Can's poethder dyn yw dy fawl di;
felly goitegi drallol:
Eu gwres, i'r da a fag gref ffydd,
i'r drwg, a fydd yn ddyrnod.

11 Eich rhodd i'r Arglydd Dduw addêwch,
a llawn gwblhêwch eich gobrwy:
Pawb fydd o ahangylch Seion dég,
rhwch anhreg i'r Ofnadwy.
12 Ef a oftyngodd uchel fryd,
ac yípryd, gwyr rhysfegar:
Fo a yrr ofn ynghanol head,
ar holl frenhinedd daear.

PSALM LXXVII.

FY llais at Dduw, pan roddais lef,
fy llais o'r nef fo'i clybu:
A'm llais gweddiais ar Dduw Ner,
pan oedd blinder yn tarddu.
2 Y dydd y rhedai 'mriw, a'r nos
ni pheidiai achos llafur:
Mewn blin gyfngoder gwn fy mod,
a'm hoci yn gwirthod cyfur.
3 Yna y cofiwn Dduw a'i glod,
pan syrthiai drallol enbyd:
Yna gweddiwn dros fy mai,
pan derfygai fy yípryd.
4 Tra fawn yn effro, ac mewn fan,
heb allel allan dd'wedyd:
5 Ystyriais yna'r dyddiau gynt,
ar helynt hen o'r cynfyd.
6 Cofiwn fy ngherdd y nos fy hun:
heb gael amriant hun, chwiliwn:
A chalon effro, genau mudi,
a'n hyfryd ymddiddanwn.
7 A'i dragwydd y cilia'r Ion,
a fydd et boddlon mwach:
8 A ddarfu byth ei nawdd a'i ait,
a gair ei addaw bellach?
9 A anghofiodd Duw drugarhau,
a ddarfau cau ei galon?
A baid efc byth (meddwn i)
fal hyn a forri'n ddiglon?
10 Marwolaeth im' yw'r meddwl hwn?
a throis yn grwn i goho:
Ei fawr nerth gynt: cofio a'w haf
waith y Goruchaf eto.
11 Cofias dy weithredoedd (f. Arglydd)
a'lh wîrthiau hylwydd cofias:
12 Am bob rhyfeddod, a phob gwaith,
a myfyr math y traethaf.

P S A L M LXXVII, LXXVIII.

13 O Dduw, pa dduw sydd fal ti, Dduw ?
 dy ffordd di yw'n fancteiddiol :
 14 Dy waith dengys dy nerth i'r byd ;
 pair in' i gyd dy gammol.
 15 Dy nerth fawr hon a ro'ist ar led,
 wrth wared yr hen bobloedd,
 Iago a Jofeph, a fu gaeth,
 a'u holl hiliogaeth luoedd.
 16 Y deifr gwelfant, ofnafant hyn,
 a dychryn cyn eu symmud :
 17 Cymymlau dwfr cyfch wybr yn gwau,
 a mellt fal saethau enbyd.
 18 Dy daran rhoedd fry'n y nen,
 dy fellt gwnaent wybren olau :
 Y ddæar ifod a gyffrodd,
 ac a dychrynnod hithau.
 19 Yn eigion mör mae y ffordd dau,
 a'th lwybrau mewn deifr fughedd :
 Ac ni adweinir byth mo'th 61
 yn dy anfeidrol Fawredd.
 20 Dy hphloedd a dywyfaist di
 trwy anial dd'ryfni efrudd,
 Gan law Moes, a'i frawd Aros,
 fel defaid gwirion llonydd.

P S A L M LXXVIII.

F Y mhohli gyd, gwrandéwch fy neddf,
 a boed fy ngredif i'ch calon :
 Clust-ymotyngwch à'm genua,
 i yffyr geiriau ffyddion.
 2 Mewn diarhebion, i barhau,
 fy genuau a egoraf :
 A hen ddamhegion, oedd ar hýd
 y cynfyd, a ddangofaf ;
 3 Y rhai a glywsiom gynt eu bod,
 ac ym yn gwybod hefyd,
 Ac a fynegodd yn ddiau
 ein tadau er y cynfyd.
 4 Heb gel mynwgwn ninnau'n ffraeth
 hyn i'w hiliogaeth hwythau :
 Camolwn Dduw i'r oes a ddêl,
 ei nerth, a'i uchel wyrthiau.
 5 Felly gorchymnodd ef fod cof
 yn Iago : ac i'r hynaf
 Yn Ifraeîl ddysgu i'w blant
 ogoniant y Goruchaf.
 6 Fel y gwypid, o oes i oes,
 y rhos et ei dystiolaeth,
 O dad i fab, o fab i wyr,
 i gadw llwyr wybodaeth.
 7 Gobeithio'n Nuw, cosio ei waith,
 y sydd mal rhaith eneidol.
 I gael cadw ei orchymyn,
 rhos Duw i'w wers hyn yn rheidiol.
 8 Rhag ofn myn'd o'r genhedaeth hyn
 yn gyndyn ac anufudd :
 A cholyn wan, ac ysfryd gwael,
 heb afael gyd a'u Llywydd.
 9 En tadau, fel plant Ephraim,
 yn arfog lym et faethu,
 Troisant eu cefnau yn y gad,
 ymroi a dad-annelu.
 10 Cyfammod Duw a writhoden ;
 ni rodient yn ei gyfrath :
 11 Anghofio i'wyrth a welfent gynt,
 a'i ddeddfau oedd yn berffaith.
 12 Yn nhir yr Aipht, ym maes Soan,
 gwnaeth Duw gyflafan fwyfwy :
 13 Rhoi dwfr y mör yn ddau dwr crych,
 a'r llawr yn lych i dramwy.
 14 Y dydd mewn niwl, y nos à thân,
 tywysaf i'w lân ei bobloedd :

15 Hollti 'r creigiau, a'u troi'n llynniau,
 a llenwi ei lu à dyfroedd.
 16 Er tynnu dwfr o'r garreg las,
 er lithro'n loyw fras ffrydau :
 17 Yn yr aniauwl digienn Dduw,
 chwanegent amryw feiau.
 18 Yn diffeithwch profent Dduw,
 Oes fwyd i fyw ? meddylient :
 19 A all Duw gael in' yma fwyd
 mewn cyfryw lochwyd ? d'wedent,
 20 Er taro 'r graig, a rhedeg dw'r
 yn ffrydau, cyflwr diball :
 A eill ef roi in'fara a chig,
 i'n cadw yn diddig ddiwall ?
 21 Pan glybu Duw yr arraith hon,
 fel tân yn wrechion 'nynodd :
 Yn lago ac yn Ifraeîl,
 gan lid, yn uchel digiodd.
 22 A'i ddig oedd, am na chredent hwy
 i Dduw, a'i fwyfwy Fawredd :
 Ac na welent pa iechyd oedd
 yn ei weithredoedd rhyfedd.
 23 Gorchymyn wybren, a'i gwarhau ;
 egoryd drysfau 'n nefoedd :
 24 A manna'n fwyd, fel wenith nef,
 a wlwiodd ef i'w luoedd.
 25 Rhoi i ddyn gael rhyw luniaeth da,
 sef bara yr anglion :
 26 Gyrru 'r hýd wybren ddwyrein-wýnt,
 gyd à'r deheu-wýnt nerthlon.
 27 Fel y llwch y rhos gig i'w hel,
 ac adar fel y tywod :
 28 Ynghylch eu gwerfyll a'u trig?ydd
 a gwlawiau beunydd gawod.
 29 Bwyta digon o wledd ddiwael,
 a chael eu bwyd dynunol :
 30 Ac heb ommedd dim ar eu blys,
 nac mo'u hewylls cawdol.
 31 A'u tammeidau hwy i'w safnau
 (ys ofnwn y Goruchaf :)
 Yn Ifraeîl lladdodd i'w ddig
 wyr etholedig brafa.
 32 Er hyn pechent, ac ni chredent
 hwy i'w iach radau rhyfedd :
 33 Treuliod Duw eu hoes hwy, am hyn,
 mewn dychryn ac oferedd.
 34 Tra fyddai Duw yn eu lladd hwy,
 os ceifient dramwy atto :
 Os coeint trwy hiraeth at ei ras,
 yn fore glas i'w geifio.
 35 Os coeint fod Duw i'w holl hynt
 Graig iddym a Gwareddydd :
 36 (Er ceifio fionmi Duw 'n y daith
 à'u gweniaith, ac à'u celwydd ;
 37 Er nad oedd eu calon yn iawn,
 na ffyddlawn i'w gyfammod :
 38 Er hyn trugarhâi Duw o'r nef,
 a'i nodded ef oedd barod.
 Rhag eu difa, o'i kid y troes,
 ac ni chyffroes i'w hartaith :
 39 Cofioedd dyn, os mary a wnai,
 na's gallai ddychwel eiswraith.
 40 Pa iawl gwath y cyffrofaint hwy
 wrth fyned trwy i'w anialwch,
 Gan ddigio Duw, a'i llwyr drifiau,
 yngreigiau y diffaethwch ?
 41 Troisant, profasant Dduw à'u chwant,
 gan ddimiù Sant yr Ifraeîl :
 42 Anghofio eu cadw hwynt fal hyn,
 rhag cael o'u caiddyn afael.
 43 Rhoisai 'n yr Aipht arwydd e'i ras,
 a'i wyrth yn ninas Soan :

PSALM LXXVIII, LXXIX.

44 Y modd y troes eu dwfr yn waed,
 ni chaed dim glas-ddwfr allan.
 45 Rhoes Duw yngwlâd yr Aiph, i'w plau,
 waed, gwyhed, llau, a llyffaint :
 46 Lindys, locuff, i ddiffa 'u ffrywth,
 a chenlyig lwyth, a mall-haint.
 47 Disfrwydd Duw eu hŷd, gwellt, gwýdd
 48 Eu coedydd, a'u han'feiliaid :
 A chenlyig, cefnaf, melf a mes,
 bu wrth eu heiniodes danbaid.
 49 Rhoes arnynt bwys ei lid, a'i fâr,
 ac ing angh'reugar digllon :
 Ffrwyth ei lidiogrwydd ef, a'i wg,
 anfonodd ddrwg angorian.
 50 Rhyw ffordd a hon i'w lid a droes,
 heb ludd, i'w heiniodes angau :
 Ond dwyn eu bywyd hwy trwy haint,
 yn ei 'ddigofaint yntau.
 51 Yna tarawodd un Duw Naf
 y plant cyntaf-anedig,
 Yn nhir yr Aiph, a phebbyll Cam,
 sef am ei fod yn llawndig.
 52 Ond (gan drei at ei bob yn hawdd)
 fo'u t'wyfawdd trwy'r anial-fan,
 Pcl arwain defaid lwybrau pell
 yn wael ddiadell fechan.
 53 Arweiniodd hwynt-hwy yn ddiofn
 trwy'r môr (ffordd ddfon) heb wlychu :
 A'i holl elynion, heb fwy 'ffor,
 fe wnaeth i'r môr eullyngau.
 54 Rhoes hwy i etifeddu'n rhudd
 ym mynydd ei sancteiddwydd,
 Yr hwn a ddarfu ei warhâu
 a llaw ddehau yr Arglywyd.
 55 Rhoes ef y wlad i ddw'n pob ffrwyth,
 rhoes i bob llwyth ei gyfran
 O Israël, ac yn eu plaid
 rhoi 'n hen drigolaid allan.
 56 Er hyn temtient a digient Dduw,
 hwn unig yw sancteiddiol :
 Ac ni fynnent mo'r usfudhau
 i'w dytiolaethau nefol.
 57 Ond myn'd ar gil, ac ymlaccâu,
 fel eu holl dadau twyll-naws :
 Megis bŵa a fai mewn ead,
 ac ynddo dafliaid gŵydraws.
 58 Hwynt-hwy yn llynch a'i cyffroent,
 mewn camwedd troent oddiwrtho.
 At wylfa nos, a delw o bren ;
 fal hyn y digien'efo.
 59 Ond y Gorucha'n gweled hyn,
 a ddigioedd a'rythyn hwythau :
 Felly dirmygodd Israël,
 a gad'el ei ammodau.
 60 Yna'r ymadawodd efô
 a chyffegr Silo dirion :
 Ei babell a'r brif ysgol ddyfsg,
 lle b'afai 'myig ei ddyfnyon.
 61 Eu nerth a roes i garchar caeth ;
 dan elyn daeth eu mawredd :
 62 Ei bobl ei hun i'r cleddau llym,
 (fal dyna rym ei 'ddiged.)
 63 Ei wyr ieuaiingc fo'u rhoes i'r tân,
 gwyryfon glân-rhœs heibio ;
 64 Ei offeiriad i'r cleddyf glas,
 a'i weddw ni chafas wylo.
 65 Yr Arglywyd gwedi hyn deffro,
 fal un a ddoe o gyfugu :
 Neu fel gŵr cadarn wedi gwin,
 yn erwin i'w dychrynu.
 66 Taflodd y gelyn yn ei ol,
 rhoes mewn trac'wyddol w'r adwydd :

67 Rhoes wyrion Joseph dan un pwyth,
 ac Ephraim lwyth i dramgywydd.

68 Gwedi chwilio y rhai 'na gyd,
 fo roes ei fryd ar Juda :
 Ar fynydd Seion (ei dreftâd)
 o gariad i'w brefswylfa.

69 Yna yr adeiladolod ef
 adeilad gref a hawddgar,
 Yn gyssegr-lys byth i barhau,
 fel hen feiliaidau'r ddaear.

70 Etholodd ef Ddafydd ei was,
 yr hwn oedd ddifaf fugail :

Ac a'i dug ef a'r maes yn fân
 o'i gorlan a'i ddefcïd-gail ;

71 O borthi defaid mammau wyn,
 i'w ddwyn i borthi dyniou :

Iago, ac Israël, a'u plant ;

dyna ei feddiant ffyddlon.

72 Yntau a'u porthodd hwynt, yn ol
 ei berffaith reiol galon :

Ac a'u trinodd hwy yn brydferth,

o nerth ei ddwylaw cyfon.

PSALM LXXIX.

LAWER cenedi (O Dduw) a ddaeth
 i'w etifeddiaeth unig :

Rhod Caerfalem a'i chyffegr hi

yn garneddi o gerrig.

2 Rhoi cyrph y weision, wrth eu thaid,
 i'w hedaid y ffurfaen :

J'neiliaid maes rhoi cig dy faint;

fel dyma fraint aflareni.

3 Fel ffrydiau dwfr tywallt a wnaed
 eu gwaed o amgylch dinas

Caerfalem, heb roi corff mewn bedd ;

fel dyna ddiweddu atgas.

4 Yn ddirmyg, gw'r adwydd, ac yn warth,
 i bawb o'n pob parth, ydym :

5 O Dduw, pa hyd? wyt byth yn ddig?

ai fel tân ffyrnig poethlyn?

6 Tywallt dy lid ar bobl efron,
 rhan nad adwaenon' m'not :

Ac ar d'yrnaoedd ni eilw

(Duv) ar dy enw hynod.

7 Can's wyrion Iago (bobl oedd gu)

y maent i'w hytu'n rhyfedd :

At a wnaethiant i'r rheu 'n fod

prelwyfod anghyfannedd.

8 Na chofia'n camwedd gynt i'n hoes ;
 Duw, bryfia, moes druggedd :

Dy nodded a'n rhagflaeno ni

sy mewn trueni'n gorwedd.

9 O Dduw ein hicchyd, cymorth ni,

er mwyn dy fri gogenol ;

A gwared, er mwyn dy enw di,

ni rhag pechodaun marwol.

10 Pan y gofynant, P'le mae'n Duw ?
 dod arnynt amryw ffonnod :

I ddil gwaed dy ddwyfol blant ;

ac yno caint hwy wybod.

11 Duw, doed ochenaid ger dy fron

dy garcharorion rhygaeth :

Ac, yn dy ddiffrâvr ogoniant,

ymddyfyn blant marwolaeth.

12 Ein cym-dogion a'th gabloedd di ;
 fal i'r rheu 'n yn gwblol

Eu cabledd i'w mynwesau i hun,

O Arglywyd Gun gorchestol.

13 Ninnau, dy bobl a'th ddefaid mân,

a wnaawn i'r gân ogonawl,

O oes i oes byth i barhau,

ac i'th fawrhau'n drag'wyddayl.

PSALM LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXIII.

PSALM LXXX.

CLYW di, Fugail I Israël,
sy'n arwain fel y defaid
Hil Iago, a llewyrcha di,
a 'fmedi ar gerubiad.
2 Fel y gwelio Ephraim hyn,
Benjamin a Manassef:
Cyfod, cymorth a gwared ni,
o'r fawr ddaioni cynnes.
3 Llewyrcha d'wyneb, dychwel ni,
Duw, di a'n cedwi'n gyflyn:
4 Duw y lluoedd, clyw ein gwedd:
pa hŷd y forri wrthym?
5 Llewa'u bara, trwy wylo'n doft,
a wnaethoft di i'r eiddod:
A rhoi iddyna ddagau bob awr,
trwy fetur mawr yn ddiod.
6 Duw, i'n gelynion o bob parth
rhoiñ ni yn warth i'n gwtwar:
7 Llewyrcha d'wyneb, dychwel ni;
felly y'n cedwi'n gynnar.
8 Dygait o'r Aiph wînwydden ir,
rhoiñ iddi dir i dyfu:
A'r holl genhedloedd o bob man,
troiñ allan cyn ei phlannu.
9 Arloesfaift y tir o'i blaen hi,
a pheraif iddi wreiddio:
10 Llanwodd cudiodd bob bryñ a llawr,
fel cedrwydd mawr yn brigo.
11 A'i hirraidd frig ytyñ yr oedd
hyd foroedd ac afonydd:
12 Pa'm y rhwylgait, gae'r fath bêr lwyñ
i bawb i ddwyn ei ffrwythysedd?
Pawb ai heibio 'n tynnu ei grawn,
pan oedd hi'n llawn ffrwyth arni:
13 A'r baedd o'r coed yn turio'r llawr,
a'r bwytfil mawr i'w phori.
14 O Duw y lluoedd, edrych, gweil,
a dychwel i ymg'leddu
Y winllan hon, a blennaifit di
a'th law, a'i rhoddi 'dyfu.
15 Lle cadarnhêif i ti dy hun
dy brif blanhigyn dedwydd:
16 Llygwyd a'r cledd, a'r tan yn faith,
a hyn o waith dy gerydd:
17 I gryfhau gŵr dy ddehau-law,
boed droitaw dy fraich nerthol:
Hwn a sîcrhêif i ti dy hun,
sef dros fab dŷn dewiwl.
18 Tros hwn tra' rhoddych di dy law,
oddiwrthaw ni ddychylwelwn:
O Dduw, dadebra, bywlañ ni;
ar d'euñ di y galwn.
19 A dadymchwel nyñ i fyw,
O Arglywyd Dduw y lluoedd:
Tywynta arnom d'wyneb pryd,
ni a gawn iechyd bythoedd.

PSALM LXXXI.

OCENWCH fawl i Dduw ein nerth,
cerdd brydferth cenwch iddo:
A llafar lais, a genau ffræth,
gerddwriaeth i Dduw Iago.
2 Cymmerwch gathl y fallwyr lân,
a moefwch dympant hefyd:
A cheiswch ganu gyd a hyn,
y nabl a'r delyn hyfryd.
3 Cenwch udcyrn ar loer newydd,
y pryd fydd nodol iddo:
4 Sef deddf yw hon ar wyl uchel
Duv Israël a Iago.

5 Yn Joseph c'lymmodd hyn yn addysg,
pan ddaeth o fyng yr Aiph twyr
Lle clywais iaith oedd ddeitur im',
heb ddeall dim o'i hyfyr.
6 D'wedodd fy Nuw, Trwy nerth fy mraich,
tynnais faich eich yigwyddau:
Ac fel y tynnais eich dwy law,
i' madaw a'r ffwrneisiau.
7 I'r flinder gelwaiñ arnaf fi,
gwaredais di fut yma:
Wrth lais taran fy mhořiad oedd,
ynglân dyfroedd Meriba.
8 Fy mholb Iſraël gwrando fi,
os ytyri yn ffyddlon:
9 Na fid ynot arall yn Dduw,
na chrymma i gaudduw efron.
10 Myfyr yr Arglywyd Dduw a'th ddug
o'r Aiph-dir caddug allan:
Llanwaf dy fol heb ddiifyg dafn,
lleda dy safn yn llydan.
11 Ni choelai Iſrael fy thybudd,
ni fyddent ufuñ ymyr:
12 Gollyngais hwynt i'w ffyrdd eu hun,
i'w cyngor cyndyn hynny.
13 Och na wrandawfai Iſrael,
gan rodio 'n ffeil fy llwybrau:
14 A phwys fy llaw llethawn fron
eu holl elynion hwythau.
15 Caeion ein Duw, yn ei lid,
a oftyngesid iddaw:
Ac ef a roisai yn y tir
ammodau hir i'r eiddaw.
16 Ein Duw a roisai iddynt borth,
trwy frasfer cymorth rhadol:
Rhoi mel o'r graig, rhoi llaeth yn flith,
a gwenith yn ddigonol.

PSALM LXXXII.

HOLL farnwyr byd mae Duw'n eu mysg,
pwyd cym'rent addysg ganho:
Duw yw ym mysg y duwiau mân,
a'i farn fylân heb wyo.
2 Pa hŷd y rhoddwch farn ar dro,
gan bleidio gyd a'r trawfion?
3 I'r tlawd, ymddifad, rheidus trwch,
paham na fernwch union?
4 Gwrandêwch chwi ar y gwan a'r gwael,
a'r tlawd heb gael mo'i gyfraid,
(Pan ddêl y rheini gar eich bron)
o ddwylaw'r trawfion diriaid.
5 Gwyr heb wybod heb ddeall chwaith,
i'w rhodio taith tywyllini:
Ni yflellen hwy, pe ffiglai'nghyd,
yr hollfyd a'i yfleini.
6 D'wedais mai duwiau ych yn siwr,
a phlant i'r Gwr goruchaf:
7 Er hyn mal dŷn marw a wnewch,
un gwymp a gewch a'ch hynat.
8 Duw, cyfod, a dyro farn ar
y ddaear a'i th'yrnafoedd:
Can's mawr yw d'etifeddiaeth, ti
a feddi'r holl genhedloedd.

PSALM LXXXIII.

NA osega, na thaw, na fydd
di lonydd, Duw y lluoedd:
2 Wele, d'elyniom yn cryfhau,
g in godi 'pennau i'r néfodd.
3 Ymgyfrinachu dichell ym',
y lle mae ganthyn' fwriad.
A dychymygu diben brudd
ni, sy'n yngudd danad.

PSALM LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, LXXXVI.

4 D'wedafant, Dewch, difethlwn hwyn, na hyddo honynt genedl: Ac na hyddo byth (meddant hwy) am Ifrael mwy mo'r chwedl.

5 Ymgynghorolant-bawb ynghyd, ac yn un fryd i'th erbyn:

6 Edom, Ifrael, Moab blaidd, a'r holl Hagariaid cyndyn.

7 Gebal, Ammon, Amaleciaid, Philitiad, a gwyl Tyrus:

8 Affur, yn gyd-frach a phlant Lot; fal dyna gnot maleifus.

9 Tâl diuthau adref yn y man, megis i Madian grecoun:

10 Sifera, ne'i Jabin swrth, a laddwyd wrth lan Cision.

11 Yn Endor gynt bu laddfa fawr, ar hŷd y llawr ar waigar: Gwna honynt hwythau laddfa ail, a'u cyrph yn dail i'r ddaear.

12 Gofod eu bonedd hwy fel Zeb, ac Oreb yr un diwedd: A'u tywyfigion fel Zeba, a Salmunna, i orwedd.

13 D'wedent y mynnent yn eu byw gysfegfra Duw i'w meddiant:

14 Fel troad rhod, neu fel mewn gwŷnt, dyna yr hynt a gaffant.

15 Fal y llylg y tan bob pen crin, a'r fflam yr eithin mynyd:

16 Felly a'th 'forn ymlid hwy'n gynt nà dychryn corwŷnt efrudd.

17 Llanw eu tâl o warth a chwŷs; ceisiant ar frys yr Arglwydd:

18 Ac yn dragwyddol iddynt hydd gywilydd, mefl, a gw'r adwydd. Difethwr hwyn, gwyped dŷn byw mai d' enw di yw Jehofa: Ac mai ti unig Dduw sydd at y ddœar yn Urucha'.

PSALM LXXXIV.

D Y babell di mor hyfryd yw (O Arglwydd byw y lluoedd):

2 Mynych chwennychais weled hon, rhag mor dra-thiron ydoedd. Mae i' enaid i (fy Ion) mewn blys i'th gysfegri lysdueddu:

3 Fy nghalon i, a'm holl gnawd, yw yn Nuw byw'n gorfoeddu.

4 Aderyn y to casodd dŷ, a'r wenvol fry i'w chywion Le wrth dy allordi i'w trin, fy Nuw a'm Brenhin tûrion.

5 Gwyn ei fyd a drig yn dy dŷ, caiff dy foliamm ddygoion:

6 Pe rhon a gorfod ar y rhai'n rhŷd glyn wylofain dramwy: Gofodani ffynnon iddyf nhw, a'r gwlaw a leinw fwyfwy.

7 Ant rhagdynt bawb, o nerth i nerth, nes cael yu brydferthi ddyfod I mddangos i Dduw, gar ei fron, yn Seion ei brefwylod.

8 Arglwydd Dduw y lluoedd, clyw fi, a'm gweddi, O Dduw Jagol:

9 Gwel wyneb d'Enneiniog a'i ffad; Duw'n tarian, n'ad fi'n anghof.

10 Gwell yw nà mil, un dyd i'th dŷ; am lynnyn mwy dewisol.

Im' fod ar riniog y drws tau, nà phlafau yr annuwiol.

11 Sef, haul a tharian yw Duw mad, a rydd rad a gogoniant: Ni leitar ef ddaont maithi, i'r rhai a berffaith rodiant.

12 O Arglwydd Dduw y lluoedd mawr, anfon i lawr dy gymmod: Dedwydd yw'r dyn a rotho i gred, a'i holl ymddiried, ynod.

PSALM LXXXV.

D A wyt i'th dir (Jehofa Ner) dychwelaift gaethder Iago:

2 Maddeuait drawfedd dy bobl di; mae'u camwedd wedi guddio.

3 Tynnaist dy lid oddiarnom ni; troit dy ddiglloni awchlym:

4 O Dduw ein nerth, tro ninnau'n well, a'th lid bid bell oddiwrthym.

5 Ai byth y digi wrthym ni? a forri di hyd ddiweddu?

6 A faf dy lid o oes i oes? Duw, gwrandu, mocs drugaredd.

7 Pa'm? oni thro i di a'n bywhau, a llawenhau yr eiddod?

8 O dangos in'y nawdd mewn pryd? felly cawn iechyd ynod.

9 Beth a ddywaid Duw am danaf, mi a wrandawaf lynnyn: Fe draetha hedd i'w bobl, a'i faint, rhag troi ym mraint ynydu.

10 I'r rhai a ofnant Arglwydd nef, mae i' iechyd ef yn agos: Felly y caiff gogoniant hir o fewn ein tir ni aros.

11 Unioneddeb oedd o flaen Duw nef, a'r cyfion ef aed rhagddo: A Duw a rodia yn ei waith, fel i'r un daith ag efo.

12 Unioneddeb oedd o flaen Duw nef, a'r cyfion ef aed rhagddo: A Duw a rodia yn ei waith, fel i'r un daith ag efo.

PSALM LXXXVI.

G OSTWNG, O Arglwydd, y glyf dau, clyw fy ngweddian trymion: Gwrandu fi, fy druan a thlawd, o'th barawd drugareddion.

2 Cadw fy oes, gwr cynnwys wy', ac iti i'r vdwy'n credu: Duw, bydd Achubwr da i'th was, o'th rastyr'd i'm gwaredu.

3 Trugarrâ wrthys, Arglwyd mad; can's arnad llefa'n ddibaid:

4 Einioes dy was, Duw, llawenhau; can's attad coda' f' enaid.

5 Can's ti, O Arglwydd, ydwyd dda i'th bobloedd, a thrugarog: I'r rhai a alwant arnat ti, mae dy ddaioni'n bleidiog.

6 O Arglwydd, clyw fy llais mor llym, a'm gweddi y'm myfyddod:

7 Clywi fy llais, gweli fy nghlwyf, y dydd y bwylf i'm traflod:

PSALM LXXXVI, LXXXVII, LXXXVIII, LXXXIX.

8 Ym mysg y duwiau nid oes an fel dydi, Gun gogoned: Ym mysg gweithredoedd cymmain un, nid oes yr un-un weithred.

9 Y bobloedd oll a wnaethoff (Ion) o'th flaen don' ac addolant; A phale bynnag a'r y bont, i'th enw rhont ogoiant.

10 Can's tydi ydwyd fawr a phur, yn gweineuthur rhyfeddolau: A thydi 'n unig wyt yn Dduw; ni cheisfwn amryw dduwiau.

11 Dyig i mi dy ffordd (O Arglywydd) caf yn rhwyd yw'r wirionedd: Gwna fy nghalon yn un a thi, ac o'naf si fy Fawredd.

12 Fy Arglywydd Dduw, moljannaf di a'oll egni fy nghalon: Ac i'th fawr enw byth, gan dant, y rhof ogoiant cyffion.

13 Can's mawr yw dy drugaredd di, tu ag ataf f i yn barod: Gwaredaif f' enaid i o'r bedd, ac o'r gorddymnedd isod.

14 Duw, daethant arnaf fi wyr beilch, fel llu o weich ewin-ddrud: Ceisient ddwym f' einioes o'r byd hwn, i'w golwg gwn nad oeddgar.

15 Ond tydi'n unig wyt hawddgar, a chlaiar dy drugaredd: Hwyr i'th lid, ac i gymmod hawdd, llawn o nawdd a gwirionedd.

16 O edrych arnaf, moes dy ras i'th was, y sydd i'th orllwyn: Dod im' dy nerth, cadw fal hyn fi, plentyn dy law-forwyn.

17 O Duw, dod, o'th ferch, im' arwydd, er gw'radwydd i'm cafeion: Pan welant dy fod yn rhoi nerth im', ac ymadferth ddigon.

PSALM LXXXVII.

SEILFEINI hon (sef Seion) sydd ar gyflegr fynnyd ucho':

2 Ac ar dy byrth rhos y Duw ei ferch, uwch pob trig-lannerch Iago.

3 O ddiinas Duw, prefwylfa'r Ion, mawr ydyw'r son am danad: A gogoneiddus air i'f sydd uwch trigfennydd yr holl-wlad.

4 Rahab, Babel, a Phalestyn, a Thyrus flin, a'r Mwriaid, A fu i'r blant elyion gynt: mae rhai o honynt unblaid.

5 Ond d'wedir hyn am Seion bêr, Fo anwyd llawer ynddi, Nid ymbell un: can's fwecwr da yw Duw gorucha iddi.

6 Fe rydd yr Arglywydd yn ei rif y neb fo cytrif' hono: Efe a esyd hyn ar led, sef, Hwn a aned yno.

7 Cantor tafod, a cherddor tant, pob rhai it' canant fawrglod: A thrwy lawenydd mae'n parhau fy holl ffynhonnau ynod.

PSALM LXXXVIII.

DDUW, fy icchyd, nos a dydd mae 'ngweddil 'n uffudd arnaf: 2 Gostwng dy gladd, O Arglywydd nef, a doed fy llef hyd attad.

3 Can's mae fy enaid mewn dull caeth, a'm heinioes aeth i'r beddrod:

4 Fel gŵr marw y rhifwyd fi, a'm nerth oedd wedi darrod.

5 Mor farw a'rhai wedi eu lladd, a'u taflu 'nghladd mewn anghof, A laddit di mor fwrw a hyn, na bai byth honyn' atgo.

6 Gofodaif fi mewn dynder trwch, ac mewn tywyllwch eithaf:

7 Rhoift bwys dy ddig ar y corff maw, a'th holl for-donau arnaf.

8 Pellhêist fy holl gydnabod da; 'rwyf yn ffleidd-dra iddyn': Ni chaf fi fyned at un eâr, yr wyf mewn carchar rhy-dyn.

9 Y mae fy ngolwg (gan dy lid) mewnn gofid o fawr gystud: Duw, llefais arnaf yn fy mraw, gan godi 'nwylaw beunydd.

10 Ai i'r meirw 'dangosi wyrth? a ddont i'th byrth i'th foli?

11 A draethir dy fawl yn y bedd, a'th lân wirionedd heini?

12 Ai mewn tywyll y mac dy rad? a'th iowndeb yngwlâd angho?

13 Fal hyn (Duw) llefais arnaf ti, O clyw fy ngwedi etto.

14 Pa'm (O f' Arglywydd a'm Duw) i'm rhaid y rhoi f' enaid ar wrthod? Ac y cuddidyd wyneb-pryd? fy nghoel i gyd fydd y nod.

15 Truan ymrôn marwolaeth wyf, mewnn trymglywyf o'm hieuengôtyd: A'th ofni bûm yn nych-beth gwael, gan ammeu cael mo'r iechyd.

16 Dy ddig a lifodd drosof fi, d'ofn sydd i'm torri'n efryd:

17 Fel deifr y daethant yn fy nghylch, do, do, o'm hamgylch beunydd.

18 Ym'mhell odddiwrthif rhoift bob eâr, pob cyfaill hygar heibio: A'm holl gydnabod a fu gynt, yr ydnt yn ymguddio.

PSALM LXXXIX.

MYFYRIAF gerdd, byth i barhau, o drugareddau'r Arglywydd: A'm wirionedd i'm genau lydd, hyd dragwydd, yn ebrwydd.

2 Sef, d'wedais hyn; Cair byth ya wir, adeiledir trugaredd:

1 Barhau byth cair yn y nef dy gadarn gref wirionedd.

3 Fal hyn (O Dduw) atebaisf ym' Mi wneuthym rwym, gan dyngu

1 Ddafydd, f' etholedig was, a'r gair o'm gras yn tarddn.

4 Fal hyn fierhaf dy had di byth, a gwnaf wehelyth drefniad: Ith gadarn fâng, o oed i ned, mi rof bob troed yn waftad.

5 Am hyn y fierwyd trag'wyddawl: y nef a fawl dy wyrthiau Yngoredd faint, ynglychfa hedd, am bur wirionedd d'einai.

6 Pwy sydd cyntaf a'n Harglywydd cu, pe chwiliid llu'r wybrennau? Ym mysg anghylion pwy mal Ion, sef ym mhlithi meibion duwiau?

7 Trwy gynnulleidfa ei saint ef Duw o'r nef sydd ofnadv:

PSALM LXXXIX.

A thrwy'r holl syd o'n hampyleh ni,
ei ofni sydd ddyladwy:

3 Pwy sydd debyg i ti, Dduw byw,
O Arglywydd Dduw y lluoedd?

Yn gadarn lor, a'th wir i'th gylch,
o amgylch yr holl nefoedd.

9 Ti a ostyngi y môr mawr,
a'r don hyd lawr yn ystig:

10 A nerth dy fraich curi di gas,
yr Aipht, fal gwas lluddedig.

11 Eiddot nef a daear i gyd;
feiliaif y byd a'i law;

12 Gogledd, deau, Taber, Hermon,
sy dirion yn dy enw.

13 I'th fraich mae grym, mae nerth i'th law,
a'th gref ddeheu-law codi:

14 Nawdd a barn yw dy orfedd hir,
a nawdd a gwir a geri.

15 Eu gwîntyd i'r holl bobl a fydd,
a fo'u llawerwydd ynod:

16 Ac yn llewyrch dy wyneb glân
y rhodian i gyfarfod.

17 Yu d' unig enw di y caint
fawl a gogoniant beunydd:

18 Yn dy ghyawnder codi 'wnant,
ac felly byddant ddedwydd.

19 Can's ti wyt gryfder eu nerth hwy
lle caffen twy o dyciant;

20 Tydi a ddyrcheifi eu cyrn,
ac felly cedyrn fyddant.

21 Can's o'r Arglywydd, a'i ddaioni,
y daw i ni ymddiffin:

O Sanct Israel trwy ei law,
oddiyno daw ein Brenhin.

23 I'th Sanct y rhoiost gynt wybodaeth,
trwy weledigaeth nesol:

Gofodafas gynnorth ar gryf Gun;
dyrcheifas un dewioli.

25 Cefais (enneinias ef yn ol)
fy ngwas newifol Dafydd

26 Ag olew sanct: braich a llaw gref
rhoiost gyd ag ef yn llywydd.

27 Ni chaiff gelyn ei orthrymmu,
na'i ddrygu un mab enwir:

28 O'i flaen y coetha'i elynion,
a'i holl gaeion dihir.

29 Fy ngwirionedd, a'm trugaredd,
rhof si trwy gariad iddo:

30 Ac yn fy enw i yn ddiôr
dylchlefir ei gorn efo.

31 Gofodaf ei law ar y môr,
ac o'r goror bwygilydd:

A gofodaf ei law ddeau
hyd derfynau'r afonydd.

32 Ef a weddia arnaf fi
i'w galedi, gan dd'wedyd.

Tiyw fy Nhad, fy Nuw, fy Ngharn,
yn gadarn o'm hieuengôd.

34 Minnau gwraf yntau im' yn Fab,
yn Gynfab ac Efifedd,

A frenhinoedd y ddacar las,
yn uwch ei ras a'i fawredd.

35 A chadwaf iddo (yr un wedd)
drugaredd yn dragwyddol:

Am cyfammiod iddo yn llawn,
yn ffyddlawn, ac yn nerthol.

37 Golodaf hefyd hyth itw had
nerth a mawrhâd uwch bydoedd:

A'i orfedd-faingc ef i barhau
un wedd â dyddiau'r nefoedd.

38 Ond os ei blant ef (trwy ariol)
nid ant yn ol fy nghyfraith,

Os hwy ni rodiant, gan barhau,
i'm beirn a'm llwybrau perffaith;

39 Os fy neddfau a halogant,
ni chadwant fy holl eirchion:

40 Yna ymwelaf a'u cam gwrs,
a gwialiau fcwrs, neu goedffon.

41 Ond ni thorraf ag ef un nôd
o'm hammod a'm trugaredd:

Ac ni byddaf fi ddim yn ol
o'm hyffyriol wirionedd.

43 Ni thorraffy nghyfammod glân,
a ddaeth allan o'm genau:

Ac ni newidiad air o'm llw;
mi a rois hwnnw 'n ddiau.

45 Yn fy sancteiddrwydd tyngais im',
na phalwn ddim i Ddafydd:

46 Bydd ei had a'i drwn, yn ddi draul,
o'm blaen fel haul tragywydd.

47 Yn dragwydd y sicrheir ef,
fel cwrs (in nef) planedau
Haul neu leuad, felly y bydd
ei gwrs dragwydd yntau,

48 Ond ti a'n ffieiddiaist ar fyr,
ac yn ddifyrtyr lidiog:

Ti a gyffroaist yn dra blin
wrth dy Frenhin enneiniog.

49 Diddymmaist di dy air i'th was,
a'th ras, a'th addewidion:

Ac a'i halogaitt of yn fawr,
gan daflu i lawr ei goron.

50 A drylliaist ei fagwyrydd ef,
a'i gaer gref rhoiost yn adwy:

51 Yn egored felly y mae
yn brae i bawb sy'n tramwy.

52 I'w gymdogion gwarthrudd yw ef,
a than law gref ei elyn:

Allawen iawn y codent floedd,
bob rhai a oedd i'w erbyn.

53 Troiost hefyd fin eu cleddau ef,
a'i law oedd gref, a blygaist:

54 Darfu ei lendif ei, a'i wawr,
a'i drwn i'r llawr a fwriaith.

55 Pryd ei icuengôd heibio 'r acth,
a thi a'i gwnaeth cyn fyred:

Allwraist drosto w'r adwydd mawr,
o nen hyd lawr y torred.

56 Pa hŷd, fy Nuw, y byddi'nghudd?
ai byth, fy Llywydd nefol?

A lyig dy lid di fel y tan
yn gyfan yn dragwyddol?

57 O cofia f' oes ei bod yn fêr:
ai'n ofer gynt y gwnaethoit
Holl blant dynion? O dal dy law,
ac in' ni ddaw yn rhydol.

58 Pa wr y sydd â'i oes dan fel,
na ddêl marwolaeth ato?

Pwy a all ddfangc, ac ni ddaw
y gaib a'r rhaw i'w guddio?

59 O mae dy noddod, Arglywydd gynt?
mae hielint dy drugaredd?

Mae dy lw, o yftirol ffydd,
i Dafydd i'th wirionedd?

60 Cofia, Arglywydd, yn w'r adwydd llym
lle'r ydym ni, dy weifion:

Yr hwn a dawd i'm mynwes i,
gan ffroet y cawri mawrion.

62 Yr hwn warth'r oedd d'elyniol di
it yn ei roddi 'n llidiog:
(Fy Arglywydd Dduw) a'r un farhâd
i droediad dy Enneiniog.

63 Moler yr Arglywydd byth, Amen;
a byth Amen, hyn fyddo;

PSALM XC, XCII, XII.

Moler yr Arglywydd byth, Amen;
a byth Amen, hyn fyddo.

PSALM XC.

DU W! buoſt in' yn Arglywydd da,
ac yn brefwylfa i drigo:
O bryd i bryd, felly yr aeth
pob rhw y genhedlaeth heibio.
2 Er cyn rhoi fail un mynydd mawr,
cyn llunio llawr cwmblas-fyd,
Dyw! o dragwyddol wyt cyn neb,
hyd dragwyddoldeb hetyd.
3 Weithiau i ddingfr y troi ni;
troi diithau wedi'n rhwyd:
A d'wedi, cyn ein myn' i' llwch,
Dychwelwch, meibion Adda.
4 Can's deg can mlynedd fel doc ynt,
pan elo i' helynt heibio,
O'i flaen di megis gwylyfa nos,
ni chaiff ymddangos etto.
5 Nid yw dŷn ond fel hûn, neu ail
i addai, neu lifeiriant:
Neu megis glas lyfieuny gwan;
mor fuan y newidiant.
6 Yr hwn y bore gwyrddlas fydd,
a gwawr o newydd arno:
Ond pan y torer ef brydnawn,
yn fuan iawn mae'n gwywo.
7 Can's yn dy lid difethwyd ni,
gan ofni dy ddigofaint:
8 Rhoiſt di ein beiau gar dy fron,
a'n holl ddirgelion dryg-haint.
9 Can's trwy dy ddig mae'n dyddiau ni
a'n tegwch gwedi darfod:
A'n holl flynyddoedd ynt ar ben,
fel gorphen hen chiwedl gorfad.
10 Ein holl flynyddoedd yw faith ddeg;
dau bump 'chwaneg, os bydd grym:
Yna ein nerth a'i boen blin iawn,
i ffordd yr awn yn gyflym.
11 Ond pwys a edwyn nerth dy lid?
mawr ofid fydd o'th forri:
Sef, fel y mac dy ofn di'n fawr,
dy ddig fydd ddifawr ini.
12 Dysg felly 'n rifo 'n dyddiau gwael,
i'n calon gael doethineb:
13 Duw, pa hŷd? ty'r d, a dod yn hawdd
i'th weision nawdd ac undeb.
14 Yn fore iawn diwaliau ni
a'th fawr ddaioni eiōes:
Fel y castom ni lawen fyd
yn hyfryd dros ein heiniōes.
15 Gwna ni yn llawen; buom brudd,
pan oedd in' gyttud dybyrdd:
A chwedi llawer blwyddyn drom,
y rhai a gawfom adfyd.
16 O Dduw, gwna weled dy fawr waith,
a'th wŷthiau maith i'th weision:
A'th odidowgrwydd, a'th ffiniant,
ym mylg eu plant a'u hwyrion.
17 Arnom ni dred rhad Duw, a'i nerth,
ei allu prydferth weithiau:
Duw, dod ein gwaith mewn trefnid dda;
Duw, trefna waith ein dwylaw.

PSALM XCII.

YSAWL a drigo, doed yn nes,
yn lloches y Goruchaf:
Ef a ymerys i gael bod
vnglywyd god hwn fydd bennaf.
2 Fy holl ymddiffyn wyt, a'm llwydd,
wth fy Arglywydd y d'wedaf:

A'm holl ymddiried, tra fwy fyw,
fydd yn fy Nuw Goruchaf.
3 Can's ef a weryd yr oes dau,
oddiwrth faglau yr heliwr:
Ac hefyd oddiwrth bla, a hajet
echrys-haint, ac anghyflwr.
4 Ei efgyll drofot ef a rydd,
dan ei adenyydd byddi
Yn ddiogel: a'i wiredd gred
fydd gylch a bwclid iti.
5 Ni ddychryni er twrf y nos,
na'r dydd o achos hedfaeth:
6 Er haint, neu bla, mewn tywyll fydd,
neu hanner dydd, marwolaeth.
7 Wrth dy ythys y cwympa mil,
a dengmil o'th law ddeau:
Ac ni ddaw drwg yn dy gyfyl;
a thi a'i gwyl yn ddiau.
8 A'th lygaid y gweli i ddi
i'r enwir gwmamal anian:
9 Sef fy holl obaith wyt (O Dduw)
ac uchel yw drigfan.
10 Ni ddigwydd niweid it', ond da,
na phila, na dim echrylon,
I'th eglwys a'th gyn lleidfa nawdd:
11 Can's archawdd i'w angylion.
I'th ffyrrd dy gadw, a'th gynllwyn,
a'th ddwyn a'u dwylaw hardd-deg;
12 Rhag digwydd i' ddrrwg (hyd yn oed)
taro dy droed wrth garreg.
13 Dy fangfa fydd ar y llew dig,
a'r asp wenwynig fethri:
Ar greulon genua'r llew o'r graig,
ac ar y ddraig, y fengi.
14 Mi a'i gwaredaf ef rhag brad,
am roi ei gariad arnaf:
Am adnabod fy enw maw,
yn ddiau y dyrchafat.
15 Geilw arnaf, m'a'i gwrandawaf,
mewn yng y byddaf barod:
Gwaredaf helyd rhag ei gas,
a chaffi trwy urddas fawrglod.
16 Fo gaiff fwy yn ddigon o hŷd;
caiff yn y byd hir ddyddiau:
Dangofaf iddo radlawn facth,
a'm hiachawdwriaeth innau.

PSALM XII.

MOLIANNU'r Arglywydd da iawn yw,
a chyfarth Duw yn bennaf:
A chanu i'th enw di fawl,
a'th ganmawr (y Goruchaf)
2 Y bore ari dy drugaredd,
a'th wirionedd son y nos:
3 Ar ddeictant, nabyl, a thelyn,
myfyrio hyn, a'i ddangos.
4 Sef, trwy dy weithred llawen wy',
eunyn o nwy 'n fy Nuw Naf:
Yngwaith dy ddwylaw, fy Nuw Ior,
beunydd y gorfoeddaf.
5 Dy weithredoedd, ond mawrion ynt?
6 Dy helynt ni's gŵyr anghall:
Dy feddyliau o ddwfn iawn fryd,
hyn ni's gŵyr ynfyd ddeall.
7 Pan flodeuo yr enwir ddy
megis llyfieuny iraidd:
Pan fo ddrygweilch yn gref eu plaid;
Duw, yno rhaid eu diwraidd.
Y drwg flagur uchel yr ant,
a hwyl a sythiant heunydd:
8 Tithau, yr Arglywydd, yn ddigell,
wyt uchel yn dragwydd.

PSALM XCIII, XCIV, XCV.

9 O Arglywydd, wele d'elyniion,
 dy gafelion difethi :
 A holl weithredwyr traes a chan,
 yn ddinam a wasgerir.
10 Tydi a ddyrchebi fy nghorn,
 fel yr unicorn perffaith,
 Hefyd a gwerthfawr olew ir,
 ym taenellir i eilwaith.
11 Fy llygaid a welant hefyd,
 fy ngwynfyd o'm gelynion :
 A'm clustiau a glywant ar frys
 f'ewylls am ddrwg ddyon.
12 Y cyfion blodeua i'r nen,
 fel y halmwydden union :
 Cynnyddu yn iraidd y bydd,
 fel cedrwydd ym Libanon.
13 Y rhai a blannwyd yn nhŷ Dduw,
 yn goedwydd byw y tyfants
 Ac ynghynteddau ein Duw ni
 y rheini a flodeuant.
14 A dwyn eu ffrywth a wnat o faint,
 yn amser henaint etto:
 Tirion, iraidd, a phrofawdwy,
 a fyddant hwy yn hilio.
15 I ddangos nad traws, ac nad cam,
 yw f' Arglywydd a'm cadernyd:
 Ac nad oes ynddo na chamwedd,
 na dim anwedd hefyd.

PSALM XCIII.

TEYRNASU y mae yr Arglywydd,
 Mewn arderchowr gwedd gwisgodd:
 Ynwisgodd f' Arglywydd yn brydferth,
 a nerth yr ymhwregyfodd.
2 Fe a sircraodd fail y byd
 heb syfyl, yn ddiharch:
 Dy faingc croed a ddarparwyd;
 ti wyd er tragwyddoldeb.
3 Y llifeiriaint (fy Arglywydd) faint
 y llifeiriaint yn codi :
 Tyrfau a llif yn rhwigo'r llawr,
 a thonau mawr yn coethi,
4 Cadarn yw tonnau y mroedd,
 gan dyrfau dyfroedd lawer :
 Cadarnach yw yr Arglywydd maw
 yn nhyrâu yr uehelder.
5 Dy dystiolaethau ynti siwr iawn;
 sef cyfawn yw fancteiddrywedd :
A gweddu yn dy dŷ di fydd
 byth yn dragwydd, f' Arglywydd.

PSALM XCIV.

O Arglywydd Dduw, Duw mawr ei rym,
 Dialwr llym poh traha:
O Dduw y nerth, ti hijau'r tâl,
 a'r dial, ymddisgleiria.
2 Ymddyrrcha di, Farnwyd y byd,
 a thâl i gyd eù gob y byd,
 I'r heilchion a'r trahâs dod
 y tâl a fo dyladwy.
3 Pa hŷd (O Arglywydd) O pa hŷd,
 y chwardd gwyr byd drigionus?
4 Yr ymfalchiant ynteu drwg,
 gan sygwth amlwg ffrofus?
5 A'th bohl di, Arglywydd a faeddant,
 a chyftuddiant di, dreflaid :
6 Y weddw a'r dieuth a laddant,
 llifasant yr amddifad.
7 D'wedasant hyn heb gcsio cel,
 Ein gwaith ni wel yr Arglywydd :
 Ac ni ddeall Duw Iago hyn,
 i ni ni ddisgyn aifwydd.

8 Ym mysg y bobloedd difraw dôn,
 yfyrwch ddynion anghall:
 Chwithau vnyfydion, O pa bryd
 y rhwch eich bryd ar ddeall?
9 Hwn a wnaeth y gluit i bob byw,
 oni chlyw ef yn amlwg?
Ac oni wel hwnnw yn hawdd,
 a luniaidd i ni olwg?
10 Oni cheryddha hwnnw chwi,
 fy'n cospi pob cenhedlaeth?
Ac oni wyr hwnnw y fy'n
 dysgu i ddyn wybodaeth?
11 Gwyr yr Arglywydd feddylan dŷn
 mai gwagedd yd yn, diffaith :
12 Duw, dedwydd yw a goipech di,
 a'i fforddi yn dy gyfraith.
13 Yr hon a ddyig i ddyn warhâu,
 i fwrw dyddiau dihir,
 Tra foer yn darparu y clawdd,
 y fan y bawdd yr enwir.
14 Can's ein Ior ni ei bohl ni ad,
 2'i wir dreftâd ni wrthyd :
15 Ef at farn iawn a gadarnhâ
 a phob dŷn da a'i dilyd.
16 Pwy a gyfyd gyd a'm ymfi
 yn erbyn egnai trawfedd?
Pa rai a safant ar fy nhy
 yn erbyn illu anwiredd?
17 Oni bai fod Duw i mi'n borth,
 ac estyn cymmorth imi,
 Braidd fu na ddaethai imi y loes
 a roifai f' oes i dewi.
18 Pan fawn yn cywio, dan drymhâu,
 rhag bod i'm camrau lithro :
Fy Arglywydd, o'th drwgaredd drud,
 di a'm cynhelyd yno.
19 Pan fo ynof amlaf yn gwau,
 bob rhwy feddylan trymion :
Doe dy ddiddanwch di ar dro,
 i gyffuro fy nghalon.
20 A oes gyfeillach i ti Dduw,
 a maint yr annwylion,
 Hwn a lunia anwiredd maith
 yn lle y gyfraith union?
21 Y rhai sy'n ymdyrnu ynglyd,
 ar fryd dwyn oes y cyfion :
Ac ym eu cyngor yr ymwnâed
 i geisio gwaed y gwirion?
22 Ond yr unig Ior sydd er hyn,
 yn llwyr ymddifynn f' enaid :
Ef yw fy nerth o'm hol a'm blaen,
 a sylfaen fy ymddiriaid.
23 Efe a dâl i bob dŷn drwg
 yn amlwg am ei gamwedd :
Y maleitius tyn Duw o'r byd,
 am ei chwŷd o anwiredd.

PSALM XCV.

O DOWCH, a chanwn i'r Arglywydd,
 efe yw llwydd ein bywyd :
Ac ymlawenhawn yn er nerth,
 ef yw ein prydferth iechyd.
2 O down yn unfryd ger ei tron,
 a chalon 'bur ddiolchgar :
 Bryfawn at Dduw, dan lawenhau,
 a chanwn psalmau'n llafar.
3 Herwydd yr Arglywydd nef a llawr,
 y sy Dduw mawr yn ddiau;
 Tywyfog mawr yw ef mewn trin,
 a Brenhini'r holl dduaenron,
4 Efe biau'r holl ddaearangron,
 a'r dyfnder eigion danaw :

Uchelder

P S A L M X C V , X C V I , X C V I I , X C V I I I .

Uchelder hefyd, eithafoedd,
 mynyddoedd fydd yn eiddaw.
 5 Ef biâu'r moroedd uwch pob traeth,
 ac ef a'u gwnaeth i ruo:
 Ei ddywlaw ffurfafant yn wir
 y fychdir, ac sydd ynddo.
 6 Dowch, addolwn, cyd-ymgrymmwn,
 ac ymtoingwn iddaw:
 Ef yw ein Harglwydd unben Rhi,
 ef a'u gwnaeth ni â'i ddwylaw.
 7 Can's ef i ni y fydd Dduw da,
 a phobl ei borfa ydym:
 A'i ddefaid ym, os chwi a glyw
 ei air ef heddyw'n gylfym.
 8 Meddyliwch fod eich bai ar led;
 na fyddwch galed galon:
 Fel yn nydd prawf, mewn anial dir,
 lle' cofir bod ymryfon.
 9 Y lle temtiodd eich tadau fi,
 a'm profi i'm hadnabod:
 Faint ydoedd y gweithredoedd maw,
 yn ddiau cawfiant wybod.
 10 Dros ddeugain mlynedd â'r llin hon,
 trwy fawr ymryfon, d'wedais,
 Pobloedd ynt cyfeiliornus iawn,
 a'u calon yn llawn malais,
 Can's nid adwaenent y ffyrdd maw,
 onid amhlau eu tuchan:
 11 Wrthyni i'm llid y tyngais hyn,
 na ddelyn i'm gorphwysian.

P S A L M X C V I .

O Cenwch glod i'r Arglwydd mad,
 a moefwch ganiad newydd:
 Yr holl ddaear, daigewch fawd
 yr Arglwydd nefawl beunydd.
 2 Cenwch chwi glod i'r Arglwydd nef,
 a'i enw ef bendigwch,
 A'i iachawdwriaeth, trwy grefydd,
 o ddydd cyhoeddwwch.
 3 Datgenwch byth ei glod a'i rad
 yngwlâd y cenhedlaethoedd,
 A'i ryfeddodau ef ym mhlith
 pob amryw, amrith bobloedd.
 4 Can's ein Harglwydd ni fydd Dduw mawr,
 a rhagawr cammoladwy:
 Uwch yr holl dduwiau y mae ef
 yn Frenlini nef ofnadwy.
 5 Duwiau y bobl eulynod ynt;
 ni ellynt inwy nâ chyfngod:
 A'n Duw ni a wnaeth nef a llawr;
 fel dyna ragawr gormod.
 6 Can's mawr ydyw gogoniant nef,
 ac o'i flaen ef mae harddwch:
 Yn ei gyfsegr ef y mae nerth,
 a phrydferth yw'r hyfrydwch.
 7 Chwi dylwythau y bobloedd, trowch,
 yn llawn rhowch i'r Arglwydd,
 I'r Arglwydd rhowch ogoneedd fry,
 a nerth; a hynny'n ehrwydd.
 8 Rhowch ogoniant i'w epw ef,
 yr Arglwydd nef byth bythoedd:
 A bwyd offrwm iddo a rowch,
 a chwi dowch i'w gynteddoedd.
 9 Addolwch f' Arglwydd ger ei fron
 i'w gyfsegr, digon gweddol:
 A'r ddaear rhagddo, hŷd a lled,
 dychryned yn aruthrol.
 10 I'r holl genhedloedd d'wedwch hyn:
 Yr Arglwydd fy'n teyrnau:
 Nid ysgog y byd, fy'n ficer iawn;
 ef a wyr uniawn farn.

11 O llawenhaed nefolaidd do,
 i'r ddaear bo gorfoedd:
 Rhued y môr a'i donnau llawn,
 a'r pyfog fy' mewn ei annedd.
 12 A gorfoedd y maes glas,
 ei dŵf, a'i addas ffyniant:
 A phob pren gwyrdd fydd yn y coed,
 i'r Arglwydd rhod ogomiant.

13 Am ei ddyfod, am ei ddyfod:
 a'i farn fydd hynd iawnwedd:
 Barna yn gyfion yr holl fyd,
 a'r bobl, a'i gyd-wirionedd.

P S A L M X C V I I .

YR Arglwydd ydyw ein pen rhaith,
 bo perffaith y ddaearon:
 Ynyfeodd cedyn yr holl fyd,
 bont hwy i gyd yn llawn.
 2 Niwl a thywylwch s' i'w gylch ef,
 hyfrydwch nef gyfannedd:
 Iawnder a barn ydint yn sail
 ac adail maingc ei orsedd.
 3 Tân a o'i flaen ef, ac a lyfog
 ym mysg ei holl elynion:
 4 A'i felti yn fflamio trwy'r holl fyd,
 oedd olwg enbyd ddogon.
 5 O flaen Duw, fel y tawdd y cwyr,
 y bryniau'n llwyr a doddent:
 O flaen hwn (sef yr Arglwydd) ar
 y daear y diflannent.
 6 Yr holl nefoedd yn dra hyfrys
 a ddengys ei gyflawnedd:
 A'r holl genhedloedd a wleiant
 ei fawr ogoniant rhyfedd.
 7 Gw'radwydd i'r rhai a was'naethan,
 y delwau mân cerfiedig:
 Addolwch ef (nid eilun gau)
 holl dduwiau darfodeug,
 8 Dy farnedigaeth (O Dduw Ion)
 a glybu Seion ddedwydd:
 Marched Juda (o herwydd hyn)
 fy'ennyn o lawenydd,
 9 Can's ti (O Arglwydd) wyt, fy Naf,
 Oruchaf dros y ddaear:
 Rhagor yw'r dyrchafiad tau
 uwchlâw'r holl dduwiau twyllgar.
 10 Pob drygioni chwi a gasewch,
 caru a wnewch yr Arglwydd:
 Hwn fydd yn cadw oes ei faint,
 i'w dwyn o ddrygfaint afrwydd.
 11 Mewn daear yr egina'i had,
 goleuad daw i'r cyhon:
 Ar ol tritwch, fo dry y rhod
 i lân gydwybod union.
 12 Yn yr Arglwydd, o'r achoshon,
 chwi gyfion, llawenychwch:
 Trwy goffa ei tanfeiddrwydd ef,
 â llais hyd nef moliennwch.

P S A L M X C V I I I .

CENWCH i'r Arglwydd newydd gan;
 ei waith fu lân ryfeddod:
 Ei law ddehau a'i fraich a wnaeth
 in' iachawdwriaeth parod.
 2 Yr Arglwydd hyfrys in' y gwnaeth
 ei iachawdwriaeth gyhoedd:
 A'i gyflawnder ef yn dra hawdd
 datguddiawdd i'r cenhedloedd.
 3 Fe gofiodd ei drugaredd hir,
 a'i wir, i dŷ Ifrael:
 Fel y gweleodd terfynau'r hyd
 ei iechyd yn ddiymgel.

PSALM XCIII, XCIX, C, CI, CII.

4 **I'r Arglwydd** â chaniad llafar,
chwi, yr holl ddaear, cenwch:
A llafar lais, ac eglur lef,
fry hyd y nef y lleisiwch.

5 Cenwch i'r Arglwydd Dduw fel hyn,
â'r delyn, a chywirdant:
A chyd â'r delyn, lais a thôn,
rhoswch iddo gyfson foliant.

6 Canu yn llafar ac yn rhwydd,
o flaen yr Arglwydd Frenhin,
A cr y udgyrn, a'r chwthgyrn pres;
fel dyna gyffes ddibrin.

7 A rhued y môr mawr i gyd,
a'r byd, ac oll sydd yndydant:
Y llif-ddyfroedd, a'r mynyddoedd,
y mae yn addas iddynt.

8 Curant, canant, o flaen Duw eu,
y hwn sy'n barnu'r hyoeddant:
I'r byd y rhydd ei farn yn iawn,
ac yn uniawn i'r bobloedd.

PSALM XCIX.

YR Arglwydd Dduw yw ein Brenhin,
er maint yw trin y bobloedd:
Mae'n eistedd rhwng dau gerubyn;
fe grynn pob dacar-leoedd.

2 Canys Brenhin mawr ydyw'r Ion
yn Scion, o'i ddyrchaefl:
A uwchlaw pobloedd yr holl fyd,
y sydd o ryddyd uchel.

3 Cyd-foliant, o'r nef i'r llawr,
dy enw mawr rhagorol:
O nadwyr, sanftaidd, yw i'w drin.

4 Tithau (O Frenhin nerthol)
A geri farn, dargeri iawn,
yn gyfawn heb draws-igo:
A barnedigaeth bur ddiðiâst
a wanaethost di yn Iago.

5 Dyrhefwech yr Arglwydd ein Duw;
fel sanctaidd yw i'w fawredd:
Ymgrymmwch o flaen ei tol-draid,
felly parhaed ei fawledd.

6 Moes ac Aron, sanctaidd blaidd,
ym milith offuriaid gymrodd:
Samuel galwai ei enw ei;
yntau o'r nef atebodda.

7 Mewn colofn o niwl y bu wiw
gan Dduw lefaru wrthyn,
Tra fuant hwy yn cadw ei fodd,
a'r ddeddf a roddodd iddynt.

8 Gwrandewaif arnynt, dodlais fcd,
a'u harbed, gan ymattal:
Duw ein Nat, dy nawdd parod fu,
a hwythau'n haeddu diaid.

9 Dyrhefwech ein Duw Ior am hyn,
yn Seion fryn cysfograidd:
Ymgrymmwch iddo yn eich byw;
sei unig Dduw sydd sanctaidd.

PSALM C.

IR Arglwydd cenwch lafar glod,
a gwnewch ufudd-dod llawen fryd:
2 Dowch o flaen Duw â pheraidd dôn,
trigolion y ddaear i gyd.

3 Gwyhyddwch mai'r Arglwydd sydd D'uw,
a'n gwnaeth ni'n fyw fel hyn i fôd,
Nid ni'n hunain: ei bohl ym ni,
a defaid rhî' ei borsfa a'i nod.

4 Oewch i'w byrth â diolch brau;
yn ei gynteddau molwch of:
Bendithiwrh enw Duw hynod:
rhoswch iddo glod trwy lafar lef.

5 Can's da yw'r Arglwydd, Awdur hedd;
da ei drugaredd, a difyth:
Ai wirionedd i ni a roes,
o oes i oes, a bery byth.

PSALM CI.

DATGANAF drugaredd a barn,
i'r Arglwydd cadarn canaf:
2 Byddaf ddeallus mewn ffôrdd wych,
hyd oni ddelech attaf.

Arhodias yn fy nhî yn rhwydd,
a thrwy berfeithrwydd calon:
3 Pob peth drwg sydd genyf yn gas,
a childyn ddiras ddymon.

4 Calon gyndyn ynof si hydd;
drwg weithydd ni'n dnabhyddaf:
5 'Sglandwr dirgel, a'r balch uchel,
o'r achos ni oddefaf.

6 Ar ffyddloniaid mae 'ngolwg i;
fc lîn y rheini wrth i:
Ar hwn a rodio mewn ffôrdd dda,
hwu a was'naetha imi.

7 Ni chaiff aros o fewn fy nhî
un dîn ag fy dwyllodrus:
Yn fy ngolwg un dîn ni bydd
a lunio gelwydd trefnus.

8 Holl annuwolion fy ngwlad faith
yn fore ymaith torraf:
Fel na ddelont i ddnas Dduw,
y cyfryw a ddiwreiddiaf.

PSALM CII.

O Arglwydd, erglyw fy ngweddî,
a doed fy nghîrhyd attad:
2 Na chudd d'wyneb mewn ing tra fwys;
clyw, clyw, pan alwyf arnad.

3 Fy nyddiau aethant fel y mwg,
sef cynnddrwg y'm cytuddiwyd:
Fy efgyrn poethant achos hyn,
fel 'tewyn ar yr aelwyd.

4 Fy nghalon trawyd â chrynn ias,
ac fel y gwelit-glas gwywood:
Fel yr anglofais twyta 'inwyd;
dirnygywyd fi yn ormodd.

5 Glynodd fy efgyrn wrth fy nghroen,
gan faint fy mhoen a'm tuchan:
6 Fel un o'r anialwch, lle trig
y pelig, neu'r dyluan;

7 Neu fel un o adar y to,
a fai yn gwylio 'i twydy,
Yn rhodio'n unig ben y ty,
wyf anhy, ac anlyfryd.

8 Fy ngelynion, â thafad rhîdd,
hwy beunydd a'in difenwant:
A than ynfyd yn eu gwîn,
i'm herbyn y tyngafant.

9 Fel llwch a lludw yn fy mhlaf,
fu'r bara a fwysteais:
Yn un wedd yn y ddiolau faw
fy nagrau a gymmygais.

10 A hyn fu o'i'h ddigofaint di,
am it' fy nghodi unwaith:
Ac herwydd bod dy ddig yn fawr,
i'r llawr y'm teflait eilwaith.

11 Fy nyddiau troisant ar y rhod,
ac fel y cyfgod cilient:
Minnau a wywais, achos hyn,
fel y glasfawltyn methiant.

12 Ond tyd, Dduw, fy Arglwydd da,
a barhei yu drag'wyddol:
O oes i oes dy Enw a aeth
mewn coffadwriaeth grifol.

PSALM CII, CIII, CIV.

23 O cyfod bellach, trugarhâ,
 O Dduw, bydd dda wrth Seion :
 Mae'n fadws iiddi drugarhâu,
 fel dyma'r nodau'n union.
 24 Can's hoff iawn gan dy weision di
 ei meinï a'i magwyrau :
 Maeut yn tostwrth wrth ei llwch,
 a'i thrifftwch, a'i thrallodau.
 25 Yno yr holl genhedloedd byw
 yr Arglwydd Dduw a oiniant :
 A'r holl frenhinoedd trwy y byd
 a ront it' gyd-ogoniad.
 26 Pan adeilader Seion wîch,
 a hon yn ddrych i'r gwledydd :
 Pan wele gwtaith yr Arglwydd ne',
 y molir e'n dragwyd.
 27 Edrychodd hwn ar weddi'r gwael;
 rhœs iddyn gael eu harchau :
 28 'Sgrifenni hyn; a'r oes yn ol
 a gaiff ei ganmol yntau.
 29 Can's Duw edrychodd o'r nef fry
 ar ei gyslegr-dî, Seion :
 20 Clybu ei griddfan, er rhuddhau
 plant angau 'i garchorion.
 21 Fel y cyd-leisient hwy ar gân,
 yn Seion lân, ei foliant :
 Ac yng Nghaerfalem, yr un wedd,
 ei fawredd a'i ogoniad.
 22 Hyn fydd pan gafgo pawb ynghyd
 yn unfryd i'w foliannu :
 A'r holl deyrnafodd dont yngwydd
 yr Arglwydd, i'w was'naethu.
 23 Duw ar y ffordd lleiha'dd fy nerth,
 byrha'dd fy mhrwydferth ddyddiau :
 A mi'n dîsgwyl rhyddhâd ar gais,
 yna y d'wediain innau,
 24 O Dduw, na thor fy oes yn frau
 ynganhŷ dyddiau f' oedran :
 Dy flynyddoedd di fydd eriôed,
 o oed i oed y hyddan'.
 25 Di yn y dechreua dodaift fail
 odd' ifod adai daear :
 A chwmpaswybren uwch ein llaw
 yw gwaith ddyllaw hawddgar,
 26 Darfyydant hwy, parhœi di byth,
 Treuliant fel llyth drwsiadau :
 27 Troi hwynt fel gwïg, llygru a wnant;
 felly newidiant hwythau.
 Tithau, Arglwydd, yr un wyt ti,
 a'th flyddau ni ddarfyddant :
 28 Holl blant dy weision ger dy fron,
 a'u hwyriion, a breswyliant.

PSALM CIII.

F Ynaiad, mawl Sanct Duw yr Ion,
 a chwbl o'm heigion ynof :
 2 Fy enaid, n'ad fawl l'Arglwydd nef,
 na'i ddoniau ef, yn anghof.
 3 Yr hwn fy'n maddeu dy holl ddrwg,
 yr hwn a' th ddwg o'th lefigedd :
 4 Yr hwn a weryd d' oes yn llon,
 drwy goron o'i drugaredd.
 5 Hwn a ddiwalla d' enau di
 a'i lawn ddaioni pybyr.
 Trwy adnewyddu it' dy nerth
 mor brydferth a'r hen eryr.
 6 Yr ion cyfawnder, barn a wnai
 i'r rhai fydd orthrymmedig :
 7 Dangos a wnaeth ei brif ffyrdd hen
 i Ffœfen yn nodedig ;
 Ac i Israël ei holl ddawn.
 8 Duw, llawn yw o drugaredd ;

Hwyr yw ei lid, parod ei rad :
 fel dyna gariad rhystedd.
 9 Nid ymryfon ef a ni byth;
 nid beunydd chwîth digofaint ;
 10 Nid yn o ein drygau y gwnai
 a ni; ni'n cospat cymmaint.
 11 Cyhyd ag yw'r fwrfaen fawr
 oddiar y llawr o uchder :
 Cymaint, i'r rhai a'i hofnant ef,
 fydd nawdd Duw nef bob amser.
 12 Os bell yw'r dyrwain oieu hin
 oddiwrth orllewin faciud :
 Cyn bellent ein holl bechod llym
 oddiwrthym ef a'i symmud.
 13 Ac fel y bydd nawdd, ferch, a chwant,
 tad da i'w blant naturiol :
 Felly cawn ferch ein Tad o'r nef,
 os ofwn ef yn duwiol.
 14 Efe a'n hedwyn ni yn llwyd;
 fe wyr mai llwch yw'n defnydd :
 15 Oes dŷn fel gwellt-glas sy'n teghau,
 neu foddau maefydd.
 16 Yr hwn, cyn gynted ag y dêl
 y gwînt a'i awel drosodd,
 A chwythir ymaith felly o'i le,
 na wyydys p' le y tyfodd.
 17 Ond graflawn drugaredd a fydd
 yn lân dragwydd feddiant,
 Oes i oes, heb drangc, heb drai,
 gan Dduw i'r rhai a'i hofnant.
 18 A'i gyflawnnder i blant y plant
 a gadwant ei gyfammod :
 O chofant ei orchymynion ef,
 mae teyrnas nef yn barod.
 19 Yno mae ei orleddfa ef,
 sef yn y nef tragwyddol :
 A llywio y mae ef bob peth
 drwy ei frenhini'eth nefol.
 20 Bendithiwr chwi yr Arglwydd Ion,
 angylion, a'i holl gedyrn :
 Ei lân orchymynion ef a wnewch,
 a'i lais gwrandewch yn drachwyrn.
 21 Bendithiwr chwi yr Arglwydd Ner,
 ei luodd tyner tirion :
 Ei 'wyllys gwnewch, canlynwch wir,
 chwylwr ei gywir weision.
 22 Bendithiwr chwi yr Arglwydd nef,
 ei hell waith ef sy hylwydd :
 Ym mhob man oll o'i drefn a'i hawl,
 O' enaid, mawl di'r Arglwydd.

PSALM CIV.

F Ynaiad, mola'r Arglwydd Dduw,
 O' f' Arglwydd, Dduw y mawredd.
 Mawr wyt, gogoniant a gai di ;
 ymwiagi ag anrhyydedd.
 2 Megis ei ddillad, y gwïg fo
 am dano y goleuad :
 Rhudd y e'i gylch yr wybâr dàn,
 yn llydan, fel llen waftad.
 3 Ar ddeifr rhoes fail ei 'frefyll cau;
 gwnaeth y cymmlau iddo
 Yn drwn olwynog : mae ei hynt
 uwch esgyll gwînt yn rhodio.
 4 Gwnaeth bob chwythad iddo'n gennad,
 gogonegd y ffurfaen :
 A'i weinidogion o ffiam dàn
 a wibian 'rhîd yr wybren.
 5 Cref y rhoes fail y ddaear grop,
 fel na syfl hon oddiyno :
 Yr hon a bery, fel y rhoes,
 o oes i oes heb figlo.

PSALM CIV, CV.

6 Tydi (Dduw) a ddilledaist hon
 à'r eigion yn fantellau:
Ac oni bai dy ddeheu-law,
 a'i'r deifr uwchlaw y bryniau.

7 Gan dy gerydd maent hwy yn ffo,
 fel pan y synio taran:
 Trwy fraw a brys ar hýd y ddol
 y deifr i'w hol a lithran.

8 Weithiau y codai'r deifr yn frys;
 weithiau fel glyn pannylent,
Lle' trefnai stiddyn hanwl cau;
 ac weithiau y gorphwyfent.

9 Gofodaist derfyn lle'r arhont,
 ac fel nad elont drosto:
Ac na ddelont hwy fyth ar lawr
 y ddaear fawr, i'w chuddio.

10 Rhoes Duw ffynnon i bob afon,
 a phawb a yfant beunydd:
Arhed y ffrydau'r hýd y glyn,
 a rhwng pob brýn a'i glydd.

11 Yfant yno 'niseiliaid maes,
 a synod myng-lacs gwyltiant,
Heb ymadael à llawr y nant,
 hyd onid yfant ddigon.

12 Ac adar awyr dont ger llaw,
 i leisiau rhwng y coed ydd:
Yn canu 'fawr o bren i bren,
 cethlyddiaeth lawen ufudd.

13 Dwfr ar ffynyddoedd lle ni ddaw,
 fo wlych à gwlaw oddiarno:
A'r gwaitiad dir efe a'i gwlych,
 bob grwn a rhych i ffrwytho.

14 Parod i'r gwellt dyfu, wrth raid
 aniseiliaid: a'r llyniau,
Erd a i ddyn; lle rhoes, o'r llawr,
 ymborthiant mawr rhag angau.

15 A gwin llawena calon dýn,
 ag olew tywyn wyneb:
A bara nerthir calon gwr,
 mewn cyflwr digonoldeb.

16 Preniau'r Arglywydd, o fugh llawn,
 o'i unig ddawn y tyfan:
Sef y coed cedrwydd brigog mawr,
 a roes e'n llawr y Liban.

17 Lle mae nythod yr adar mân
 mewn premiau gian cadeirn:
Lle, mewn ffynnidiwyd gwyfwyd glyn,
 mae tý'r aderyn trwyniñ.

18 Y mynydd uchel, a'r bryn glas,
 yw llwybr y danas fychod:
Ogof y doligraig a wna les,
 yn lloches i'r cwningod.

19 Fe roes i'r lleuad ei chwrs clau,
 a'i chyfnewidau hefyd:
A'r haul o amgylch y byd erwn,
 fo edwyn hwn ei fachlud.

20 Tywyllwch nos a roed, wrth raid,
 i swyffiliad y coed ydd:
Lle llewod rhwani am gael maeth
 gan Dduw, yiglyfaeth beunydd.

22 A chwedi cael yr ymborth hyn,
 pan ddîl haul attyn' unwaith,
 Ymgasglant hwy i syn'd i'w ffau,
 ac i'w llochesau, eilwaith.

23 Y pryd hwn cylyd dýn i'w waith,
 ac i'w orchiwyliaeth efigud:
Ac felly'r erys dan yr hwy,
 lle' caiff yn hwy ei fywyd.

24 O Dduw, mor rhymedd yw dy waith,
 o'r synwyr berfath dradoeth!
Gwnaetholl bob peth à doethder dawn,
 a'r tir fy lawn o'r gyfoeth.

25 A'r llydan for, y deifr ym mysg,
 lle aml yw pyg yn lleemain:
Lle yr ymlugant, ris yr ôd,
 bwythfliod mawr a bychain.

26 Yno yr à y llongau glân
 dros y Lefiathan heibio,
Yr hwn 'o fodaist di, lle mae
 yn cael ei chwarae ynddo.

27 Hwylt oll ddfgwyliant, yn ei bryd,
 am gael oddiwrthyd borthiant:
I gael dy rodd, ymgasglu'nghyd,
 ie am eu bywyd, byddant.

28 Duw, pan agorech di dy law,
 oddiyno daw daioni:
Pob anifail, a phob rhyw beth,
 a ddaw yn ddifeth ini.

29 Pan guddiech di dy wyneb-pryd,
 a chaiglu d'yspryd allan:
Crynant, trengant, ac ant i'w llwch,
 mewn diwedd trwch a thrwitan.

30 Duw, pan olynguech di dy rad,
 fel rhoedi cread newydd,
Ymodd hyn wyneb yr holl dir
 a adnewyddir beunydd.

31 Yr Arglywydd gogoneiddus sydd,
 trwy fawr lawenydd, bythoedd:
Yr Arglywydd yn ddiua a fodd
 orfoledd yn y nefoedd.

32 Ein Duw or nef a edrych ar
 y ddaear, a hi 'ddychryn:
Os cyffwrdd à'r mynyddoedd draw,
 y mwâg a ddaw o honyn'.

33 Canaf i'r Arglywydd yn fy myw:
 canaf i'm Duw tra fyddwyf:
34 Mi a lawenâb yn fy Ion;
 bydd ffyddlon hyn a wnelwyf.

35 Y trawfion oll o'r tir ant hwy;
 ni bydd mwyl annwylion:
Fy enaid, mola Dduw yr rhodd:
 mae hyn wrth fodd fy nghalon.

PSALM CV.

CLLODFORED pawb yr Arglywydd nef,
 ar ei enw ef y gelwch:
A'i weithredoedd ym myig pobloedd
 yn gyhoedd a fynegwch.

2 Cenwch ci gerdd, clodforwch hwn,
 a'i diddin ryfeddodau:

3 Y rhai a gais ei enw (y Sant)
 llawenant à'u calonau.

4 Ceisiwch yr Arglywydd, a'i nerth mawr,
 a'i fodd bob awr yn rhadlon:

5 Cofiwch ei holl ryfeddodau,
 a barn ei enau cyhon.

6 O had Abraham ei was fo,
 o feibion Iago'r ethol:

7 Ef yw ein Duw, a'i farn ef aeth
 dros holl diriogaeth yfodol.

8 Bob amser cofiodd ei gyngrair,
 ei a'i'r, a'i rwym ammodau,

9 Ag Abraham, Ifac, a'i hil,
 a mil o genhedaethau.

10 Fe rocs i Iago-hyn yn ddeddf,
 ac yn rwym greddf dragwyddol:

11 Ac i Ifraël y rhoes lân
 wlad Canan yn gartrefol.

12 Pan oedd yn anaml-iawn eu plaid,
 a hwy'n ddfieithriaid ynddi:

13 Ac yn rhodio o'r wlad i'r llall,
 yn dioddef gwall a chyni:

14 Lleiteirodd iddynt gam yn dynn:
 o'r achos hyn, brenhinoedd

P S A L M C V , C V I .

A geryddodd ef yn eu plaid;
a'i air a gaid yn gyhoedd.

15 A'm Henneiniog na chyffyrrddwch;
na ddrygwch fy mhrophwyd;

16 Galwodd am newyn ar y tir;
yn wir dug fara ' honi.

17 O flaen ei blant y gyrrodd ras;
Joseph yn was a werthwyd:

18 Ar ei draed a rhoed haearn tyn;
mewn gefyn y cyfuddiwyd.

19 Gwifgodd y gefyn hyd y bysw,
nes i air Duw amferu:

Trwy Dduw y casas ef ryddhâd,
a phrifid, er ei garu.

20 Yna 'gyrrwyd i'w gyrcha fo
ger bron hen Pharo frenhin:

Ac y gollyngwyd ef ar led
o'i gam gaethiwyd ryflin.

21 O hyn ei ofod ef a wnaeth
yn bennaeath ar ei deulu,

Ac o'i holl gyfoeth ef, a'i wladd,
ys da farhâd oedd hyunny;

22 I ddyfgu rheolwyr ei lys
ei 'wyllys a'i foddiondeb:

I fforddio henuriaid y wladd
yn waftad mewn doethineb.

23 Daeth Israël i'r Aipht, tir Cam,
lle'r oedd yn ddinam efron:

24 Lle llwyddodd Duw hil Iago bach
yn amlach nâu' u cefcione.

25 Yna y troes eu calon gau
i lwyv gasau ei bobloedd:

I'w weision ei i wneuthur (twyl),
a llid (nid ammhwyl) ydoedd.

26 Duw gyrrodd Foesen, ei was hen,
ac Aron llén dewifol,

27 Yn nhir Ham i arwyddocâu
ei nerth a'i wyrthiaw nodol.

28 Rhoes Duw dywyllwch dros y wladd;
er hyn ni chad uffud-dod:

29 Eu dyfroedd oll a droed yn waed,
a lladd a wnaed eu pyfod.

30 I'w tir rhoes lyffaint, heidian hyll
yn 'tfeffyl eu brenhinoedd:

31 Daeth ar ei air wybed, a llau,
yn holl fannau eu tiroedd.

32 Fo lwlwiodd arnynt genlyfsg mân,
a'u tir â thân a yfodd:

33 Eu gwinwydd a'u fflifywydd mad,
a choed y wladd, a ddrylliodd.

34 Ceiliog rhedyn, a lindys brwd,
yn difa cwud eu meufydd:

35 Uwchlawn rhif, trwy yd, gwellt, a gwair;
a hyn trwy air Duw Ddofydd.

36 Cyntaf-anedig pob pen llwyth,
a'u blaenffwyth, ef, a d'rawodd,
Yn mhob man trwy holl dir ei gas;
a'i bobl o'r ras a gadwodd:

37 Ac a'u dug hwyn yn rhŷdd mewn hedd,
o'w inedd eu cefcione,
Heb fod o honyni un yn wan,
ag aur ac arian ddigon.

38 A llawen fu gan wyr y wladd,
o'r Aipht pan gad eu gwared;
Daeth arnynt arwyd y llaw gref
a ddaeth o' net i wared.

39 Rhoes Duw y dydd gwmwliuwrh ben;
fel mantell wen y toodd:

A'r nos goleuodd hwyn y thân;
fal hyn yn lân y t'wyfodd.

40 Fe a roes iddynt, ar y gair,
gig feb-lair i'w boddioni;

A bara, o'i orchymyn ef,
a ddaeth o'r nef i'w porthi.

41 Holltodd y graig, daeth deiffr yn llif,
fel pe baent brif afonydd:

Cerddodd yr hedif, a rhoes wlych
'rhŷd pob lle sych o'r gwledydd.

42 Coifo a wnaeth ei air a'i ras
i Abram ei was ffyddlon:

43 A thwyr fawr nerth, yn rhŷdd o gaeth
y gwnaeth ei ddewlilion.

44 Tir y cenhedloedd iddynt rhoes,
a'u llafur troes i'w mceddiant:

45 Er cadw ei air a'i gyfraith ef,
rhwch hyd y nef ei foliant.

P S A L M C V I .

M OLWCH yr Arglwydd, can's da yw;
moliennwch Dduw y Llywydd:

Oblegid ei drugaredd fry
a bery yn dragwydd.

2 'R Arglwydd pwyl all draethu ei nerth,
a'i holl dirion-fenth foliant?

3 A wnel gyflawnwr gwyn eu byd,
ei farn i gyd a gadwant.

4 O Arglwydd, cofia fi dy was,
yn ol dy ras i'r eiddod:

Ymwl â mi, i'm cyfudd caeth,
â'r iachawdwriaeth barod.

5 Fel y gwelwyf, ac y chwarddwyl,
wych urddas d'etifeddiaeth:

Ac y cyd-ganwyf fawl un dôn
â'r ddewlifolion odaeth.

6 Pechod, camwedd, ac annoethedd,
a wnaethom gyd â'n tadau:

Ef a gaed arnom ormod gwali,
heb ddeall dy fawr wyrthiaw.

7 Yngwlâd yr Aipht, wrth y mor coch,
yn gyndyn groch anufudd:

Heb goho amled fu dy ras,
haeddafom atgas gerydd.

8 Etto, er mwyn ei enw ei hun,
Duw Cun a ddaeth i'n gwared:

I beri i'r byd gydnabod hyn,
ei fod et cyn gadarned.

9 Y ddfnfor coch, a'i ddyfrllyd wlych,
a wnaeth e'n sych â'i gerydd:

Trwy ddyfnder eigion aent ar frys,
fel myn'd 'rhŷd yfyls mynydd.

10 Fel hyn y dug hwyntr wrwedd draw
o ddyllwyl eu cefcione:

Ac y tywyfodd ef ei blant
o feddiant eu gelymion.

11 Y deiffr a guddiodd yr Aipht ryw;
nid oedd un byw heb foddi:

12 Yna y credent i'w air ef,
a'i gerdd hyd nef ac'n wiñgi.

13 Er hyn, dros gof, mewn amser byr,
y rhœnt ei bybyr wyrthiaw:

Hch. sefyll wrth air un Duw Ior,
na'ngyngor, na'i ammodau.

14 Ond cododd arnynt chwant a blys
yn nyrys yr anialwch:

Gan demtio Duw a rheibus fol
ynganol y diffeithwch.

15 Rhoes iddynt lenwi eu holl flys;
rhœs annhyccianus aifwydd:

16 Lle digint Fofes wrth ei chwant,
ac Aron, fan yr Arglwydd.

17 Egorai'r ddaear yu y man,
a llyngcái Ddathan ddybryd:

Ac a gynhuliodd i'r un llam
holl lu Abiram hefyd,

PSALM CVI, CVII.

18 Ac yn ei ddig ennynodd tân
yn fuan yn eu canol :
Llosgi y rhain, eu terfyn fu,
yn ulw, y llu annuwiol.

19 Yn Horeb gwnaethant dawdd-lun llo,
ac iddo ymgrymماfانت :

20 I lun llo, a borai wellt mân,
y troi'an' eu gogoniant.

21 Anghofient wyrthiaw Duw ar hynt,
(a f' afa gynt Achubwr)

22 Yngwlâd yr Aiph, mor coch, tir Ham)
heb feddwl am eu cyflwr.

23 D'wedodd mai eu difetha 'wnai,
ou'i bai i'w was Moeien,
Trwy sefyll o'i flaen i'w lid maith,
droi ymaith eu drwg ddilen.

24 Dirmgent hwy y prydferth dir,
ac i'w air gwir ni chredent :

25 Ond yn eu pebilly grwgach tro,
ac arno ni wrandawent.

26 Yno dyrchafodd Duw ei law,
i'w cwym paw trwy' anialwci :

27 'Rhŷd tiroedd, a phobloedd anghû,
i'w tanu mewn di'fyrweli.

28 A Baal-peor aent ynghyd,
ymgredu i gyd ag efo :
Ebyrth y meirwon a fwyti'ent,
a Duw a roddeint heibio.

29 Fal hyn digiafant f' Arglywydd Dduw
a chyfryw goeg ddych' mygion :
Yntau anfonodd bla'n eu myig;
fal dyna derfysig greulon.

30 Yna cyfododd Phinehes,
mewn cyflawn wres i ddial :
A phan roes hwn ei fara yn dda,
Duw ar y bla roes attal.

31 A chyfrifwyd y weithred hon
yn weithred gyfion ynddol,
O oes i oes (trwy air Duw Ior)
pan ddelai son am dano.

32 Ac wrth lân dwfr Meriba gynt,
yno cyfröynt gynnen :
Lle digient Dduw a'u crasder fraeth;
am hyn bu'n waeth i Foeien.

33 Wrth gythrudo y'fryd y fant,
hwy a barafant héfyd
I'w enau draethlu gair arfai,
a'r na pherthynai i dd'wedyd.

34 Ni ladden chwaith bobloedd y wlad,
wrth archiad Duw y lluoedd :

35 Ond ymgymmyfug a hwynt yn gu,
a dyfug eu gweithredoedd.

36 Gwafanaethu eu duwiau gau,
y rhai fu faglau iddyn :

37 Abertiu eu plant, yn fab, yn ferch,
o ferch i'r cythraul eilun.

38 A thywalltafant wirion waed
dan drâed gau-dduwiau Canan;
Y tir (wrth abertiu eu plant)
a gwaed llygrafant weithan.

39 Felly o'u gweithredoedd eu hun
yn un ymhalogafant :
Putteinio wrth eu cwrs a'u bryd,
ac felly cyd-lygrafant.

40 Wrhynt ennynodd Duw mewn dig,
am hyn, a fwyng gyfiro :
Cas a ffiadd felly yr aeth
ei etifeddiaeth gando.

41 O'r achos hwn eu rhoddi a wnaeth
dan bob cei hedlaeth gyndyn,
Mewn cyflwr cas y etiron blaed,
a'u cas yn feithraid aryn'.

42 Eu gelynion aethant yn ffroom,
a'u llaw fu drom a fwyng :
Felly y daroifingwyd hwy,
a mwyfwy fu eu ditmug.

43 Mynych-waredodd Duw ei blant,
hwy a'i digiafant yntau
A'u cwrs eu hun : daeth cyfudd hir
am waith eu henwir felau.

44 Pan welai aryn' ing na thrais,
fo glywai lais eu gweddi :

45 Gan gofio'i air, rhoi nawdd a wnaeth,
o'i helacth fawr ddaioni.

46 A throi yn drugorog a wnaeth
y gwyr yn gaeth a'u cludynt :
Y rhai y b'afai 'n fawr eu cas,
cael mwy cymmwynas ganddynt.

47 Achub ninnau o blith y rhain,
i arwain d'enw hyglod :
O Arglywydd Dduw, cymhell ni'n gu
i orfodd ynod.

48 Duw Itrâel bendigaid fydd,
yn dragwydd Jehofo :
A d'weddei y holl bobl, Amen;
molwch Dduw llén Gorucha'.

PSALM CVII.

MOLWCH yr Arglywydd, can's dâ yw;
molienwch Dduw ein Llywydd :
Oblegid ei drugaredd frys
a beryn y dragwydd.

2 Y gwaredigion canent fawl
i Dduw, gerdd nodawl gyffon :
Y fawl' achubwyd, caned hyn,
o law y gelyn creulon.

3 A gasglodd bedwar-ban byd,
dowch chwi i gyd ganeuau :
O dir y dyrain dowch mewn hedd,
gorllewin, gogledd, deau.

4 Trwy yr anialwch, wyrdrasw hynt,
y b'afant gynt yn crwydro
Allan o'r ffordd : heb dref na llan,
lle caent hwy fan i drigo.

5 Trwy newyn, syched, bu'r daith hon,
a'u calon ar lewygu :
6 Ar Dduw y galwent y pryd hyn,
pan oeddyn' ymron trengu.
Yna eu gwared hwynt a wnaeth
o'u holl orthrymgaeith foddion :

7 'Rhŷd yr iawn ffordd fe'u dug mewn hedd
i dref gyfannedd dirion,

8 Addefant hwythau ger ei fron
ei fwyntion dragareddau :
Ac er plant dynion fel y gwnaeth
yn helacth ryfeddogau.

9 Ddiwallu honaw einioedd dŷn
rhag newyn, a rhag syched :
Ac o'i fawr ras eu caldw i gyd,
pan oedd y byd yn galed;

10 Y rhai mewn tywyllwch a drig,
ynglyf god llewys angau,
Yn rhwym mewn nychedd, ac mewn bâr,
a heyrin ar eu fodlau.

11 A hyn ar herwydd iddynt fod
mewn anufudd-dod eithaf,
A llwyr ddiflwyd gair Duw Ior,
a chyngor y Goruchaf.

12 A thrymder calon cwmpwyd hwy ;
nid oedd neb mwy a'u cododd :

13 Ar Dduw mewn ing y rhoisan' lef ;
ac yntef a'u gwaredodd.

14 Ef a'u gwaredodd hwynt o'u drwg,
lef o dywyllwg caethglud :

O gysgod

P S A L M C V I I , C V I I I , C I X .

O gyf god angau eu rhyddhâu,
a thorn' rhwymau hefyd.

15 Addefant hwythau ger ei fron
ei fwynion drugareddau:
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.

16 Can's y pyrth pres torrodd yn chwyrn,
a'r barau heiyrn hefyd:
17 Am eu bai a'u camwedd, yn wir,
y poenir y rhai ynsyf.

18 A hwynt yn 'laru ar bob bwyd,
fe'u dygwyd ar byth angau.

19 **Ar** Dduw mewn ing y rhoisant lef;
achubodd ef hwynt hwythau:

20 Gan yrur ei air i'w hiachhâu,
ac i'w rhyddhâu yn fuan:
A bwnt à i' air tynnau a wnaeth
o'u methedigaeth allan.

21 Addefant hwythau ger ei fron
ei fwynion drugareddau:
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.

22 Aberthant hefyd aberth mawl
i'w ongoneddawl Fawredd:
A mynegant ei waith a'i wyrth,
yn ei byrth, mewn gorfoedd.

23 Y rhai ant mewn llongau i'r don,
a'u taith uwch mawrion ddyfreodd,
24 A welant ryfeddodau'r Ion,
a hyn mewn eigion moroedd.

25 A'i air cyffro dymheilcoedd gwŷnt,
y rhain a godynt donnau

26 Hyd awyr fry, hyd eigion llawr,
ac oin bob awr rhag angau.

27 Gan ysgwyd a phendroi, fel hyn,
dull meddywŷn, synnai arnynt:

28 **Ar** Dduw mewn ing y rhoisant lef;
daeth ef a chymorth iddynt.

29 Gwnaeth è'r ylorm yn dawel dêg,
a'r tonnau'n osleg gwaifad:

30 Yn llawen ddistaw doen i'r lan,
i'r man y bai 'dymuniad.

31 Cyffesent hwythan ger ei fron
ei fwynion drugareddau:
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.

32 Holl gynnulcieid a ei bobl ef
clod Duw hyd nef dyrchafant:
Holl gistedd ydd pennathaith hen
yr llawen a'i molianuant.

33 Y ffrydau'n ddyrys dir a wnai;
fe sychai ddwfr lle tardo:

34 A thir ffirwythlawn a wnai'n ddi-ffirwyth,
lle trig drwg dylwyth ynddo.

35 Troes yr anialwch yn llyn glas,
a'r tir cras yn ffynhonnnydd:

36 Lle gwai ef drigfan i'r gwael ddyn,
i dorri 'newyn unenyd.

37 Lle'yr hausant faesydd glân,
a llawer gwinllan dyner;
Y rhai a roddant lawnder ffirwyth,
a chnydwyth, yn ei amfer.

38 Can's cynnyddafant hwy gan wlih
grafol fendifth un Duw. Cun:
A u hanifeiliaid, hyfp a blith,
rhoea yn un fendifth arnynt.

39 Daeth caethder gwedi hyn i gyd,
a drygyd, er eu goftwng:
Gadawodd eu gorthrymuu a'u plau,
cawfiant flinderau teilwng.

40 Eu dirmyg ar y beilchion troes,
ac ef a'u rhoea i grwydro.

Mewn d'ryfini, heb lun ffordd i'w chael,
lle buant wael eu gortho.

41 Yna rhoes y tlawd i well fri;
dug o'r trueni allan:
Gan lwyddo i deulu, a'i holl blaidd,
fel gefaid wrth y gorlan.

42 Y rhai cyfawn a welant hyn,
a chanddyn' bydd yn hyfryd:
A'enwir ceuir ei ddwy en
ar ei gynfigen fawlyd.

43 Pa rai sy ddoeith i ddeall hyn,
fe roddir iddyn' wybod
Faint yw daioni f' Arglywydd pu':
wrth hyn y can' gydnabod.

P S A L M C V I I I .

P AROD yw fy nghalon (O Dduw)
O parod yw fy nghalon:
Canaf it' a datganaf wawd
o fawl fy nhafawd ffyddlon.

2 Daffro dafod, a daffro dant,
a chan ogont aeuonydd:
Y nabl a'r delyn yn gytun;
deffrôf fy hun ar las-ddydd.)

3 Mawl iti, f' Arglywydd, pan ddeffrôf,
a rof ym myf y bobloedd:
Ac chlodfori dy enw a wnaef
lle amlaf y cenhedloedd.

4 Can's cyrhaeddyd y mae dy ras
hyd yn neyrras y nefoedd:
A' thwirionedd di hyd at len
yr wybren, a'i therfynoedd.

5 Ymddyrrcha, Dduw, y nef uwchlaw,
oddiynto daw d'arwyddion:
Ac bydded dy ogont a'r
y daear a'i thrigolion.

6 Fal y gwaeder, trwy hon hwy,
bob rhai o'r anwyl ddyfynion:
Ac achub hwynt à'r law ddehau,
a gwrandro finnau'n ffyddlon.

7 Yn ei fanfetiddwydd d'wedodd Duw,
Llawen yw fy nghyfammod:
Mi rannaf Sichem' rhŷd y glyn;
meluraf ddyffryn Succod.

8 Myfi biau y ddwy dreftâd,
set Gilead a Manasse:
Ac Ephraim yw nerth fy mhen,
a Judah wen f' anneddle.

9 Ym Moab ymolchi a wnaef;
dros Edom taflaf f' eigid:
Ac chwarddedd Palestina gaeth;
ei chwertyn aeth yn rhybrid.

10 Duw, pwy a'm dwg i'r ddinas gref?
pwy a'm dwg i dref Edom?

11 Er it' ein gwrtiod, pwy ond ti,
O Dduw, a'mleddi drofom?

12 O unig Dduw, bydd in' yn borth;
mae'n ofer cymorth undyn:

13 Yn Nuw y gwnawn wrolaeth fawr;
fe fathr i lawr ein gelyn.

P S A L M C I X .

O Dduw, fy moliant i na thau:
2 Can's genau'r annwylion,
A'u tafad twylgar, a'u safn rhwth,
arnaf fy'n bygwith digon.

3 Daethant i'm cyrch à geiriau cas;
rhoeni ddfilas fen anynad:

4 Fal hyn ym' talent ddrwg dros dda;

5 A chas a ga' am gariad.

PSALM CIX, CX, CXI.

Ac fel yr oedd ynt hwy fallyn
 i'm herbyn wedi codi,
Fy wnech attad ti a drois,
 ac arnat rhois fy ngwedi.
Bid Satan ar ei ddehau-law,
 i'r fwydd y daw yn barod:
A phan roer harn, yn euog boed,
 a'i weddi troed yn bechod.
Bo 'i oes yn fær, ac yn ddilwydd,
 a'i fwydd arall i'w chym'r yd:
Poed yn amddifaid y bo 'i blant,
 a'i weddw yn fethiant hefyd,
A boed ei blant yn crwydro byd,
 i gym'r yd mân gardoed:
A cheifiant hyn 'rhŷd dyrys dir,
 lle byddo hir eu prydian.
Yu rhwyd y ceisfad ei ddâd syrth,
 a'i lafur pyrth ddeithriad:
Na ddêl iddo nawdd am ei fai,
 na chwaith i'w rai amddifaid.
Doed distryw dial ar ei hil,
 a'i eppil a ddileir:
Am bechodaui ei dad a'i fam,
 y caiff ei lam ryw amser.
A bydded hyn i gyd ger brôn
 yr Arglwydd gyfion farnwr,
 Yr hwn a'i torro, fel na bo
 mwy goho ei anghywir.
Eriod ni cheifiodd wneuthur hedd,
 na thrugaredd i ddyn gwan:
Ond erlid tlawd a'r ifel radd,
 a cheisio lladd y truan.
Hoffodd felldith, a hi a ddaeth;
 ac fel y gwnaeth, bid iddo:
Cafodd fendiff, ac ni chaf,
 ond pell yr ai oddiwrtho.
Gwifodd felldith fel dilad gŵr,
 a daw fel dw'r i'w galon:
 Fel olew doed i'w efgyrn fo,
 hyd oni chaffo ddigon.
Ar felldith bid i'w gylch yn dynn,
 fel yn ddilledyn iddo:
Ai gwisgo hi bid iddo'n dasg,
 fel gwregys gwaig am dano.
A hyn gan Dduw a gaf yn dâl,
 i'r gelyn gwammal enbyd,
A dd'wet o neu a wnelo gam,
 neu niweid am fy mywod.
Dithau, Dduw, er mwyn d'enw, gwna;
 herwydd mai da d'ymwared:
Gwna dy drugaredd a myfi,
 a bryia di i'm gwared.
O herwydd tlawd a rheidus wylf,
 a dirfawr glwyf i'm calon:
Symudiaid cyigod a fai'n ffo.
 byn er na welo dynion.
Mor anfedylog yw fy 'stad
 a'r mudiad gellog rhedyn:
Fy nghnawd yn gul, fy ngliniaw'n wan
 a ffigan', o dra newyn.
Gwarth wylf i'm cas yn fy ngwael dôr ych;
 a hwnt, wrth edrych arnaf,
Am diyllyrent, dan dros tro,
 a than bensiglo attaf.
Cymorth di fi, Arglwydd fy Nuw;
 cadw fi'n fyw â' th nodded:
Fel y gwyper mai gwaith dy law
 yw'n lles a ddaw i'm gwared,
Mellidhiant, nac eirachant hwy;
 dod fendiff fwy i minnau:
Bid gwarth i'm gwrlhwynedwyr cas,
 gorfoedd i'th was dithau.

A gwARTH a gw'r adwydd gwisger hwy,
 ac fwyfwy y dêl attynt:
A mantell lacs, o g'wilydd mawr,
 gwifg di hyd lawr am danyst.
Ond fi, gan ddiolch i'm Ior maw,
 a'm genau mawl a ganaf:
A rof glod i'w enw cu,
 lle bytho'r llu yn amlaf:
O herwydd ar ddeheulaw'r tlawd
 y saif ddydd brawd yn gefnog,
 I gadw ei enaid ef yn gu,
 rhag ei farnu yn euog.

PSALM CX.

D'Wedi'r Arglwydd wrth f' Arglwydd mau,
 Ar fy llaw ddehau eistedd,
 Nes rhoddi'r rhai a gain dy waed,
 yn fainge draed it', i orwedd.
R Arglwydd denlynn ffwrdd y nerth
 o ddinans fawrwerth Seion:
 Pan lywodraethch yn eu myfg,
 gwna derfyg ar d'elynion.
Yn nydd dy nerth dy bobl a ddaw
 ag aberth llaw'n 'wyllysgar:
 Yn fanctaidd hardd daw'r cynnrych tau
 o wlith y borau hawddgar.
Yr Arglwydd tyngodd, ac ni wad,
 Ti fy'n Offeinad bythol,
 Wrth urdd Melchisdec odd' fry,
 a bery yn dragwyddol.
Yr Arglwydd ar dy ddehau law
 brenhinoedd draw a friwa:
 Yn nydd ei ddig gwna'n archollion
 frenhinoedd cryfion, medda'.
Ar y cenhedloedd rhydd farn iawn,
 a'u gwlad gwna'n llawn celanedd:
A llawer pen, dros wledydd mawr,
 a dyr i lawr yn unwydd.
O wir frys i'r gyflafan hon,
 fe yf o'r aion netaf'
A galgo ar ei ffordd yn rhwydd;
 a'r Arglwydd a'i dyrchaf.

PSALM CXI.

CLODFORAF fi fy Arglwydd Ion,
 o 'wyllys calon hollo,
 Mewn cynnuleidfa ger eu bron,
 mewn tyrfa gyfion rasol.
Mawr iawn yr gwyrthiau'n Harglwydd ni,
 hyfrys i'w bawb a'i hoffant:
Ei waith a'i iawnder pery byth,
 a'i wehelyth ogoiant.
R Arglwydd a wnaeth ei goffau,
 am ryfeddodau nerthol.
Can's Arglwydd noddafawr yw i ni,
 llawn o dofturi rasol.
Ei bob rhai a'i hofnant ef
 rhydd gyfran gref at fywyd:
Ac yn dragwydd y myn fod
 cof o'i gyfammod hefyd.
Mynegodd ef i'w bobl i gyd
 gadernyd ei weithredoedd:
A rhoddi iddynt hwy a wnaeth
 'tieddiaeth y cenhedloedd.
Gwirionedd a barn ydyw gwaith
 ei ddwy law brrifath efo:
Ai orchymion sy ffyddlon iawn;
 a da y gwnawn eu gwrando.
Yrhai'n sy gwedi eu sicrhau
 dros byth yn ddecdafau cyfion:
 Gwedi cu gwneuthur hwy mewn hedd,
 a thrwy wirionedd union.

PSALM CXI, CXII, CXIII, CXIV, CXV.

9 Anfonodd gymmorth i 'w bobl ef,
cyfammod gref safadwy:

Archoddi hyn; bo i 'w enw fawl,
faneteiddiawl ac ofnädwy.

10 Dechreuaud pob doethineb ddofn
i bawb, yw ofn yr Arglywydd:
Da yw deall y fawl i 'g gwyliau,
a'i ofn a fai'n dragwydd.

PSALM CXII.

D Edwyddol yw, mewn buchedd dda,
y fawl a olna'r Arglywydd:

A'i orchymynion anwyl ynt;
bydd iddo helyst hylwydd.

2 Ei had fydd nerthol yn y tir;
bendithir hil rhai union:

3 Golud a chyfoeth yn er dy,
dros byth, y pery'n gyfion.

4 Yr union, yn y tywyll cau,
caiff fod i olau weled:
Yttyriol, a thofturiol iawn,
a chyflawn, fydd ei weithred.

5 Gwr da a fydd trngarog fywn;
rhydd echwyn a chymwynys:
A'i air mewn pwylly a barn a rydd,
a'i weithred fydd yn addas.

6 Ni 'sgogir byth y cyflawn; gwna
ei goffa yn dragwydd:

7 A chalon ddiifigl, ddywys, ddiofn,
a fail ddofn yn yr Arglywydd.

8 Hwn yn nerth Duw diolnog fydd,
ac ateg fydd i 'w galon:
Hyd oni chaffo, trwy lawn wýs,
ei 'wyllys o'i elynion.

9 Rhannodd a rhoes i'r tlawd yn hý
byth pery ei gyflawnedd:

A chlynder ei goron, yn wir,
drychfer mewa gogoneidd.

10 Yr anwir edrych; i'r fromma o ddig,
trwy ffyrngi yigyrngiad:
Yr annwyl a dawdd; fal hyn
fydd terfyn eu dynuniad.

PSALM CXIII.

C HWI weision Duw, molwch yr Ion,
Molwch ei enw a llafar dón:

2 Bendigaid fydd ei enw ef.

3 O godiaid haul hyd faciliad dydd,
Mawr enw yr Ion molianus fydd,
yn y byd hwn, ac yn y nef.

4 Dyrchafodd Duw uwch yr holl fydd,
A'i foliant aeth uwch nef i gyd.

5 Pwy fy gycyflybi'n Duw ni?

Yr hwn a breiwl yn y nef,

6 I'r ddaear hon darostwng ef,
gwelef ei cam, clyw ef ei cri.

7 Yr hwn fy'n codi i'r tlawd o'r llwch,
A'r rheidus o'i ddiifylwch,

8 I'w gofod uwch pennathiaid byd,
9 I'r ammhlantadwy mae'n rhai plant,
Hil teg, a thylwyth, a llwyddiant:

am hyn molienwch Dduw i gyd.

PSALM CXIV.

P AN ddaeth Israél o'r Afon Iaith,
A thy Iago o estron iain:

2 Juda oedd ei faneteiddiwydd ef,
Israél oedd bennathiaeth Ior.

3 Gwelodd hyn, bendithiawl y mór,
a throes i 'w hol Iorddonen gref.

4 Neidiai'r mynyddoedd megis hyrdd;

A'r bryniau fel wyn llament ffyrdd;
cawfani waftad megis llawr dól.

5 Ciliait (O for) dywaid paham?
Tithau, Iorddonen lajhraidd lam,
pa'm y dadredaist dithau'n d'ol?

6 Chwychwi fynyddoedd, pa'm y ffœch

Fel hyrddod? a pha'm nad arhoech,
a chwithau, fryniau, fel wyn mân?

7 Am mai rhaid ofni Duw Iago,
8 Yr hwn sy'n troi'r graig yn llyn tro,
a'r callestr yn ffynnon dŵr glân.

PSALM CXV.

N ID i ni, Arglywydd, nid i ni,
y dodi y gogoneidd:

Ond i'th enw dy hun yn hawdd,
er mwyn dy nawdd a'th wifedd.

2 Pa'm y d'wedant a'm danat ti
y cenhedaethi estron:

A thrwy edliw hynny yn fwy,
P'le mae eu Duw hwy'r awrion?

3 Sef ein Duw ni mae yn y nef,
lle y gwaeth ef a fynnodd:

4 Eu delwau hwy, aur, arian, yñ,
a dwylaw dýn a'u lluniodd.

5 Safn heb draethu, llun-lygaid glân
y rha'i ni welan' ronyn:

6 Trwyn heb arogl, clustiau ar lled
heb glywed, y lydd ganddyn.

7 Ac i bob delw y mae dwy law,
heb decimlaw, traed heb ymmud:

8 Mae mwnwgl iddynt heb roi llais;
fal dyna ddyfais ynfyd.

9 Fel hwyn-t-hwy ydyw'r rha'i a'u gwynant,
a'r rha'i a gredant iddynt:

Am hyn ni dylai neb trwy gred
roi mo'r ymddiried arnynt.

10 O Israél, dod ti yn rhwydd
ar yr Arglywydd dy holl-fryd:

Ef yw eu nerth a'u dwg i'r lan,
eu porth a'u tarian hefyd.

11 O tý Aron, dod dithau'n rhwydd
ar yr Arglywydd dy holl-fryd:

Ef yw eu nerth a'u dwg i'r lan,
eu porth a'u tarian hefyd.

12 'Rhai a ofnwech yr Arglywydd Ion,
rhwch arno'ch union holl-fryd:

Efe yw'r neb a'ch dwg i'r lan,
eich porth a'ch tarian hefyd.

13 Duw Naf a'n coifiod, a'n a pheth
fo roes ei fendifh rhadlon:

I dý Israél rhwydd ei heddl,
ac unweidd i dy Aron.

14 'Sawl a'i hofniant, bendithiant ef;
yr Arglywydd nef camolán:

A'i enw fanet, o'r nef i'r llawr,
bendithiawl mawr a bychan.

15 Yr Arglywydd arno'ch arno'ch chwi,
a wna ddaioniamlach:

Ac a chwanega ar eich plant
ei fwyniant yn rymmu Fach.

16 Y mae iwch' fendifh, a mawr iwydd,
gan y gwr Arglywydd cyflawn:

Yr hwn a wnaeth y nefoedd fry,
a'r ddaear obry'n gyflawn.

17 Y nef, ie'r nefoedd iu chlaw,
sy yn eiddaw Duw yr Ion:

A'r ddaear, lle y prewyliant,
a roes ef i blant dynion.

PSALM CXV, CXVI, CXVII, CXVIII.

17 Pwy a folant yr Arglwydd? pwy?

gwn nad hwynt-lwyv y meirwon:
Na'r rhai a ant i' i' wedd yn rhwydd,
lle' mae dittawrwydd ddog.

18 Ond nyni, daliwn yn-ein co'
fyt fyth fendiffio'r Arglwydd:
Molwch yr Arglwydd, yn un wedd,
a mawl gyfannedd ebrwydd.

PSALM CXVI.

D A gennys wrando'r Arglwydd nef
ar lais fy llef a'm gweddi:

2 Am iddo fy nghlywed i'n hawdd,
byth archaf en nawdd imi.

3 Mae gla尤 angau i'm cynllwyn,
ym mron fy nwyn i'm bedrod:

4 Cefais ing; ond galwaf fy Ner,
i'm hoes moes dyuer gymmod.

5 Cyfion yw'r Ion, trugarog jawn;
ein Duw fy lawn o nodded:

6 Duw a gediw'r gwirion; bwm i
mewn cyni, daeth i'm gwared.

7 O f' enaid, dadymchwel o'r llwch,
tyr'd i'th lonyddwch bellach:

Am i'r Arglwydd fod iti'n dda,
sef i'th orphwyfa hayach.

8 O herwydd i Dduw wared l'oes,
a'm cadw rhag gloses angau,

Fy nhræd rhag llithro i lam drwg,
a'm golwg i rhag dagrau;

9 Yn y fydd hon, o flaen fy Nuw,
ym mylg gwyr hyw y rhodia:

10 Fel y cedais, fel tytiaus
i ar y testyn yma.

11 Yn sy ffrifit d'wedais i fel hyn;
Mae pob dŷn yn gelwyddog:

12 Ond, O Dduw, beth a wnaf i ti,
am dy ddaoniau cefnog?

13 Mi a gymmeraf, gan roi mawl,
y phiau lachawdwriaeth:

14 Ac a alwaf, er mwyn fy llwydd,
ar enw yr Arglwydd Bennæth.

14 I'r Arglwydd talaf yn forau
fy addunedau fyddlon:

Y pryd hwn, o flaen ei holl lu,
y modd y bu'n fy nghalon.

15 Marwolaeth ei faint gwerthfawr yw
yngolwg Duw; O cynydd:

16 Dy was, dy was wyf, mewn diwyng,
mab dy forwynig uttued.

17 Dattodait fy rhwymau yn rhŷdd;
fy offrwm fydd dy foliant:

Enw'r Arglwydd nad a o'm co';
i hwnnw bo gogniant.

18 I'r Arglwydd bellach tala'n frau
fy addunedau cyfion:

19 Yng Nghaer-Salem, dy sanctaidd dŷ,
o flaen dy deula fyddlon.

PSALM CXVII.

O Cenwch fawl i'r Arglwydd nef,
molienwch ef, genhedloedd:

Molwch ei enw ef trwy'r byd,
chwithau i gyd y bloedodd.

2 Am ei fod in i yn dda iawn,
yr Arglwydd llawn trugaredd:

A'i air ef fydd yn parhau byth;
sef ei ddilysh wirionedd.

PSALM CXVIII.

MOLWCH yr Arglwydd; can's da yw
molianu Duw y Llwydd:

O herwydd ei drugareddau
fydd yn parhau'n dragwydd.

2 D'weded Israël, Da yw ef,
a'i nawdd o nef ni dderfydd:

3 D'weded ty Aron, mai da yw
trugaredd Duw'n dragwydd.

4 Y rhai a'i hofnant ef yn lân,
a ganan' yr un cywydd:

Rhon' i'w drugaredd yr un glod;
sef ei bod yn dragwydd.

5 I'm hing gelwais ar f' Arglwydd cu;
hawdd ganddo fu fy nghlywed:
Ef a'm gollyngodd i yn rhŷdd,
o'i lân dragwydd nodded.

6 Yr Arglwydd sydd im, gyd a mi;
nid rhaid im' ofni dynion:

7 Yr Arglwydd sydd iñghyd a mi,
er cospi fy ngelynion.

8 Gwell yw gobeithio yn Nuw Cun,
nag mewn un dŷn o'r aplaf:

9 Gwell yw gobeithio yn yr ion,
nâ'r tywylogion peniar.

10 Doed y cenhedloedd arna'i gyd,
a'u bryd ar wneuthur artaith:

Ond, yn enw y gwir Arglwydd Naf,
myf a'u torraf ymath.

11 Daethant i'm cylch ogylch, i'm cau,
ac ar berwylau diffaith:
Ond, yn enw yr Arglwydd Naf,
myf a'u torraf ymath.

12 Daethant i'm cylch fel gwenyn mân,
fel diffiodd tân mewn goddaith:

Yn enw yr Arglwydd, yr wyf fi
yn eu diffioddi ymath.

13 Fy nghafoddyn, gwthiaist atta'n gryf,
i gefiso gennys fyrthio:

14 Duw a'm cadwodd, sef Ion fy ngrym,
fy iechyd ym', ac efo.

15 Am orfoedd Duw y bydd son
yn nhai rhai cyfion dwyfol:

Ma'i'r Arglwydd Dduw, a'i law ddehau,
a wnaeth a gywyrthiau nerthol.

16 Deheulaw'r Arglwydd, trwy ei nawdd,
ef a'i dyrchafawdd arnom:

A dehau law yr Arglwydd Ner
a wnaeth rymmuelder drosom.

17 Nid marw, onid byw a wnaef;
mynegaf waith yr Arglwydd:

18 Hwn a'm cospodd, ond ni'n lladdodd;
yn hytrach lluddiodd aftywyd.

19 Agorwch im' byrth cyflawnder;
o'u mewna Duw Ner a folaf:

20 Porth yr Arglwydd, fel dyma fo,
ant iddo'r rhai cyflawnder.

21 Minnau a'th folaf yn dy dy,
o herwydd yty 'nghlywed:

Yno y canaf nefol glod
it, am dy fod i'm gwared.

22 Y maen fy ben congl-faen i ni,
a ddfur'r feiri' wrthod:

23 O'r Arglwydd Dduw y tyfodd hyn,
fy gan ddyn yn rhyfeddod.

24 Yr Arglwydd a'i gwnaeth, dyma'r dydd
er mawr lawenydd yny:

Ynddo cym'rwn orfoedd llawn,
ymlawenhâwn am hynny.

25 Atolwg, Arglwydd, y pryd hyn
yr ym yn erfyn feliant:

Atolwg, Arglwydd Dduw, par ym'

y pryd hyn gaffael llwyddiant.

PSALM CXVIII, CXIX.

26 Bendigaid yw y fawr a ddôl
yn enw yr uchel Arglywydd:
O dôl Dduw bendithiauom chwi,
trwy weddi a sanfeteiddwrwydd.
27 Yr Arglywydd fydd yn Dduw i ni;
rhœs in' oleuni ragor:
Deliwrch yr oen, a rhœwch yn chwyrn
yn rhwym wrth gynn yr allor.
28 Tydi, O Dduw, wyt Dduw i mi;
am hyn tydi a folaf:
(Da gwedd it' fawl, fy Nuw mau fi)
a thydi a ddyrrchafaf.
29 Molwch yr Arglywydd; can's da yw
molianu Duw y Llywydd:
O herwydd ei drugaredd fyr
a bery yn dragwydd.

PSALM CXIX.

A L E P H. Rhan 1.

P O B cyfryw ddyn y fydd a'i daith
yn berffath, mae fe'n ddedwydd:
Y rhai' fucheddu a rodian'
ynghyfraith lân yr Arglywydd.
2 Y rhai' i gyd gwyn fyd a gâut,
a gadwant ei orchymion;
Ac a'u ceisiant hwy yn ddilys
a holl ewyllys calon.
3 Diau yw nad a y rhai hyn
i ganlyn llwybrau gwammal:
4 Ond cadw dy air (a erchaisit yn')
a dilym hyn yn ddyfai.
5 Och fi, na chawn unioni'n glau
fy llwybrau at dy ddeddfod:
6 Byth ni'm gw'r adwyddid y modd hwn,
tra cadwn dy gyfammod.
7 Mi a'th glodforaf di er neb,
ac mewn uniondeb calon:
Pan ddyigwyf! adnabod dy farn,
fy gadarn, ac fy gyfion.
8 Am dy farn mae fy holl amcan;
dy ddeddfau glân a gadwaf:
Na âd fyth fyf i'n ty'n ych:
O tro, i edrych arnaf.

B E T H. Rhan 2.

9 Pa fodd (O Dduw) y ceidw llange,
fydd ieuang, ei holl llwybrau?
Wrth ymgadw, yn ol dy air,
pob llwybr a gair yn olau.
10 Dy orchymion a'm holl galon,
a'u dirgelwch, ceisiais oll:
O lluddias fi, ar ofer hynt,
oddiwrthyn ar gyfrygol.
11 I'm calon cuddiais dy air cu,
rhag imi bechu'n d'erbyn:
12 O Arglywydd, bendigaid wyt ti;
O dyf i mi d'orchymion.
13 Dy ghyfawn feirn, a'r gwir air tau,
a mawr gweufiaw traethias:
14 A'th dyfliolaethau di i gyd
uwch holl ddâ'r byd a hoffais.
15 Dy ddeddfi fy myfyr yw, a'm drych;
dy ffyrrd 'rwyn' edrych arnyn':
16 Mor ddigrif imi yw dy air,
o'm cof ni's cair un gronyn.

G I M E L. Rhan 3.

17 Bydd dda i'th was, a hyw a wna,
a'th air a gadwa'n berffath:
18 A'm llygaid egor di a'r lled
i weled rhin dy gyfraith.

19 Dieithr ydwyf fi yn y tir,
dy ddeddfi wir na chudd rhagof:
20 O wir awydd i'r gyfraith hon,
mae'n don fy enaid ynof.
21 Curait feilch; daw dy felldith di
i'r rhai sy'n torri d'eirchion:
22 Tro oddiwrthys fi fefi ar gais;
can's edwais dy orchymion.
23 Er i fwyddigion roi barn gas,
rhœs iwas es fyfyrdd.
24 Yn dy ddeddfi hon fydd im' i gyd
yn gyngor hyfryd ynod.

DALETH. Rhan 4.

25 F' enaid ym miron llwch y bedd yw,
o'th air gwna fit'n ffyw eilwaith:
26 Mynegais sy ffyrrd, clywaith fi;
O dyg i mi dy gyfraith.
27 Par i mi ddeall ffordd dy air;
ar hwnnw cair fy myfyr:
28 Gan ofid, f' enaid fu ar dawdd;
a'th air gwnai'n hawdd fi'n bybyr.
29 O'th nawdd, oddiwrthys tyn ffyrdd gaw,
a dyfsg im' ddeddfau crefydd:
30 Dewiwaes ffordd gwirionedd; hon
fydd ger fy mron i beunydd.
31 Glynnais wrth dy air, O Arglywydd;
O lludd im' w'radywydd diglon:
32 Yn dy ddeddfau fy rhodiad fydd,
pan wne'ych yn rhŷdd fy nghalon.

H E. Rhan 5.

33 Duw, ffordd dy ddeddfau dyfsg i mi;
dros f'cinioes hi a gadwaf:
34 O par im' ddeall y gadwaf hon;
o'm calon mi a'i cyflawnaf.
35 Par im' fyn'd llwybr dy ddeddf ar frys;
hyn yw fy 'wyllys deilwng:
36 A'm calon at dyfliolaeth dda,
nid at gybydd-dra, goftwng.
37 Tro fi rhag gweled gwagedd gwael;
bywhâ fi 'gael dy ffordd di:
38 Cyflawnia d' air a'm dy was;
yna caf ras i'th ofni.
39 Ofnais warth; o tro heibio hon;
da yw d'orchymion tyner:
40 Wele, f' awydd i'th gyfraith yw;
gwna im' fyw, o'th gyhawnder.

F A U. Rhan 6.

41 Arglywydd, dod dy drugaredd ym',
a hyn o rym d' adweid:
42 Trwy gredu'n d'air, rhof ateb crwn
i'm cablwr hwn a'm dilid.
43 O'm geneu na ddwg dy air gwir;
i'th farnau hir yw 'ngobaith:
44 Minnau'n waftadol cadwaf byth
dy lân wehelyth gyfraith.
45 Mewn rhwyddid mawr rhodio a wna,
a cheisiaf dy orchymion:
46 A'th dyfliolaethau rhof ar g' oedd
o flaen brenhinoedd cryfion.
47 Heb w'radywydd, llawen iawn ym' cair
yn d'air, yr hwn a hoffais:
48 Codaf ty nwyllaw at dy ddeddf,
grwy fyfyr, greddf a gerais.

Z A I N. Rhan 7.

49 Cofia i'th was dy air a'th raith,
lle rhois fy ngobaith arno:
50 Yn d'air mae 'nghysur, Ior, i gyd;
yr hwn mae 'mywyd ynddo.

PSALM CXIX.

51 **E**r gwtwar beilch, ni throis ychwaith
oddiwrth dy gyfraith hoyw-bur;
52 Cofiais (O Dduw) dy ddeddf eriōed;
ya honno rhoed im' gysur.

53 Y trawfion a ofnais yn faith,
fy'n torri'r gyfraith eiddod;
54 O'th ddeddf y cenas gerdd yn hy
yn nhŷ fy mhererindod.

55 Cofiais dy enw (fy ion) bob nos,
o ferch i'th ddiddos gyfraith;
56 Cefais hynny, am gadw o'm bron
dy ddeddf; **sef** hon iyyd betfaith.

C H E T H. Rhan 8.

57 Ti, Arglywydd, wyt i mi yn rhan:
ar d' air mae' f' amcan innau:
58 Gweddias am nawdd ger dy fron,
o'm calon, yn ol d' eiriau.
59 Meddyliais am ffyrrd dy ddeddfau,
a throis fy nghamrau atynt:
60 Dy eirchion ar frys a gedwais;
nid oedais ddim o honynnt.

61 Er i draws dorf fy l'pecilio i,
dy gyfraith anghofiais;
62 Gan godi ganol nos yn frau,
dy farnau a gyfleisais.
63 Cyfaill wyl i'r rhai a'th ofnais,
ac a gadwant dy eiriau;
64 Dy nawdd trwy'r tir fy lawn i'n myfug;
Duw, dyfug i mi dy ddeddfau.

T E T H. Rhan 9.

65 Arglywydd, gwnaethoſt yn dda a'th was,
yn ol dy ras yn addo:
66 Dysig im' ddeall dy air yn jawn,
'rwy'n credu'n gyflawn ynddo.
67 Cyn fy ngoflwng, aethum ar gam;
yn awr wyl ddiman elwaith;
68 Da iawn a graflawn ydwyti;
O dyfug i mi dy gyfraith.

69 Dy air, er beilch yn elytio fflug,
a'm calon orug cadwaf:
70 Breision ynt hwy, er hyn myf
dy gyfraith di a hoffaf.
71 Fy mlynlder maith da iawn im' fu
i ddyfugu dy statudoedd:
72 Gwell fu im' gyfraith d'enau glân,
nag aur ac arian filoedd.

J O D. Rhan 10.

73 A'th dŵylaw gwnaethoſt fi dy hun,
a rhoiſt im' lun yn berfaith:
O par im' ddeall dy air di,
a dysgaf fi dy gyfraith.

74 Y faw! a'th ofnais, gweiant hys;
bydd llawn ganddyn' weled:
Am fod fy ngobaith yn dy air,
yr hwn a gair ei glywed.

75 Duw, gwn fod dy farnau 'n deilwng,
a'm goftwng i yn ffyddlon:
76 Dod nawdd, er cyfur im' dy was,
o'th ras a'th addewidion.
77 Dod im' dy dawdd, a byddaf byw
dy gyfraith yw yn felys:
78 Gw'radywydder beintch a'm plyg ar gam;
myfynaf am d'ewylls.

79 Y rhai, O Dduw, a'th ofnais di,
troer y rheini attaf:
A'r rhai 'adwaenant, er eu maeth,
dyfliolath y Goruchaf.

80 Bydded fy nghalon yn berfaith,
yn dy lân gyfraith, Arglywydd:
Fel na's gorchuddier yn y byd
fy wyneb-pryd a gw'radywydd.

C A P H. Rhan 11.

81 Gan ddifgwyd am dy iechyd di,
mae' f' enaid i mewn diffyg:
Yn gwylies beunydd wrth dy air,
O Arglywydd cair fi'n ddiddig,
82 Y mae fy llygaid, mewn pali ddrych,
yn edrych am d'addewid:
Pa bryd (O Arglywydd, d'wedais i)
y'm diddeni a'th iechyd?

83 Can's wyl fel cofrefl mewn mwg cau;
cofiais dy eiriau cyfion:
84 Pa hyd yw amfer dy was di?
pa bryd y berni'r trawfion?
85 Cloddiai'r beilchion im' byllau; hyn
fy'n erbyn dy gyfreithiau:
86 Gwirionedd yw d'orch'mynion di;
cymmorth fi rhag cam faglau.

87 Braidd na'm difent o'r tir ar gais;
ond glynais wrth d'orch'mynion:
88 Bywthâ fi, Dduw, i gadw'n glau
dytoliolath d'enau ffyddlon.

L A M E D. Rhan 12.

89 Byth yn y nef y pery d'air,
90 O Dduw. Cai dy wirionedd
O oes i oes: sicrhie'ift y tir,
na siglir mo'i amgylchedd.
91 Safant byth wrth dy farnau di;
maent iti'n weision ufudd:
92 Oni bai fod dy ddeddf yn dda,
i'm disfa b'asai gyftudd.

93 A'th orch'mynion y bywhe'ift fi;
am hyn y rheini a gofiais:
94 Eiddot ti wyl, Duw, achub fi;
dy ddeddfau di a geisiais.
95 Difgwyd fy lladd mae'r anwir sur;
'rwy'n yllyr dy dyfliolath:
96 Ar bob perfeithwrwydd mae terfyn,
ond ar d'orchymyn helaseth.

M E M. Rhan 13.

97 Mor gu (O Arglywydd) gennys fi
dy ddeddf di a'th gyfammod.
Ac ar y rhain, o ddydd i ddydd,
y bydd fy holl ffyrdod.
98 Gwmethoſt fi, a'th orch'mynion iach,
yn ddoethach na'm gelynion:
Can's gyd a mi yn dragwydd
y bydd dy holl orch'mynion.

99 Gwnaethoſt fi'n ddoethach (O Dduw Ion)
na'r athrawon a'm dyfgynt:
Obledig fy myfyrddon maw
dy dyfliolathau oedd ynt.
100 Am gadw o honof dy ddeddf di,
mwy na'm rhieni de'lldais:
101 Rhag dryglwybr, fel y cadwn d'air,
fy nhraed yd diwair cedwais.

102 Rhag dy farnau ni chiliais i
can's ti a'm dysgaith ynddynt:
103 Mor beraidd gennys f' d'giriau iach!
na'r mel mely Fach ydynt.
104 O Arglywydd, a'th orch'mynion di,
y gwnaethoſt fi yn bwylawg:
Am hynny'r ydwyf yn casau
bob cyrryw lwybrau gepawg.

NUN.

PSALM CXIX.

NUN. Rhan 14.

105 Dy air i'm traed i llusfern yw;
a llewrych gwiw i'm lwybrau:
106 Tyngais, a chyflawni a wnaf,
y cadwaf dy lân ddeddfau;
107 Cyfuddiwyd fi'n awr, Arglwydd da;
bywâh fi'n ol d' addewid:
108 Boddloner di, O Arglwydd maw,
ag offrwm genau diwyd;

A dyfgyd im' dy 'holl farnau draw.
109 F' enaid sy 'm llaw'n waftadol:
Am hynnynd iñ anghofiaiñ chwaiñ
dy lân gyfraith faneitdiol.
110 Yr annuviolion i'f ffordd fau
rhoddafan flaglau geirionyf:
Ni chyfeillornais i, er hyn,
ond dilyñ dy orch'mynion.

111 Cym'rais yn etifeddiaeth lân
byth weithian dy orch'mynion:
O herwydd mai hwyt-hwy y fydd
lawenydd mawr i'm calon.
112 Goftyngais i fy nghalon bur,
i wneuthur, trwy orfoedd,
Dy ddeddfau di tra f'wy'n y byd,
a hynny hyd y diwyd.

SAMECH. Rhan 15.

113 Dych'mygion ofer cafc'is i,
a'f gyfraith di a hoffais:
114 Lloches a tharian im' y'th gair;
wrth dy air y disgwylias.
115 Ciliwch, rai drwg, oddiwrthyf fi;
ty Nuw cadwaf ei gyfraith:
116 Cynnal fi a'f hir, a byw a wnaf;
ni wridaf am fy ngobaith.

117 O cynnal fi, fy Arglwydd Naf,
a byddaf iach drag'wyddol:
Ac yn dy ddeddfau iach y bydd
fy llawenydd gwaftadol.
118 Sethraint, O Arglwydd, yr holl rai
a ai oddiwrth y ddeddfau:
Am mai ofered ger dy fro
oedd eu dych'mygion hwythau.

119 Difethaift holl rai drwg y tir,
fel y difethir fothach:
Am hyn dy dystiolaethau di
a gerais i'n anwyliach.
120 O Arglwydd Dduw, rhag ofn dy ddig,
fy nghnawd a'm cig a synnodd:
Rhag dy fawndigaethau di
fy yfryd i a ofnodd.

AIN. Rhan 16.

121 Barn a thrugaredd a wneuthym
na ddod fi y'm cafeion:
122 O Arglwydd, dyfgyd ddaioni i'f hir,
achub rhag cas y beiolion.
123 Pallai 'ngolwg, yn disgwyli llawn
iechyd o'r gyfawn eiriau;
124 Yn ol trugaredd a'f hir was gwna,
dyfgyd im' n dda dy ddeddfau.
125 Dy was wyf fi, deall im' dod
i wybod dy ammodau:
126 Madw i'f (Arglwydd) roddi barn;
torrwyd dy gadarn ddeddfau.
127 Mwy nag yr hoffais dy ddeddf di,
pe rhon' a'i goethi'n berffaith:
128 Yn uniaawn oll y cyfrifais;
cafeais lwybrau diffaith.

PE. Rhan 17.

129 Rhyfedd yw dy dystiolaethau;
f' enaid innau a'u cadwodd:
130 Egoriad d'air yn oleu caid;
i weiniaid pwyll a ddyfodd:
131 Dyheais gan chwant (O Dduw Ion).
i'f lân orch'mynion croyw:
132 Edrych di arnaf megis ar
y rhai a gâr dy enw.
133 Yn ol d'air cyfarwyddha'f nroed;
anwiredd na ddoed arnaf:
134 O gwared si rhag trawfodd dŷn,
a'f orchymyn a gadwaf.
135 Llewyrcha d'wyned ar dy was,
dyfgyd imi flas dy ddeddfau:
136 Dagrau o'm golwg lifio 'wnant,
na's cadwant dy gyfreithiau.

TSADI. Rhan 18.

137 Cyfawn ythwyt (O Arglwydd Dduw)
ac uniaawn yw dy farnau:
138 Dy dystiolaethau, yr un wedd,
ynt mewn gwirionedd hwythau.
139 Fy serch i'f air a'm difaodd,
pan anghofiodd y gelyn:
140 D'ymadrodd purwyd trwy fawr ras,
hoffodd dy was d'orchymyn.
141 Nid anghofiaiñ dy gyfraith lân,
er bod yn fychan f'agwed:
142 Dy gyfawnder di cyfawn fydd,
a'f ddeddf di fydd wirionedd.
143 Adfyd cefais, a chyfudd maith;
dy gyfraith yw 'nigrifach:
144 Gwna im' ddeall cyfawnder gwiw,
a byddaf fyw mewn heddwch.

COPH. Rhan 19.

145 Llefais a'm holl galon; O clyw,
a'f ddeddfau, Duw, a gadwaf:
146 Arnat ti llefais; achub fi,
a'l lwybrau di a rodiaf.
147 Gwaeddais, achubais flaen y dydd,
wrth d'air yn ufudd gwyliaus:
148 Dreffroi sy llygaid ganol nos,
o achos d'air a hoffais.
149 Clyw fi'n ol dy drugaredd dda;
bywâh fi'n ol dy farnau:
150 Arnaf rhai f'geler a nesant;
trofendant dy gyfreithiau.
151 Tithau bydd agos, Arglwydd Dduw;
gwirionedd yw dy orch'mynion:
152 Gwyddwn fod dy dystiolaethau
gweidi'f iechrâu yn gyfion.

RESH. Rhan 20.

153 Gwel fy nghystudd, gwared ar gais;
can's cofiaiñ dy gyfreithiau:
154 Dadleu sy nad y rhwydha'f fi'n rhodd,
yn ol ymadrodd d'enau.
155 Ffordd iachawdwriaeth fydd bell iawn,
oddiwrth anghyfawn ddylynion:
Am nad ydym yn ceifio'r glâu
mo lwybr dy ddeddfau union.
156 Dy drugaredd, Arglwydd, aml yw;
gwna im' fyw'n ol dy farnau:
157 Llawer sy m'herlid, 'w yw, er hyn,
yn dilyñ dy lân ddeddfau.
158 Gwelais y traws, a grefyn fu
ddynt ddiflwygu d' eirau;
D 3

159 Hoffais

PSALM CXIX, CXX, CXXI, CXXII, CXXIII, CXXIV.

159 Hoffais dy ddeddf, bywħā fi, Arglywydd,
herwydd dy drugareddau.

160 Dechreu dy air gwirionedd yw,
O Arglywydd Dduw y Llywydd;
A' th gyħawn far nedigaethau
fydd yn parħau 'n dragwydd.

SCHEIN. Rhan 21.

161 Y cryf ar gam f' erlid a wnaï;
rhag d' oñi y crynai 'nghalon :

162 Oblegid d'air wif lawen iawn,
fel pe cawñ dlyfau mawrion.

163 Celwydd ffieidd-dra a gas'aïs,
a hoffais dy gyfreithiau;
164 Saith waith bob dydd y rhof it' glod,
am fod yn dda dy farau.
165 Y fawl a gār dy air, eant hedd;
drwg ni's goddiwedd mo'nyn' :

166 Gwyliais, Arglywydd, wrthi dy iechyd,
gau wneuthud dy orchymyn.

167 Dy ddeddf cadwodd sy enaid i,
a hi yn fawr a hoffais :

168 Am fod fy llwybrau ger dy fron,
d' orchymynion nid anghofias.

TĀU. Rhan 22.

169 O'tha flaen, Arglywydd, nesfæd sy nghri;
dysg imi ddeall d' eiriau :

170 Gwared fi'n ol d' ymadrodd rhad;

dēl attad fy ngweddua.

171 Dy fawl a draetha 'ngeneu' n wŷch,
pan ddyigych im' dy ddeddfau :

172 Daigan fy nhafod d'air yn rhwydd,
herwydd dy gyħawn eiriau.

173 Cymhorthed dy law fi ar-gais;
dewfais dy orchymynion :

174 Cerais dy iechyd, a' th ddeddf sydd
lawenyydd mawr i'm calon.

175 Bo f'enaid byw, a mawl it' rhoed;

dy farn boed i'm hymddifffyn :

176 Crwydrais fel oen, dy was O cais;

can's cofias dy orchymyn.

PSALM CXX.

I'M hing y gelwais ar f' Arglywydd,
ac ef yn rhwydd a'm clu :

2 Duw, gwared fi rhag tatod gau,

a geneu yn bradychu.

3 Dywaid i mi, oes les neu fael

i'w gael, O dafod distryw :

4 Geinau fel llymion faethau cawr,

ynghyd à marwawr meryw.

5 Gwae fi, aros 'honof yn llech

ynghyd à Mefech d'wylgar :

A chytannedu à 'n gweryll

yn nhrawfion bebbyl Cedar.

6 Hir y bu f'enaid, y sut hon,

ym mysg caſeion hedwch :

7 Os son an lozydd a wnañ i,

rhyfelai 'r rheini 'n rhifflwch.

PSALM CXXI.

DISGWYLLIAF o'r mynyddoedd draw,
lle 'daw im' help 'wyllygar :

2 Yr Arglywydd rhydd im' gymmorth gref,
hwn a wnaeth neñ a daear.

3 Dy droed i lithro ef ni's gad,

a' th Geidwad fydd heb huno ;

4 Wele, Ceidwad Israël là,

heb hūn na hepien arno.

5 Ar dy law ddeau mae dy Dduw,

yr Arglywydd yw dy Geidwad :

6 Dy lygru ni chaiff haul y dydd,

a' nos nid rhŷdd i'r lleuad.

7 Yr Ion a' th geidw rhag pob drwg,

a rhag pob cilwg anfad :

8 Cai fyn'd a dyfod byth yn rhwydd;

yr Arglywydd fydd dy Geidwad.

PSALM CXXII.

I Dŷ' Arglywydd pan dd'weddent, Awn,
iñ llawen iawn oedd gwrando :

2 Sai'n traed a fewn Caeralem byrth,
yr un ni syrth oddiyno.

3 Caeralem làn, ein dinas ni,

ei sail fydd ynddi 'i hunan :

A' phobl fydd ynddi yn gyttûn,

a Duw ei hun à'i drigfan.

4 Can's yno y daw y llwythau 'nghyd,
yn unfryd, llwythau'r Arglywydd :

Tyflolaeth Israël a'i drig-fod,

a chlod i'w fawr sancteiddrwydd.

5 Can's yno cadar y farn fydd;

eisteddfod Dafydd yno :

6 Erchwch i'r ddinas hedd a mawl,

a llwydd i'r fawl a' th garo.

7 O fewn dy gaerau heddwch boed,

i' th lyfoedd doed yr hawddiyd :

8 Er mwyn fy mrodyr mae'r arch hon,

a' m cymydogion hefyd.

9 Ac er mwyn ty'r Arglywydd ein Duw,

hwn ynot yw'n rhagorol:

O achos hyn yr archaf fi

i ti ddaloni rhadol.

PSALM CXXIII.

TUEDDA 'ngolwg at y ne',
(fy Nuw) dy le trigiañol :

2 Fel y try gweision eu llygaid
at ddwylo'u meistrail byadol.

Llygaid llaw-forwyn, ar bob tro,
a ddilyn ddwylo'i meistras:

Disgwyliwn arnat (Dduw) 'r un wedd
am dy drugaredd gynnes.

3 Dy nawdd, Arglywydd, dy nawdd yn rhodd;

dygafom ormodd dimyg :

4 Gan wątwar y tyn a'r balch iawn,

yr ym yn llawn boenedig.

PSALM CXXIV.

DYMA'r amser, yn ddi ymgel,
gall Israël synegi :

Yr Arglywydd nef oni bai fod

a' i ariod gyd 3 nym' :

2 Gyd à ni oni bai ei fod,

pan ddacth gwrt-hdrafdod dynion :

3 Pan gododd eu llid i'n poeni,

llyngasent ni yn syfion.

4 Y dyfroedd a'n boddaſent ni,

a'n hoes dan gefnili' buan :

5 Chwyddasent drosom, fel chwydd dw'r;

fel dyna gyflwr truan.

6 Bendigaid Ior ei law a droes;

ac ef ni roes mo honom

Yn ysgyfaeth, i'n rhwygo'n frau,

i'w gwag efeiliau llymion.

7 Ein henaid aeth yn rhŷdd o lŷn,

fel yr aderyn gwirion :

Rhwyd yr adarwr torri 'wnaeth,

a ninnau aeth yn rhŷdol.

PSALM CXXIV, CXXV, CXXVI, CXXVII, CXXVIII, CXXIX, CXXX.

8 Ein holl gynhorthwy ni, a'n llwydd,
fy'n nerth yr Arglywydd hawddgar :
Yr hwn, trwy waith ei ddwylaw ef,
a greawdd nef a daear.

PSALM CXXV.

SAWL a'mdiriedant yn Nuw Ion,
byddant fel Seion fynnyd,
Yr hwn ni syf : a'i sylwedd fry
a beryn dragywydd.
2 Fel y fai fail Caerfalem fry,
a'i chylchu mae mynddydded :
Fellyr yr Arglywydd yn gaer sydd
dragywydd cylch ei bobloedd.
3 Er na orphywys rhwyg cledd hir
yr enwir ar gyflawniaid :
Rhag i'r rheini cyflawn eftyn llaw,
i deimlaw carthau diriaid ;
4 O Arglywydd Dduw, yn brysur gwna
i bob dŷn da ddaioni :
Sef union attai ti yn glau
y bydd calonau'r rheini.
5 Onid y drygddyn, Duw a'i gyr
gyd a gweithwyr anwired :
Mewn drwg ymdroes, felly ymdroes ;
ar Israel boed tangnafedd.

PSALM CXXVI.

PAN ddychwelodd ein gwir Dduw Ion
gaethiwed Seion fanctaidd :
Mor hyfryd gennym hyn bob un,
a rhai mewn hûn netolaidd.
2 Nymi â'n geneu yn dda'n gwedd,
gorfoedd ar ein tafod,
Ym mhlih cenhedloedd d'wednynt hyn ;
Fe wnaeth Duw drostyn' yitod.
3 Yitod fawr a wnaeth Duw yn wir,
ein dwyn i'n tir cynnefin :
O gaethiwed y gelyn llym ;
am hyn yr ym yn chwarterhin.
4 O cynull ein gweddillion ni ;
tro adre' r rheini cilwaith :
Gan dy lif-ddyfroedd fel y gwlych
y dehau fyeñ a diffaith,
5 Y rhai sy'n hau mewn dagrâu blin,
hwynt-hwy dan chwarterhin medant :
Felly, f' Arglywydd, dan droi y byd,
dwg ni i gyd i'r meddiant.
6 Y rhai dan wylod aeth o'r wlad,
fel tafod had'rhŷd grynnau :
Trwy lawenydd y dont yngŷd,
fel casglu yd yn dyrrau.

PSALM CXXVII.

Y Tŷ ni adeilado'r Ner,
ai'n ofer gwaith y seiri :
A'r ddinas hon ni's ceidw efô,
ni thycia gwylio ynddi.
2 Os bore godi, os hûn hwyd,
a byw trwy llyvr ofidio ;
Ofer i gyd : Duw a rydd hûn
i bob rhyw un a'i caro.
3 Wele, y plant a roir i ddyn,
hiliogaeth yn i'r Arglywydd :
Ac o'i rodd ef daw ffrwyth y bru,
i'w magu mewn fanckeiddrwydd.
4 Fel gw'r cryf, p'le bynnag y daw,
ac yn ei law ei faethau :
Plant yr ieuengectyd felly 'maen'
yn barch o daen y tadau.

5 Sawl' honyn sydd â'i wifr yn llawn,
mac'n ddedwydd iawn ei foddio :
Hwy ni's gw'r adwyddir, pan ddêl man
i'mddiddan â'u gelynion.

PSALM CXXVIII.

A Ofno'r Arglywydd, gwyn ei syd,
a rhodio i'r hŷd ei lwybrau :
2 Bwyttai o ynnill gwaith dy law,
a blith y daw i titbau.
3 Dy wraig ar du dy dŷ is nen,
fel per winwydden ffrwythlon :
Dy blant yngŷch dy fwredd, a fydd
fel olew-wydd blanhigion.
4 Wele, fel dyma'r modd, yn wir,
bendithir y gwyr cyfion :
A ofno'r Arglywydd Dduw yn ddwys,
rhwyd arno bwys ei galon.
5 Cei gyflawn fendifth gan Dduw Ion,
bydd dithau, Seion, ddedwydd :
Felly gwelych, a goleu drem,
Caerfalem mewn llawenydd,
6 Holl ddyddiau d'einiocs. Plant dy blant,
cei weled llwyddiant iddynt :
Ac ar holl deulu Israël,
daw hedd diogel arnynt.

PSALM CXXIX.

LAWER gwaith cefais gyfudd mawr,
Israel yn awr dywedded :
O'm ieuengectyd hyd yr awr hon,
fe wyr fy mron eu trymmed.
2 A llawer gwaith y cefais hŷd,
o'm gwan ieuengectyd allan,
A blant gyfudd ar lawer tro :
ac etto ni'm gorfuan' .
3 Yr arddwŷr arddent y cefn mawr,
trwy rwygo cwyfau hirion :
4 Y cyfion Ner torrodd yn frâu
bleth-didau'r annwylion.
5 Pa rai bynnag a roifant gas
ar degwch dinas Seion,
Gw'r adwydder hwynt, cilient i'w hol,
y rhai annwyl creulon.
6 Byddant fel y glas wellt a fai
ar bennau tai yn tyfu :
Yr hwn sydd, cyn y tyner fo,
yn gwywo, ac yn methu.
7 Ni leinw'r medelwr ei law ;
ni chair o honaw ronyn :
I'r caffwr ni's tâl ddim mo'i droi,
na'i dirin, na'i roi mewn rhwymyn.
8 Fel na bai hyth gwiw gan y rhai
na'r a dramwyai heibio,
Dd'wedyd unwaith, Duw a ro llwydd :
neu, 'R Arglywydd a'ch bendithio.

PSALM CXXX.

O'R dyfnder gelwais arnat, Ion :
2 O Arglywydd tirion, goftwng
Dy glust, ystyria y llais maw,
clwyf fy ngweddiliau teilwng.
3 Duw, pwys a saif yn d'wyneb di,
os crefft ar anwired ?
4 Ond, fel y'th ofner di yn iawn,
yr wyt yn llawn trugaredd.
5 Difgwylias f' Arglywydd, wrth fy rhaid ;
difgwyliodd f' enaid arno :
Rhois fy holl obaith yn ei air ;
6 F' enaid a gair yn effro.

PSALM CXXX, CXXXI, CXXXII, CXXXIII, CXXXIV, CXXXV. 24

Ac am yr Arglwydd gwyllo y bydd
fwy nà gwylledydd diri,
A edrych blygain bob pen awr,
a welo'r wawr yn codi.

7 Un wedd disgwylied Israël
yn ddigel am yr Arglwydd;
Can mae nawdd gyd a'r Arglwydd **nef**,
mac ynddo ef rywiowgwydd.
Ei drugareddau ant ar led,
fe rydd ymwardd in i;
8 Fe weryd Israël; fel hyn
fo'i tyn o'i holl ddrigion.

PSALM CXXXI.

YN fy nghalon ni bu falch chwydd,
O Arglwydd, na dim tynder;
Ni chodais chwaith drahäus wg
i'm golwg, o dra uchder.
Ac ni rodias yma a thraw,
i dreiglaw pethau mawrion;
Ni fanwl chwiliais am wybod
rhyfeddod a dirgelion.

2 Gofynnais i'f enaid mewn pryd,
fel pan ddiddynnyd herlod;
Fy enaid fydd fel un a fu
gwed i'diddynnu'n barod.
3 Ond disgwylied i'w Israël
wrth wr i'w Imanuel beunydd;
Sef wrth yr Arglwydd o'r pryd hyn,
heb derfyn, yn dragwydd.

PSALM CXXXII.

O Cofia Ddifydd, fy Nnw Ner,
a'i holl wrth-flinder hefyd;
2 Pa lwyd addunon a roes fo
i Dduw Iago, gan dd'wedyd;
3 Nid afo fewn pabell fy nhw,
a'm gwely mwy ni's dringaf;
4 Ni roddaf i'm dau lygad hun,
amrannant chwaith ni chyfagaf;
5 Nes caffwyf gyfle, yn ddi rus,
i Arglwydd grymmus Iago;
6 Wele'n Ephrata clywgom fod
lle o breswylfod iddo.
Cawfom hi ym mcsydd y coed.
7 Pawb doc i'w hbcyll tirion:
Awn, ymgrymmwn, pawb ufuddhaed,
wrth ei faingc draed yn union.
8 F' Arglwydd, cyfod i'th efmwyth lys,
a'th arch o rymmus fawredd;
9 Gwifged d'offeiriad gyfion faint,
gwifged y faint wimonedd.
10 Er mwyn Dafydd, dy ffyddlon was,
na thyn dyl ras yn lliodlog;
Ac na wrth'neba di, er neb,
mo wyneb dy Enneiniog.

11 I Ddaffyd rhoes yr Ion lwyd gwir;
a chedwir hwn heb wyrdd;
O ffrywth dy gorff rhof ar dy fainge
i'r iraidd gaingc i eistedd.
12 Fy neddfau a'm cyfammod i
dy feibion di os'cadwant:
O blan i blan, o gaingc i gaingc,
hwy ar dy fainge a fasant.
13 Can's fy Arglwydd, o serch a bodd,
a rag-ddewiodd Seion:
I drigo ynddi rhoes ei fryd,
gan dd'wedyd geiriau tirion;
14 Hon fydd fy ngorlwynysfa i;
o hoffder ynddi triga'.

15 Bendithiaf hi a bwyd di ball,
a'i thlawd diwall o fara.

16 A iachawdwriaeth, medd Duw Naf,
y gwifgaf ei heglwyfwr:

A rhodfaif yngennau pob fant,
o'i mewn, ogoniad fallwyr.

17 Felly hyn oili, ac felly bydd
cora Dafydd yn goronog;
Felly darperais, gan fy mliwyll,
brif ganwyll i'm Henneiniog.

18 Am ei elynion, o bob part,
y gwifgaf warth a gw'r darwydd;
Paraf hefyd i'w goron fo
floreuo, medd yr Arglwydd.

PSALM CXXXIII.

WELLE, fod brodyr yn byw 'nghyd,
mor dda, mor hyfryd, ydoedd!

2 Tebyg i olew o fawr werth
mor brydferth ar y gwifgofedd;
Fel pe disgynai draw o'r nen,
i'hyd bart a phen offeiriad:

Sef bart Aron, a'i wiwg i gyd,
yn hyfryd ei arogliaid;
3 Fel pe disgynai gwylith Hermon
yn dô dros Seion fynnyd:
Lle rhwymodd Duw fywyd, a gwylith
ei fendith, yn dragwydd.

PSALM CXXXIV.

WELLE, holl weision Arglwydd nef,
bendithiwr ef, lle'r ydych

Yn sefyll yn nhô Dduw y nos,
a'i gyntedd diddys trefn-wych.

2 Dyrcheswch chwi eich dwylaw glân
yn ei gyffegr-lân annedd:

A bendithiwr, a chalon rwydd,

yr Arglwydd yn gyfannedd.

3 Yr Arglwydd, a'i ddeheulaw gref
hwn a wnaeth nef a daear,
A roddo ei fendith, a'i ras,
i Seion, ddinas hawddgar.

PSALM CXXXV.

O Molwch enw'r Arglwydd nef,
ei weision ef molienwch:

2 Y rhai a saif i'w dî a'i byrth,
i'n Duw, a'i fawrwyth, cenwch.

3 Molwch yr Arglwydd, can's da yw;

clod i'r Ior byw a berthyn:

Cenwch ei glod dros yr holl fyd;

a hyfryd yw y teftyn.

4 O blegid yr Arglwydd a'i nawdd
ef a etholawdd Iago:

Ac Israël, i'w mysg y trig,

yn deulu unig iddo.

5 Can's mawr yw'r Arglwydd yn ei lys;

mi wñ yn hyfys hynny:

Ym mhell uwch law'r holl dduwiau mân

mac'r Arglwydd glân, a'i allu.

6 Hyn oll a fynnodd a wnaeth ef,

yn uchder nef eithafon:

A'r ddaear, ac yn y môr cau,

a holl ddyfnderau'r eigion:

7 O eithaf daear cyfyd tarth;

daw'r mél o bob part hwythau:

Ac oer dymhefleoedd, gwlaw, a gwînt,

a godyn, o'i drysorau.

8 Yn nhîr yr Aipht, dynion, a dâ,

a llawer pla, y t'rwydd;

PSALM CXXXV, CXXXVI, CXXXVII.

Cyntaf-anedig o bob un,
 â'i law ei hun, a laddodd.
 9 I' th ganol di, O Aiph^t greulon,
 rhoes Duw arwyddion rhyfedd:
 Ar Pharo a'i holl weifion i gyd;
 dug trwy'r holl fyd orfoedd.
 10 O nerth ei fraich efe a wnaeth
 lawer cenhedlaeth feirwon:
 A lladdodd lawer, yr un wedd,
 o ben brenhinedd cryfion.
 11 Sef o'r Amoriaid Sehon fawr,
 ac Og y cawr o Fafan:
 A'i un ddinnytriad arnynt aeth,
 a holl frenhiniacth Canan.
 12 A'u holl diroedd hwynt-hwy i gyd,
 gyd â'u holl fwyd hydol,
 I Israël ei roi a wnaeth,
 yn etifeddiaeth nerthol.
 13 Dy enw (O Arglywydd) a' th nerth cry',
 a bery yn dragywydd:
 Ac o' genedl i genhedlaeth,
 dy goffadwriaeth, Lywydd.
 14 Can's ar ei bobl y rhwyd ef farn,
 yr Arglywydd cadarn cyfion:
 Ac yn ei holl lywodraeth bur,
 bydd doftur wrth ei weifion.
 15 Y delwau oll, gwaith dwylaw y'n,
 a dyfais dyn anffyddlon:
 O aur ac arian, dyn a'u gwnaeth,
 o hil cenhedlaeth weigion.
 16 O waith dŷn, geneu rhwth y fydd,
 heb ddim lleferydd iddyn':
 Ac mae llun llygaid mawr ar lled,
 a'r rhai'n heb weled gronyn.
 17 Dwy glust dynion fydd i bob un,
 heb glywed mymrn eto:
 Eu safn yn ehangu, ac ni chaid
 na chwŷth nac enaid ynddo.
 18 Un fodd â'r delwau, fydd y rhai
 a'u gwnelai hwynt â'u dwylo:
 Ac nid yw well nâ'r rhai'n yr un
 ynddyn' a ymddiriedo.
 19 Tŷ Israël na choeliwch chwi,
 tŷ Aron, Lefi uffff.
 20 Pr rhai'n ddim, ond i'r Arglywydd ne';
 bendithiwrch e'n dragywydd.
 21 Bendithier fyth mawr Enw'r Ion,
 o Seion hen, a barchem:
 Bendithier, moler ei enw fo,
 fy'n trigo yng Nghaer-Salem,

PSALM CXXXVI.

MOLWCH yr Arglywydd, can's da yw;
 molienwch Dduw y Llywydd:
 Can's ei drugaredd oddi fry
 a bery yn dragywydd.
 2 Molwch chwi Dduw y duwiau'n rhwydd,
 3 Ac Arglywydd yr arglywydd:
 4 Hwn unig a wnaeth, wyrthiau mawr,
 trwy ei ddirfawr ddaion.
 5 Gwnaeth, â'i ddoethineb, nef uwch ben,
 6 A'r ddaearen, a'r dyfredd;
 Y rhai yw prif sylwedd y byd,
 ac i gyd o'i drugaredd.
 7 R hwn a wnaeth oleniadau mawr,
 o'r nef hyd lawr, â'i fawredd:
 8, 9 Haul y dydd, a'r lleuad y nos,
 i ddangos ei drugaredd.
 10 R'hwn a d'rawodd yr Aiph^t i'w ddig,
 a'r blaen-anedig ynddi;

11 Ac a ddug Israël i'r daith,
 ac ymaith o'u holl gyni.
 12 A hyn trwy law gref, a braich hir,
 o rym ei wir ogoneedd:
 13 A holli'r môr coch yn ddwy ran,
 o anian ei drugaredd.
 14 Dug Israël i'r lân yn wŷch;
 fel dyna ddrwch gorfoedd:
 15 Ysgyti Pharo, a'i holl lu;
 a hyn fu ei drugaredd.
 16 A dwyn ei bobloedd, yn addi-chwŷs,
 trwy wleiddydd dyrys anian:
 17 Taro brenhinoedd er eu mwyn,
 ac felly 'dwyn hwy allan.

18 Lladd llawer brenhin cadarn llon;
 19 Sef Sehon yr Amoriaid:
 20 Ac Og o Fafan, yn un wedd,
 o'i fawr drugaredd dibaid.
 21 A'u holl diroedd hwynt-hwy i gyd
 eu rhoi yn fwyd bydol
 22 I Israël ei was, a wnaeth,
 yn etifeddiaeth nerthol.
 23 Hwn i'n cyftodd a'n cofiodd ni,
 o'i fawr ddaioni tirion:
 24 Ac a'n hachubodd yn ddifwrth
 oddiwrth ein holl elynion.
 25 Yr hwn a ymbryth bob rhyw gnawd,
 yn ddiawl o'i drugaredd:
 26 Clodforwch Dduw, Brenhin y nef;
 rhwch iddo ef ogoneedd.

Molwch Arglywydd yr arglywydd:
 urwch ben pob rhoi o fawredd:
 Dduw'r duwiau, Ion urwch ben pob Ion,
 a fynnon y drugaredd,

PSALM CXXXVII.

PAN oeddym gaeth ym Mabilon,
 ar lan prif afon groyw,
 Mewn coffadwriaeth am Seion,
 hidlaon ddagrau'n loyw.
 2 Rhoddafom ein telynau 'nghrog
 ar goed canghenog iron,
 Lle yr oedd prenian helyg pfan
 o ddeutu glan yr afon.
 3 Y rhai a'n dug i garchar caeth,
 i ni yn ffaeth gofynein',
 A'n n̄i'n bruddion, gerddi Seion :
 yswaeth peth ni's gallen
 4 O Dduw, pa fodd y canai neb
 (rhœm ateb yn ytyriol)
 I chiwi o gerdd ein Harglywydd Dad,
 a ni mewn gwlad estrolon?

5 Os a Caersalem o'r cof mau,
 anghofed dehau ganu:
 6 Na throed fy nhafod, oni bydd
 a hi'n ben llawenydd imi.
 7 Cofia di, Dduw, blant Edom lem,
 yn nydd Caerfalem hawddgar:
 Noethwch, dynoethwch (meddei rhai'n)
 ei mur a'i main i'r ddaear.
 8 Bydd gwyn en byd i'f fawl a wnel
 i ti, merch Babel rydoff,
 Yr unrhyw fesur, gan dy blau,
 i ninnau fel y gwnaethoff.
 9 Y fawl a gym ro dy blant di,
 bo'r rheini fendigedig,
 Ac a darawo'r epli tau
 a'u pennau wrth y cerrig.

P S A L M CXXXVIII, CXXXIX, CXL.

P S A L M CXXXVIII.

RHOF fawrglod iti, fy Nuw Ion;
o ddyfnder calon canaf:
Yngwydd holl angylion y nef,
a'm hoslef, y'th foliannaf.
2 Yngrymmat tu a'th sanctaidd dŷ,
dan ganu o'th drugaredd:
A'th enw mawr, uwch-law pob peth,
a'th air dîfeth wirionedd.

3 Y dydd y gelwais arnat ti,
gwendewaith fi yn fuan:
Yno y nerthaift, a' chref blaidd,
fy cnaid i, oedd egwan.

4 Doed brenhinoedd y ddear hon,
a rhoen' it' union foliant:
Adoleont oll ein gwir-Dduw ni;
can's d'euriau di a glywfan.

5 Yn ffyrrd yr Arglwydd, yr un wedd,
ac am ei Fawredd, canant:
Gan ddangos trwy'r holl fyd ei faint,
a maint yw ei ogoiant.

6 Uchel yw'r Ion, etto fe wel
yr usfud ifel ddynion:
A' gwel o hirbell, er eu plau,
y beilch a'r gwarrau lythion.

7 Pe bai yn gyfng arnai'r byd,
ti a'm bywheyd eilwaith:
Gan estyn llaw, i ddwym dy was
oddiwrh rai atecas ynaith.

8 Yr Arglwydd a gyflawn a mi,
Duuw, dy ddaioni rhag-llaw,
Ac yn dragwyd i mi dod:
na wrthod waith dy ddwyliaw.

P S A L M CXXXIX.

ARGHWYDD, maswl y chwiliaif fi;
da y'm hadwaen ihefyd:
2 Eisteddiad, codiad, gwyddoest hyn,
a'm meddwl cyn ei dd'wedyd.
3 Yr wyd ynglyf i fy lloches i,
a'm ffyrrd i yd iti'n hyphys:
4 Nid oes air na's gwyddoet ei fod
ar flaen fy nafod ofnus.

5 O'm hol ac o'm blaen y'm lluniaif;
dy law a ddoadaif arnaf:
6 Gwybodaeth ddeiwrh yw i mi,
a'i deall hi ni's medraf.
7 I ba le 'raf fi i roi tro,
i 'mguddio rhag dy Yspryd?
I ba le ffaoaf rhag dy wŷdd,
trwy gael ffordd rwydd i lathlyd?

8 Os dringaf tu a'r nefoedd fry,
wyt yno i'th dŷ perffaith:
9 Os tu a'r dyfndwr goftwng tro,
yr wyt ti yno ei waith.
9 Pe cawn adenydd bore wawr,
a myn'd i for mawr anial:
10 Yno bydd dy ddeheulaw di,
i'm twys i, a'm cynnal.

11 A phe meddyliwn, yr ail dro,
ynguddio mewn twylhwg;
Canol y nos fel hanner dydd,
mor oleu fydd yn d'olwg.
12 Nid dim twylhwch nos i ti,
nag yw goleuni hafddydd:
A'r ddau i ti maent yr un ddull,
y twyll a'r goleuddydd.

13 Da' gwyddoest y dirgelwch maw;
f' arenau a feddienau;

Ynghrôth fy mam pan oeddwn i,
yno tydi a'm cuddiaif.
14 Can's rhymedd iawn y gwnaethpwyd fi,
a'th waith di fy ryfeddod:
A'm henaid a wyr hynny'n dda,
a hon a wna it'fawrglod.

15 Ni chuddiwyd fy ngym rhagot ti,
pan wnacthoft fi yn ddirgel,
Fel llunio dŷ o'r ddear hon,
o fewn pridd eigion ifel.
16 Dy lygaid gweliant fy nhreftn wael,
cyn i mi gael perfeithiun:
'R oedd pob peth yn dy lyfr yn llawn,
cyn bod yn iawn un gronyn.

17 Mor anwyl dy feddyliau ym'
mor fawr yw iwm y rheini!
18 Wrth fwrv, amlach gwn yw bod
nâ'r tywod o rivedi.
Myfyrio pan ddefrowyf fi,
'rwyf gyd â thi yn gwblol.
19 O Dduw, pa achos, yn dy lid,
na leddid yr annuwiol?

O Dduw, pe cospid rhai o'r rhain
y sydd yn arwain traha:
Wrth y gwaedlyd fo gaid d'wedyd,
Dydi dos oddi yma.
20 Y rhai am danad, f' Arglwydd cu,
fy'n tracthu pethau 'igeler:
A'th elynion, dibris eu llw,
cym'r afant d'enw'n ofer.

21 On'd cas yw gennyf, O Dduw Ion,
dy holl gateion gwaedlyd?
On'd ffiadd genoyf ei bob dŷn
a i yn d'erbyn hefyd?
22 A llawn gas y caeafas hwynt:
ŷnt fel ar bwynt gelynion.
23 O chwiliai fi, O Dduw, yn hy:
cei hynny yn fy nghanol.

(Duuw) prawf fy meddwl i'n fy mol,
24 'Oes ffordd annuwiol gennyf,
Gwel fi, twys, dwg fi yn f' ol;
dod ffordd dragwyddol ymy.

P S A L M CXL.

RHAG y gŵr drwg gwaredd fi (Ner)
rhag, gŵr y trawlder efridd:
2 'Rhai fi'n bradychi yn ddirgel,
a chafglu rhifel beunydd,
3 Fel colyn farph yn llithng wau,
yw eu tafodau llymion:
Gwenwyn yr asp fydd yn parhâu
dan eu gwefiau creulon.

4 Rhag y dŷn drwg, rhag y gŵr traws,
fy'n myfyrl i liaws faglau:
Duuw, gwaredd fi, rhag gofod brad
ynglyfch fy ngwafiad lwybrau.
5 Y beilch cuiddiafan fagl a rhwyd;
wrth hon gododwyd tannau:
Ar draws fy ffyrdd, i ddal fy nhroed,
ynglûdd y rhoed llinynnau.

6 D'wedaies wrth f' Arglwydd, Fy Nuw wyd;
tyn fi o'u rhwyd a'u maglau:
O gwrando fuan, f' Arglwydd nef,
ar brudd lef fy ngwediau.
7 Fy Arglwydd yw fy nerth i gyd,
a'm coel, a'm hiechyd calon:
Ti a roift gudddroes fy mhen mau
yn nydd yr arfau gloywon.

8 I'r dŷn annuwiol, Duw, na ad
ddyfniad drwg ei 'wyllys:

Rhag

PSALM CXL, CXLI, CXLII, CXLIII.

1 Rhag ei wneuthur efo yn gry',
a'i fyn'd yn rhŷ drahaus.
2 A'u holl ddymuniad drwg i mi,
a'u rhegain weddi greulon :
Y rhai 'n yn llwyr a ddont ym mben
y capten o'm cafeion.

10 Syrthied arnynt y marwor tân,
ac felly llosgan' ymaith :
Bwrier hwy mewn ceufod yd nant,
fel na chyfodant eilwaith.
11 Dŷn llawn siarad fydd anwaftad ;
ni eistedd ef yn gryno :
A drwg a ymlid y gwyr traws;
o hyu mae'n haws ei gwymo.

12 Da gwn y rhydd yr Arglwydd dâl,
i ddial cam y truan :
Ac y iawn farna y dŷn llawd,
sy'n byw ar gardawd fechan.
13 Y rhai cyflawn, trwy yr holl fyd,
dy enw a gyd folianant :
A'r holl rai union, heb ofn neb,
o flaen dy wyneb trigaith.

PSALM CXLI.

O BRYSSIA, Arglwydd, clyw fy llais;
o brylur gelwais arnad :
O'r man lle bwyf gwrandeo fy llef,
a doed i'r nef hyd attad.
2 Fy ngweddi ger dy fron a ddaw,
gan godi dwylaw 'n uchel,
Yn arogl darth ac aberth hwyr,
fel union ddiwyr lefel.

3 O Arglwydd, golod, rhag gair ffaeth,
gadwraeth ar fy ngeneu :
Rhag im' gam-dd'wedyd, gosod dder
ar gyfor fy ngwefufau.
4 Na phwyta 'nghalon at ddrwg beth,
yngŷd-bleth â'r annwylion :
Nac mewn cyd-fwriad gwaith neu wedd,
rhag twyll eu gweidd ddaunteithiol.

5 Boed cosp a cherydd y cyflawn
fel olew gwerthlawn arnaf :
Ni friw fy mhen; po mwyaf fo,
mwy troito a weddian.
6 Eu barnwyr pe bwrid i'r llawr
ar greigiau dirfawr dyrys :
Gwrandawent ar f' ymadrodd i,
a chlywent hi yn felys.
7 Fel dangos cynnud o goed mân,
a fwriad 'rhŷd y ddaear;
Mac 'n hefgyrn ninnau, yr un wedd,
ym mron y bedd ar waigar,
8 Mae 'ngofwg, a'm holl obaith i,
Duw, arnat di ym hunan :
Duw, bydd di'n unig yn fy mhlaid;
na fwrr f' enaid allan.

9 Cadw fi, Arglwydd, rhag y rhwyd
hon a olofwyd ymy :
Telyn yr annwylol, hoenyn main,
rhag ofn i'r rhai 'n fy maglu.
10 Yr anweddwyr, 'b a do un,
cwymant eu hun i'w rhwydau :
Ymddimed ynot ti a wnaif,
ac felly diangaf innau.

PSALM CXLII.

RHOIS weddi ar yr Arglwydd nef;
yn llym fy llef ymbliais;
3 A'm holl fyfyrdd ger ei tron,
o'm calon, y tyweliuas.

3 Ond pan synegais it' fy nghur
a'm dolur o'm meddyliau :
Da gwyddit ti bob ffordd, a'r man,
y rhoifan' i mi faglau.

4 O'r tu deau nid oedd im' neb,
trown f' wyneb, a'm hadwaenai :
Na nwydd, na neb, o du 'n y byd,
fy mywyd a 'mgeleddai.
5 Arnad llefais, wrthyd d'wedâis,
Duw, ti a ydwyd union :
Fy nghwbl obaith wyt ti yn wir,
a'm rhan yn ihiir y bywion.

6 O ystyr, Arglwydd, faint fy nghri;
wyf mewn trueni diglon :
Rhay fyr erlidwyr gwareg fi;
mae'r rheini yn rhŷ gryphon.
7 O garchar caeth fy enaid tyn;
dy enw am hyn a folaf :
Pan weler dy fod ar fy rhan,
y cyfion twysgan attaf.

PSALM CXLIII.

ERGLYW fy arch, O Arglwydd mad,
wyf arnad yn gweddio :
O'th wirionedd, a'th gyflawnedd,
gofynaf it' ty ngwraando.
2 Ac na ddos i'r farn â'th was gwael,
(pa les im' gael cyflawnnder?)
Am nad oes dŷn byw ger dy fron
yn gyfon, pan ei teimler.

3 Y gelyn a erlidiodd f' oes,
mewn llwch y'm rhoes i orwedd :
Fel y rhai meirwron, a fai'n hir
is tywyll dir â'u hannedd,
4 Yna fy yfryd, mewn blin ing,
a fu mewn cyfng-gyngor :
5 Ac ar fy nghanol drom daeth braw.
Ond wrth fyfriaw rhagor,

Mi a gofiais y dyddiau gynt,
a helynt gwaith dy ddywyd,
Am hyn myfyriais, fy Nuw Naf,
am hyn myfyriaf etto,
6 Fy nwylaw attaf rhois ar led,
lle'mac f' ymddried unig ;
Am danad f' enaid sydd, yn wir,
un wedd â'r tir sychedig.

7 Yn ebrwydd gwrandeo fy yn rhodd,
O Arglwydd, pallodd f' yfryd ;
Rhag i mi fyned i'pwl du,
fel rhai a ddarfu 'bywyd,
8 Par im' ar frys glyweddyd nawdd;
can's ynot hawd y credais :
A dylg im' rodio dy ffyrdd rhad,
can's f' enaid attad codais.

9 A gwared fi, fy Nuw a'm Hiôn,
rhag fy ngelymion a夫rûs ;
Am fod fy lloches gyd â thi.
10 O dyg i mi d'ewylls;
Can's tydi ydwyd y Duw maw :
boed d' Yfryd tau i'm tywyd
Ar yr uniondeb yn y tir;
dyna dy wir ewylls.

11 Duw, er mwyn d' enw, fi bywhâ,
a helpa f' enaid tyner :
Allan o ing, Duw, cais ei ddwyn,
ac er mwyn dy gyflawnnder.
12 A gwna ar yr elynol blaidd,
cafeion f' enaid, gerydd :
Difetha hwyn, er mwyn dy ras;
can's mi wyf dy was mudd.

PSALM

PSALM CXLIV, CXLV, CXLVI.

PSALM CXLIV.

BENDIGAID fo'r Arglwydd fy nerth;

1 Mor brydferth yr aethrawa
Fy nwylo i ymladd, a'r un wedd
sy mysedd i rygla!

2 Fy nawdd, fy nerth, fy nwg, fy nghred,
fy nhw'r, i'w ymwaredu'nig:

Ca'n trwyddo f ymhobla gaf
danaf yn otyngedig.

3 Pa beth yw dŷn, dywaid, O Dduw,
pan fyddit i'w gydabod?

A mab dŷn pa beth, dywaid,
pan fych o hono'n darbod?

4 Pa beth yw dŷn? peth yr un wedd
â gwagedd heb ddim o'hoно:

A'i ddyddiau'n cerdded ar y rhod,
fel cyfgod yn myn'd heibio.

5 Gofwng y nefoedd, Arglwydd da,
ac edrych draha dionyn:

Duw, cyffwrdd a'i mynyddoedd fry;
gwna iddynt fygw digon.

6 I'w gwaigar hwynt, gyf felt i wau;
i'w lladd, gyf faethau tanbaid:

7 Disgyn, tyn fi o'r dyfroedd mawr;
hyn yw, o law'r etfroiaid.

8 Duw, gwared fi; geneuau'r rha'i'n
a fydd yn arwain gwëgi:

A'u deheu-law fy, yr un bwylly,
ddeheu law twyll a choegni.

9 I ti, Duw, canaf, a fawrhâd,
yn llafar, ganiad newydd:

Ar nably, ac ar y deg-tant,
cei gerdd o foliant beunydd.

10 Duw i frenhinoedd rhoi a wnaeth
ei swrcaeth at iawn-reol:

Dan ymwared Dafydd ei was
rhag cleddyf cas niweidiol.

11 Duw, gwared, ac huch fi wrth raid,
rhag plant etfroiaid digus:

A'u iafn yn llawn o ffalder gau,
a'u dehau yn dwyldedrus.

12 Bydd ein meibion, fel planwydd eu,
o'r bôn yn tyfu'n iraidd:

A'n merched m fel cerrig nadd
mewn conglau neuadd fanctaidd:

13 A'n conglau llawnion o bob peth;
a'n defia d' difeth gynnydd,

Yn siodeedd (mawr yw'r llwyddiant hwn)
a myrddiwn i'n heolodd.

14 A'n hychen cryfion dan y wedd,
yn hywedd, ac yn llonydd:

Heb dor na foriant i'w myf ni,
na gwaeddi i'n heolodd.

15 Dedwydd ydwyw y boli y sy

a phob peth felly ganddynt:

Bendigaid yw'r boli y ritai 'n sydd

2'r Arglwydd yn Dduw iddynt.

PSALM CXLV.

MI a'th fawrygaf di, fy Nuw;

Mean's tydi yw fy Llywydd:

Bendithio dy enw byth a wnaef;

mi a'i molaf yn dragwydd.

2 Dy enw a folaf fi bob dydd,

2'th glod a fydd heb orphen:

3 Yr Arglwydd fydd glodfawr heb wedd,

a'i fawredd fydd heb ddiaben.

4 Cenedl wrth genedl a'r ond fawr:

i'th ogoneiddawl wyrthau:

Gan danu dy nerth i'r yd y byd;

a d'wedyd dy gynheddiant.

5 Am dy ogonedd mawr, fy Naf,
mynegaf, a'th gadernid:

6 Son am dy bethau ofnadwy,
gwnant hwy a minnau hefyd.

7 Llwyd goffadwriaeth 'honor ti,
a'th fawr ddaioni, 'draethant:

Ac o'u gylfiawnder, fy Nuw Ion,
A llafar dôn, y canant.

8 Sef grafflawn yw ein Harglwydd ni,
ac o dofturi rhyfedd:

Hwy ac ambiwn yw i ddig;
llawnfryd i drugaredd.

9 Da yw yr Arglwydd i bob dŷn,
a'i noddod fy'n dyciannol:

Ac ar ei holl weithredoedd ef
daw nawdd i'r nef yn rafol.

10 Dy holl weithredoedd di i'th lwydd,
O Arglwydd, a'th glodforant:

Dy wyrth pan welo dy faint di,
y rheini a'th fendithiant:

11 Gan son am drugaredd a gras
dy d'yrnas, a'i chadernid:

Fel dyna'r gerdd fydd yn parhau
yn eu gencenau hyfryd.

12 Fel y parent, trwy hyfryd glod,
gydabod a'th deyrnafiad,

A'th nerth ym myf goll ddynol blant,
a'th lawn ogoant gwattad.

13 Brenhiniath dy d'yrnas di fry
a bery yn waftadol:

A'th lywodraeth o oed i oed,
hon a roed yn dragwyddol.

14 Yr Arglwydd cynnai ef yn llon,
y rha'i sy'mron eu cwympod:

Ac ef a gyfyd bawb, yn wir,
a'r a otyngir ifod.

15 Wele, mae llygaid yr holl fyd
yn diwgwl wrthyd, Arglwydd:

Tithau a'u porthi hwynt i gyd,
bawb yn ei bryd, yn ebrwydd.

16 A phan agorechi di dy law,
o honi daw diwall-faeth:

D'ewylls da yw ym borth byw,
a hyunny yw eu lluniaeth.

17 Holl ffydd yr Arglwydd cyfion ynt,
a'i wyrthau ydny'r fanctaidd:

18 Agos iawn i bawb ydyw fo
a eilw arno'n buraid.

19 Sef at y gwyr a'i holiant ef,
fo glyw eu llef, i'w gwared:

Fo ryd eu h'wyllys hwynt, a'u harch,
o'i wir barch, Ion gogoned.

20 Pob dŷn a garo'r Arglwydd nef,
caiff ganddo ef ei'mddifynn:

21 A chan difetha, rhyyd oes fer
i bob y gylcer cyndynt.

22 Fy enaid traethed fendith rwydd,
a mawr yr Arglwydd nefol:

23 A phob cnawd rhoed i'w enw (y Sant),
ogoniant yn dragwyddol.

PSALM CXLVI.

FY enaid, mola'r Arglwydd nef,

2 Mi a'i molaf ef i'm bywyd:

Dangosaf glod i'm Harglwydd Dduw,
tra gallwyf fyw, neu tynnud.

3 Na wneuch hyder ar d'wyfogion,
nac ar blant dynion bydol:

Am nad oes ynddynt hwy i gyd
na help nac iechyd nerthol.

PSALM CXLVI, CXLVII, CXLVIII.

4 Pan el y ffun o'r geneu gwael,
a'r corphi i gael daearlan :
Felly dychwel ; fel dyna'r dydd
y derfydd ei holl amcan.

5 Y pryd hwn gwŷn ei fyd efô
a roddo ei holl obaith
Ar Dduw Iago, yn gymmorth da,
pan el oddiyma ymath.

6 Hwn Dduw a wnaeth nef, daear, môr,
a'r holl ylîr sydd ynddynt :
Hwn a saif yn ei wir ei hun,
pryd na bo un o honyn.

7 Yr hwn i'r gwael a rydd farn dda,
a bara i'r newyntlyd ;
Fe ollwng Duw y rheidus gwâr
o'i garchar ac o'i gaethfyd.

8 Yr Arglwydd egryr lygaid dall ;
ef a dyr wall gwael ddynion ;
Yng'leddu'r gwan mae'n Harglwydd ni,
a hoffi y rhai cyfion.

9 Dieithriaid, a'r ymddyfad gwan,
a'r weddw druan unig,
Duw a'u pyrth : ond dyrys u wnaï
holl ffyrrd pob rhai cythreulig.

10 Yr Arglwydd yn teyrnâu a fydd,
dy Dduw tragicwydd, Seion :
O oes i oes pery dy lwydd.
Molwch yr Arglwydd tirion.

PSALM CXLVII.

MOLWCH yr Arglwydd; can's da yw
canu i Dduw yn llafar :
O herwydd hyfryd yw ei glod,
a da yw bod yn ddiolchigar.

2 Caerfalem dinas gyflawn fydd ;
yr Arglwydd sydd i'w darpar :
Gan gaiflu Israëlf ynghyd,
a fu trwy'r byd ar waigarr.

3 Yr unig Arglwydd sy'n iachâu
yn rhŷd o friwiau'r galon :
Yr Arglwydd rhwym eu briwiau'n iawn,
y rhai dolur-lawn clefion.

4 Yr Arglwydd sydd yn rhifo'r fer,
a phob rhyw nifer 'honynt :
Ef a'u geilw hwyne oll yn glau
wrth briod enwau eiddynt.

5 Mawr yw ein Harglwydd ni o nerth,
a phrydferth o rafoldeb :
Ac mae'r bell iawn uwch ben pob rhif,
fon am ei brif ddothineb.

6 Yr Arglwydd unig sydd yn dal
i gynnal y rhai gweiniaid :
Ac ef a ollwng hyd y llawr
y dorf fawr annwiliolaid.

7 Cenwch i'r Arglwydd mal y gwedd ;
clodforedd iddo 'berthyn :
O cenwch, cenwch gerdd i'n Duw,
da ydwy, gyd a'r delyn.

8 Hwn â chymyddau toes y nen,
a gwlaw'r ddaearen gwlychodd :
I wellt gwnaeth dyfu ar y fron,
a llyfiau i ddynion parod.

9 Hwn i'r anifail ar y brynn
a rydd yr hyn a'l porto :
Fe bortha gywion y cigrain,
pan fo'n yn llefain arno.

10 Nid oes ganddo mewn grwm un march
na ferch, na pharech, na phlefer :
Nac mewn eisgar, neu forddwyd gŵr ;
fel dyna gyflwr ofer.

11 Yr Arglwydd rhoes ei ferch arddys
yr hwn y fy'n ei hoffi :
Ac sydd yn disgwyl cael ei nawdd,
caiff hwn yn hawsd ddaioni.

12 O Caerfalem, gyflawn o lwydd,
molianna'r Arglwydd eiddod :
O Seion sanctaidd, dod, un wedd,
i'r Dduw glodforedd barod.

13 Herwydd yr Arglwydd, a'i fawr wyrth,
a wnaeth dy byrth yn gryfion :
A rhoes ei fendith, a thyciant,
ym mhlith dy blant a'r wyrion.

14 Hwn a roes heddwch yndy fro,
fel y cynnyddo llwyddiant :
Ac a ddiwallodd yn eirch plith,
o frasfer gwenith, borthiant.

15 Ei orchymyn ef a ddenebyn,
o'i ddawnfawr, air cymhesur :
Hwn a'r ddaear a'r led,
ac yno rhed yn brysur.

16 Eirch i'r eira ddisgyn fel gwlan ;
eirch rew, fe'i tan fel lloedd :
17 Eirch iâ, fe ddaw yn defyll cri ;
pwys 'erys oerni hwnnw ?

18 Wrth ei air eilwaith, ar ei hynt,
fe bair i'r gwŷnt och'neidio,
I dodd i'r rhai'n : ac felly bydd
i'r holl afonydd lifo.

19 Gym ei air, a'i ddcbeulaw gref,
a ddengys ef i Iago :
A'i ffyrrd a'i farn i Israëlf,
a'r rhai a ddêl o hono.

20 Ni wnaeth efe yn y dull hwn
â neb rhyw naifiwn arall :
Ni wyddent farnau'r Arglwydd nef ;
O molwch ef yn ddibol.

PSALM CXLVIII.

O MOLWCH yr Arglwydd o'r nef,
rhwch lef i'r uchel leodd :
2 Molwch hwn holl angylion nef,
molwch ef ej holl luocedd.

3 Yr haul, a'r lleuad, a'r holl fer,
y gloywder, a'r goleuni :
4 Nef y nefoedd, a'r ffurfaen,
a'r deifr uwch ben y rheini ;

5 Moliau'n enw'r Arglwydd nef ;
hwynt a'i air ef a wnaethpwyd :
D'weddod y gair, a hwy, fel hyn,
ar ei orchymyn, crewyd.

6 Rhos eol iddynt i barhau,
fel deddfau byth i'w dilyn :
Rhos bob peth yn ei le'n ddi os,
nad elo dros ei derfyn.

7 Molwch yr Arglwydd o'r ddaear,
chwydchwi yfrywgar ddreigiau :
8 Y tan, a'r cenlyig, cir a tharth,
a'r gwŷnt o bob parth yntau ;
9 Mynyddoedd, bryniau, ffrywthlon wŷdd,
a'r tirion gedrwydd brigog ;
10 An'feiliaid, ac ymlusgaiad maes,
ac adar llaes aseflog.

11 Brenhinoedd daear, barnwyr hyd,
fwyddwyr ynghyd a'r bobloedd :
12 Gwyr ieuauingc, gwyrifon, gwyr hen,
pob hachgen ym mhob oefoedd

13 Molant ei enw ef ynghyd ;
uchel a hyfryd ydoedd :
Ei enw ef fydd uchel ar
y ddaear oll, a'r nefoedd.

P S A L M CXLVIII, CXLIX, CL.

24 Can's corn ei bōl a ddyrchafawdd,
yn fawl a nawdd, i'r eiddo:
I Israël, ei etholedig,
a drig yn agos ato.

P S A L M C X L I X .

CENWCH i'r Argwydd, ac iawn fydd,
A ryw ganiad newydd rhyfedd:
A chlywer ynglyn lleidfa'n faint
ei fawr faint, a'i orfoedd.
2 Boed Israël lawen a ffaeth
yn Nuw, a'i gwnaeth yn ddibrin:
A byddant hyfryd blant Seion
yn Nuw, eu tiorion Frenhin.
3 Molant ei enw ar y bibell,
a thympanell, a thelyn:
4 Can't hoddlon yw i'w bobl i gyd;
ryhdd iechyd i'r lledneis-ddyn
5 I'w faint ef doed gorfoedd iawn,
a hon yn llawn gogoniant:
Yn eu gweithau (yn llawn dduol)
ac yn eu 'steifyl, canant.
6 Yn eu geneu bydd cerdd bob awr
ein Duw, a'i fawr ryfeddod:
Ac yn eu dwylaw hydd i'w drin
y cleddyf deufin parod;
7 Ar etfroniaid i'n dial ni,
ac i gosp-boeni'r bobloedd:

8 I roi mewn caethder cadwyn dro,
i rwymo eu brenhinoedd;
I roi eu pendefigion chwyrn
mewn gefyn heiyrn ffyrnig:
9 I wneuthur arnym union farn,
yn gadarn 'grifenedig.
Dyma'r glân ardderchowgrwydd fydd
i'w faint y fydd yn credu:
Clodforwch oll yr Argwydd nef,
O molwch ef, am hynny.

P S A L M C L .

MOLWCH Dduw yn ei gysfegr len,
sef ei ffurfaen nerthol:
2 Molwch ef i'w gadernid llym,
ac amlder gymr rhagorol.
3 Ar lais udgorn rhowch y mawl hyn,
ar nabl, telyn, tympan:
4 Molwch chwi ef a llawn glod glau,
a thiannau, pibell, organ.
5 Ar y symbalau molwch ef,
a'r rhai'n a'u llef yn fein-gar:
O molwch ef a moliant clau
ar y symbalau llafar.
6 Holl bethau molent un Duw byth,
fydd ynddynt chwŷth y bywyd:
Rhoent gyd-gerdd foliant i barhau:
clodforwn nimau hefyd.

TERFYN PSALMAU DAFYDD.

E M Y N A U .

E M Y N A U.

Veni Creator.

TYR'D, Yspryd Glân, i'n c'lonnau ni,
a dod d'oleuni nefol:
Tydi wyt Yspryd Crist, dy ddawn
sy fawr iawn a rhagorol.

Llawenydd, bywyd, cariad pur,
ydyn dy eglur ddoniau:
Dod eli 'n llygaid, fel i'th faint,
ac ennaint i'n hwynebau.

Gwafgara di'n gelynion trwch,
a heddwch dyro in i:
Os T'wysog i ni fydd Duw Ner,
pob peth fydd er daioni.

Dyfsg in' adnabod y Duw Tad,
y gwir Fab rhad, a Thithau:
Yn un trag'wyddol Dduw i fod,
y hynod dri Pherfouau.

Fel y molianer, ym mhob oes,
y Duw a roes drugaredd:
Y Tad, y Mab, a'r Yspryd Glân;
da datgan ei anrhwydd.

Nes fel hyn.

TYR'D, Yspryd Glân, trag'wyddol Dduw,
yr unrhyw â'r Tad nefol:
Yr unrhyw hefyd â'r Mab rhad,
Dw cariad tangnfeffol.

Llewyrcha 'n c'lonnau ni a'th ras,
fel byddo gas in' bechu:
Ac i ni, mewa sancteiddrwydd rhŷdd,
bob dydd dy wafanaethu.

Y Diddanydd wyt ti yn wir
ym mhob rhyw hir orthymder:
Dy hoil ddaioni di, a'th glos,
â thaod ni adrodder.

Y Ffynnon i'r llawenydd glân,
y gloywlyws Dân cariadol:
Ac i'r Enneiniad, mawr ei les,
sy'n rhoddi gwres ysprydol.

Dy ddoniau di ynt aml a dwys,
y rhai i'th eglwys rhoddi:
Yngh'lonnau pur, ddeddf ddilys
tydi â'th fys 'grifeni.

Tydi addewaifft ddyfsgu, Ion,
dy weision i lefaru:
Fel ym mhob man y caffo 'n rhwydd
yr Arglwydd ei foliannu.

O Yspryd Glân, i'n c'lonnau ni
y gwir oleuni danfon:
A hefyd zel, tra fom ni byw,
i garu Duw yn ffyddlon.

Ein gwendid nertha di, O Dduw,
(mawr ydyw ein breuolder)
I ddiawl, i'r byd na chwaith i'r cnawd,
na fyddom wawd un amser.

Gyr ein gelynion yn eu hol;
bydd di heddychol â ni:
Gwna i bob dŷn ein caru 'n bur,
(mael eglur a fydd hymyn.)

Ein T'wysog wyt, O Arglwydd maw,
rhag maglau pob thyw bechol:

A rhag llithro oddiwrthyt mwyl,
cynhorhwy bydd in' pated.
Dod fesur mawr o'th ras yn rhwydd,
O Arglwydd Dduw genuchaf:
Diddanwch i ni felly bydd
yn y brawd-ddydd diwedda.

I ffoi ymbleidiau cecreth cas,
dod i ni ras, Dduw nefol:
Dod gariad, a thangnfeffed mad,
ym mhob rhyw wlad Griff'nogol.

Attolwg i ti, dyro rad,
y Tad i ni adnabod:
A'r Arglwydd Iesu, ei **Fab** hael;
ac yu y nef canfod,

A chyffefu, a pherfaith ffydd,
Dydi bob dydd yn ddiau:
Yspryd y Tad a'r Mab wyt ti,
un Duw, ond tri Pherfouau.

I'r Tad, i'r Mab, i'r Yspryd Da,
un gogyd a gogyf uwch,
Bid moliant: hwn yw'r gwir Dduw nef;
ei enw ef bendithiwrch.

A bid i'n hunig Arglwydd Dduw,
fod gwiw ganddo roi 'n hylwydd,
I bob rhyw Griffon yny byd,
ei Yspryd yn dragwydd.

Cân Sanct Ambros, neu Te Deum.

TYDI (O Dduw) a folwn ni:
Yn addefwn di yn Arglwydd:
Y ddaear oll (drag'wyddol Dad)
gwna it' addoliad hylwydd.
Arnat ti holl angylion nef
a ront eu llef heb dewi:
Yn nefeodd hefyd oddiar hyn,
a'r nerthoedd sy'n y rheini.

Cerub a seraphin a fydd
yn llefain beunydd atut:
Sanct, Sanct, Sanct, Arglwydd faboeth glâs;
fel hyn y galwan' armat.
Nefoedd a daear fydd yn llawn
o'th wîrddawn, a'th ogoniant:
Yr apostolion, hyfryd gôr,
a ron' it' ragor foliant.

Moliannus rif y prophwydi
fy'th foli o'r dechreuaed:
A'r merthyrion, ardderehog lu,
fydd i'th foliannu' waitad.
Dy eglwys wir gatholig lân,
(hon fydd ar dan trwy' r hollfyd)
O Arglwydd, a'th addola di,
yn Un ac yn Dri hefyd.

Y Tad o anfeidrol Fawredd,
gwir Fab gogoneidd unig:
A hefyd y Glân Yspryd pur,
fydd i ni'n gylur diddig.
Ti wyt (O Grit yr unig Sant)
Frenhin, gogoniant grafol:
Wyt hefyd i'r trag'wyddol Dad
yn wir-Fab rhad trag'wyddol.

Pan gym'râist arnat wared dŷn
o feddiant gelyn anfwyn:

Difyfr

EMYNAU.

Diygylr gennyt ti ni bu
dy eni o fru y forwyn.
Pan fethraift angen, teyrnas nef,
i bob ffydd gref, agorai: .
Yugogoniant yr hael-Dad byw,
ar ddeau Duw, eisteddai.

Credu yr ym, a disgl ffydd,
mai ti fydd Barnwr arnom :
Am hyn, er ein cynnortaw,
bid dy ddeheulaw drosom.
Dy bobl di ym (O Dduw ein nerth)
prid werth dy waed sancteiddiol:
Par gael ein cyfrif gyd 'a th faint
mewn gogoniant trag'wyddol.

Cadw dy bobl (O Arglwydd da)
bendithia d'etiseddhaeth:
Dyrcha bywnt byth, gwna iddynt fod
dan gyfod y lywodraeth.
O ddydd i ddydd y'th glodforwn;
mawrygwn dy enw bythoedd :
Teilyng ein cadw ni heddyw.
rhag pechu (O Dduw'r lluodol.)

O Arglwydd, wrthym trugarhâ;
trugaredd gwna a'r eiddod :
Dy ferch di arnom twynned;
bydd ein hymddiried ynod,
Mewn dim, nid ymddiriedais i,
ond ynot ti (O Arglwydd)
N'ad byth im'g wilydd achos hyn,
O Dduw, na derbyn gw'r adwydd.

Cân tri Llango, neu Benedicite opera omnia.

CHWI holl weithredoedd Arglwydd nef,
bendithiwrh ef, ein Llywodraeth:
Gogoneddwrh, a chlodforwrh,
mawrygwch, yn dragwydd.
Chwi, yr angylion glân o'r nef,
moliennwrh ef yn hyfryd:
Chwithau nerthoedd, a fflurfaen,
a'r dyfroedd uwch ben hefyd.

Chwithau nesfodd mawr, haul, a lloer,
cawodau oer, a gwynoedd:
Chwi dâr a gwres, gauaf a haf,
a gwyltis araf o'r nesfodd.
Chwithau oerfel, noethni, ac iâ,
a rhew, ac eira tewdrwch:
Chwi notweithiau a dyddiau, chwi
oleuni a thywylwch.

Mell, cymymlau, a daear grôn,
ac fydd ar hon yn tyfu:
Mynddoedd uchel, a'r bryniau,
a'r glowy ffynhonnau obrau.
Y moroedd, a'r llifeiriaint mawr,
'r hyd eigion llawr, a'u helynt:
Morfilod braig, a phygod mân,
y rhai a nohan' ynddynt.

Holl adar is yr awyr len,
a phob percheu adenyydd:
An'feiliaid maes, bwytfilod coed,
i'r Arglwydd doed a'i gywydd.
Chwi holl ddydnyon, eu plant, a'u hil,
a'u heppil arbodbedig:
Ty Israël yn anad un,
ei bobl ei hun enwedig.

Chwi offeiriad sydd i'w dêmi wen,
a'i hollaw! lawen weision:
Chwi 'srydpoedd ac eneidiau glân,
a phawb sydd burlan galon,

Ananias, Azarias,
y sy a'r awen dduwiol:
Tithau yn drydydd Mîael,
o Israël ddewiol.

Cân Zachariâs, neu Benedictus.

68 HWN sydd dros Israel, Arglwydd Dduw,
bendigaid yw uwch oeloedd:
Am ymweled a ni mor gu,
ac am brynu ei bobloedd.
69 Yr hwn a roes gorn, a nerth faeth,
yn iachawdwriaeth ddedwydd:
A'i godi i ni, o'i air a'i ras,
o deulu ei was Dafydd.

70 Yr hwn addewid nid oedd gau
o enau y prophyd:
Yr hau oedd a ddechreu y byd;
wele, ei gyd-gyflawni.
71 Sef, rhoe i ni'r ymwared hon,
rhag ein gelynion hynny:
A'n gwared o ddwylaw 'n holl gas;
wel' dyna'i ras yn ffynnu.

72 Y rhoe nawdd i'n tadau nyni,
a chofio'i fanet ddygymmod:
73 A'i lw i Abraham ein ta,
yn rhwymiad o'r cyfamod.
74 Sef, gwedi 'n rhoddi ni ar led
oddiwrth gaethiwrh gelyn,
Cael heb ofn ei was'naethu ef,
heb un llaw gref i'n herbyn,

75 Holl ddyddiau'n heinioes ger ei fron,
yn union, ac yn sanctaidd:
Holl ddyddiau'n heinioes ger ei fron,
yn union, ac yn sanctaidd.

76 Tithau, fab bychan, fo'th elwir
yn Brophwyd i'r Goruchâ:
Can a'i o'i flaen, i barottôi
ei ffyrdd, a'n troi i'w noddfa;
77 I roi gwylbodaeth i'w bobl ef,
ddyfod o'r nef ag iechyd:
Trwy ei faddeuant i'n rhwyddâu
oddiwrth bechodaun enbyd.

78 O ferion trugaredd Duw Dad,
a'i ymwelediad tyner,
Tywynnodd arnom, ym mhab man,
yr Haulgan o'r uchelder;
79 I roddi llewyrch disgair glod
i rai sy 'ngyligod angau,
A chyfeirio ein traed i'w ol
ar hyd heddychol lwybrau.

Cân Mair Forwyn, neu Magnificat.

46 FY enaid a fawrhâ'r Arglwydd;
yr uniswydd gwna fy yspriyd:
47 Yr hwn ynof si hyfryd yw,
trwy gredun i Nuw fy iechyd:
48 Can's edrychodd ar isel wedd,
a g waeledd, ei law-forwyn:
A dedwyd fyth y gelwir fi
gan bob rhieni addwyn.

49 Can's hwn sydd alluog Bennaeth,
a'm gwnaeth i yn fawr hygar:
Bendigaid fyddo ei enw ef,
yr Arglwydd nef a daear:
50 A'i drugaredd ef byth a saf,
dros bob rhai a'r hofnai:
51 A'r beilch gwasgarodd ef, a'i north;
mae'n bryderth ei ogoniant,

E M Y N A U.

52 Fe dynnodd y rhai cedyrn mawr
i lawr o'u holl gadernid :
Fe a gododd ac a fawrha' dd
y rhai ifel-radd hefyd.

53 A phethau da y llanwodd rai
a fyddai yn newynog :
Ac ef a anfonodd yn wag,
trwy nág, y rhai goludog.
54 Fe helpiodd Ifraél ei was,
gan goho 'i ras a'i ammod :
55 I'n tadau (Abraham a'i had)
hyd byth, a'i rad gyfammod.

*Cân Simeon à'r Iesu yn ei freichiau, a elwir
Nunc dimittis.*

29 **A**RGLWYDD, bellach gollwng dy was
mewn heddwch, addas ymy :
Yn ol dy air, hwn oedd yngŷd
a'm hyfryd i'm diddanu.
30 Can's gwelais i a'r golwg hyn
y Crist a bryn ein hiechyd :
31 Hwn a roist ini yn Arglwydd,
a hyn yngwydd yr hollfyd.
32 Hwn a ofodaist di yn ddrych,
i lewyth i'r Cenhadloedd :
Hefyd i Ifraél dy blant
yn ogoniant byth bythoedd.

Neu fel hyn.

29 **W**RT H d'air caf bellach, Arglwydd cu,
ymadu yn heddychlon :
30 Canys i'm golwg i y daeth
dy iachawdwriaeth dirion.
31 Hon a ddarperaift yn ddi-ddrwng,
yngolwg pawb o'r hollfyd :
32 Yn oloc i'r byd, i Ifraél blant
yn fawr ogoniant hyfryd.

Gweddi'r Arglwydd, neu Pater noster.

EIN Tad o'r nef, ein Duw a'n Rhi,
dy Enw di fancteiddier :
Dy deyrnas hylwydd doed i'n plith,
trwy rad y fendifth dyner.
Bid d'wyllys ar y ddac'ry'n gref
fel mac 'n y nef heb ballu:
I ni rho heddyw fara i'n bol,
bcunyddiol i'n diwallu.
Ein holl ddyledion maddeu di,
fel yr ym ni yn erbyn :
Gan roi maddeuant i bob rhai
a wnel ar fai i'n herbyn.
I Brofedigaeth byth na'n dwg,
ond rhag pob drwg gwna'n gwared :
Can's ti biau'r deyrnas, nerth, a'r mawr,
byth yn drag'wyddawl drwydded. *Amen.*

Credo'r Apolion.

YN Nuw Dad, Creuwr dac'r a nef,
a gwir fydd y credaf :
Ac yn ei Fab ef, Crist ein myd,
a gac'd o'r Ysypred glanaf.
O'r Wyryf Fair y ganed hwn ;
dan Bilaf trwm ddioddefodd :
Marw, claddwyd, bu'n uffern gaeth ;
dydd trydydd aeth i'r nefo' dd.
Lle ar ddeheu-law Dduw ei Dad,
mae ei eisteddiad cyson :
Oddynto daw, yn niwedd byd,
i'n barnu 'gyd yn gyfion.
Yn 'r Ysypred Glân mae 'nghred a'm ffydd,
a'r Eglwys fydd Gatholig :

Cysfundeb Saint wy'n gredu fod ;
maddeuant pechod yffig.

Gwir adgyfodiad bydd i'n cnawd
pan ddéi dydd-brawd i'n barnu :
A bywyd perffaith hir di-dawl
trag'wyddawl i'w feddianu.

Y Dengair Dediif.

DUW a lefarodd y ddeddf hon
ar g'oedd ger bron y dyfra :
Gan dd'we'yd, Myfi yw'r Dduw, dy Ior,
a'th dynnodd o'r cyiingdra.
Dwiau eraill ger fy mron i
na fid i ti eu gwneuthur :
Cerfiedig ddelw i ti dy hun
na wna, na llun creadur.

Na llun dim arall a'r y fy
'n y nefoedd fry, i'w 'ddoli :
Nac yn y ddaear ilod faith,
na'r dw'r, na'r gwaith fydd ynddi.
Nid ynt ond pethau dilesad ;
na wna ymgrymmiad iddyn :
Ac na addola 'r fath beth gwael ;
'docs borth i'w gael oddiwrthyn.

Can's mi yw'r Arglwydd Naf, dy Bot,
a'th gadarn Ior haetonus :
A myf hefyd (cofia, clyw)
yw d'Arglwydd Dduw eiddigus.
Wyl yn ymwell'd a phechod canu
o dadau'r plant anynad,
I'r drydedd a'r bedwaredd oes
o'r rhai nid oes diwygiad.

Yn trugarhâu wrth blant a hil,
hyd fil o genhedaethau,
Y rhai a'm carant i yn gu,
a gadwant fy nghyfreithiau.
Na chymmer Enw Duw yn wrth,
yn ofer wrth ymbyngio :
Can's nid dieuog gan Dduw Ner
yn ofer a'i cymmero.

Sancteiddia byth y Sabbath maith :
gwnai dy holl waith priodol
O fewn clwfe dydd ; a'r seithfed yw
Sabbath dy Dduw 'n bennodol.
Na wna'r dydd hwnnw waith trwy ferch,
na'tha fab, na'tha ferch, na'tha weision,
Na'tha forwyn, na'r anifail syrrh
o fewn dy byrth yn gyfion.

Can's mewn chwe dydd y gwnaeth Duw Ior
nef, dacar, mór, ac s' ynddynt :
Sancteiddioedd ef y seithfed dydd,
a'i fendifth sydd i'r eiddyn.
Rho barch anrhyydedd ar bob cam
i'th dad a'th fam yn berffaith :
Fel y bo iti einioes hir
i fyw ar dir y ymdaith.

Na ladd. Na wna odineb chwith.
Na lladrud byth anfoddog.
Na ddwg gam dyft, er bâr na brŷn,
yn erbyn dy gymmydog.
Ac na chwennych byth mo ei dŷ,
na'i wrraig fy'n gu i'w synwes,
Na'i was, na'i ych, na'i forwyn wen,
na'i aten fy'n ei loches.

*O Arglwydd, wrthym trugarhâ,
a gwna in' gadw 'n ddeddfau :
Ac ysgrefena di'r ddeddf hon
yn eigion ein calonnan.*

E M Y N A U.

Galarnad Pochadur.

I'w ganu fel y chweched Psalm.

NA thro dy wyneb, Arglwydd glân,
Yn oddiwrth un truan agwedd,
Yr iedd o flacn dy borth yn awr
mewn cyfudd mawr yn gorwedd.
Yr wyl yn gorwedd wrth dy ddr;
attolwg egor imi:
Er bod fy muchedd yn ddi-rôl,
'rwy'n edifeiriol, gwelli.

Na alw mo'nof fi ger bron,
i roddi union gyfrif:
Yr wy'n cydnabod, fy Nuw hael,
y hywyd gwael oedd gennif.
Nid rhaid i mi addef ychwaith
bob enwir waith fu rydost:
Y sut a'r modd yr oedd fy nghlwyf,
ac fel yr wyf, ti wyddost.

Ti wyddost fydd yn awr, Dduw cu,
a'r llyn a fu yn fanwl:
Ti wyddost hefyd both a ddâw;
mae ar dy law di'r cwbwl.
Ti wnaethost nefoedd yn un man,
a daear dan wybrennau:
Ti wyddost beth fydd wedi hyn,
a pheth oedd cyn y dechrau.

Ac felly fy holl feiau i
byth rhagot ti ni chuddiwyd:
O ti a'u gwyddost hwnt i gyd,
y lle a'r pryd y gwnaetholwyd.
Trwy ddeigr hollt y daf si, am hyn,
i erfyn a dymuno:
Megis y bachsen a wnaï ddrwg,
yn ofni gwg i'w guro.

Felly y deuaf a dy borth,
i ddifgwyl cymmrôl ddiigon:
Sef dy drugaredd, i lanhâu
fy holl weltau budron.
Y peth a geisiaf fy rodd wîch,
nid rhaid mo'i mynuch henwi:
Tydi a'i gwyddost, fy Nuw gwŷn,
cyn darfod gofyn i'ti.

Trugaredd, f'r Arglwydd, heb ddim mwyl,
yw'r cwbwl 'rwy'n ei geisio:
Trugaredd yw fy newydd lwydd;
trugaredd, f'r Arglwydd, dyro.

Yr Emyn o fodedig gan yr Eglwys i'w chanu ar ol Cymru.

IDDUW gogoniant syth a fo,
i fy fry'n y goruchafion:
Bid ar ddaear'r tangnafedd rhad,
ewyllys mad i ddynion.
Tydi, O Dduw, a folwn ni,
bendithiwn di'n dragwydd:
Addolwn, gogoneddwn byth,
dy Enw diliyth dedwyd.

Iti diolchwn, Dduw, bob awr,
am dan dy fawr o gogoniant:
O nefol Dad, Ior Frenhin cu,
Duw, Hollalluog feddiant:
Duw, Arglwydd lefu. Grist, Fab rhad
unig y Tad, anedig:
Oen Duw, Fab Ner, fy'n tynnau i gyd
bechoda'r byd yn ddiiddig.

Ti sy'n dileu pechoda'r hyd,
maddeu i ni'gyd ein beiau:

Dilêu pechoda'u'r wyt, Dduw Rhi;
Crist, derbyn di'n gweddioau.
Ti'r hwn wyt ar ddeheu-law'r Tad,
y gwir Fab rhad sancteiddiol,
Ti'r hwn wyt unig Arglwydd Dduw,
ein gweddi clyw'n dosuriol.

Ti'n unig, sanctaidd Crist, bob pryd,
gyd a'r Glân Yspryd haefaf,
Wyt yngogoniant y Duw Tad,
yn waflad, y Goruchaf. Amen.

Emyn i'w chanu mewn Cynhebrwng, neu Wylnos.

MYFI yw'r Adgyfodiad mawr;
Myfi yw Gwawr y bywyd:
Caiff pawb a'm cred, medd f'r Arglwydd Dduw,
er trengu, fyw mewn uffud gred
i mi, caiff drwydded nefol,
Na allor angeu, brenhin braw,
ddrwg iddaw yn dragwyddol.

Yn wir, yn wir, medd G W I R ei hun,
pob cyfryw ddyn fy'n gwrando
Fy Ngair, gan gredu'r Tad a'm rhoes,
mae didranc einoes ganddo.
A wnel ei oreu'r uffudhâu
trwy fydd i'n gerian hyfryd;
Ni ddaw i farn, ond trwodd f'r aeth
o angau caeth i fywyd.

Mi wn, medd Job, o'r cynfyd cudd,
mai byw'm Gwaredydd hawddgar:
Mi wn y daw fy Mhrynnwr drud
ar ddiwedd byd i'r ddaear.
Ac er fy mod i'n awr mewn poen,
ac wedi 'nghroen, i'r pryd
Ddifetha hefyd fy nghorff hwn,
er hynny gwn cat weled.

YDuw anfeidrol, yn fy nghinawd,
a'r ddiydd gollyngdawd feintiau:
A'm llygaid i fy lunn a'i gwell
a'r dinion uchelderau.
Ac medd Sant Ioan, a fu 'fai'n nes
a'i ben ar Fynwes I E S U,
O wînyfodig entrych nef
mi'glywais lef yn traethu.

Sgrifena, O hyn allan mai
gwîn fydd y rhai fu feirw
Yn flydd yr Arglwydd, gwîn en byd
o'r glân ddiwedd-bryd hwnnw.
Felly dywaid yr Yspryd Glân;
Can's maent yn diddan orphwys
Oddiwrth eu llafur, mewn rhyddhâd
dedyddol 'fstad Paradwys.

Na fyddwn anobeithiol drift
am neb yng Nghrifft a hunant,
Medd Paul: o'r corff maent gyd ag ef,
yng hartref y gogoniant.
Os mynnwn, fel na ddug ond hûn
yspryd cin dyn at feintiau:
Mewn ennyd bach cawn ninnau hûn
a'n dwg i'r un trigfannau.

Gloria Patri.

GOGONIANT syth a fo i'r Tad,
i'r Mab rhad, a'r Glân Yspryd:
Fel y bu, y mae, ac y hydd,
un Duw trogywydd hyfryd.

Ac fel hyn ar ol Psalm li, a lxvi.

GOGONIANT fo i'r Tad,
i'r Mab rhad, a'r Glân Yspryd:

T A B L Y P S A L M A U.

Fel y bu, y mae, ac y bydd,
Un Duw tragywydd hyfryd.

Ac fel hyn ar ol Psalm c.

GOONIANT, moliant, parch, a bri,
i'r Un a Thiri, tragwyddol fwyth:
Y Tad, y Mab, a'r Yspryd Glân,
fal gynt, tra bo na chân na chwŷth.

Ac fel hyn ar ol Psalm cxiii, a cxiv.

GOONIANT fwyth a fydd i'r Tad;
A bid gogoniant i'r Mab rhad;
i'r Yspryd Glân, gogoniant fo;
Megis gynt yn y dechreu'r oedd,
Ac y bydd byth yu oes oefoedd.
D'wedwn, Amen, poed felly bo.

T A B L I D D A N G O S P A L E Y C E I R P O B U N O'R P S A L M A U , W R T H E U D E C H R E U A D A'U R H I F E D I .

A

ACHUR fi, Dduw, yr hwn a'm gwnaeth 69
Addewais gadw'ngeneu'n gu 39
Ai'r uniondeb, O bobloedd wŷch 58
A ofno'r Arglwydd, gwŷn ei fyd 128
Arglwydd, clyw'ngwedd i'n ddiball 5
Arglwydd, manwl y chwiliait fi 139
Attad (Ion fy nerth) y rhof lef 28

B

Barn fi, O Dduw, a chlyw fy llais 26
Barn fi, O Dduw, a dadleu'n dynn 43
Bendigaid fo'r Arglwydd fy nerth 144
Bûm yn dyfal ddiigwyl fy Ner 40

C

Cadw fi, Dduw; can's rhois fy mhwys 16
Cenwch, a churwch ddwyllaw 'nghyd 47
Cenwch i'r Arglwydd, ac iawn fydd 149
Cenwch i'r Arglwydd newydd gan 98
Clodforaf fi fy Arglwydd Ion 9, 111
Clodforaf pawb yr Arglwydd nef 105
Clodforwn di, dragwyddol Dduw 75
Clyw, di Fugail i Israel 80
Clywiom â'r clustiau, O Dduw cu 44
Credaf i'r Arglwydd yn ddi nam 11
Chwi weision Duw, molwch yr Ion 113

D

Da gennys wrando p'r Arglwydd nef 116
Dangos, fy Nuw, fy Nuw a'm gym 22
Datganaf drugaredd a barn 101
Datgan y nefoedd fawredd Duw 19
Da wyt i'th dir, Jehova Ner 85
Dedwyddol yw mewn buchedd dda 112
Diolchaf fi â chalon rwydd 34
Dîgwyliaf o'r mynyddoedd draw 121
Dw, hauch in' yn Arglwydd da 90
Dw, dod i'r Brenhin fara o'r nef 72
Dw, dy nawdd im'r rhag marwol ddyd 56
Dw fy nghyflawnder, clywaith fi 4
Dw, priyura i'm gwared i 70
Dw y duwiau, yr Arglwydd cu 50
Dw, yn d'ewn cadw fi'n dda 54
D'wedai'r Arglwydd wrth f'Arglwydd mau 110

D'wedai'r ynsyd wrtho ei hun 53
Dy babell di mor hyfryd yw 84
Dyma'r amser yn ddi ymgâl 124
Dy ras, dy nawdd, fy Nuw, im'dod 57
Dywaid i mi, pa ddyn a drig 15

E

Erglyw fy arch, O Arglwydd mad
Erglyw, O Dduw, fy llefain i

P s a l m

F'Arglwydd, dyrchafais f'enaid i 25
F'Arglwydd, mi a'th fawrygaf di 30
Fy Arglwydd, na cherydha fi 38
Fe dd'wedai'r ynsyd, nad oes Duw 14
Fy enaid mawl Sant Duw yr Ion 103
Fy enaid, mola'r Arglwydd byw 104
Fy enaid, mola'r Arglwydd nef 146
Fy llais at Dduw, pan roddais lef 77
Fy mholi i gyd, gwrandewch fy neddf 78
Fy Nuw, gwareda fi rhag brad 59
Fy unig Dduw ydyw fy mhlaid 62

F

F'Arglwydd, dyrchafais f'enaid i 25
F'Arglwydd, mi a'th fawrygaf di 30
Fy Arglwydd, na cherydha fi 38
Fe dd'wedai'r ynsyd, nad oes Duw 14
Fy enaid mawl Sant Duw yr Ion 103
Fy enaid, mola'r Arglwydd byw 104
Fy enaid, mola'r Arglwydd nef 146
Fy llais at Dduw, pan roddais lef 77
Fy mholi i gyd, gwrandewch fy neddf 78
Fy Nuw, gwareda fi rhag brad 59
Fy unig Dduw ydyw fy mhlaid 62

G

Gobaith a nerth in' yw Duw hael 46
Gofwng, O Arglwydd, y glifau daw 36
Gwrandawed di yr Arglwydd Ner 20
Gwrandewch chiw y bobloedd i gyd 49
Gwŷn ei fyd yr ytyrion frawd 41

H

Holl farnwyr byd mac Duw'n eu mysg 82
I

I dý'r Arglwydd pan dd'wedent, Awa 122
I'm hing y gelwais ar f'Arglwydd 120
I'r Arglwydd cenwch lafar glod 100
I ti, O Dduw, y gweddai mawl 65

L

Llawer cenedl, O Dduw, a ddacth 79
Llawer gwaith cefais gyttudd mawr 129

M

Mawr ei enw'n ninas ein Duw 48
Mi a' mddiriedais ynod, Ner 31, 71
Mi a'th fawrygal di, fy Nuw 145
Moliannu'r Arglwydd, da iawn yw 92
Molwch Dduw yn ei gyffegr len 150
Molwch yr Arglwydd; cans da yw 106, 107, 118, 136, 147
Myfyriaf gerdd byth i barhau 89

N

Na ddala ddrygdyb yn dy hen 37
Na oftega, na thaw, na fydd 83
Nid mi, Arglwydd, nid i ni 115

O

O achub bellach, Arglwydd eu 12
O achub fi, fy Nuw, fy Ner 7
O Arglwydd, amled ydyw'r gwŷr 3
O Arglwydd Dduw, Duw mawr ei rym 94
O Arglwydd Dduw, erglyw ty llef 64
O Arglwydd, ein Ior ni a'n nerth 68

T A B L Y P S A L M A U.

Psalm		Psalm	
○ Arglywydd, erglyw fy ngwedi		Rhois weddi ar yr Arglywydd nef	142
○ Arglywydd, na cheryddfa	6	Rhowch i'r Arglywydd, a rhewch yn chwyrn	129
○ Arglywydd, pa'm y lcfi di	10		
○ Arglywydd, yn dy nerth a'th rin	21	S	
○ brysia, Arglywydd, clyw fy llais	141	Sawl a 'mddiriedant yn Nuw Ion	125
○ cenwch fawl i Dduw ein nerth	81	Scilfeini hon, fef Seion, fydd	87
○ cenwch fawl i'r Arglywydd nef	117		
○ cenwch glod i'r Arglywydd mad	96	T	
○ clyw gyflawnder, Arglywydd mad	17	Teyrnasu y mae yr Arglywydd	93
○ cofia Ddafydd, fy Nuw Ner	132	Traethodd fy nghalon bethau da	45
○ dowch a chanwn i'r Arglywydd	95	Trugaredd dod i mi	51
○ Dduw, tydi a'n gwrtodfaist	60	Trugaredd Dduw i'n plith	67
○ Dduw fy iechyd, nos a dydd	88	Tnedda 'ngolwg at y nef	123
○ Dduw fy moliant i, na thanu	109	Tydi, O Dduw, yw y Duw mau	63
○ Dduw, gwrando fy ngwedi brudd	55		
○ Ior fy ngrym, caraf di'n fawr	18	W	
○ molwch yr Arglywydd o'r nef	135	Wele, fod brodyr yn hyw 'nghyd	133
○ molwch yr Arglywydd o'r nef	148	Wele, holl weision Arglywydd nef	134
○'r dyfnder gelwais amat, Ion	130	Wrth gamwedd dyn annuwiol fur	36
P			
Paham, O Dduw, oddiwrthym ni	74	Ymgysfoded un Duw ein Ner	68
Paham y terfyg gwyr y byd	2	Yn fy nghalon ni bu falch chwyydd	131
Pa hŷd, fy Arglywydd Dduw dilyth	13	Yn Juda ac Ifrael dir	76
Pa'm y rhodreifi yn dy frad	52	Yn Nuw ymlawenhewch i gyd	66
Pan ddacth Ifrael o'r Aipht faith	114	Y ty ni adeilado'r Ner	127
Pan ddychwelodd ein gwir Dduw Ion	126	Yr Arglywydd Dduw yw ein Brenhin	99
Pan oeddym gaeth ym Mabilon	137	Yr Arglywydd piau'r ddaear lawr	24
Parai hynnag, yn Nuw yr Ion	33	Yr Arglywydd ydyw ein pen rhoith	97
Parod yw fy nghalon, O Dduw	108	Yr Arglywydd yw fy Mugail clau	23
Pleidia, O Arglywydd, yn fy hawl	35	Yr Arglywydd yw fy ngolau'gyd	27
Pob cyfryw ddyn y fydd a'i daith	119	Yr unwedd ag y bref yr hydd	42
Rh			
Rhag y gwyr drwg gwaredi fi, Ner	140	Y fawl a drigo, doed yn nes	91
Rhot lawglod iti, fy Nuw Ion	138	Y fawl ni rodia, dedwyd yw	1
		Y fawl fy deilwng, gwyn ei fyd	32
		Ys da yw Duw i Ifrael	75

T A B L Y E M Y N A U.

<i>V E N I Creator.</i>	<i>Credo'r Apostolion.</i>
<i>Câs y tri Llange, neu Benedicite opera omnia.</i>	<i>Y Dengair Deddif.</i>
<i>Cân Zacharias, neu Benedictus.</i>	<i>Galarnad Pechadur.</i>
<i>Cân Mair Forwyn, neu Magnificat.</i>	<i>Emyn i'w chanu ar ol y Cymmun.</i>
<i>Cân Simeon, neu Nunc dimittis.</i>	<i>Emyn i'w chanu mewn Cynhebrwng, neu Wylnos.</i>
<i>Gweddi'r Arglywydd, neu Pater Noster.</i>	<i>Gloria Patri.</i>

G W E D D I A U

G W E D D I A U.

FFURF GWEDDI I'W HARFER MEWN TEULU, FORE A HWYR.

Boreuol Weddi.

HOLL-alluoccaf Dduw a thrugaroccaf Dad, nid ydym ni yn ymgynnyrcholi yma ger bron dy Fawredd di, gan ymddiried yn ein haeddiann a'n teilyngdod ein hunain, eithr yn dy aml Drugaredd di, yr hwn a addewaift wrando ein gweddian, a chanattau ein gofynion a gyfeiriom attat yn Enw dy anwyl Fab Iesu Grift ein Harglywyd, yr hwn hefyd a orchymnodd i ni ymgynnull yn ei Enw ef, mewn gwirddiogel sicrywyd y bydd efe nid yn unig yn ein canol ni, eithr hefyd yn Gyfryngwr a Dadleuwr drofom at dy Fawredd di, modd y caffom bob peth a welo 'th fendigedig Ewyllys di fod yn fuddiol i'n hangenrhiedian ni. Ni a attolgywn i ti gan hynny, drugaroccaf Dad, droi dy Wyneb careid tu ag attom, ac na chyfrifech i ni ein haml bechodaun a'n hanwredd, herwydd pa rai yr ym o wir gyflawnader yn haeddu dy ddigofaint a' th doilym gofpedigaeth, eithr yn hytrach derbyn ni i' th Drugaredd, er mwyn Iesu Grift, yn yr hwn yn unig y' th foddolnir; gan gymmeryd ei Angeu a' Ddioldefiant ef, trwy ba un ni ell i fod yn ddig wrtym, megis cyflawn daledigaeth am ein holl anwiredau ni. A chan ddarfod i ni, trwy dy ddifawr Drugaredd di, dreulio'r nos hon mewn llonyddwch a diogelwch, caniatâ. O nefol Dad, fod i ni roi allan y dydd hwn yn hollol yn dy Wafanaeth di; fel y bo ein holl feddyliau ni, a'n geriau, a'n gweithredoedd, er Gogoniant dy Enw mawr di, ac yn enfampli dda i bob dyn, y rhai, a hwy yn gweled ein gweithredoedd da ni, a' th ogoneddant di ein Tad nefol.

A chan ddarfod i ti, o' th wir Ffafir a' th Gariad, nid yn unig ein crêu ni ar dy Lun a' th Ddelw dy hun, eithr hefyd ein dewis i fod yn Gyd-eftefoddion a' th anwyl Feb Iesu Grift, o'r Deyrnas dragwyddol a barottoaist ti i ni er dechreuaud y byd; ni a attolgywn i ti ychwanegu ein ffydd a'n gwybodaeth ni, a goleuo'n calonau ni a' th Lân Yspryd, fel yn y cymmer y byddom byw mewn pob duwiol ymarweddiau a glendid buchedd; gan wybod na châff eilunaddolwyr, godinbwyr, cybiddion, ymrysonwyr, meddwen, glythion, a'r cysfelyb, etifeddu Teyrnas Dduw.

A chan i ti orchymyn i ni weddio dros ein gilydd, ni a alwn arnat, Arglywyd, nid yn unig drofom ein hunain, a'r fawl a eiwaith ti eisoes i iawn wybodaeth o' th Ewyllys nefol, eithr dros holl bobloedd a chenhedloedd y byd; y rhai, megis y maent yn gwybod wrth dy Weithredoedd rhyfddol mai ti fydd Dduw uwch law pawb, i'f yll a llawn gael eu dygu gan dy Lân Yspryd i gredu ynot ti eu hunig Iachawdwyr a'u Prynwr. Ond gan na allant gredu oddieithr iddynt glywed, ac na allant glywed ond trwy bregethu, ac na ddilchon neb bregethu oni anfonir hwynt; cyfod gan hynny, O Arglywyd, Wyr a gfranno dy Ddilrgeledigaethau di yn ffyddlon, gan fwrw heibio bob amcanion bydol, a cheifio dy Ogoniant di yn unig, yn eu buchedd a'u hathraviaeth. Gwaradwyddas Satan ac Anghlirif, a phob gwr gofr a gwerth, a roddai i llynu yn barod i feddwl anghymmeradwy, fel na

aflynyddont dy braidd bychan di a seftan, fismau, hessiau, ac amryfueddau. Ac o herwydd ein bod ni, O Arglywyd, wedi syrthio i'r dyddiau diwedda, ac i amieroedd peryglus, ym mha rai y mae anwybodaeth wedi cael y llaw drechaf, a Satan a'i weinidogion on yn ceisio trwy bob modd ddiifodd i llewyrch dy Efengyl di; ni a attolgywn i ti gynnal dy Achos yn erbyn y bleiddiaid rheibus hynny, a nerthu dy holl Weisfion y maent yn eu cadw mewn caethiwed a charchar. Na fid dy Hir-ymarcis di yn achos nac i ychwanegu eu creulonedd hwy, mwy nag i dddiglonni by Blant di; ac na fid ein pechodaun a'n drygoni ni chwaith yn rhwyf i' th Drugareddau di, eithr yn diatreg, O Arglywyd, ytyria'r trueni dirfawr yma. Canys dy bobl Ifrael a' th ddigiafiant di lawer gwaith a'u pechodaun, a th a'u copaifit hwynt a' th gyflawn Farnedigaethau: etto, er dygn-flined fai eu pechodaun, os hwynt-hwy, a droent un amfer oddi wrth eu hanwreddi, ti a'u derbynit i drugaredd. Ny ni gan hynny, bechaduriaid truain, ydym yn wylod herwydd ein haml bechodaun, ac yn difrifol edifarhau am ein drygioni gynt, a'n hymddygiad anuwiol tu ag attat ti. A chan na allwn o honom eia hunain brynu dy Bardwn di, etto yn ostyngedig ni attolgywn i ti, er mwyn Iesu Grift, ddangos dy Drugaredd arnom, a'n derbyn drachefn i' th Ffafir. Caniatâ i ni, anwyl Dad, ein herfynion hyn, a phob peth arall a fo angenheredd i ni ac i' th Eglwys oll, yn ol dy Adlewedd yn Iesu Grift ein Harglywyd; yn Enw pa un y galwn arnat megis y dyfodol efec ni, gan ddyweddyd,

Ein Tad, yr hwn wyt yng y nefoedd, &c.

Prydnhaearnol Weddi.

O Arglywyd Dduw, Dad tragywyddol a llawn o dotturi, ni a addewfn ac a gyffewn, nad ydym deiliwng i ddyrchafu ein golygon tu a'r nef, chwaethach i ymddangos ger bron dy Fawredd di, trwy hyderu arnat wrando ein gweddian, a chanattau ein herfynion, os ytyrwn ein haeddiann ein hunain: canys ein cydwybodaun a'n cylhuddant ni, a'n pechodaun a dytiolaethant i'n herbyn, ac ni a wydolom mai Barnwr cyflawn wyt ti, yr hwn ni chyflawnhai bechaduriaid a dynion drygionus, eithr a gofis feiau pawb a'r a drofoddant dy Orchymynion. Etto, drugaroccaf Dad, gan deiliyngu o honot erchi i ni alw arnat yn ein holl drallod a'n blinffyd, gan addaw ein cymorth, pan glywom ein hunain megis wedi em llyngau gan angen ac anobaith; nyni a lwyd-ymwirthodwn a phob bydol hyder, ac a redawn at dy dramawr Ddaioni di, megis ein hunig ateg a'n noddfa; gan atolygu i ti, na alwech i' th got ein hamryw bechodaun a'n hanwredd, trwy ba rai yr ydym yn waftadol yn anog dy ddigofaint a' th far i' n herbyn; na chwaith ein hesegeulidra a'n hanniehgarwch ni, y rhai ni wnaethom na chyfrif yn deiliwng, na dangos yn ddigonol yn ein bucheddau felys gyfur dy Efengyl di a ddatguddiwyd i ni; eithr yn hytrach derbyn Ufudd-dod a Marwolaeth dy Fab Iesu Grift, yr hwn, trwy

G W E D D I A U.

trwy offrwm ei Gorpli yn aberth unwaith dros hawb, a wnaeth iawn digonol dros ein holl bechodaun ni. Trugarth wrthym gan hynny, O Arglywydd, a maddeu i ni ein hanwreddau. Dyig ni trwy dy Lân Yspryd i'w liawn yltyried hwynt, ac edifarhau yn ddisrifol am danynt. A hynny'n hytrach, O Arglywydd, am na ddichon yr anghymmeradwy, a'r cyfriw ag a wrthodait ti, dy foliannu di, na galw ar dy Enw; eithr y galon edifeiriol, y meddwl trit, y gydwybod orthrymmedig yn newynu ac yn fychedu am dy Ras di, a dilatgan dy Fawr a'th Ogoniant di yn waftadol. Ac er nad ydym ni ond pryfed a llwch, eto ein Creawdwr ni wyt ti, a ninnau ym Waith dy Ddwylaw; ie, ein Tad ni wyt ti, a ninnau ym dy blant di; ein Bugail ni wyt ti, a ninnau ym dy braidd di; ein Duw ni wyt ti, a ninnau ym dy etifeddiaeth. Na choipni gan hynny, O Arglywydd, yn dy lid, ac na cheryddi ni yn ol ein haeddiant; eithr cospa ni yn drugarog a thadol Gariad, fel y gwypor'r holl fyf, pan edifarhau pechadur o eigion ei galon am ei bechodaun, yr anghofni di ei holl anwredd ef, fel yr addewaist trwy dy Brophwyd sanctaidd.

Yn ddiwedda; Gan deilyngu o honot wneuthur y nos i ddyn i orphwys ynddi, ac ordeinio'r dydd iddo i fyned allan i waith; caniatâ, O anwyl Dad, fod i ni felly gymmeryd ein gorphwysdra corphorol, fel y bo i'n heneidau wylled yn waftadol am yr amser yr ymddangofo ein Harglywyd Iesu Grist i'n gwaredd mewn o'r fuchedd farwol hon; ac yn y cyfamer fod i ni, heb gael ein gorchiygw gan unrhyw weledigaethau, breuddwydion, na phrofesigaethau eraill, osod ein meddyliau yn gyflawn arnat ti, dy garu, dy osni, a gor-phwys ynot. Ac am ben hyn, na bo'n cwsg ni na riwy na gormod, yn ol awyddus chwantau'r cnawd, eithr yn unig yn gymblesur i ddiwallu ein natur egwani, fel y clywom arnom yn well fyw mewn pob duwiol ymarweddiaid, er gogoniant dy Enw sancteiddiaf di, a lles ein brodry. *Poed felly.*

Gweddi i'w dyrwyd ym i Ddyn ddechreun ei Orchbrwl.

O ARGLWYDD Dduw, drugaroccaf Dad ac Iachawdwr, gan deilyngu o honot orchymyn i ni weithio er diwallu'n hangen, ni a attolygw i ti o'r Ras, felly fendithio ein llafur ni, fel yr estynny'r Fendith atom, heb ba un ni allwn ni bariau; ac fel y bo'r ffair mawr yma yn dyf i ni o'r Ddaioni di a'th Gymmorth, modd trwy hynny y gwygom dy dadol ymgeledd di drosom ni. Ni a attolygw i ti hefyd, Arglywydd, ein nerthu ni a'th Yspryd Glân, fel y cymmeron boen yn ffyddol yn ein hyfâd a'n galwedigaeth, heb na thwyl na hoccoed; ac fel y gwnelom ein goreu ar ddilyn dy sanctaidd Ordinliâd di, yn hytrach nà cheisio digon ein gwyniau awyddus, neu chwant elw. Ac os gwellt di fod yn dda, O Arglywydd, lwyddo ein gwaith ni, dyro i ni feddwl hefyd i gymmorth y fawr sy mewn eisiau yn ol y galu a roddech di o'r Drugaredd i ni. A chan wybod o honom fod pob peth da yn dyfed oddi wrthyt ti, caniatâ fod i ni ymddyw yn olyngedig i'n cymmydogion, ac nid mewn un modd ymddyrehafu goruch y fawr ni dderbyniasant ogymmaint cyfran ag a roddai i ti o'r drugaredd i ni. Ac os tydi a synni ein profi ni a mwy o dloidi ac angen nag a chwennychai ein cnawd ni, eto dyro i ni ras, O Arglywydd, i wybod y porti di ni yn waftadol trwy dy ragorol haelioni; fel na'n temter i syrthio i Anymddried, eithr difgwyd o honom yn amyneddgar hyd na ddiwallch di ni, nid yn unig a thadau a don-

iau corphorol, ond yn enwedig a'th dryforau nefol ac ysprydol, fel y bo i ni achos mwy bob amser i ddioch i ti, ac felly i fwrrw ein pwys yn holol ar dy drugareddau. Clyw ni, O Arglywydd trugarog, er Iesu Grist dy Fab ein Harglywydd a'n Iachawdwr. *Amen.*

Gweddi Fennyddiol.

A NRHYDEDD a mawl a rodder i ti, O Arglywydd A Dduw Holl-alluog, anwylaf Dad nefol, am ei holl drugareddau a'ti gariadus fwynder a ddangosfaist i ni; gan i'th rafol ddaioni weled yn dda, yn rhad ac o'r ethwyllys dy hun, ein hefhol a'n dewis ni i iachlwdwriaeth, cyn dechreuaed y byd. Ac hefyd bydded yr unrhyw ddibaid ddiolch i ti, am ein creu ni ym ol dy Ddelw dy hun; am ein prynn â gwerthfawr waed dy anwyl Fab, pan oeddym yn llwyr golledig; am ein fansteiddio a'th Yspryd Glân yn natguddiad a gwylodaeth dy air; ym ein cymmorth a'n cynnal yn ein holl eisiau ac angenreidiau; am ein hachub oddi wrth holl berwydon corph ac enaid; am ein cyfuro mor dadawl yn ein holl gystuddiau ac erliadau; am ein harbed cyhyd, a rhoddi i ni gymaint amser i edifeirwch. Y drugareddau hyn, O drugaroccaf Dad, fel yr ym yn addef eu derbyn o'r unig ddaioni, felly yr attolygw i ti, er mwyn dy anwyl Fab Iesu Grist, gamatâu i ni'n oestad dy Lân Yspryd; mal y cymyddom ym ddibaid mewn diolchgarwch tu ag attad ti, i'n tywyd i bob gwirionedd, a'n cyfuro yn ein holl flinderau. O Arglywydd, cryfha ein ffydd, ennym hi mewn mwy gwres a chariad tu ag attad ti, a'n cymydogion er dyfwn di. Na ad i ni, anwylaf Dad, dderbyn dy air di mywach yn ofer, ond caniatâ i ni yn waftadol gymmorth dy ras a'th Lân Yspryd, mal y fansteiddio ac yr addolom dy Enw mewn meddwl, gair, a gweithred; cymroth i helaethu a chynnyddu dy deyrnas, a pha beth bynnag a ddansgwyd y byddom ni yn llwyr foddol i'r bleifer da a'th ethwyllys. Na fydded arnom eisiau, O Dad, y peth heb ba un ni allwn dy wafanaethu di, ond bendithia di felly holl weithredoedd' ein dwylaw, fel y caslom ddigoneedd, ac na byddom yn bwys, ond yn hytrach yn gymmorth i eraill. Bydd drugarog, O Arglywydd, wrth ein camweddau; a chan weled mai mawr ein dyled yr hon a saddeuaith i ni yng Ngrifft Iesu, gwna i ni o hynny yn fwy dy gardi di a'n cymydogion. Bydd di ein Tad, ein cadpen, a'n hymddiffynnyr ym mhob profedigaethau; cynnal ni a'th law drugarog, mal y'n gwareder oddi wrth bob anghyfleudra, ac y diweddom ein hoes yn fansteiddio ac anrhwyddu dy Enw benigedig, trwy Iesu Grist ein Harglywydd a'n hunig Iachawdwr.

Bydded dy gadarn law a'th estynedig fraich, O Arglywydd, byth ein hymddiffyn, dy drugaredd a'th gariadus fwynder yn Iesu Grist dy anwyl Fab, ein iachlwdwriaeth, dy wir a'th sanctaidd. Air ein hatherwiaeth, dy ras a'th Lân Yspryd ein cyfur a'n diddanwch, hyd y diwed, ac yu y diwed, *Poed gwir.*

Cyffes i bob Cyffwr ac Amserau.

O DRAGYWYDDOL Dduw a thrugaroccaf Dad, yr ym yn cyffesu ac yn addef yma o flaen dy dduwiol Fawrhydi, mai pechaduriaid truan ydym, wedi ein cenhedlu a'n geni mewn pechod a drygioni, fal nad oes daioni ynom: o blegid y enawd fy bob amser yn gwrthryfela yn erbyn yr Yspryd, mal yr ym oestad yn trofedu dy athrawiaeth a'th orchymynion; ac felly yu ynnill i ni ein hunain, trwy dy gyflawn faru di, angen a cholledigaeth.

G W E D D I A U.

igaeth. Eithr, O Dad nefol, yn gymaint a'n luniaeth ein hymddiffyn rhag rhuthr ein gelynion, y bod yn anfoddhaus wrthym ein hunain am y rhai drwy bob modd a ymeginant i orthymmu dy pechodaun a wnaethom yn dy erbyn di, a'n bod yn edifarhau yn ddiffuant o'r unrhyw, 'rwm yn llwyr otyngedig an atolwg i ti, er mwyn Crist Iesu, ddangos dy drugaredd arnom; maddeu i ni ein holl bechodaun, a chynnyddiau dy Lân Yspryd ynom, fel, a ni yn cyfaddef o wraidd ein calonau ein hanghyfawnder ein hunain, y gallom o hyn allan nad yn unig farw hau ein tuessiadau a'n gwyniau pechadurus, ond hefyd ddwyn allan y cytryw ffrwythau ag, a fyddo gyfaddas i'th fendifedicaf ewylls; nad o ran eu teilyngolod, ond o ran rhylgyddiant dy anwyl garedig Fab Iesu Crist, ein hunig Iachawdwr, yr hwn a roddau eifocs yn offrwm ac yn aberth dros ein pechodaun, ac er mwyn pa un yr ym yn ffyddlon gredu na ommeddi i ni ddin a olymyn yn ei Etw ef yn ol dy ewylls di: canys mae dy Yspryd yn siferau ein cydwybodaun, mai ti yw ein Tad trugarog, a'th fod yn ein caru ni dy blant felly drwyddo et, nad eill dim droi ymaith dy ras a'th ffafri oddi wrthym. I ti gan hynny, O Dad, gyd a'th Fab di, a'r Yspryd Glân, y byddo'r holl anhydedd a'r gogoniant, byth bythoedd. *Amen.*

Gweddi dros holl Yfadd Eglwys Grif.

HOLL-alluog Dduw a thrugarocaf Dad, yr ym yn usudd ddarostwng ein hunain, ac yn cwympo i lawr o flaen dy dduwiol Fawrhyd, gan ddeifyfu arnat, o waelod ein calonau, fod i had dy air a hauwyd yn ein plith, gymmeryd gwraddi mor ddyfn, fel na allo gwres hlofagadwy erlynedigaeth ei wywo, na gofalon dyrys y bywyd hwn ei dagu; ond megis had a hauwyd mewn tir da, y dycco ffrwyth ar ei ddegefed ar hugain, ei dri-ugeinod, ac ar ei ganfed, fel yr ordeiniodd dy ddoethineb nefol. Ac o herwydd bod i ni achoś yn oesfada i erfyn amryw bethau ar dy law di, ni a atolygwn i ti'n otyngedig, O Dad nefol, roddi i ni dy Sanctaidd Yspryd i gyfarwyddo ein hymbiliau, fel y tarddant o'r cyfryw feddwl gwrefog ag a fyddo gymmeradwy i'th fendifedicaf ewylls. A chan weled na all ein hanghyfnerth wneuthur dim heb dy gymmorthi di, ac nad wyt ti'n anwybodus o'r amryw a'r mawr brofedigaethau yr ydym ni drueiniad gwael o bob tu wedi ein hamgylchynu ganthyn; bydded i'th gadernid, O Dduw, gynnal ein gwendid, fel, wedi ein hymddiffyn â nerth dy ras di, y'n hachuber yn ddiogel rhag holl ruthrau Satan, yr hwn sydd, megis llew rhuadwy, yn rhodio oddi amgylch gan geinio ein difa. Cynnyddiau ein fydd, O Dad trugarog, fal na wyrwm un amér wrth dy nefol Air; ond lychwaneg, ynom obaith a chariad, a gofalus gadwedigaeth dy holl Orchymynion, fel na bo i ddin caledrwydd calon, rhagriñ, trachwant llygaid, neu hudiadau bydol, ein denu ymaith i anufudd-dod. A, chan ein bod yn byw yn yr amseroedd perycclaf hyn, bydded i'th dadol Rag-

Yn mhellach; Yn gymaint ag y'n dysgir drwy dy fanctaidd Apoitol i wneuthur ein gweddiau a'n herfyniau dros bob dyn; ni a weddiwn nad yn unig drotio ein hunain yma'n gydrychiol, ond deifyfwn arnat hefyd droi pawb a'r y sydd eto yn anneallgar, o'r trueni gaeithwod o ddallineb a chamfyniad, i wir ddealltwriaeth a gwybodaeth o'rherwydd nefol, fal y byddo i ni oll, yn gyttu ag undeb meddwl, dy addoli di en hunig Dduw a'n Hiachawdwr; ac y caffer yn ffyddlon, yn eu buchedd a'u hathraviaeth, bob Ceidwaid, Bugeiliaid, a Gweinidigion, i ba'r y gorchymyniau oruchwyliaeth dy fanctaidd Air, a gofal am dy ddewisedig hobl, yn gofod o flaen eu llygaid dy ogoniant di yn unig; ac y cafigler, drwyddyt hwy, i'th gorlan yr holl ddefaid truain fy'n crwydro ac yn myned ar gyfrgoll. Heblaw hynny, o herwydd fod calonau pob rheolwr yn dy ddywylaw di, ni a atolygwn i ti hyfforddi a llywio calonau pob Brenhinoedd, Tywyfogion, a Swyddogion, i ba'r y gorchymyniait ofal y cleddyf; yn enwedig, O Arglwydd, yn ol ein rhwymedig dydled, ni a atolygwn i ti ymddiffyn a chynnyddu anhydeddus yitad Mawrhyd i Brenhin, a'i holl ardderchocaf Gynghorwyr a Swyddogion, a'r holl Fugeiliaid yfrydol a Gweinidigion, a holl gorff y Wladwriaeth hon: bydded i'th dadol ffafri eu cadw, a'th sanctaidd Yspryd reoli eu calonau, fel y cwblhaont eu swyddau yn y cyfryw fod ag y cedwir yn bur dy Grefydd, yr adgyweirier moefau, ac y cosper pechod, yn ol perifaith reol dy Air tanctaidd. A chan ein bod i gyd yn aelodau o ddigreledig Gorff Crist Iesu, yr ym yn gweineb ein herfyniau i ti, O Dad nefol, dros bawb sy'n gyftuddiedig gan un math o wrthwynch neu drallod, megis rhyfel, pla, newyn, clefyd, tloidi, carchar, erlid, alltadaeth, neu yr un o'r wiai craill, pa un bynnag a fyddont ai adfyd corff, ai blinder meddwl; y rhyngo bodd i ti roedd iddynt amyned y ddiodeggarwch, hyd na anfonych iddynt llywir ymward o'u holl flinderau. Dadwreiddiau oddi yma, O Arglwydd, bob bleiddiaid rheibus, y rhai, i lenwi eu boliau, a geifiant ddistrywio dy ddiadell. A dangos dy fawr dimareddau i'n brodyr hynny mewn gwledydd craill, y rhai a erlidir, a fwir i garcharau, ac a gondermir beunydd am dytiolacth dy wirionedd: ac er eu bod hwy mewn llwyr eniau cymorth dyn, eto na fydded i'th felys gysur byth ymado â hwynt; ond gwrefoga eu calon felly a'th Lân Yspryd, fel y dioddefont y fath broiad yn hŷ a'r yn galonnog, mal yr ordeinio dy wir ddoethineb yn amseroedd perycclaf hyn, bydded i'th dadol Rag-

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nesedd, &c.

D I W E D D.